

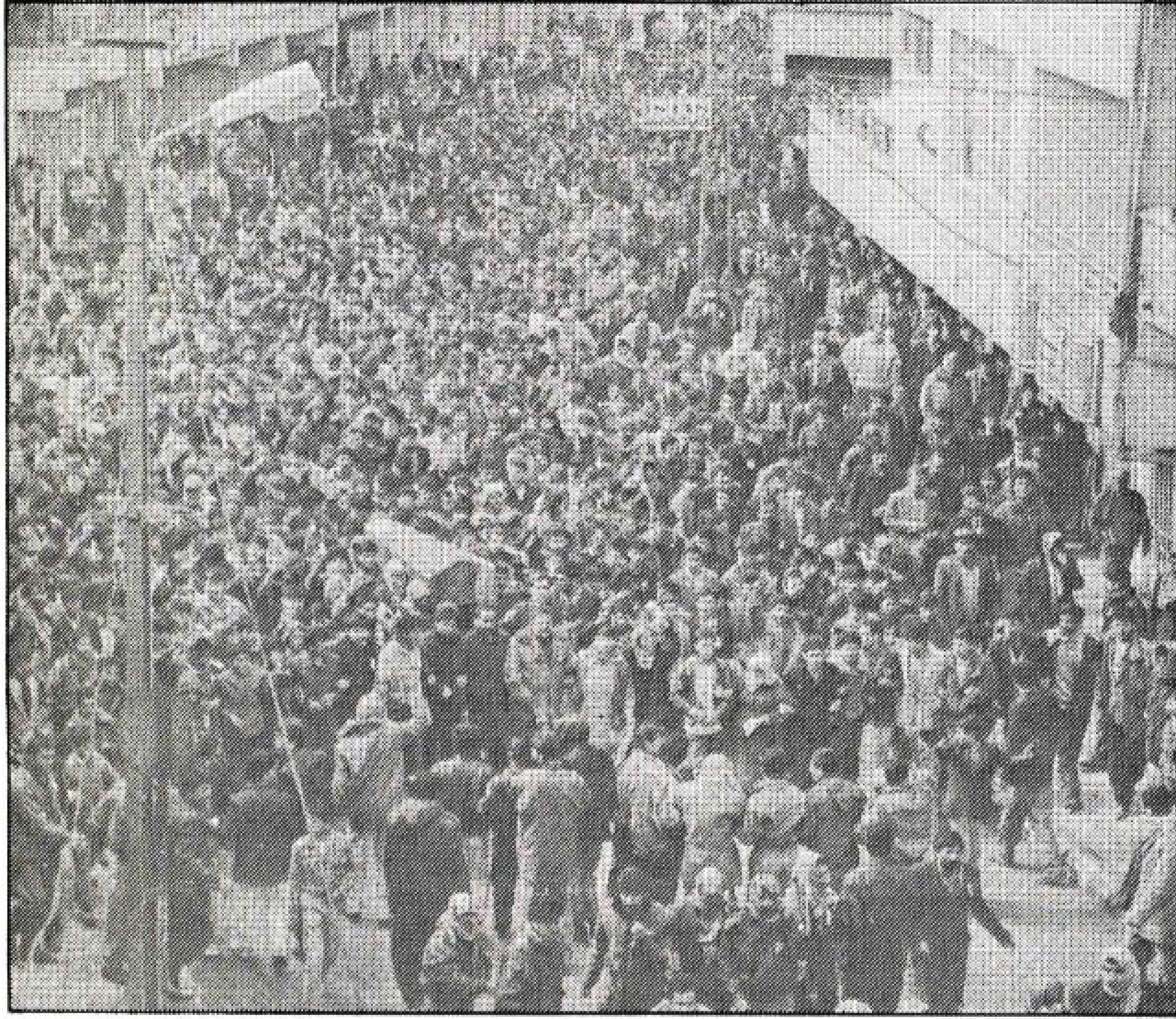
Berxwedan

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sal 10
Hejmar 144
29 Sibat 1992
Buha 3.00 DM

Rojnameya 15 rojîn

TÜRK SÖMÜRGECİLİĞİNE KARŞI BÜYÜK SERÎHILDAN

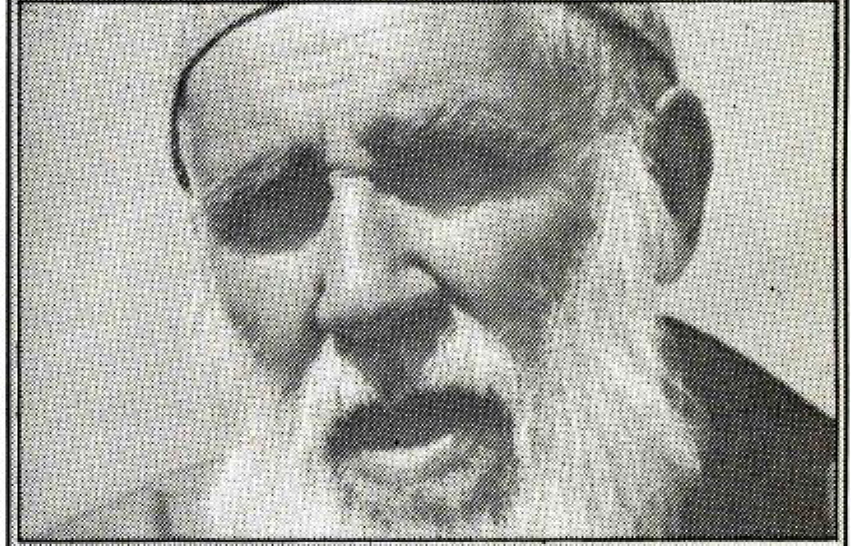

● **Kontr-gerillalarca katledilen yurtsever gazeteci Cengiz ALTUN'un cenaze törenine, Êlih'e girişleri engellenenlerle birlikte 100 bin yurtsever katıldı. Êlih Serîhildan'ı topyekün ayaklanma ve Kürdistan Ulusal Meclisi'ni inşa sürecinde önemli bir adımdır.**

● Amed'te Halit GÜNGEN ve Ahmet BEYHAN, Çewlik'te M. Sabri KIZILKAN, Farqîn'de Mehmet Şeyhmus AKINCI ile Nisêbîn'de Mehmet Emin NARİN'in kontralarca katledilmeleri halkımızı ayağa kaldırdı.

HABERLERİ 7-10. SAYFALARDA

Direnişin asırlık çınarı Mele Abdurrahman Kürdistan halkının kalbine gömüldü

Asırlık tarihimizin soyağacı, Kürdistan halkının boyun eğmemiş kişiliği, kemalist sömürgeciliğe karşı direnme destanı, hem bir gerilla komutanı hem siyasi bir önder gibi yaşamında savaşa giden bir militanın coşkunluğunu canlı, inançlı tutan; ilkel milliyetçiliğe karşı kin ve öfkeyle dolu, yüreği Kürdistan'ın özgürlük ve bağımsızlığından başka hiçbir şeyi duymayan; bize manevi komutanlık edecek değerde ölmemiş Kürdistanımızın şerefli ve onurlu insanı, saygın yurtsever Melamız Kürdistan halkının kalbine gömüldü.

Halkımızın başı sağolsun.

Melamızın ölümsüz yaşamını bağımsızlık ve özgürlükte dev bir adım haline getirerek, anacağız. O'nu gerillada, O'nu serîhildanda, O'nu Parti'nin yüce yoldaşlık ilişkilerinde her gün yeniden yeniden dalga dalga saflarımızda yaşatarak en iyi karşılığı vereceğiz. Anısı, mücadelemizde sürekli ışık saçan bir meşale olacaktır.

Halkımız savaşarak bağımsızlık ve özgürlükte O'nun soylu anısını zafere ulaştıracaktır.

Özgürlük ve bağımsızlık savaşçısı yoldaşları

MÊRDÎN'DE KATLİAM PROVASI

Qûrdisê köyünü basan düşman ordusu halkı yaylım ateşine tuttu / Seyfettin Kapçakin, Ali Ölmez, Abdülselam Özbey, Abdülhalim Özbey, Abdülselam Acet ve Bedriye Gümüş katledildiler / En az 40 köylü daha açılan ateşle ağır yaralandı / 3 gün boyunca çevre köylerin öfkesi ve gösterileri dinmedi / Hezex destek amacıyla ayağa kalktı / Nisêbîn'de bir dizi gösteriler yapıldı / E-24 karayolu günlerce işgal edildi, oturma grevleri gerçekleşti / Midyad'ta halk dayanışma yürüyüşü yaparken tarandı, Mehmet Nuri Cebe şehit oldu / Kerboran da sesini bir kez daha yükseltti / Mêrdîn, Kerboran, Midyad, Kosar, Nisêbîn ve Hezex'te kepenkler indi, okullar boykot edildi, araçların kontağı kapatıldı

Dih ve Şirnex'te halk şehitlerine sahip çıktı / Dih'teki gösteriler sırasında düşman askerleri halkın üzerine ateş açtı, Selamet ÖZER ve Nezir ÇETİN'i katletti

HABERLERİ 3-5. SAYFALARDA

İÇİNDEKİLER

SAVAŞ GÜNDEMİ

Zaferin şafağı

Kürdistan halkı, geçtiğimiz günlerde değerli ve saygın bir halk önderini daha kalbine gömdü. Yaşamı baştan sona sömürgeciliğe, işbirlikçilerine ve yerli gericiliğe karşı boyuneğmez bir direnişçilikle geçen **Abdullah Beğik (Mele Abdurrahman)** bir asıra dayanan ömrüyle mücadele bayrağını halkına devrederek aramızdan ayrıldı.

Kozluk'un Timok köyünden olan **Mele Abdullayê Xerzî** halkların tarihinde ender rastlanan şerefli kişiliklerden biriydi. Yaşamını halkının özgürlük ve bağımsızlığına adayan, bu uğurda savaşımında taviz vermeyen, gerçeğe bağlı, yanlışın karşısında dimdik duran, temiz, dürüst kararlı bir yurtseverdi. O'nun hakkında ne kadar söylense azdır. Ancak mücadelede yaşatılarak, özlemi olan özgür ve bağımsız Kürdistan'ı zaferde yaşatarak anısına bağlı olunabilir, hakkında söz söylenebilir.

Aramızdan ayrılan **Mele Abdullayê Timokî**'yi saygıyla anar ve halkımıza başsağlığı dilerken, O'nun büyük bir azim, kararlılık ve nefretle savaştığı ilkel milliyetçiliğin tam da O'nun vefatı döneminde kendilerini sömürgeci Türk devletine pazarlamaları, **Mele Abdurrahman**'ın gerçekliğini, doğru devrimci savaşçılığının yerinde hedef seçme özelliğini bize bir kez daha göstermiş oldu.

KDP gericiliğine ve aşiretçiliğe karşı çok öfkeli olan **Mele Abdurrahman (Mele Abdullayê Timokî)** onların çıkarcılık temelinde kurulmuş dünyalarından bahsederken; *"Heybele-*

Devamı 15. sayfada

Mücadelemiz boyutlandıkça SÖMÜRGECİLİK DAHA DA SARSILIYOR

Foto: Berxwedan

● Dih, Şirnex, Dersim, Girgê Amo, Cizîra Botan ve Nisêbîn savaş cephelerinde ARGK ordu birlikleri ile sömürgeci ordu birlikleri arasındaki çarpışmalar sürüyor. Ordusuyla bütünleşen halkımız gerillalaşıyor.

HABERLERİ 5-6. SAYFALARDA

İsmail Beşikçi:

"Başkan Mao'nun 'Halk denizidir, gerilla balıktır' sözünün dünyanın hiçbir yerinde Kuzey Kürdistan'daki kadar gerçeklik kazandığını sanmıyorum"

YAZISI 16-17. SAYFALARDA

Mücadele bayrağını devralarak yürüdüler onur kavgasında

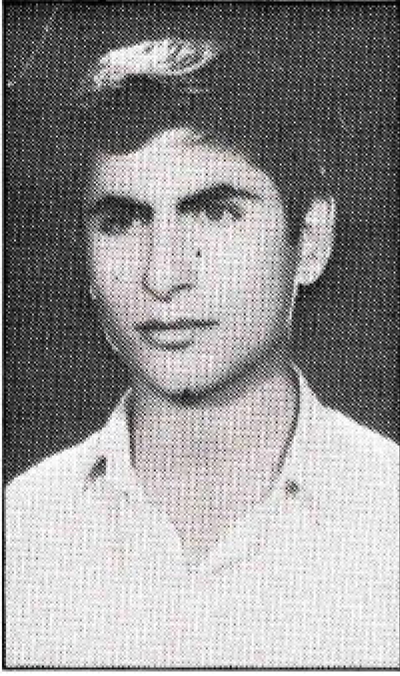
Aziz TURHALLI ve Ayfer TURHALLI

15 Aralık 1969'da Çewlik (Bingöl)'in Dara Hênê (Genç) ilçesine bağlı Riz (Sağgöze) köyünde doğdu. Aslen Mistan aşiretine bağlı olan **Aziz** arkadaşın ailesi, 1925 Şeyh Sait Ayaklanması'nda Mistan'ın yakılarak yok edilmesinden sonra, Farqin, Hezro ve Licê'de bir süre kaldıktan sonra Ermeni katliamının ardından tümüyle boşalan Riz'e yerleşti. Ancak köyün arazisi ve geliri geçime el vermediğinden, babası 1971 yılında Amed(Diyarbakır)'e geldi ve karayollarında geçici işçi olarak çalışmaya başladı.

Aziz arkadaş çok ufak yaşlardayken bile kendindeki önderlik vasıflarını çevresine yansıtıyordu. Daha 4-5 yaşlarında iken mahalle çocuklarını arkasına takıyor, düşmanı protesto yürüyüşleri yaptırıyordu.

5 yaşında Süleyman Nazif İlkokulu'nda öğrenim yaşamına başladı. Çok kısa bir sürede okuma yazmayı ve hesap yapmayı öğrenen **Aziz** arkadaş, üst sınıflara götürülerek kendisine işlem yaptırılıyor, örnek öğrenci olarak sorular soruluyordu. Ortaokulu çok zor ekonomik koşullara rağmen başarı ile bitiren **Aziz** arkadaş, girdiği bütün sınavları üstün derecelerle başarıyordu. Liseyi bitirdikten sonra 1987 yılında Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni kazandı. Üniversite yaşamı ile birlikte ilk defa ailesinden uzak kalan **Aziz** arkadaş için bu olay yaşamının dönüm noktası oluyordu. Ailenin tek erkek çocuğu olarak aileden kopuş, O'nun için tek başına ayakları üzerinde durması ve yaşaması demekti. Ankara O'nun için çok farklıydı. Ve yeni bir yaşam biçimini gerektiriyordu.

Aziz yoldaş, gözlerini açtığından beri Şeyh Sait'in direniş öyküleriyle büyümüştü. Darağaçlarında kırbaçlanarak öldürülen, başı koparılarak götürülen amcalarının, dayılarının, evlere tıkatılıp yakılan kadın ve çocukların, kaçamadıkları için süngülerle karnı deşilen insanların, Murat Çayı'na dökülen yığınların, düşman askerinin tecavüzüne uğrayan genç kızların, aynı akibete uğramamak için yüzlerine tezek süren gelinlerin, düşman korkusundan taşa bağlanıp göle atılan bebeklerin hikayesini dinlemişti büyüklerinden...

Foto: Berxwedan

Kemalizmin okullarında okumuştu ama, bunlar O'nda karşıt bir düşünce yaratmıştı. Ve onun için Kürtlüğün bilince çıkarılması gerekiyordu.

Amed ortamında **Aziz** yoldaş, devrime yabancı değildi. Ama, PKK bu alanda geçmişte pek etkin olmadığı için tanınmıyordu. PKK ile tanışması Ankara'da başladı. 1988 sonbaharında artık bir profesyonel devrimci olmaya karar vermişti. Bu anlamda örgütlülük içinde kendini daha fazla yetkinleştirebileceğine, bu şekilde ülkesi ve halkına katkıda bulunabileceğine inanmaktaydı.

Ailesinin ve çevresinin kendisinden beklentisi doktor olmasıydı. Ancak O, salt kendini ve ailesini düşünecek durumda değildi. Asıl hasta olan bir halk ve yaralı bir vatandı. Kalbinde ve ruhunda taşıdığı vatan sevgisiyle ömrünü halkının asırlık yaralarının tedavisine adaması gerektiğini söylüyordu. *"1000 yıldır talan ve tahribe uğratılmış bir halkı bu bataklık ve sefaletten kurtarmak için günün 24 saati azdır"* diyen **Aziz** yoldaş, 1989 yılında kendini tümüyle parti çalışmasına adadı. Mersin ve İstanbul'da kısa süreli de olsa parti çalışmasını yürüttükten sonra, Ankara'da grup çalışmalarını yürütürken arkadaşlarının tutsak düşmesi ile deşifre oldu ve Aralık 1989'da Dersim'de gerilla mücadelesine katıldı. Dersim'de mücadeleye katılmasının anlamı büyüktür. Bilindiği gibi burası kemalizmin en çok kirletilmiş ve özünden boşaltılmış bir alandır. Büyük bir özveri ile yürüttüğü bu mücadelede kısa süre içinde arkadaşları ve Dersim halkı tarafından saygı duyulan ve sevilen bir şahsiyet konumuna geldi. Asıl görevi parti eğitimciliği ve koordinasyondu. Mücadele arkadaşları, *"Aziz yoldaşın pratiğini öğrenmek istiyorsanız, O'nu Dersimlilere sorun"*, demekle, O'nun halkı kazanmadaki yetkinliğini vurgulamaktalar. O'nu anarlarken, "Doktor" sözcüğü dillerinde değişik bir anlamla çıkmaktadır.

Aziz yoldaşın, *"Kişiliğimiz, canımız, kanımız sadece bize ait değildir. Gerillanın damarlarında dolaşan her damla kanda halkımızın yaşam payı vardır. Onun için gerilla en başta kendini korumak zorundadır"* sözü de, O'nun halkı için yaşama ne denli bağlı olduğunu göstermektedir.

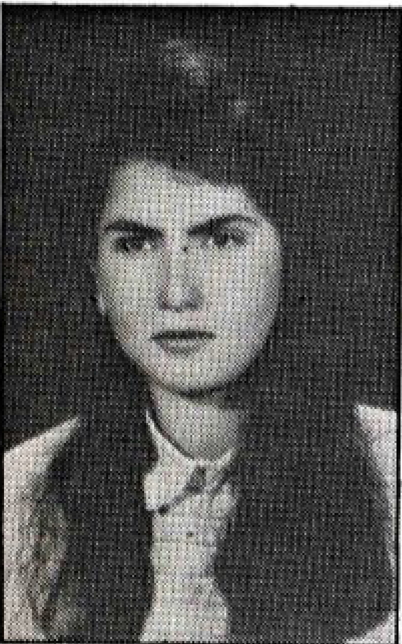
Aziz yoldaş, gözlüksüz tek adım yürüyecek durumda olmamasına rağmen, büyük bir moral ve azimle yürür, dinlenmeden çalışır. Çünkü O, bağımsız-demokratik bir Kürdistan'ın yakın olduğuna inanmaktadır. Bu da bedelle olabilmektedir. Eğer bu bedel can ise bu da esirgenmeyecektir.

19 Aralık 1990 günü **M. Zeki Ocak**'a bağlı gerilla grubu, Nazmiye ilçesi Sete (Dalbasan) köyü mevkiinde pusuya düşer. **M. Zeki** ve 2 arkadaşı şehit olur. Diğer arkadaşları çemberi yararak İspir dağı üzerinden Cünek(Yayladere)-Poxos mevkiine ulaşırlar. **Aziz** ve arkadaşlarının bu olaydan haberi yoktur. Ertesi gün sayıları binleri aşan düşman askerleri Dersim, Çewlik(Bingöl) ve Mazra (Elazığ)'dan getirilerek alana doldurulur. Kapsamlı bir operasyona girişen düşman askeriyle ARGK savaşçıları sabahın ilk saatlerinde karşılaşırlar ve çatışma başlar. **Aziz** yoldaş ve arkadaşları Xezik (Kırmızıtepe) civarında mevzilenirler. İki uçak ve üç helikopterle gün boyu süren savaşımda **Aziz** yoldaşın silahı gece geç saatlere kadar susmaz. Burada bir kahramanlık örneği sergilenir. Arkadaşı **Ahmet ALEV** yoldaş elindeki havanı fırlatacakken gelen roketatarla kolu kökünden kopar. Bu halde iken bile kanıyla karlarin üzerine **"Biji PKK", "Biji ARGK"** yazısını yazmadan edememiş.

Aziz yoldaş bu çatışmada gece geç saatlere kadar savaşır. Şehadete erdiğinde arkadaşları silahını alarak düşmana bırakmazlar.

Nazmiye-Cünek'te 19-21 Aralık 1990'da devrim şehitleri kervanına çoğu komuta düzeyinde 11 özge can daha katılır. Onlar Kürdistan halkı için bütün kişisel çıkar ve özlemleri ellerinin tersiyle geri teptiler. Kürt halkı da 72 gün sonra onları düşmanın gömdüğü toplu mezar olan çukurdan alarak serihildanlarla kalbine gömdü.

Mücadele arkadaşları

Foto: Berxwedan

Ayfer arkadaş, 28 Mart 1975'te Amed'te doğdu. Bilindiği gibi **28 Mart Mahsum KORKMAZ** yoldaşın şehit düştüğü gündür. Bu yönüyle doğduğu günün özel bir anlamı vardır.

İlköğrenimine Diyarbakır Süleyman Nazif İlkokulu'nda başlar. Sempatik yapısı ve başarısıyla kısa sürede öğretmen ve arkadaşlarının sevgisini kazanır. Bu küçük yaşta bile büyük adamların bilgiçliği ve davranışlarıyla dikkatleri üzerinde toplar. Girdiği kolej sınavını kazandığı halde ekonomik yetersizlikten dolayı buraya kaydını yapamaz. Üç yıllık ortaokul öğreniminde her dönemi istisnasız takdirname ile bitirir.

Ayfer arkadaş artık 15 yaşına varmış bir genç kızdır. Çocukluktan gençliğe ilk adımlarını atmaktadır. Ülkesinin dağlarında güneşler doğup batmaktadır. Zeki, duyarlı ve genç olan bir insan ülkesinin dağlarında batan, doğan güneşleri duymaz, görmez mi? Kan, revan içindeki ülkesine gözlerini kapar mı hiç?

1990 Aralık'ında çok sevdiği, örnek aldığı **Aziz** yoldaşın çatışmada şehit düştüğü haberini alınca düşmana olan kini daha da bilenir. **Ayfer** arkadaş hiç ağlamaz. Çünkü bilir ki şehide yapılacak en büyük haksızlık, ardından gözyaşı dökmektir. Şehitlerin intikam tutkusu kafasına hançer gibi saplanmıştır.

Şehit düşenlerin mezarlarına yapılan ziyaretlerde, kitlesel gösterilerde, okul eylemliliklerinde **Ayfer** arkadaş artık ön sıradadır. PKK, ERNK bayraklarını dalgalandırmakta, küçük yaşına rağmen korkuyu yenmiş bir cesaret abidesi gibidir.

Kitlesel gösteriler, şehir eylemlilikleri, **Ayfer** arkadaşa dar gelir. Norşin (Güroymak)'de ARGK birliklerine katılır. Gelecek için gelişme vaad ettiğinden, seçilerek

Devamı 23. sayfada

Başkan APO'dan seçme sözler

Kürdistan'da ilk defa mücadele her gün binlerce kişiyi devrim saflarına çekiyor, etkiliyor, örgütlüyor. Diri güçlerle çürümüş güçlerin ayrışımını yapıyor. Şu çıkıyor ortaya; doksanların başında artık Türkiye'yi de etkileme durumuna gelen bir devrimdir. Yetmişlerde biraz Türkiye ortamındaki devrimcilik "Doğu"yu etkilemeye çalışıyordu. Şimdi Kürdistan'daki gelişmeler Batı'yı etkilemeye çalışıyor. Bu hem askeri düzeyde, hem siyasi düzeyde böyledir. PKK'nin ideolojik konumu öyle küçümsenecek bir konum değildir. Birçok çıkmazı aşmada katkı sağlayabilir. O halde sorun şimdi şu: Acaba Türkiye halk gerçeği içinde buna bu sefer nasıl bir cevap verilebilecek; Kürdistan'da yükselen devrimin yansıması, etkilemeleri nasıl bir karşılık bulacak, nasıl güç verecek, nasıl güç alacak? Bugün Türkiye halkı da sanırım derin bir arayış içinde. Çünkü kendisi bu savaştan şiddetle zarar görüyor, bunu durdurmak gerekiyor. Halkın evlatları kan döküyor. Bu hayat pahalılığı gerçekten çekilmez boyutlarda. Bu tür savaş TC'yi dışa çok bağlıyor. Evet, halkın kendisi zarar görüyorsa, o halde bu durumu tersine çevirmek gerekiyor.

* * *

Türkiyeli devrimcilerle çeşitli siyasi güç birlikleri, yani resmi platformlar dışında da illegal düzeyde, hatta böyle ortak iş birlikleri, eylem birlikleri yapılabilir. İmkan-olanaklar değerlendirilir. Biz gücümüz oranında bunu da sağlamaya çalışırız. Türkiye'de silahlı savaşımı, illegal politik savaşımı geliştirmek isteyenlerle de ilişkiler, dayanışmalar geliştirilir. Şunu çok iyi biliyoruz ki; bu temelde girilecek ortak dayanışmalı hareket, halklarımızın çıkarınadır. Türkiye'deki devrimci hareket Kürdistan halkının hiç şüphesiz stratejik düzeyde bir müttefiki olarak çalışmak durumundadır. Dolayısıyla Türkiye devrimci hareketi taktikten de öteye dediğim gibi, devrimde ortaklaşa gidilebilir bir konumdadır.

* * *

Kürdistan halkının 1992'yi muazzam bir devrimle karşılayacağına inancımız kadar ve bunun muazzam hazırlığı, pratiği kadar Türkiye'nin de artık buna eşlik edeceğine ve onun da küçümsenmeyecek bir gelişmeyi bağrında yaratacağına eminiz. Bazılarının fark edemediği, ortak mücadele ve ortak örgütlenmelerin de nasıl anlamlı gelişebileceğine yine eminiz, başarı beklenir.

Türkiyeli devrimcilerin anısı gerçekten büyüktür, özellikle Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın anısı deyip geçmemek gerekir. Sınıf için, emekçi halklar için, büyük özverinin, fedakarlığın, cesaretin sahibidir. Türkiyeli yoldaşlar onu temsil ederken, bizden sadece destek bulabilirler. Eğer kendileri layıkıyla hareket ederse, biz de sürekli daha da iyi bir biçimde yanlarında olacağız.

Berxwedan
Rojnameya Kurdî û Tirkî
Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 10 15 31
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÛÇEYAN
(HABER MERKEZİ)
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Avustralya 4.00 $ / Avusturya 25.00 s.
Belçika 70.00 bfr. / Danimarka 12.00 dkr.
Fransa 12.00 ff. / Hollanda 4.00 hfl.
İngiltere 1.20 £. / İsveç 12.00 skr.
İsviçre 3.00 sfr. / Norveç 12.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 36.- DM	6 ay 40.- DM
12 ay 72.- DM	12 ay 80.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

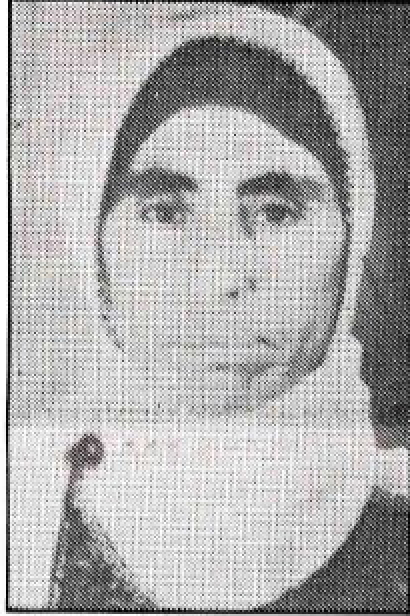
SÖMÜRGECİ TÜRK ORDUSUNUN MÊRDÎN'DE KATLİAM PROVASI

Qûrdisê köyünü basan düşman ordusu halkı yaylım ateşine tuttu / Seyfettin Kapçakin, Ali Ölmez, Abdülselam Özbey, Abdülhalim Özbey, Abdülselam Acet ve Bedriye Gümüş katledildiler / En az 40 köylü daha açılan ateşle ağır yaralandı / 3 gün boyunca çevre köylerin öfkesi ve gösterileri dinmedi / Hezex destek amacıyla ayağa kalktı / Nisêbîn'de bir dizi gösteriler yapıldı / E-24 karayolu günlerce işgal edildi, oturma grevleri gerçekleşti / Midyad'ta halk dayanışma yürüyüşü yaparken tarandı, Mehmet Nuri Cebe şehit oldu / Kerboran da sesini bir kez daha yükseltti / Mêrdîn, Kerboran, Midyad, Kosar, Nisêbîn ve Hezex'te kepenkler indi, okullar boykot edildi, araçların kontağı kapatıldı

Halkımıza uzanan katil eller kırılacak!

Berxwedan Haber Merkezi

Türk devleti ve hükümetinin insan hakları, insanlığa saygı vb. laflarının katliamlarını kamufle etmeyi amaçlayan safsatalardan ibaret olduğu bir kez daha ortaya çıktı. Kontr-gerilla teröristlerinin Kürdistan'daki cinayetleri hızından hiçbir şey kaybetmeden sürerken, Türk devletinin üniformalı çapulcu sürüsü ordu birlik-

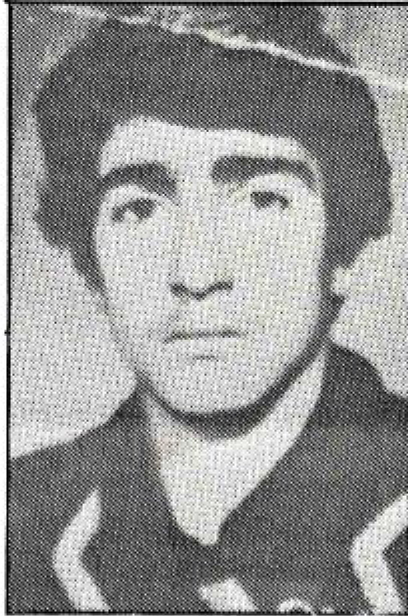

Bedriye GÜMÜŞ

leri de gün olmuyor ki sivil halkımız üzerine ateş açmasın.

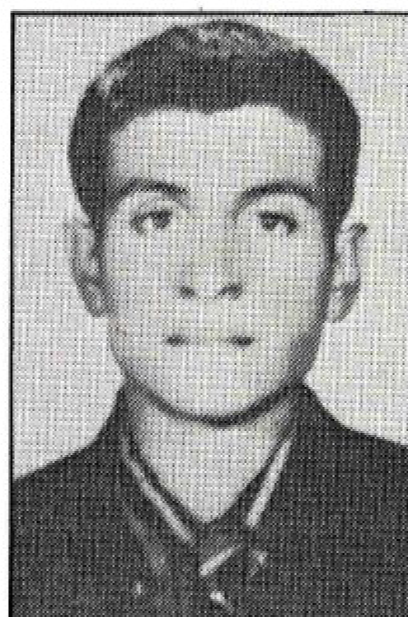
Türk devletinin derin çıkmazını gösteren Qûrdisê (Yardere) ve Derawût (Payamlı) köylerindeki son kitle katliamları, Türk siyasal sisteminde insan hakları politikasının bir işlevi bulunmadığının tekrar tekrar doğrulanması oluyor. Kürtler ve Kürdistan sorunu konusunda Demirel-İnönü koalisyon hükümeti, Özel Harp Dairesi'nin emirlerini harfiyen uygulamaktan başka bir şey yapamayacağını ortaya koydu. Kürdistan'da cinayetlere devam diyen hükümet, iflası kanıtlanmış bir uygulamayı sürdürmekte ısrar ediyor. Bunun son örneklerinden biri, işte Qûrdisê köyünde yaşananlardır.

14-17 Şubat günleri arasında Qûrdisê köyünde halkın Türk ordusu birliklerince taranması sonucu 7 yurtseverin yaşamını yitirdiği, 40'ının aldıkları kurşunlarla ağır yaralandığı, yüzlercesinin gözaltına alındığı, Mêrdîn (Mardin), Kerboran (Dargeçit), Midyad, Kosar (Kızıltepe), Nisêbîn ve Hezex (İdil)'te onbinlerce insanın sokaklara döküldüğü geniş çaplı olaylar meydana geldi.

14 Şubat günü Mêrdîn merkez ilçeye bağlı Qûrdisê köylüleri bir düğün yapacaklardı. Yurtseverlerin yapacağı bu düğüne sömürgeci ordu birlikleri müdahalede bulundu. Sabah saat 06.00'da köy ablukaya alınmaya başlandı. Kuşatma 08.00'e kadar devam etti. Ablukaya alma işlemi tamamlandıktan sonra fiili müdahaleye geçildi. Ve bu müdahale köyde olayların başlamasının ilk kıvılcımı oldu. Türk askerleri düğünün kesinlikle iptal edilmesini istediler. Bu istemlerinin yerine getirilmeyeceği anlaşılınca, kadınların dışında herkesin köyü boşaltmasını talep ederek, halkın namusuna yönelmeyi hedeflediler. Buna bahane olarak da köyde gerillaların olduğunu ve bu nedenle arama yapacaklarını gösterdiler. Namusunu her şeyin üstünde tutma özellikleriyle tanınan Kürdistanlı köylüler, sömürgeci askerlerin bu dayatmalarına şiddetle karşı çıktılar ve onlara, bu tarzda köyü ölümüne dahi olsa boşaltmayacaklarını bildirdiler.

Seyfettin KAPÇAKİN

Gerginlik sürerken, saat 09.00'da Xirbê Qeblo (Konaklı) köyü karakolundan yeni jandarma birlikleri köye geldi. Bir teğmen komutasındaki 500 civarında asker, saat 10.00'dan itibaren evlere baskınlar düzenlemeye başladı. Ellerinde bulundurdukları bir listeye göre aralarında kadınların da olduğu çok sayıda köylüyü alıp götürmek istediler. Evlerin kapılarını tek tek kırıyorlardı. Girilen evlerde talan ve yağmaya başvuruluyor, eşyalar tahrip ediliyor-

Abdülselam ACET

du. Tüm bu uygulamaların paralelinde köylüler zorla ve dövülerek köy meydanında toplatılıyordu.

Bu barbar uygulamaları kabul etmeyen köylüler direnişe geçti. Askerlerin derhal köyden geri çekilmemeleri halinde karşılık vereceklerini açıkça söylediler. Bu tür bir çıkışı akıllarına getirmeyen askerler büyük bir korkuya kapılarak gözü kara bir biçimde halkı rastgele taramaya başladılar. Bu ilk tarama sırasında köylüler, mezarlığa doğru toplu bir yürüyüş halindeydi. Ve açılan bu ateşe köylüler zorunlu olarak taş, sopa ve ellerine geçirdikleri her türlü araçla karşılık verdiler. Köy, birden büyük bir savaş meydanına döndü. TC askerleri ile yurtsever köylüler arasındaki çarpışma bir saat kadar sürdü. Sonuçta çapulcu sürüleri köyü terketmek zorunda kaldı. Fakat köylülerden en az 20 kadarı çeşitli biçimlerde yaralanmıştı. Mahfuze Çapar adındaki 13 yaşındaki kız çocuğu da ağır yaralılar arasındaydı. Salih Çekin, Mahfuz Ölmez, Hanım Civak, Esma Civak, Naciye Civak, Galip Barlin, Mahfuze Ölmez, Nehice Ölmez, Yusra Koca, Besna Çalış ve Behice İlhan aldıkları kurşunlarla çeşitli yerlerinden yaralandılar. Bu arada TC'nin 3 askeri de atılan taşlarla hafif yaralandı.

Köyü korkuyla terkeden askerler, kısa bir süre sonra takviye almış olarak Yüzbaşı Mehmet Göçmen komutasında yeniden köye saldırdılar. Büyük bir askeri güç köyü tamamen işgal etti. Ablukaya alınan köyde evler yeniden tek tek basıldı, basılan evlerde aramalar yapıldı. Gelen yeni güçlerin Mêrdin merkez ile Nisêbîn'e bağlı Harbê (Dallıağaç) jandarma birliklerinden olduğu öğrenildi. Toplam 60 araçlık bir konvoyla köye gelmişlerdi. İlk iş olarak da yaralı olan Salih Çekin'i gözaltına almışlardı.

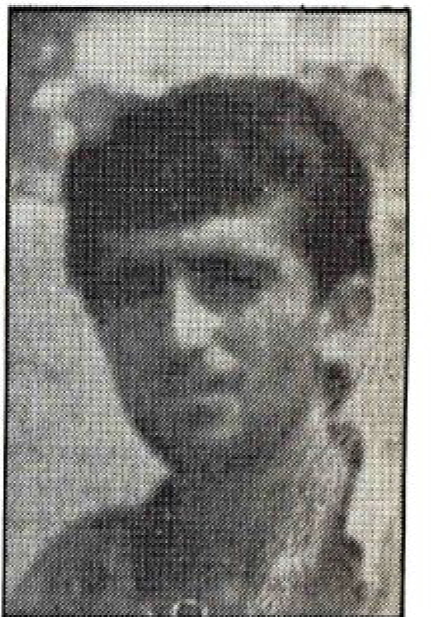
Köye saldırıyı haber alan komşu köylerin halkı, Qûrdisêlilere destek amacıyla köye doğru protesto yürüyüşü başlattılar. Kûrrika Çeto (Aytepe), Dara (Oğuz), Qesrika Ehmedo (Ahmetli) ve daha birçok köyden yola çıkan binlerce köylü Qûrdisê'ye yürü-

Abdülselam ÖZBEY

dü. Köye vardıklarında, köyü kuşatarak ablukaya almış askeri birliklerin barikatlarıyla karşılaştılar. Askerler protestocu köylüleri bırakmayarak köy dışında beklettiler. Köy girişinde toplanan binlerce köylüye Yüzbaşı Mehmet Göçmen *"Geri dönmezseniz ateş açarız "*tehditinde bulundu. Bu tehdite kitleler, *"Köyü boşaltmazsanız eylemimiz sürecek"* yanıtını verdiler. Yeniden boyutlanan gerginlik, sert tartışmalar ve köylülerin kararlı direnişi birkaç saat sürdü. Durumun üstesinden gelemeyeceğini anlayan yüzbaşı, telsizle daha yetkili amirlerini ve yeni takviye güçleri olay yerine yardıma çağırdı.

Bu kez de köye, Türkiye ve Kürdistan'da gaddarlığıyla namlı Binbaşı Ramazan Çakmak helikopterle, emrindeki yeni takviye birlikleri de karadan geldiler. Kısa süren tehditlerden sonra binbaşı, Kûrrika Çeto köyü muhtarı Zeynettin Oktay (50) ile köy ihtiyar heyeti üyeleri İsmail Oktay(70) ve Beşir Tabar adlı kişileri yanına çağırtarak askerlerin silahlarını onlara doğrulttu. Onlardan köylülerin köylerine geri dönmesini sağlamalarını istedi. Üç yurtsever böyle bir emri yerine getirmeyeceklerini açıkça belirtince, onları kendine siper ederek yeniden köylülerin dağılmasını istedi. Yine dağılma olmayınca öfkeden küplere binen binbaşı *"Beşe kadar sayacağım, dağılmazsanız hepinizi kurşuna dizdiririm"* tehditinde bulundu. Ve hemen ardından, *"Bir, iki üç..."* diye bağırarak saymaya başladı. Sayma işlemi bitince askerlere *"Çök"* ve ardından, *"Ateş"* komutunu verdi. Askerler köylüleri doğrudan hedefleyerek otomatik silahlarla taramaya başladılar. Köylüler de taş ve sopalarla karşı koymaya çalıştılar.

Vahşice gerçekleşen bu saldırı sonucunda 6 köylü katledildi. **Seyfettin Kapçakın** (20), **Ali Ölmez** (17), **Abdülselam Özbey** (21), **Abdülhalim Özbey** (20) ve **Abdülselam Acet** (15) olaydan hemen sonra yaşamını yitirirlerken, **Bedriye Gümüş** (30) adlı yurtsever kadın da bir süre sonra yaşamını yitirdi. Yaşamını yitirenlerin en az yarısı hastaneye

Abdülhalim ÖZBEY

kaldırılmadığından kan kaybı sonucu öldüler. Binbaşı, Mêrdîn, Kosar ve Reşmil (Yeşilli)'den gelen ambülansların köye girişine uzun süre izin vermedi. Ölenlerden Abdülselam Acet ile Abdülhalim Özbey senelik izinlerini köyde geçirmek için gelen askerlerdi aynı zamanda. Bu saldırıda da 5'i ağır olmak üzere 18 kişinin kurşunla yaralandığı öğrenildi. Ağır yaralılardan 2'si Amed'teki, 3'ü de Mêrdîn'deki hastanelere kaldırıldı. **Nafya Tabar, Beşir Tabar** ve **Hasan Tabar** ad-

YARGI

Devletin katliamları sürüyor

Ulusal kurtuluş mücadelemizin giderek ivme kazanmasıyla sömürgeci Türk devleti panik içine girerken, bazı reformist ve küçük burjuva çevrelerin de korkudan ödleri patlıyor. Kendilerine güvensizliklerini her fırsatta haykırmaktan geri kalmıyorlar. "Demokrasiyi koruyalım", "hukuk sınırları içinde kalalım", "provokasyonlara dikkat", "cunta geliyor" safsatalarını ayyuka çıkarıyorlar. Halkımız her gün katledilirken, bu utanmaz kesim hala devletin yenilmezliğinden, güçlülüğünden dem vurarak kafaları karıştırma sevdasına kendilerini kaptırmışlar. Tüm bunların nedenleri ise yıllardır yüzlerine geçirdikleri ahlaksız maskelerin düşmesiyle, artık hiçbir kıymetlerinin kalmamasıdır.

Halkımızın öncüsünün etrafında kenetlenerak en temel haklarını almak için mücadele etmesi ve adım adım zafere yürümesi, sömürgeci Türk devletini çözümsüzlük girdabına sokmuştur. Demirel ile İnönü hükümeti de çözümü bulmak bir yana, seçim sonrası büyük bir umutla beklediği "Sabır"ı bile Kürt ve Türk halklarında bulamadı. Oysa onlar tüm programlarını bu "Sabır"a göre yapmışlardı. Ama olmadı, Kürt halkının devrimci potansiyelini iyi hesaplayamadıkları ortaya çıktı. Gerillanın etkin vuruşları ve halkımızın serhildanları Demirel-İnönü hükümetinin tüm demagojilerini bir kenara itmek zorunda bıraktı. İktidar artık demagoji bile yapamaz hale gelmiştir. Halkımızın mücadelesini katliamlarla bastırma çabalarına girmişlerdir.

Gelişmeler gösteriyor ki, "demokrat" Demirel ile "sosyal demokrat" İnönü'nün Kürdistan ve Türkiye halklarına zulümden, işkenceden ve katliamlardan başka verebileceği hiçbir şeyleri yoktur. Bugün Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesi ve Türkiye halkının bunun etkisiyle filizlenen toplumsal mücadelesini ve yine işkenceye, infaza ve katliamlara son verilme istem ve taleplerini Demirel-İnönü hükümetinin karşılaması mümkün değil, çünkü sömürgeci rejimin yaşama damarları bunları ezmeye bağlıdır. Bu noktada işkenceye, katliamlara karşı gerillanın devrimci adaletinin hükmünü yürütmesi, sömürgeci rejimin çözümsüzlüğünü daha da artırıyor, geleceğe yönelik tüm planlarını altüst edip çıkmazını derinleştiriyor. Her gün kazanılan mevziler karşısında Demirel-İnönü koalisyon hükümetinin çaresizliği o denli derindir ki, tüm demagojilerini bir kenara iterek açıkça tehditleri sıralamaya, baskı ve terörü daha da yoğunlaştırma çabasına girdiler.

Demirel kabadayılık gösterileri yapıyor, "Analarından doğduklarına pişman ederiz" diyor. Demirel gerçekten yiğit ve sözünün eriyse şovenist-imhacı tehditler savuracağına bu kirli savaşı durdursun, savaşı savaş kurallarına göre yürütsün, kürsülerde oy toplamak için bol keseden dağıttığı vaadlerini az da olsa hatırlasın ve kontr-gerilla teröristlerini dizginlesin. Bu türden kabadayılık gösterilerini çokları yaptı ve görüldü ki haklı mücadelemiz karşısında kof bir tehditten başka bir şey olmayan bu tür tehditler kısa sürede gerillanın ağır yumruğu altında hiçleşmekten kurtulamadı. Bunlar, ayağa kalkıp şahlanan bir halk için hiçbir anlam ifade etmeyen kof sözlerdir. İktidar ortağı İnönü de, Demirel'den geri kalmayarak halkımıza karşı tehditler savuruyor ve tek partili dönemin milli şefi ve Dersim katliamının mimarı babasına özendiğini ortaya koyuyor.

Ama koalisyon hükümeti en önemli gerçeği de görmezden geliyor. 1920'lerin '30'ların, '60'ların Kürdistan'ı artık yok. Kırmakla, korkutmakla, yok etmekle sonuç alacaklarını sanan bu insanlığa düşman güruh aldanıyor, gözlerini inatla gerçeklere kapatıyor. Kürdistan'daki ışık gözlerini kör etmiştir. Pervasız şiddet politikaları uygulayan sömürgeci faşistler "Mart'ta gösteririz" diyorlar. Sanki şimdi tüm imkanları savaşa aktarmıyorlarmış gibi dikkatleri bugünkü katliamlarından Mart'a yöneltterek katliamlarını maskelemeye çalışıyorlar.

Evet Kürdistan, ne Cumhuriyet öncesi ne de sonrasındaki suskun dönemin Kürdistan'ıdır. Kürdistan halkının bu muazzam baş kaldırışı karşısında şiddet politikasıyla sonuç almak isteyen kan emiciler, aslında kendi sonlarını hızlandırdıklarının ya farkında değiller ya da giderek "ne koparırsam kardır" anlayışıyla tarihi barbarlıklarını son kez konuşturmaktan medet umuyorlar. Yine 30 yıl gibi uzun bir zaman diliminden bu yana rejim uygulamalarında baş sıraya oturttukları konular hiç

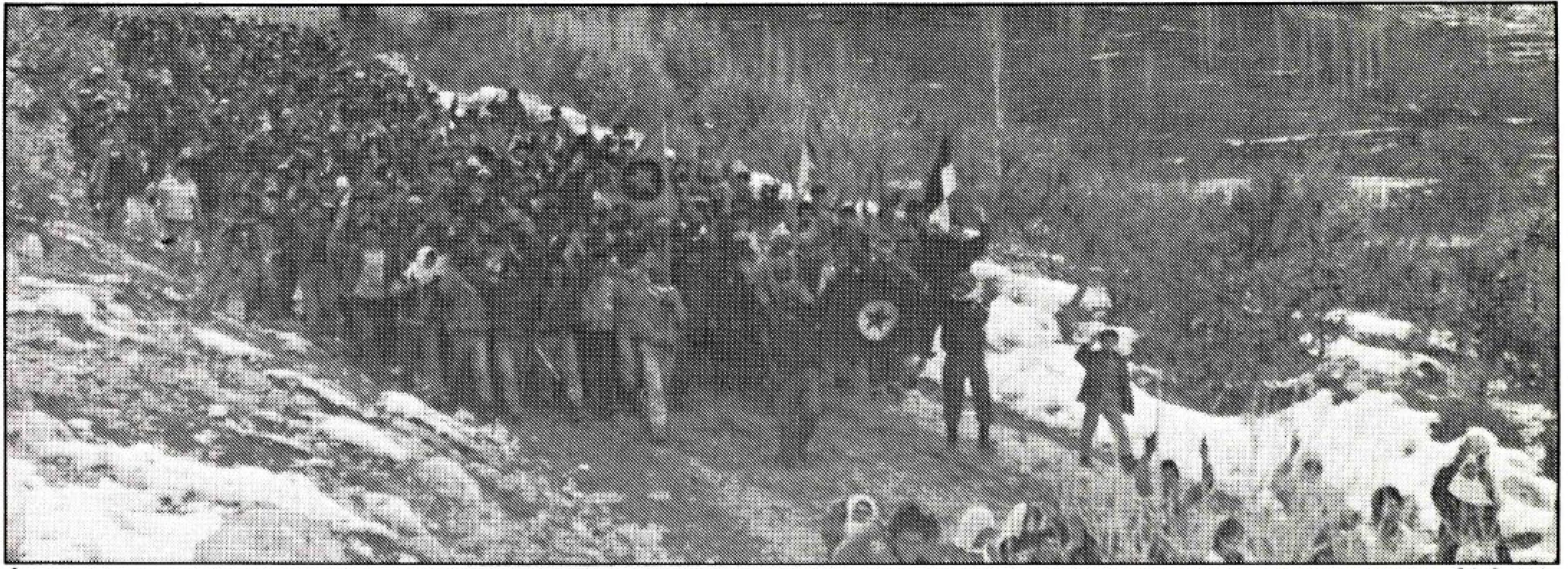
Devamı 12. sayfada

larını tespit edebildiğimiz yaralılardır.

Bu katliam ardından tutuklanmaların da gündeme gelmesiyle gerginlik iyice arttı. Zeynel Oktay, İsmail Oktay, Beşir Tabar, Nuri Yıldız, Faysal İlhan, Vedat Aydın, Fahrettin Dinç, Nusret Dinç, İsa Dinç, Şeyhmus Çağro, Şeyh Davut Yalçınkaya, Hasan Belek, Selahattin Öner, Selahattin Özçelik adlarını tespit edebildiğimiz gözaltına alınan yurtseverlerdir. Bir taraftan tutuklamalar sürerken, diğer taraftan askeri birlikler köyü iyice kuşatma altına aldı, havadan da helikopterler sürekli uçuyordu. Köyü kuşatan askerlerin sayısı sürekli gelen yeni takviye güçlerle daha da artıyordu, binleri geçiyordu. Köyde tam bir vahşet uygulanmıştı.

Qûrdisê'deki katliamı öğrenen çevre köylerdeki halk kitleleri de akın akın köye yöneliyordu. TC birlikleri de köye hiç kimseyi bırakmıyordu. Köye girmek isteyen milletvekilleri Ali Yiğit, Sedat Yurttaş, Mehmet Sincar, Muzaffer Arıkan ve Ural Köklü bile köye sokulmadılar. Basın mensupları ve insan hakları yetkilileri hele hiç bırakılmadı. Köye girmede direnen 30 kadar insan daha bu gelişmeler ortamında gözaltına alındı.

15 Şubat günü akşama doğru olayların meydana geldiği Qûrdisê köyü çevresinde incelemelerde bulunan milletvekili Ali Yiğit ve beraberindeki heyet, ertesi gün Mardin Valisi Bolat Bolatoğlu ile görüştü. Bu görüşmeye Ali Yiğit'le birlikte heyette yer alan HEP'liler ve SHP'liler de katıldı.

Özgürlüğü için ayağa kalkan bir halkı kim durdurabilir?

Foto: Berxwedan

Görüşme sonrasında, Qûrdisê'de katledilerek apar-topar çukurlara atılan yurtseverlerin cenazeleri, otopsi yapılması amacıyla çukurlardan çıkarıldı.

16 ve 17 Şubat günleri de olaylar sürdü.

17 Şubat günü Qûrdisê'de 5000 kişi ERNK bayrakları altında ve zafer işaretleriyle büyük bir gösteri yaptı. Şehitlerin anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra, sömürgeciliği kahreden konuşmalar yapıldı. **"Biji Serok APO"** sloganı hiç dinmedi.

Bu olayların paralelinde 15, 16 ve 17 Şubat günleri Mêrdîn köy ve ilçelerinde tam ayaklanma havası yaşandı. Katliama tepki olarak insanlar sokaklara, yollara döküldü. Köylerden gelen binlerce kişilik kitleler, E-24 uluslararası karayolunu uzun süre trafiğe kapadılar. Yollarda eylem yapan yurtseverlerin sayısı 15 Şubat'ta 3000'in üzerindeydi. Bu 3 bin kişi yolu 2 saat boyunca trafiğe kapadı. Daha sonraki günlerde gösteriler daha fazla yurtseverin katılımıyla sürdürüldü. Protesto eylemlerine katılanların sayısı 10.000 kişiyi aştı.

Öte yandan sömürgeciler de insanları gözaltına almayı sürdürdüler. İki minibüs sahibi, araçlarıyla birlikte gözaltına alındı. Daha sonra serbest bırakılan sahiplerine minibüsleri geri verilmedi. Sömürgeciler, *"PKK'ye yardım ediyorsunuz, bunun için minibüslerinize el koyuyoruz, vermeyeceğiz"* dediler.

Midyad'taki gösterilerde halkımız bir şehit daha verdi

21 Şubat günü Qûrdisê köyünde Türk devletinin yaptığı katliamı protesto etmek için 3000'in üzerinde yurtseverin katıldığı bir kitlesel gösteri yapıldı. Sömürgeci güçler halkın üzerine ateş açtı. Açılan ateş sonucu Kerboran (Dargeçit)lı yurtsever **M. Nuri Cebe** şehit düştü, adını tespit edemediğimiz bir yurtsever kadın da aldığı kurşun yarasıyla ağır yaralandı.

Qûrdisê'deki katliamı protesto amacıyla önce esnaf kepenkleri indirdi. Ardından protesto yürüyüşü başlatıldı. İş yerlerinin topluca kapanması ardından ellerinde PKK, ERNK bayrakları ve ARGK flamaları olan kadın, erkek ve çocuklu kitleler grup grup toplanarak bir yürüyüş başlattılar. Çok kısa bir zaman içinde 3000 yurtsever meydana inmişti bile. Hemen harekete geçen sömürgeci güçler Midyad'ın bütün giriş-çıkış yollarını zırhlı araçlarla tuttular. Kentin tüm giriş noktalarına barikatlar kurdular. Yürüyüşe katılmak amacıyla merkeze doğru yürüyen binlerce yurtsever köylünün yolları kesildi, ilerlemelerine izin verilmedi. Sömürgeciler, aynı zamanda kent içinde de çok sıkı tedbirlere başvurdular. **"Biji PKK", "Biji Serok APO", "Kahrolsun kontra teröristleri"** sloganlarını atarak yürüyen yurtseverlerin üzerine aniden ateş açıldı. Türk ordusunun cani mensupları bir kez daha sivil halkın üzerine ateş ediyordu.

Yürüyüş daha yeni başlarken yapılan bu saldırıda yurtsever Mehmet Nuri Cebe aldığı kurşunlarla şehit düştü. Türk devletinin canilerinin bu saldırısına karşı taşlı-sopalı karşı direnişe geçen yurtseverler, otomatik silahlardan açılan yaylım ateşi karşısında savunmasız olduklarından daha fazla direnemeyerek sokak aralarından geri çekildiler.

Yürüyüşün dağılmasından daha da cesaretlenen caniler bu kez de tutuklama furyası başlattılar. Bu ara yurtsever bir kadını ağır yaraladılar. Yaralanan başka yurtseverler ise geri çekilebildiler. Yapılan operasyonlarda 25'i kadın olmak üzere 45 yurtseverin gözaltına alındığını daha sonra sömürgeciler açıkladılar. Ancak aldığımız haberlerde bu sayının daha yüksek olduğu belirtiliyor. Tutuklananlardan 14'ü hariç gerisi serbest bırakıldı.

M. Nuri Cebe'nin şahadetini duyan yurtsever Kerboran halkı, Midyad'ta camide bekletilen cenazeyi almak için büyük bir konvoy halinde 23 Şubat günü Kerboran'dan Midyad'a yola çıktı. Konvoy Midyad'a girince sömürgeciler konvoyu durdurdu. Halkın kararlılığından taviz vermemesi üzerine sömürgeciler havaya ateş açarak, halkı korku yoluyla dağıtmak istediler. Halkımızın direnişle cevap vermesini sürdürmesi, daha sonra düşmana geri adım attırdı. İlçeye giren konvoy şehidin bulunduğu camiye yöneldi. Ve aniden toplanan halk kitleleri gösteriye başladı. Gösterilere katılan yurtseverlerin sayısı çok kısa zaman içinde 6000 kişiyi aştı. Böylece konvoy görkemli bir törenle Kerboran'a uğurlandı.

Bu direniş süresi içinde esnafın kepenk indirmesinin yanısıra, öğrenciler ve şoförler de kendi çaplarındaki eylemleri gerçekleştirdiler.

Nisêbîn ve köyleri ayakta

Sömürgeci Türk ordu birliklerinin Qûrdisê'de bir katliam uyguladığını duyan Nisêbîn'e bağlı köylerin halkı yollara dökülerek protesto gösterilerinde bulundu. Biri 1500, diğeri 4500 kişiden oluşan Tinatê (Kutlubey), Zoravan (Günebakan), Sêrêçkê, Sercêxan (Durakbaş), Hebisê (İlkyardım), Çûvan (Eskiyol), Menderê (Çölova), Cibiltînê (Yolindi), Bamidê (Açıkköy) ve diğer birçok köyden olan iki ayrı grup E-24 uluslararası karayolunu trafiğe kapadılar. İpek Yolu olarak da anılan yolun üzerinde saatlerce süren oturma grevleri de yapıldı.

16 ve 17 Şubat günlerinde ara vermeksizin gerçekleştirilen bu protesto eylemleriyle sömürgeci katliam şiddetle kınandı. Eylem boyunca yurtseverler, **"Berxwedan jiyan e", "Biji berxwedana Qûrdisê", "Kahrolsun devlet terörü", "Biji PKK, ERNK û ARGK"** ve **"Biji Serok APO"** sloganlarını sömürgeci güçlerin suratına haykırdılar.

Gösterilerin yapıldığı noktalara aktarılan TC ordu birlikleri halkı dağıtmak istedilerse de, kararlı tutumu görünce müdahale etme cesaretini gösteremediler.

Yurtsever köylülerin karayolunu trafiğe kapaması üzerine yolda yüzlerce araç uzun konvoylar halinde birikti. Araçlarından inen şoförler eylemcilere dayanışmada bulunarak, tutturdukları alkış ve klakson tempolarıyla gösterilere renk kattılar, yurtseverlere büyük moral verdiler.

Öte yandan, 16 Şubat günü Nisêbîn kent merkezinde toplanan 3000'in üzerinde yurtsever bir gösteri düzenleyerek sömürgecilere nefretlerini haykırdı. Nisêbîn'deki göstericiler de E-24 karayolunu terminal mevkiinde bir süre ulaşıma kapadılar. **"Biji berxwedana Qûrdisê", "Biji PKK", "Biji Serok APO"** sloganlarıyla Nisêbîn'i ayağa kaldırdılar.

Nisêbîn esnafı da 16 ve 17 Şubat günlerinde, iki gün boyunca Türk devlet terörünü kınamak amacıyla kepenk indirdi. Öğrenciler okulları boykot ederken, şoförler de araçlarının kontaklarını kapattılar.

Kerboran serîhildan geleneği bir zirve daha yaşattı

Kerboran halkı Qûrdisê ve Derawûd'ta TC askerlerinin halka ateş etmesi ve toplam 8 yurtseveri katletmesi üzerine hemen harekete geçti. Kerboran, 19 Şubat'ta insanların sokaklara dökülmesiyle büyük bir başkaldırıyı daha yaşadı. Esnaf kepenk indirdi, araç sahipleri ve sürücüler araçlarının kontaklarını kapattı, ilk-orta ve lise öğrencileri okullarını boykot eylemi başlattı, dikiş-nakış ve halı dokuma kursları gören öğrenciler topluca okullara gitmedi. Kerboran'a bağlı 39 köyün halkı gerçekleşen serihildana katılım sağladı.

Sabahın erken saatlerinde Kerboran merkez halkı gösteri meydanında toplandı. Kısa bir süre sonra Deywan (Yazıören), Xelilan (Kılavuz), Şibêbî (Kumdere), Kupras (Kuşluca), Tirwan (Bağözü), Şikeftikan (Kurucu), Baskilê Kevir (Kısmetli), Çelika Eliyê Remo (Çelik) ve Mêran (Yılmaz) köylerinden gelen kitleler toplanan halka katıldı. Toplanan yurtseverlerin sayısı böylece 20 bin kişiye ulaştı.

Yürüyüşe geçen yurtseverler, **"Bimre kontr-gerilla", "Şehidên Kurdistanê ne mir in", "Serihildan jiyan e", "Biji PKK", "Biji Serok APO"** sloganlarıyla ilerlediler. Kortejin en önünde Serok APO'nun posterleri, PKK-ERNK bayrakları ve ARGK flamaları taşındı. Kitleler belediye önüne kadar yürüdüler. Sömürgeci güçler müdahalede bulunmadı. Aynı anda Kerboran'ın diğer köylerinden de binlerce insan akın akın kente giriyordu. Mevcut sayı da 20 binin çok üzerine çıktı. Kerboran'ın tüm sokak ve caddeleri yürüyüş yapan insanlarla dolup taştı. Güvenliği halk milislerinin oluşturduğu disiplin komitesi sağladı. Halk milisleri halka değişik anlarda çeşitli konuşmalar yaparak, direnişin daha da yükseltilmesi çağrısında bulundular. Yapılan konuşmalarda, özellikle cinayetlere karşı uyanık olunması ve sivil savunma birliklerinin daha da geliştirilmesi üzerinde duruldu.

Yürüyüş esnasında Kerboran esnafı kepenkleri indirdi. Şoförler araçlarının kontağını kapattı. İlk, orta ve lise öğrencileri ek olarak dikiş-nakış ve halı dokuma öğrencileri de okulları boykot etti. İlçedeki devlet kurum ve kuruluşlarının personelleri de yürüyüşe katıldılar. Yürüyüş iki saat kadar sürdükten sonra sonuçlandırıldı.

Bu yürüyüş ardından 23 ve 27 Şubat günlerinde, Midyad'ta askerlerin halka ateş etmesi ardından şehit düşen M. Nuri Cebe'nin anısına iki ayrı cenaze töreni yapıldı, paralelinde de esnaf, sürücüler ve öğrencilerin eylemleri sürdürüldü.

23 Şubat günü Kerboran'a getirilen cenazeyi 8000 kişi karşıladı ve görkemli bir tören gerçekleştirildi. Tören esnasında katılanların sayısı ikiye katlandı. Yine ulusal kurtuluşçu sloganlar haykırıldı.

27 Şubat'ta cenazeyi defnetme amacıyla bir tören daha düzenlendi. Bu törene de 10.000 civarında yurtsever katıldı, kepenkler indi, sürücüler kontak kapadı, öğrenciler okulları boykot etti.

Böylece Kerboran'daki halkımız bir kez daha kararlı ve net tavrını ortaya koyarak, vahşete başvuran düşmandan hesap sorulacağını kanıtladı.

"İktidar Botan'da, gönüller dağlarda"

Qûrdisê köyünde sömürgeci ordu birliklerinin yaptığı vahşi katliamı protesto etmek amacıyla, 17 Şubat günü sabah 09.00'da yurtsever Hezex (İdil) halkı görkemli bir yürüyüş düzenledi. Sömürgeci Türk ordusunun katliamlarının protesto edildiği bu yürüyüşe 12.000'in üzerinde kişi katıldı.

Yürüyüş kortejinin en önünde Başkan APO'nun posteri taşındı. Ardından PKK ve ERNK bayrakları ile ARGK flamaları taşındı. Baştan sona Kürtçe devrim marşlarının okunduğu yürüyüşte, yine baştan sona kadar, **"Biji PKK", "Biji Serok APO", "Biji ERNK", "Biji ARGK", "Şehidên me nemir in", "Biji berxwedana Qûrdisê", "Kürdistan faşizme mezar olacak", "Gerilla kontralardan hesap soracak", "İktidar Botan'da, gönüller dağlarda"** sloganları atıldı. Atılan sloganlar düşmanın kulak zarlarını patlatırcasınaydı.

Yürüyüşe katılan yurtseverler, *"Kürdistan her gün biraz daha zafere yaklaşıyor. Halkımızın bu muazzam ayağa kalkışı o denli net gözüküyor ki, serihildanlar, adeta ülkemiz kurtulmuşcasına coşkulu geçiyor. Kurtuluş kutlamaları yapılıyor sanki. Tarif edilemeyecek coşkuyu yaşıyoruz. İşte TC bu kalkışımız karşısında çaresiz kaldığından korku içine giriyor, çareyi katliamlarda arıyor. Gerilla ve halkın et ve tırnak gibi bütünleştiğini gördükçe daha da çılgına dönüyor. Yaptığımız bu yürüyüşe TC güçleri müdahale etmedi, daha doğrusu edemezdi. Niye? Çünkü yürüyüşün çok planlı ve bilinçli hazırlandığını biliyordu. Yürüyüşün gerilla ve milis denetiminde olduğunu biliyordu. O denli korkak bir düşmanımız vardır ki, ancak sivil savunmasız insanlara saldırabiliyor. Ama bunu dahi yapacak gücü kalmayacaktır. Gerçekleştirdiği ve gerçekleştirmek istediği katliamlar bizi daha da örgütlü hale getiriyor, bilinçli temelde ayağa kalkmamızdan başka bir işe yaramıyor. Düşman ne yaparsa yapsın, zaferimizi engelleyemez artık. Barajın setleri patlarcasına yıkılmıştır ve gümbür gümbür akan selin önünde hiçbir güç duramaz"* dediler.

Binlerce kişiden oluşan kitleler ellerindeki bayraklarla önce Newroz Meydanı'nda bir araya geldiler. Oradan dillerdeki şiarlarıyla şehitliğe yürüdüler. Şehitlerin anısına saygı duruşunda bulundular. Ve hemen sonra **"Ey raqib"** marşı topluca okundu.

Daha sonra kitleler şehir merkezine yöneldiler. Şehir merkezinde 12.000 yurtseverin ağzından haykırılan, **"Biji Serok APO"** ve **"Biji PKK"** sloganları düşmanın yüreğine birer hançer gibi saplandı. Bu görevlerini yerine getiren yurtseverler, sonra kendiliğinden ve planlı bir tarzda dağıldılar.

Yürüyüşe paralel olarak Hezex esnafı topluca kepenkleri indirdi. Tüm öğrenciler okulları boykot ederek, gösterilere katıldı. Tüm araç sahipleri araçlarının kontaklarını açmadılar. Bu eylemlilikler boyunca da, şehir gerillaları ile halk milisleri halkın güvenliğini en başarılı bir tarzda sağlayarak, yönetimde nasıl olunması gerektiğini netçe ortaya koydular. Ayrıca, yürüyüş sonrası dağılan halk kitleleri gruplar halinde şehit vermiş bir aileye başsağlığı ziyaretine gittiler. Şehidin evi tıklım tıklım insanlarla dolup taşıyordu.

Kosar'daki protesto gösterileri

Qûrdisê köyündeki katliamı protesto amacıyla Kosar (Kızıltepe) halkı da gösteriler düzenledi. 16-21 Şubat günleri arasında çeşitli korsan yürüyüşler yapıldı. Binlerce insan dayanışma amacıyla Qûrdisê köyüne gitti. Halkın aydınlanması için halk milisleri yoğun tarzda bildiriler dağıtarak, sömürgeci vahşeti teşhir ettiler.

Bu süre içinde esnaf da günlerce kepenkleri açmadı, sürücüler kontak kapama eylemi yaptı, öğrenciler okulları boykot ederek okullara gitmedi.

Yine Dêrika Çiyayê Mazî (Derik), Gercews (Gercüş) ve Mehsert (Ömerli) ile bunlara bağlı köylerde de çeşitli çaplarda protesto eylemleri yapıldı.

MÜCADELEMİZ BOYUTLANDIKÇA SÖMÜRGECİLİK DAHA DA SARSILIYOR

KURTULUŞA YÜRÜYÜŞ

TBMM GERÇEĞİ

Mustafa Kemal, Erzurum ve Sivas Kongreleri'ni düzenleyip TBMM'nin inşasına hazırlanırken, Kürt halkını yanına almak için Kürdistan'ın dörtbir yanına, aşiret ileri gelenlerine telgraflar çekip, *"Kurulacak meclis, Kürdün de, Türkün de meclisidir"* diyordu. Sağır İsmet de bunu onaylıyordu. Sonradan ne oldu? Kürt halkı Fransızlara, İngilizlere, Yunanlara karşı kanını akıtarak Türkiye'yi işgalden kurtardı ve şeyhlerini, reislerini kurulan meclise gönderdi. Ama entrikacı M. Kemal bunları ya satın aldı, ya da komplolarla katletti ve "Kürdün de, Türkün de meclisi" Türkün Kürdü katletme yetkisiyle donatıldığı bir meclis oldu. Sonraki günlerde de bu böyle sürdü. TBMM Kürdistan halkı için en büyük kötülük kaynağı oldu. Kürtler için ölüm fermanlarının çıkarıldığı ve içine giren bazı ne idüğü belirsiz Kürtlerin ihaneti oynamaktan öteye bir role sahip olmadıkları bir yer oldu. Takrir'i Sükun Kanunu, Dersim Kanunları, Mecburi İskan Kanunu ve her türlü Kürt gerçeğini yasaklama kanunlarının çıkarıldığı bir ölüm karargahı olarak, ölüm fermanlarının dizildiği bir düşman meclisi olarak işlevini gördü ve halen görüyor.

Cumhuriyet'in kuruluşundan bugüne kadar Kürt halkı TC'nin mührüyle seçimlere katıldı, meclise vekil gönderdi. Sözümona bu vekiller "Doğu ve Güneydoğu"yu Batı'nın seviyesine ulaştırmak için Kürt halkının acılarına derman olacaklardı. Halk buna umut bağlamıştı, vekil adayları buna inanmışlardı ve bunun için seçim süreçlerinde birbirlerini öldürmeyi bile göze alabiliyorlardı.

Ancak milletin bu "vekilleri" TBMM'ne girince ne oldu? İşte ortaya Kamran İnan'lar çıktı. Türk devletinin bölünmez bütünlüğünü koruma sözü veren kendini inkarcı kişiler çıktı. Kürt halkı da yıllar yılı kendini aldatıp durdu. TBMM kürsüleri hep Kürt ve Kürdistan sözcüklerini anmanın idamlık derecede suç sayıldığı kürsüler oldu ve bu gerçeklik TBMM'nin sadece ve sadece Türklerin meclisi olduğunu, Kürtler içinse bir ölüm fermangahı olduğunu Kürtlerin kafasına vura vura ispatladı. Ama kafası sert bazı Kürtler hala bu gerçeği görmek istemiyordu.

Son yıllarda PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesi gelişip halk kitlelerini bilinçlendirerek gerçekleri kavrama düzeyine ulaştırınca, Türk devlet yetkilileri Mustafa Kemal taktiğini yeniden gündeme getirdiler. Türk devletinin başı Özal, "Kürtler kardeşimizdir" teranesine başladı. "Türkiye'de herkes eşittir. Seçme seçilme hakkına sahiptir. Meclise Kürtler de girer, Türkler de girer. Herkes düşüncelerini meclis kürsüsünde özgürce dile getirebilir" yalanlarıyla halkı, kamuoyunu ve dünya genelini kemalist demagoji bombardımanına tuttular. Buna bazı kendini tanımamış Kürtler de inandı. Ve TBMM'den medet ummayı ayyuka çıkarmaya başladılar.

Ancak bilinir ki PKK hareketi, bir anlamda TC'nin yalanlarını gün ışığına çıkarma, teşhir etme, yüzüne vurma ve ilgileri o yalandan çevirip doğru olana, pratik deneyimlerle yöneltme hareketidir.

İşte bu temelde 20 Ekim seçimlerine Kürt halkının seçtiği bazı temsilciler gönderildi. Bunda amaç bir anlamda TC'nin tarihi yalanını tüm dünyanın gözlerinin önüne sermekti. Nitekim halkın 20 kadar temsilcisi TBMM'ne girdiler. Ama ne oldu? Bunlardan yalnız bir-ikisinin meclis kürsüsünde, "Biz Kürdüz" demesi bile kemalist demagojinin açığa çıkmasına yeterli oldu. Irkçı-şoven Türk milletvekilleri hemen azgınca saldırıya geçtiler ve savurdukları küfürlerle, attıkları yumruklarla TBMM'nin Türklerin meclisi olduğunu, Türklerden başkasınaysa ölüm fermangahı olduğunu ispatladılar. Üstelik bunu tüm dünya alemin gözleri önünde yaptılar. Ve iyi de oldu. PKK'nin taktiği bir kez daha tuttu. Artık devlet yetkilileri ne kadar, "Kürtler kardeşimizdir, TBMM her iki halkındır" derlerse desinler Kürt çobanından eşrafına kadar herkes gülerek, "Hadi ordan yalancı" diye gerçeği öğrendiklerini ifade ediyorlar. Ve sanırız TC'nin meclis dahil tüm kurum ve kuruluşlarına büyük bir şevkle giden tüm Kürtler de bu gerçeğin farkına varmışlardır. Bundan iyi ders çıkarmışlardır ve oralarda Kürtlük adına bağımsız hareket etme, söz sahibi olma haklarının olmadığının bilincine, yedikleri yumruklarla, uğradıkları aşağılanmalarla artık varmak zorundadırlar. Ve yine sanırız bütün Kürdistan halkı artık tüm duyularıyla TBMM'nin gerçek işlevini, rolünü iyice gördü, duydu ve tanıdı. Dolayısıyla artık TBMM'ye bağlanacak umut olmamalı, oradan beklenecek çare kalmamalı. Orası Kürde düşman bir meclistir ve öyle bir mecliste Kürdün yeri yoktur. O halde ne yapılmalıdır?

Yapılması gereken kendi öz meclisini kurmadır. Kürtlük adına konuştuğunda yuhalanmayacağın, yumruklanmayacağın, idam istemiyle yargılanmayacağın bir Kürt Ulusal Meclisi'ni kurmaktan başka çıkar yol yoktur. Onların meclisi 70 yıldır bizi ezdi, sömürdü, idam etti, inkar etti, katletti. Artık yeter. Bakın dünyada meclisi, devleti olmayan bizden başka kimse var mı? Herkes kendi devletini, kendi meclisini kuruyor. Sovyetler bile bir bakıma bunun için parçalanmadı mı? O halde, bu meclisten medet uman herkes aklını başına toplayıp TBMM gerçeğini iyi görmeli, ondan medet umma hülyasından vazgeçmeli ve Kürdistan halkının öz meclisini inşa etme yolunda ERNK çatısı altında onurlu yerini alarak bu kutsal ve soylu görevi başarmada çaba ve emek sahibi olmasını bilmelidir. 1992 süreci Kürdistan halkı adına bir ulusal meclis inşa etme sürecidir. Namuslu her insanın bu sürece katkı sunması ancak, düşmana verilecek en iyi ders olacaktır. Çare TBMM'de değil, Kürdistan ulusal meclisindedir.

Türk ordusu gerilla karşısındaki yenilgisini saklamıyor

Dih / Êlih *(Berxwedan)*: 14 Şubat günü Dih (Eruh)'ın Basinê (Bozatlı) köyü yakınlarında ARGK gerillaları ile TC ordu birlikleri arasında şiddetli bir çarpışma meydana geldi. Düşmana ağır darbelerin vurulduğu, çok sayıda ölü ve yaralının verdirildiği bu çarpışmada 2 ARGK savaşçısının da şehit düştüğü bildirildi. Şehit düşen savaşçılardan **Kurdistan (Halime ...)** adlı bayan savaşçının cenazesini almak isteyen halkın üzerine ateş açan TC'nin çapulcu sürüleri 2 yurtsever köylüyü katlettiler.

Çirav dağında çıkan çarpışmada şehit düşen bayan savaşçı Dih'e bağlı Derawûd (Payamlı) köyündendi. 2 savaşçının şehit düştüğü haberini alan çevredeki köylerin halkı Derawûd köyüne gelmeye başladı. 15 Şubat sabahı Derawûd köylüleri ve komşu köylerden gelen binlerce kişiden oluşan halk kitlesi, sömürgecilerin Dih'te gizlice gömdükleri cenazeleri istedi. Cenazelerin istenmesinden ve **Kurdistan** kod adlı savaşçının ailesinin taziyesine giden halk kitlelerinden çok rahatsız olan sömürgeci çapul sürüleri, taziyeye gelen köylüleri köy meydanında zorla toplayarak herkesin köyüne dönmesini istediler ve aksi durumda ateş edeceklerini belirttiler.

Halk kitleleri sömürgecilerin bu tehditlerine aldırış etmeyerek şehit savaşçının ailesine taziyeye gitmeye devam etti. Bunu gören düşman köyün tüm giriş-çıkışlarını tutarak kimlik kontrolünü gündeme getirdi. Ancak o gün köyde herhangi bir olay olmadı. Sömürgeciler, köyde 300 askeri konumlandırdılar. Köyde bulundurulan askerler köylüleri sürekli rahatsız etmeye başladılar. Köy ortasında bulunan köy çeşmesi askerlerce gasp edildi. Kadın ve kızlar su almaya gittiklerinde rahatsız edildiler. Derawûd köyü halkı bu durumu sömürgeci yetkililere bildirdi, ama herhangi bir işlem yapılmadı. Aksine, askerler daha da azıttılar. Her akşam köylülerden tavuk, keçi, dana istemeye başladılar. Köylülere, "Getirmezseniz hepinizi dayaktan geçirerek öldürürüz" tehditlerinde bulundular.

Derawûd'tan ARGK saflarına katılan çok sayıda genç vardır. Köy halkı oldukça yurtseverdir. Bu nedenle çapulcu sürüsü her türlü insanlıkdışı uygulamayı halk üzerinde denemektedir. Askerler köyün bağ ve bostanlarını atış alanı haline getirmiştir. Keyfi tutuklamalar her gün yapılmaktadır. Ve tüm bunlarla köy halkı sindirilerek teslim alınmak istenmektedir.

Ama sömürgecilerin her türlü insanlıkdışı uygulamalarına karşı Derawûd köyü kararlıca direnerek sömürgecilerin zevkini kursaklarında bıraktı. Binlerce kişinin şehit savaşçı **Kurdistan'**ın ailesinin taziyesine gelmesi sömürgecileri daha da ürküttü.

16 Şubat günü Sêrt merkeze bağlı Süsikê (Yokuşbağları), Seyfê (Yazlıca) ve Kehniya Miri köylerinden taziyeye gelen binlerce yurtsevere TC ordu birlikleri olmadık tehditler savurarak, onlardan geri dönmelerini istediler. Fakat halkın kararlı tutumu karşısında çaresiz kaldılar. Ancak taziye dönüşü bir grup halka saldıran çapulcular 60 yurtseveri gözaltına aldılar. Taziyeye gelenlerin geri dönmesinin ardından düşman, köy halkını köy meydanında toplayarak ellerindeki listeden 4'ü bayan toplam 7 yurtseverin isimlerini okudular. İsimlerini okunduklarından yanlarına gelmelerini istediler. Halkın, ismi okunanları kendilerine teslim etmeyeceğini söylemesi üzerine askerler, bazı yurtseverleri zorla topluluğun arasından çekerek götürmek istediler. Halk ise, kimsenin çekilip alınmasına izin vermeyeceğini belirterek, çekilen yurtseverleri askerlerin elinden geri aldı. Halkın bu kararlı direnişi karşısında askerlerin komutanı Dih merkezden takviye güçlerin ve panzerlerin gelmesini istedi. Kısa bir süre sonra istenilen takviyelerin gelmesiyle askerlerin komutanı ateş emrini verdi. Halkı taramaya başlayan askerlerin yanısıra takviye olarak gelen panzerler de ateş etmeye ve halkı ezme girişimlerine başladılar. Taramalar ve panzerlerin halkın üzerine sürülmesiyle birlikte, çok sayıda bomba da atılmaya başlandı. Sömürgeciler bir anda köyü savaş alanına çevirdiler. "Türk ordu gücü", gerillayı görünce çöplük faresi gibi saklanacak delik ararken, 16 Şubat'ta bir kez daha halkı katlederken aslan kesilmişti.

Sömürgeci çapul sürülerinin bu saldırısı sonucu **Selamet Özer** (14) ve **Nezir Çetin** (21) adlı yurtsever köylüler olay yerinde şehit olurken **Emine Güçlü, Emine Esen, Hediye Aydın, Bedriye Elçiçek** ve adını tespit edemediğimiz bir yurtsever daha ağır yaralandı. Yaralılar Amed ve Mêrdîn'deki hastanelere kaldırıldılar. Bu olaylar esnasında düşmandan da 2 subay ve 10 kadar asker atılan taşlarla hafif yaralandılar.

Görüldüğü gibi sömürgeciler halka "şefkat" politikasını Kürdistan'da yoğunlaştırarak sürdürmektedirler. Gerilla ordumuz karşısında hiçbir varlık gösteremeyen TC'nin askerleri kendi koydukları yasaları bile hiçe sayarak, devleti denetlediğini iddia eden sözde sivil otoritelerin yalancılığını ve sahtekarlığını ortaya koyarlarken, aynı zamanda koalisyon hükümetinin vaadlerinin aksine bu ortaklığın özel savaşla çoktan bütünleştiğini de kamuoyunun gözleri önüne sermektedir.

TC'nin Derawûd katliamı çeşitli demokrat kurum ve kuruluşlar tarafından şiddetle kınandı. Milletvekili Zübeyir Aydar, Ciwanîkan (Gökçebağ) ve Sêrt (Siirt) belediye yetkilileri ile birlikte Derawûd halkını ziyaret etti. Köy halkı, Aydar'a ateş emrini Binbaşı Ramazan Çakmak'ın verdiğini belirterek, askerlerin köyden çıkarılmasını istediler ve, *"Oğul ve kızlarımızın katilleriyle yaşayamayız"* dediler.

Bu olaylar da halkımızın öncüsünün direnişçi ve ulusal ruh birlikteliğiyle bütünleşmesinin aynı bir gerekçesi oldu. Derawûd'ta yaşanan katliamı protesto amacıyla Sêrt, Dih ve Ciwanîkan'da 17 Şubat günü esnaf kepenkleri indirdi, öğrenciler okulları boykot etti, sürücüler kontakları kapadı. Bir gün sonra da Misric'ta aynı tür eylemlilikler yaşandı.

Öte yandan, 23 Ocak günü Çırav dağı Lodê mıntıkasında ARGK güçleri ile düşman birlikleri arasında çıkan çarpışmada şehit düştükleri bildirilen savaşçıların kod isimleri bize ulaştı. Şehitler şunlardır: **Baran, Gabar, Xeyri, Xwinrêj, Selim, Botan, Enver, Salih** ve **Rengin.**

Her şahadet halkımızın serhildan vesilesidir

Şehit savaşçıların anısına Şirnex'te 17 bin kişi yürüdü

Şirnex *(Berxwedan)*: 23 Şubat günü Cûdî dağı Qesirkê boğazı mıntıkasında çıkan çarpışmada çok sayıda düşman askeri öldürülürken, iki ARGK savaşçısı da şehit düştü.

Olayı haber alan Şirnex halkı, 24 Şubat günü toplanarak sömürgeci güçlerin elindeki cenazeleri direniş temelinde aldılar. Cenazeleri alan yurtseverler şehir merkezinde hemen bir cenaze töreni düzenlediler. Dini vecibelerin yerine getirilmesinden sonra şehitlerin naaşı ERNK bayrağına sarıldı. 17 binin üzerindeki bir kitle, **"Biji Serok APO", "Biji PKK", "Biji ERNK", "Biji ARGK", "Şehîdên me bê mirin in"** ve **"Gerilla vuruyor, Kürdistan'ı kuruyor"** sloganlarıyla şehitliğe doğru yürüyüşe geçti.

Yürüyüş kortejinin en önünde Serok APO'nun posterleri, Parti-Cephe bayrakları ve Ordu flamaları taşındı. Kadınların tilililerine tüm halkın tek ağızdan söylediği marşlar eşlik ediyordu. Ulusal kurtuluşçu marşlardan da en fazla **"Ey raqib"** okunuyordu. Yürüyüş tam bir bayram havası içindeydi. Çocuklar, kadınlar, gençler, yaşlılar öylesine birbirlerine kenetlenmişlerdi ki, düşmanın yaklaşması mümkün değildi.

Sabahın erken saatlerinde başlayan yürüyüşe çevre köy ve ilçelerden de binlerce yurtsever gelmişti. Şehit savaşçıların naaşı ulusal kurtuluşçu ve devrimci slogan ve marşlar eşliğinde şehitliğe getirildikten sonra, burada savaşçıların yaşamı ve mücadelesi üzerine konuşmalar yapıldı. Daha sonra yapılan saygı duruşu ile şehitlerin naaşları toprağa verildi.

17 bin kişinin şehitlikte topluca "Ey Raqîb" marşını okumasından sonra, şehir merkezine doğru yeniden yürüyüşe geçildi. Gür bir sesle sloganlar haykıran kitleler, saat 16.00 sularında dağıldı.

Sömürgeci ordu birlikleri yürüyüşe müdahale edemediler. **"Şirnex, kendi evlatlarına muazzam bir tarzda sahip çıktı"** diyor yürüyüşe katılan yurtseverler. Yürüyüş boyunca esnaf da kepenkleri indirdi, araçlar çalışmadı, öğrenciler okullara gitmedi.

Sömürgeciler, halkımızın bu muazzam ayağa kalkışı karşısında çaresizliklerini yine 26 ve 27 Şubat günlerinde dağları bombalayarak gösterdiler. Türk savaş uçakları bir kez daha Cûdi ve Gabar dağları ile Bestan (Bestler) üzerine tonlarca bomba yağdırdılar.

Dersim cephesinde çarpışmalar sürüyor

Dep *(Berxwedan):* Türk ordusunun 11 Şubat günü Dersim'e yönelik yaptığı hava ve kara saldırılarında çıkan çarpışmalarda düşman ordusunun 22 mensubu öldürülürken, 6 ARGK savaşçısının da şehit olduğunu gazetemizin geçen sayısında yazmıştık. Çarpışma sonrasında yüzlece yurtseveri gözaltına alan düşmanın, yurtseverlere yoğun işkence yaparak PKK'ye destek vermemelerini istemesi karşısında yurtseverler, taviz vermeyerek direndiler.

Bu gelişmelerden sonra bir çarpışmanın da 23 Şubat günü Dep (Karakoçan)'e bağlı Tirkan (Altınoluk) köyünde çıktığı bildirildi. Düşmana çok sayıda kayıpların verdirildiği bu çarpışmada 6 ARGK savaşçısının daha şehit düştüğü belirtiliyor. Kayıplarını gizli tuttuğundan dolayı düşmanın kayıpları hakkında kesin bilgiler edinemedik.

10-12 Şubat günleri arasında meydana gelen daha önceki çarpışmada şehit düşen 6 savaşçıdan ikisinin Mêzger (Mazgirt)'de, dördünen de Mazra (Elazığ)'da toprağa verildiği bildirilidi.

Tirkan köyünde şehit düştükleri söylenen savaşçıların cenazelerinin ise Mazra'da morgta bekletilmekte olduğu bildirildi.

Türk devletinin Botan'daki hesaplarının boşa çıkarılmakta olduğu Dersim Eyaletimizde, yaşanan yoğun eylemlilikle birlikte önümüzdeki günlerde savaşın daha da şiddetleneceği ve düşmana daha büyük darbelerin vurulacağı da açıktır.

Kürdistan'da yaşamı yaratan gerilla tatbikatta — Foto: Berxwedan

Gerilla Nisêbîn'de düşmanı vurdu

Nisêbîn *(Berxwedan):* 26 Şubat günü saat 20.30 sularında ARGK şehir gerillaları Nisêbîn'de 1 askeri ve 1 polis panzerini roketlerle imha ettiler. Devriyeye çıkan düşman panzerleri aniden gerillaların roketlerine hedef oldular. Hedefe isabet eden roketlerin panzerleri infilak ettirmesinden sonra gerillalar, kaçmaya çalışan düşman elemanlarını otomatik silahlarla taradılar.

Silah seslerinin duyulmasıyla Nisêbîn halkı da silaha sarılarak devletin kurum ve kuruluşlarını kurşun yağmuruna tuttu. Halkın bu davranışı aynı zamanda düşmanı şaşırtmanın bir manevrasıydı. Bu nedenle düşman gerillaların hangi istikametlerden saldırdığını da tespit edemez hale geldi. Yarım saat kadar süren çarpışmaya devlet güçleri karşılık veremediler. Düşman, binlerce gerillanın şehri bastığını sanarak deliklerde saklandı.

Olaya tanık olan yurtseverler, *"Düşman, saldırının nereden geldiğini, nasıl geliştirildiğini hala anlamış değildir. Gerillalar ve halkımız omuz omuza vererek şehri düşmana mezar yaptılar"* diyorlar.

İmha edilen panzerlerde düşmandan kaç kişinin öldüğü ve yaralandığı öğrenilemedi. Her zaman olduğu gibi bu kez de düşman, kayıplarını saklı tuttu, ama buna karşın halk, *"Herhalde panzerler kendiliğinden hareket etmiyorlar"* diyor ve düşmana verdirilen kayıpların yüksek olduğunu belirtiyor.

Gerillanın temizlik harekatı

Cizira Botan / Hezex *(Berxwedan):* Her gün daha da arttırılan kontr-gerilla katliamları Türk devletinin günlük işleri haline gelirken, bu kirli yönteme alet olanlar da devrimci adaletten kurtulamayarak hakkettikleri cezaları almaktadırlar.

19 Şubat günü Cizîra Botan'da, devletin kontra teröristleriyle işbirliği içinde olan Mehmet Zeki Atak, Sait Türk ve Mesut Doruk milisler tarafından vuruldular. Olayda 2 işbirlikçi ölürken, Mesut Doruk da yaralı kurtuldu.

ARGK şehir gerillalarının defalarca bu işbirlikçilere yaptıkları çağrılarda, bu alçakça girişimlerini terketmelerini istemelerine ve halka zarar vermelerinin Türk devletinin emellerini hayata geçirmek olduğunu belirtmelerine rağmen, bu işbirlikçiler kirli işlerinden vazgeçmediler. Bunlara benzer kişilerin oluşturduğu ajan ve işbirlikçi yapı halkımızın katledilmesine dayanak sunduğundan, bu kişiler hakettikleri cezayı aldılar.

Öte yandan, bu ajan ve işbirlikçi cinayet güruhunun Hezex (İdil)'teki koluna da milisler darbe indirdi. Hezex'in Zinarex (Bozburun) köyünden olan Sait Bozkurt milisler tarafından ölümle cezalandırıldı. Bu unsurun öğrenci olduğu, bölgede gerçekleştirilen katliamlarda rol aldığı ve şehir gerillalarının yaptığı uyarıları dikkate almayarak halka zarar vermeye devam ettiği belirtildi.

Aynı cinayet şebekesinden olan Sabri Karaaslan'ın Hezex'teki dükkanı 26 Şubat günü ateşe verilerek imha edildi.

26 Şubat günü ise, Êlih (Batman)'te bu cinayet güruhunun elemanlarından olan Halil Gezer adlı hain milislerin namlularının hedefi oldu. Vurulan ajan ağır yaralı olarak hastaneye kaldırıldı. Öldüğü söylenmekle beraber bu konuda henüz kesin haberler alınabilmiş değildir.

Gençler!

Sömürgeci Türk devleti, Kürdistan'da yürüttüğü kirli özel savaşıyla halkınızı katletmekte, açlık, yoksulluk ve sefaletin içine gömerek geleceğinizi karartmaktadır. Geleceğinizin tek güvencesi Kürdistan devrimidir. ARGK saflarında yerinizi alarak, faşist düşmana karşı insanlık ve özgürlük kavgasında birleşin!

ARGK

Bombalar İstanbul'u sarsıyor

Berxwedan Haber Merkezi

Gerillanın eylemliliği karşısında ne yapacağını şaşıran Türk devleti, özel savaşı yoğunlaştırarak sivil halk katliamlarına yönelmektedir. Savaşı, savaş kuralları dışında sürdürdüğünden, kendi metropollerinde de her gün biraz daha sıkışmaktadır. Kendisi için artık hiçbir yerin güvenlikli olmadığını gören sömürgeci rejim, yapılan devrimci eylemleri ağzına alarak bazı reformist ve oportonist çevrelerin eşliğinde antipropagandalar geliştirmektedir. Kürdistan'da halkımız katledilirken suskunluğu tercih eden bazı çevreler, rejimin bu propagandalarının doğrudan aleti olmaktadırlar. Yurtseverlerin anababa ve akrabalarına yönelik devletin giriştiği katliamlara karşı tepkisel temelde geliştirdikleri metropol eylemlerinin devletin ekonomik, askeri ve siyasi dayanaklarına yönelmelerine rağmen bu kesimler, devletin korosuna katılarak, "PKK sivil halkı öldürüyor" diyebilmektedirler.

20 Şubat günü İstanbul'da İTO'ya yönelik bombalama eylemi buna en iyi örnektir. Sömürgeciliğin büyük dayanaklarından olan bu kuruma vurmanın, özel savaşın katliam odaklarına vurmak olduğunu görmezlikten gelenler, İTO'nun Kürdistan halkına sıkılan her kurşunda pay sahibi olduğunu bilmiyor değildirler herhalde. Ama her nedense, TC'nin askeri yapılanmasının temel dayanaklarından olan bu kurumu çok masumane gösteremek tavırlarından vazgeçmek istememektedirler. İTO hedeflenirken, halkımızın TC'ye nefretini dile getirdiği çok açıktır. Kürdistan'da yapılan katliamlara bu kuruluş ortaktır. Bu eylemler niye yapılıyor diye PKK'ye sorulacağına, tüm soruların muhatabı olan TC'yi görmek gerekmektedir. Yurtseverlerin duydukları tepkiler sonucu katliamlara karşı geliştirdikleri bu eylemleri kınamak, katliamlara onay vermektir. Kan dökülmemesi için, acılara son verilmesi için PKK, üstüne düşeni fazlasıyla yapmıştır ve bundan sonra da yapmaya devam edeceğini açıklamaktadır.

İTO eylemi özel savaşa vurulmuş bir darbedir. TC katliamlara devam ederse, Türk devletinin tüm kurum ve kuruluşlarına yönelik eylemler de daha fazla gelişecektir. İstanbul'da patlayan bombaların sesinden rahatsız olanlar, devletin halkımız üzerine attığı bombalara da biraz kulaklarını vermelidirler. Kürdistan'da yaşananları görmeyenlerin, Türkiye metropollerinde patlayan bombalardan da rahatsız olmamaları gerekir.

Sömürgeci otorite Girgê Amo'da daha da çöküyor

Girgê Amo *(Berxwedan):* Sömürgeci rejimin kış ayları boyunca sürdürdüğü "imha" ve "ezme" operasyonları ARGK gerillaları tarafından boşa çıkarıldı. Kış aylarında yoğun kar yağışının avantajlarından yararlanarak hem gerillayı sıkıştırmak hem de halkı sindirmek amacıyla düşmanın başlattığı hava saldırılarında, düşman güçleri önemli oranda darbelendiği gibi halkımızın bilinçli ve kararlı direnişi karşısında da kaybeden yine kendisi oldu. Yedikleri darbeleri ise kamuoyundan gizleyemediler. Son darbelerden ikisi de Girgê Amo (Silopi)'da düşmana vuruldu.

19 Şubat günü saat 11.30 sularında gerillanın Xebûr mevkiinde döşediği mayına çarpan bir düşman cemsesi havaya uçarak imha oldu. Aracın içinde bulunan düşmanın 5 özel tim elemanı anında öldü, 2 özel tim elemanı da yaralandı.

Düşman birliklerinin sık sık kullandığı yolu tespit eden ARGK gerillaları yola mayın döşediler. Her gün büyük korkular içinde olan düşman askerleri o gün de aynı ruh haliyle şehir merkezinden erzak getirmek için yola çıktılar. Aktepe Jandarma Sınır Karakolu'nda konumlanan özel timler, gerillaların gözlediği yoldan geçerek şehir merkezine gittiler. Aracın uzaklaşması ardından yola inen gerillalar, uygun yer tespit ederek mayın döşediler ve geri çekildiler. Şehirden erzak alıp dönen düşman aracı gerillaların mayın döşediği noktanın üzerinden geçti. Meydana gelen patlamada düşman aracı havaya uçarak infilak etti. Aracın içindekilerden 5'i öldü, 2'si de ağır yaralandı. Ölenlerden 1'inin assubay olduğu bildirilmektedir. Ölenler Assubay Ahmet Can, özel tim elemanları Erdoğan Taşkın, Necmi Yıldırım, Muhammet Çeremet ve adlarını tespit edemediğimiz iki özel tim elemanıdır.

Düşman için artık Kürdistan'da güvenle geçebileceği yol da kalmamıştır. Bu giderek daha da gelişmekte ve düşmanın topraklarımızın her karışına basmasıyla paramparça olacağı gerçeğinin en iyi örneği olmaktadır.

● Düşman, daha mayın patlamasının şokundayken 21 Şubat günü ARGK gerillaları Girgê Amo'daki askeri kuruluşları, devletin diğer kurum ve kuruluşlarını roketlerle gece uzun bir süre dövdüler. Devlete büyük kayıpların ve ağır maddi hasarın verdirildiği bildirilmektedir. Ancak kesin sonuçlar hakkında, dövülerek harabeye çevrilen askeri ve resmi binalar dışında, bilgiler edinilemedi.

● Aynı gece gerillalar düşmanı Cizira Botan merkezinde de vurarak serseme döndürdüler. 21 Şubat günü gece saat 19.30 sularında dört koldan şehre giren ARGK gerillaları, Türk devletinin tüm kurum ve kuruluşlarını roketler ve otomatik silahlarla tarayarak önemli oranda hasara uğrattılar. Gerillalar tarafından başlatılan saldırı ateşini yurtsever Cizira Botan halkı saat 23.00'e kadar sürdürdü. Bu süre boyunca kaçan düşman askerleri saklandıkları deliklerden başlarını çıkarmadılar. Düşman güçlerden ölü ve yaralının olup olmadığı öğrenilemedi. Gerillalar bu operasyonlarıyla, düşman otoritesinin Kürdistan'da geçerli olmadığını ve olmayacağını bir kez daha ispatladılar.

Faşist savcının sonu

18 Şubat günü Bursa Cumhuriyet Başsavcısı Nural Uçurum ve korumaları otomatik silahlarla açılan ateş sonucu vuruldular. Olayda savcı ağır yaralanırken 3 koruması öldü. Nural Uçurum, 1987-88 yıllarında Aydın zindanının başsavcısıydı.

Aydında savaş esirlerine yapılanlar hala bütün canlılığıyla gözler önündedir. Şimdi de faşist savcı, Aydın'da yaptığı katliam provalarının ve işkencelerin hesabını ödüyor. Nural Uçurum'un PKK'li savaş esirleri **H. Hüseyin EROĞLU** ve **Mehemet YALÇINKAYA**'nın işkenceyle katledilmesinde büyük rolu ve sorumluluğu olması, onlarca savaş esirini işkenceyle sakat bırakması ve yine cezaevinde yangın çıkartarak bunu, "İşte kaçıyorlar" diyerek aylarca savaş esirlerine işkence etmenin gerekçesi yapması, elbette yanıtsız kalmayacaktı.

● Öte yandan, 27 Şubat günü Adana'nın Şakirpaşa mahallesinde bir polis otosu otomatik silahlarla tarandı. Saat 22.30 sularında meydana gelen eylem sırasında otodaki polisler kaçarak çevredeki kahvehanelere sığındılar. Olayda birkaç polisin yaralandığı belirtiliyor.

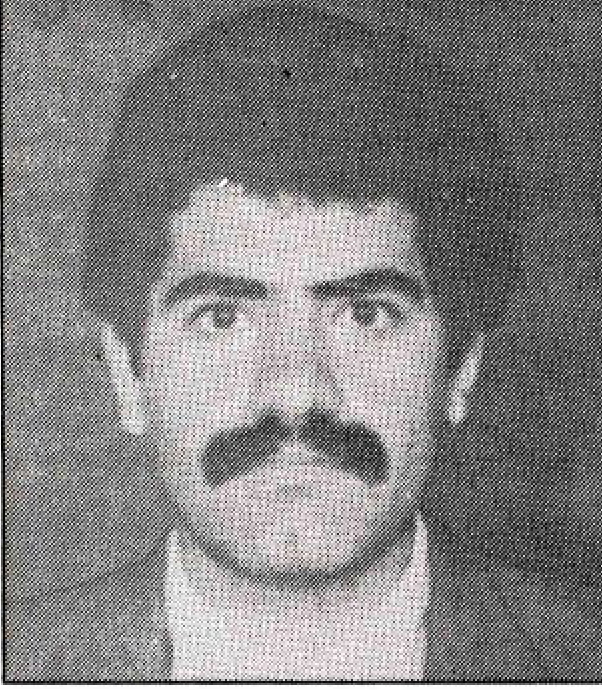
● 26 Şubat günü de Elbistan'ın kırsal kesiminde operasyonların yapıldığı bir anda uçuş halindeki bir helikopter düştü ve parçalandı. Parçalanan düşman helikopterinde bulunan 2 albay, 2 binbaşı, 1 yüzbaşı ve 1 asker öldüler. Helikopterin nasıl düştüğü ise henüz bilinmiyor. Bölgeden bazı yurtseverler helikopteri gerillaların da düşürmüş olabileceğini belirtmektedirler. Fakat hava muhalefeti nedeniyle dağa da çarpmış olabilir. Bu olay düşmanın büyük bir darbe yemesine neden oldu.

...İnsan hakları ve demokrasi demagojisi...

Korkak Türk devleti çareyi cinayetlerde arıyor

Yeni Ülke gazetesinin muhabiri Cengiz ALTUN haince katledildi / Êlih'teki halkımız ayağa kalktı / Yapılan büyük cenaze törenine 50 binin üzerinde kişi katıldı / ERNK bayrağına sarılı tabut evlerden atılan kırmızı karanfillerle bezendi / Tüm sokaklar kesk û sor û zer ile renklendi / Êlih ve Gercews esnafı kepenk indirdi / Şoförler kontak kapadı, şehirlerarası ulaşım durdu / Cenaze törenine katılmak isteyen binler kente sokulmadı, Hezo'dan gelen lise öğrencileri topluca gözaltına alındı

Sen;
altın
kalemli
yazar;
dürüstlüğün
doğruluğun
onurun
simgesi
Sen;
yurt
sevgisiyle
donanmış
insan
ölmedin
ölmeyeceksin
yazdıkça
devrimci
kalemler

Cengiz ALTUN'un kanı yerde kalmaz

Yeni Ülke Êlih (Batman) muhabiri **Cengiz ALTUN**, 24 Şubat günü sabahın saat 09.00'unda evinden Yeni Ülke gazetesinin bürosuna giderken TC'nin kontra teröristleri tarafından katledildi. Cengiz ALTUN, daha önceleri Êlih'de gerçekleştirilen cinayetlerin devletin bizzat denetimindeki kontr-gerilla elemanlarınca yapıldığını, bunların "Hizbullah" adını bir maske olarak kullandıklarını gazetesine yazmıştı. Cengiz, bu haberler sonrası ölüm tehditleri aldı. Tehditte bulunanların da sömürgeci devletin polisleri olduğu biliniyor.

Türk devletinin teröristlerinin cineyetten sonra ellerini-kollarını sallayarak olay yerinden uzaklaşmaları ise, imkansız olarak görülmektedir. Olay tanığı birkaç esnaf, polis tarafından gözaltına alınarak tehdit edildiler. Gözaltına alınmadan önce esnaflar gördüklerini açıkça anlatırken, gözaltına alındıktan sonra tehditle susturuldukları, soruları yanıtsız bırakmalarından da anlaşıldı. Görgü tanığı bu esnaflar, polis tehdidi sonrası, *"Benim sırtım dönüktü, aniden döndüm ama kimseyi görmedim", "Ben kafamı tenekelerin arasına koymuştum, çalışıyordum. Kafamı kaldırıncaya kadar kaçmışlardı"* biçiminde inandırıcılığı olmayan açıklamalar yapmaya başladılar. Halbuki bunlar olayın meydana geldiği yerdeydiler.

Olaydan iki gün önce bazı şahıslar Cengiz'i evden soruyor. Oysa bunlar onu nerede bulabileceklerini çok iyi biliyordu. Amaç, eve geliş-gidiş yerini, evi öğrenmekti. Bu durum olaydan sonra şimdi daha iyi anlaşılıyor.

Yeni Ülke gazetesinin muhabiri Cengiz ALTUN, aslen Gercews (Gerçüş)'li olup sonradan Êlih'e yerleşmişti. 32 yaşında şehit edilen Cengiz ALTUN, halkımız tarafından sevilen ve sayılan bir yurtseverdi. Onun bu tarzda katledilmesi, kontr-gerillayı hedefleyen yazılarının isabetli ve doğru olduklarını anlatmaya yetiyor.

50 binin üzerinde kişinin katıldığı görkemli cenaze töreni

Cengiz ALTUN'un 25 Şubat günü yapılan cenaze töreninde yurtsever Êlih halkı bir kez daha dipdiri ve sömürgeci düşmana karşı kin ve öfkeyle, **"Biji Serok APO"**, **"Biji PKK"** sloganlarını haykırdı. 50 bini aşkın kişinin gürleyen sesi ta Ankara'daki özel savaş kurmaylarında panik yarattı.

Êlih bir baştan diğer başa, yeşil-kırmızı-sarı ile donatıldı. Kadın-erkek, yaşlı-genç, çoluk-çocuktan halkın elinde Parti ve Cephe bayrakları ile Ordu flamaları vardı. Dillerdeki, **"Kürdistan faşizme mezar olacak"** şiarlarıyla; Botan'da Behdînan'da, Dersim'de, Amed'te ve kısaca tüm Kürdistan'da yankılanan gerillanın namlu sesleriyle yaşanan, büyük bir birlik, ulusal coşku ve direnişte zafere yürümenin kendisi oluyordu. Sömürgeci güçler kurdukları barikatlarla halkımızın cenaze törenine katılımını engellediler. Yurtseverler düşmanın bu engellemesinin olmaması halinde katılımın 100 binin üzerinde olacağını söylemektedir.

Cenaze töreni boyunca insanlar dörtbir yandan akıyordu. Kitleler şehidin cenazesini önce Nur Camii'den alarak şehitliğe doğru yürüdü. Yürüyüşe geçen onbinlerce kişiden oluşan kitleler, ellerdeki bayrak ve flamalar ile Kürdistan halkının Önderi APO'nun posterleriyle, **"Biji Serok APO"**, **"Biji biji PKK"**, **"Gerilla vuruyor, Kürdistan'ı kuruyor"**, **"İktidar Botan'da"** sloganları eşliğinde şehitliğe vardı. Burada yapılan bir dakikalık saygı duruşu sonrasında Cengiz ALTUN'un kişiliği ve verdiği mücadele üzerine çeşitli konuşmalar yapıldı. Konuşmalar sık sık, **"Biji Serok APO"**, haykırışlarıyla kesildi.

Törene katılan binlerce kadın, başlarına siyah bez, bu bezlerin üzerinde kesk û sor û zer renklerinden yapılan sembolleri bağlamış ve ara vermeksizin tilili çekiyorlardı. Muhteşem yürüyüş korteji adeta uçsuz-bucaksız Kürdistan bayrağını andırıyordu.

Sömürgecilerin binlerce komando ve özel tim elemanının yüzlerce panzer, tank ve zırhlı araçlarla her köşeyi tutmasına rağmen, törene müdahale etme cesaretinde bulunamamaları anlamlıdır. Halkın kutsal öfkesiyle karşılaşacaklarını bildiklerinden, baştan sona seyirci kalmak zorunda kaldılar.

Yürüyüş korteji ve tabutun üzerine binlerce kızıl karanfil evlerin pencere ve balkonlarından durmaksızın atıldı. Cenazenin defnedilmesi sonrası da, 50 binin üzerinde kişiden oluşan halk sloganlar haykırarak şehre geri döndü ve şehidin evine taziyeye gitti.

Halkın yükselen protestosu

Êlih esnafı, cinayeti protesto etmek için ve şehidin anısına bağlılığın bir ifadesi olarak topluca kepenkleri indirdi. Malum birkaç işbirlikçi hain dışında tüm esnaf kepenk indirme eylemindeydi. Gercews (Gercüş) esnafı da aynı amaçla kepenkleri indirdi.

Êlih'teki tüm araç sahipleri ve şoförler kontak kapadı. Hem kent içi ve hem de şehirlerarası ulaşım bir bütün olarak durdu. Öğrenciler okulları boykot ederek, okullara gitmedi. Tüm demokratik kurum ve kuruluşlar protestolarını yükselttiler.

Cenaze törenine katılmak için çevre il, ilçe ve köylerden onbinlerce insan Êlih'e doğru yollara düştü. Ancak sömürgeciler kentin giriş-çıkışlarını denetim altına alarak dışardan gelenleri sokmadıkları gibi geri dönmeleri için tehditlerde bulundular. Akın akın Êlih'e yönelen onbinler kent girişinde durduruldular, ancak tüm tehditlere rağmen uzun süre geri dönmeme kararlılığını sergilediler.

Cenaze törenine katılmak üze-

Sömürgeciliği ve yerli gerciliği yerlebir eden Êlih Serîhildanı'ndan...

Kürdistan kazanacak, çırpınışlarınız beyhude!

Berxwedan Haber Merkezi

Çağdışı sömürgeci Türk devleti hunharca katliamlarını tırmandırıyor. Sivil Kürdistan halkı üzerinde dizginsiz terör estiren TC, bu kez de katliamlarının kapsamına yurtsever gazetecileri ve aydınları aldı. En son olarak yurtsever gazeteciler **Cengiz ALTUN** ve **Halit GÜNGEN**, öğretmen **Ahmet BEYHAN** ile öğretmenlikten açığa alınan kırtasiyeci **M. Sabri KIZILKAN**, sağlık çalışanı **Mehmet Şehmus AKINCI** ile **HEP** üyesi **M. Emin NARİN** şehit edildiler.

Kürdistan halkının sivil kesimleri üzerinde alabildiğine estirilen terörün, sindirmeye yönelik olduğu açıktır. Kaldı ki, sömürgeci rejimin yetkilileri bunu açıkça itiraf etmekte, "gizlim-saklım yoktur" demektedirler. Yurtsever gazeteciler, aydınlar neden katliam kapsımına alınıyorlar? Öncelikle bu soruya yanıtlar vermek gerekir.

Kürdistan halkının önderi PKK ile sömürgeci Türk devleti arasında amansız bir savaş sürüyor. Bu, tarih karşısındaki bir hesaplaşmadır. Savaş, gittikçe şiddetleniyor ve daha da şiddetlenecektir. 2000'li yıllara gidişte, yaşanacak sekiz yılın her birinin bir kader yılı olacağını eğer söylüyorsak, bu sözlerin Ortadoğu halkları için ne kadar anlamlı olduğu kendiliğinden anlaşılmaktadır. Önemi bu denli büyük olan bu yıllarda ve çok çetin geçen bu savaşta PKK'nin katettiği yol ve Kürdistan halkı adına elde ettiği mevziler aşikardır. Yürütülen bu savaşta kamburu çıkmış, zorlanan ve tükenişe giden taraf Türk devletidir. İçine sokulduğu siyasi, askeri ve ekonomik çözümsüzlükler nedeniyle, bu rejimin yaşama şansı kalmamıştır. Binbir türlü sorun yumağıyla ölümün pençesine düşen böyle bir rejimin, yeniden yaşam bulma havliyle kudurganlaşması anlaşılırdır. Büyük çabalarla gerçekleri çarpıtmaya koyulması, tek taraflı ajitasyon ve propagandada en başta basın-yayın kurumları olmak üzere tüm kurum ve kuruluşlarını çirkin özel savaşında seferber etmesi, tüm olanaklarıyla yüklenmesi tuhaf değildir.

"Objektif habercilik yapıyoruz", "demokrat yazarız" iddiasındaki yazar-çizerler, "meslektaşlar"ı katledilirken de bu nedenle hiç ses çıkarmıyorlar. Çünkü gelişmeler, Türk burjuva gazete ve dergilerinin, bunlarda yazan kalemşörlerin gönlüne göre oluyor. Özel savaşlarının bakış açısıyla gelişmeleri aktarmaları da bu bakımdan tuhaf değildir.

Türk basınının insan haklarını hiçe sayan tek yönlü yayıncılığı, rejimi önemli oranda rahatlatmaya yöneliktir. En azından propaganda açısından bu böyledir. Türk ve Kürt halklarının ve dünya kamuoyunun gerçekleri görmesini engellemek için, tam bir psikolojik savaşın yürütücülüğüne oynanıyor. Türk basını provokasyonlar yaratıyor, şoven duyguları kamçılıyor. Türk devleti, kendi basınına bu işlevi gördürürken, ilerici-demokrat ve yurtsever basını her türlü yöntemle susturmak istiyor, bu yönlü çabalarını yoğunlaştırıyor.

Din maskesi altında hızlandırdığı devlet terörünü her geçen gün biraz daha tırmandıran TC, halkı sindirmenin bir parçası olarak, gerçekleri korkusuzca, onurluca dile getiren, yüzlere geçirilmiş kirli maskeleri deşifre eden yurtsever gazetecileri de hedeflerine dahil etti. Ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında köy koruculuğu sistemini örgütleyen sömürgeci düşman, bu örgütlenmenin gerilla darbeleri altında ezilip boşa çıkarılmasıyla doğan boşluğu kontra teröristleriyle doldurmayı denemektedir. ABD'nin de Vietnam'da uyguladığı ve fakat fiyaskoyla sonuçlanan bu iğrenç katliam yöntemleri, TC'nin yaşamı sürdürebilme ilkesi olmuş durumdadır ve yaşamı biraz daha sürdürebilmenin dinamosu olarak görülmektedir.

Halkının yanında olan, gerçekleri, doğruyu yazmayı ilke edinmiş, halkın onurlu sesi gazetecilerin devletin cinayet timlerince katledilmesi, bu devletin ne kadar azgınlaşabileceğinin en son kanıtlarındandır. Ama TC ne yaparsa yapsın gerçeklerin kamuoyuna duyurulmasının önünü alamayacaktır. Bu katliamlarıyla vahşetini gizlemesi ve sonunu getirecek gelişmeleri engellemesi mümkün değildir.

re konvoy halinde hareket ederek Hezo'den gelen yüzlerce öğrenci gözaltına alındı. Topluca gözaltına alınan öğrenciler gecenin geç saatlerine kadar serbest bırakılmadılar. Yapılan etkin girişimlerden sonra ancak serbest bırakılabildiler. Aslında sömürgecilerin bu tutumu bir provokasyonu hedeflemekteydi ve Kozluk Lisesi öğrencileri topluca cezalandırılmak istenmekteydi. Çünkü Hezo (Kozluk)'da tüm öğrenciler okulları boykot ederek gitmemiş, Êlih'teki cenaze törenine katılmak üzere yola koyulmuş ve öğrencilerin bu onurlu davranışı tüm halkı bir anda hareketlendirmişti. Öğrencilerin bu tavrı, Hezo halkının da protestolarda sesini yükseltmesinde bir anlamda itici güç olmuştu.

Öte yandan, Yeni Ülke gazetesinin İstanbul'daki merkezi de bir basın toplantısı yaparak cinayeti şiddetle protesto etti. Toplantıya gazetecilerin yanısıra çok sayıda kurum ve kuruluşun temsilcisi ile yurtseverler de katıldı. Basın toplantısının yapıldığı salona insanların sığmadığı ve çok sayıda kişinin dışarda beklemek zorunda kaldığı, yine çok sayıda başsağlığı mesajının hem ülkeden, hem Türkiye'den ve hem de yurtdışından gazetenin merkez bürosuna ulaştığı bildiriliyor.

Ve sömürgecilerin Êlih'teki "otoritesi" yerlebir edildi

Halk önderi **Vedat AYDIN**'ın şahadeti anısına yapılan ve 100 binin üzerinde yurtseverin katıldığı Amed'teki büyük serihildan ardından, Êlih'te düzenlenen bu büyük cenaze töreni, yeni dönem ulusal kurtuluş mücadelemizde halkımızın gerçekleştirdiği ikinci büyük serihildandır. Sömürgecilerin tüm engelleme çabalarına rağmen 40 binin üzerinde insan bu serihildana katılmıştır. Eğer kentin giriş-çıkış yolları sömürgeci ordu güçlerince en sıkı tarzda tutulmamış olsaydı, bu rakamın belki de 100 bini aşacağını söylemek gerçekçidir. Kaldı ki, kente sokulmayan, zorla geri çevrilen onbinler bunun en açık kanıtıdır. Êlih'te bu tarzda görkemli bir gösterinin gerçekleşmesi Êlih'teki halkımız açısından son derece anlamlı ve tarihi kazanımlarla yüklü bir atılımdır.

Sömürgecilerin oturttuklarını iddia ettikleri otoritesi de kesinlikle dağıtılmıştır. Bunun yerine ulusal iradeye dayanan, öncüsü yolunda ilerleyen halkımızın otoritesinin aslında çoktan Êlih'te tesis edildiğinin, bu serihildanla netçe kendini açığa çıkarması yaşanmıştır. Otoritenin kimde olduğu tartışması da artık anlamsızlaşmıştır. Otorite bizdedir, onurluca baş kaldıran halkımızdadır. İşte buna ulaşmış olmak son derece anlamlıdır, önemlidir, yeni yeni gelişmelerin müjdecisidir.

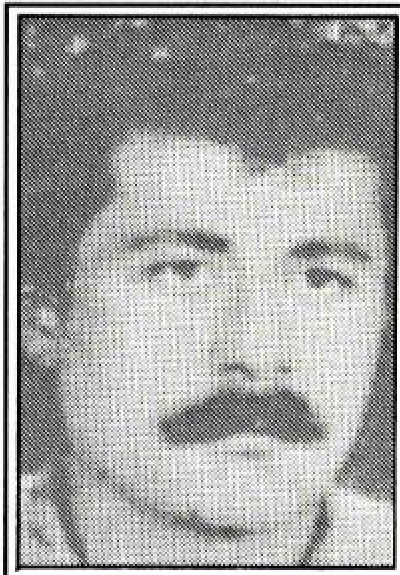
Tüm bunlar neden önemli sayılmalıdır? Bilindiği gibi Êlih, Türk özel savaşının ana merkezlerinden biri haline getirilen, özel savaşın önemli oranda oradan yürütüldüğü bir kentimizdir Özel savaşın kapsamı dahilinde de il haline getirildi. Türk ordu gücünün ana karargahlarından olan Êlih'e TC ordusunun sahip olduğu her türlü yapılanma ve her türlü silah konumlandırılmıştır. Öyle ki, kentin göbeğinde halkla ilişkisi kesilmiş bir tür ada kentler bile kurulmuş ve burada Türk egemen sınıflarının ayrıcaklı kesimleri ve polis kurumunun yetkilileri ile ordu mensupları ve aileleri oturmaktadır. Bu uygulamaya mücadelemizden dolayı içine girdikleri korku ve halkımıza güvensizliklerinin bir ürünü olarak başvurmuşlardır. Kendilerini böylece güvence altına aldıklarını sanarlarken, öte yandan da yıllardır halkımız üzerinde devlet terörünü ara vermeksizin sürdürdüler ve halkımızı büyük acıların cenderesi kıskacına aldılar. Yaratılan terör atmosferinde, "güvenlik güçleri" ve istihbarat birimleri de geceli gündüzlü hummalı bir çalışmayı yapmış, insanlar ajanlaştırılmak istenmiş, bunun için her türlü imkan seferber edilmiş, bu işin hizmetine meblağı yüksek finans olanakları sunulmuştur. Tüm bunlarla halkın sindirilmesi, ulusal kurtuluş mücadelesinden uzaklaştırılması amaçlanmıştır. Sindirme operasyonunun başarısı için insanlarımız katledilmiş, işkencelerden geçirilmiş ve alçakça girişimlerle yıllarca büyük acılar içine itilmiştir.

Êlih, uygulanan özel politikalarla gericiliğin merkezi haline getirilmeye, feodal-aşiretçi yapı ayakta tutularak 1980 öncesinde olduğu gibi ulusal kurtuluş mücadelemizin karşısına çıkarılmaya çalışıldı. Halkın dini inançları sömürgeciliğin yaşatılmasına hizmet temelinde kullanılmak istendi. Bu politikalarda sömürgecilik belli oranda başarı da sağlamıştı. Ancak son gelişmeler, özellikle de bu serihildan Êlih'te gericiliği bir daha asla dirilmemek üzere mezara gömdü.

Şimdi gelinen aşamada tüm çabaların TC açısından ne kadar anlamsız olduğu, bu haksız ve kural tanımayan savaşta TC'nin sonuç itibariyla kesinlikle kaybedeceğinin tartışma götürmez bir biçimde kesinleştiği, halkımızı kazanabilmesi bir yana sindirme çabalarında bile başarı şansına sahip olmadığı bir kez daha kanıtlanmıştır. Çünkü Êlih halkının Cengiz ALTUN'un anısına düzenlediği bu görkemli törenle, TC'nin sinsi yüzünde tarihi bir tokatın müthiş bir biçimde patladığı ortadadır. Bu nedenle TC, katliamlarına devam ettiği takdirde halkımızın cevabının çok daha sert olacağını ve hiçbir şeyin halkın bilinçli ve örgütlü gücü önünde engel olamayacağını görmek zorundadır.

Halit GÜNGEN'in cenaze töreninden...

Halit'in toprağa düşen gencecik bedeni intikam yeminimizdir!

Halit GÜNGEN

Amed / Şirnex *(Berxwedan)*: 18 Ocak günü saat 19.30 sularında, ölüm timleri, kendileri için büyük bir tehlike olarak gördükleri yurtsever gazeteci **Halit GÜNGEN**'in kendilerini deşifre eden haberini okuyunca, hemen harekete geçerek onu vahşice katlettiler.

Olaydan birkaç gün önce, 2000'e Doğru dergisine kapak olan haber, Kürdistan ve Türkiye halklarının çok iyi bildikleri bir gerçeğe parmak basmıştı ve bu haberi Halit GÜNGEN yapmıştı. Candamarına çomak sokulduğunu gören sömürgeci Türk devleti, kontr-gerilla teröristlerini harekete geçirdi. Akşam, Halit'i çalıştığı derginin bürosunda sıktıkları kurşunlarla katlettiler.

Halit GÜNGEN, 1971 yılında Şirnex (Şırnak)'in Bestan köyünde yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Saygın bir yurtsever olan Halit, halkımızın gerçeklerini kısmen de olsa basına yansıtma çabalarını sürekli gösterdi. Son yaptığı haberde de Türk devletinin kirli yüzünü önemli derecede kamuoyunun gözü önüne sermişti.

Halkımız şehidine sahip çıkıyor

Halit GÜNGEN'in cenazesi 19 Şubat'ta bir konvoyla Şirnex'e götürüldü. Konvoyun geçtiği her yerde halkın büyük bir sahiplenişi yaşandı. Cenaze konvoyu Şirnex'e girirken binlerce yurtsever karşıladı. Sabahın saat 07.00'sinde başlayan cenaze törenine 15 bin kişi katıldı. Halit GÜNGEN'in naaşını evinden alan kitleler şehitliğe doğru yürüdüler. Yürüyüş boyunca, **"Biji Serok APO"**, **"Biji PKK"**, **"Şehîdên me bê mirin in"** sloganlarını haykıran kitleler, şehitliğe olaysız vardılar. Şehitlikte bir dakikalık saygı duruşu yapıldıktan sonra, şehidin anısına konuşmalar yapıldı. Kitleler daha sonra tekrar şehir merkezine doğru yürüyüşe geçtiler. Sloganlar yeri-göğü inletiyordu. Kadınlar tilili çekerken, gençler de ulusal kurtuluşçu marşlar okudular.

Babası, *"Halit'in şehit olması bizim için şereftir"* dedi.

Tedbir alan sömürgeci güçler törene müdahalede bulunamadı.

2000'e Doğru dergisinin İstanbul'daki merkez bürosu önünde de bir tören yapılarak bu sinsi cinayet kınandı.

Sessiz kalmak onaylamaktır

Değerli dostlarım,

Kürt halkı hukuksuz özel kirli bir savaşın vahşetini yaşıyor. **Vedat Aydın**'la başlayan katliamcı vahşet politikası, yüzlerce insanımızı hunharca katlettikten sonra en son Yeni Ülke Batman muhabiri **Cengiz Altun**'un yaşamını yitirmesiyle yeni bir boyut kazanmıştır. *"Bizde merhamet yoktur... İnsaf yoktur.. Biz bunları tek tek de olsa vuracağız"* diyen devlet başkanının politikası açıklık kazanmıştır. Yeni hükümetin politikası bundan farklı değildir. Daha karanlık bir çehreye sahiptir, acizdir ve ikiyüzlülüğü aciziliğinden ve suç ortaklığından kaynaklanıyor. Kürt halkına reva görülen politika katliamdır, jenosittir. Buna suskun kalmak suça ortak olmaktır.

Daha önceki açıklamalarımda da, artık bölgemizde insanların gözaltı olaylarını inceleyemez, gözlemleyemez duruma düştüğümüzü belirtmiştim. Çünkü gözaltılar artık tüm Kürt halkını hedefliyor, ferdi veya grupsal gözaltılar olmaktan çıkmıştı. Onbinleri kapsıyordu. Şimdi artık ölüm olaylarını izleyemez duruma düşmüş bulunuyoruz. Ölüm olayları ferdi olmaktan, gerillaya yönelmekten çıkmış, tüm Kürt halkını hedefler duruma dönüşmüştür. Son bir ay içinde bölgemizde sadece sivil halktan öldürülenlerin sayısı 15'i aşmıştır. Bu rakam sadece bize ulaşabilen rakamlardır. Diyarbakır'da malumunuzca onbinlerce silahsız, savunmasız sivil halk hedef alınarak dünyada eşi benzeri nadir görülen bir katliam yapılmıştır. Bu katliama sadece illegal bir katliam şebekesi olan kontra-gerilla değil devletin üniformalı polisi de katılmıştır. Yani bu sadece devlet içindeki illegal bir kliğin değil, bizzat devletin bölge halkına karşı başlattığı katliam politikasıdır. Bu olaydan sonra Siirt'in Kurtalan ilçesinde, Mardin'in Cizre ve Nusaybin ... ilçelerinde, Diyarbakır'ın Lice ve Kulp... ilçelerinde aynı olayın benzerleri yaşandı ve olağan bir politikaya dönüştü. Şu anda artık bölgemizde hiç kimsenin can güvenliği kalmamıştır. Kürt ulusunun topyekün yaşama hakkı yok edilmiştir. Halkımızın düşünen insanlarını fiziki olarak yok etmeyi hedefleyen ölüm mangalarının yanısıra tüm halkımızı hedefleyen katliamları göz kırpmadan yapılacak bir ortam yaratılmıştır. Kürt olmak öldürülme gerekçesine dönüştürülmüştür. Dünyanın hiçbir yerinde örneği görülmeyen bir savaş ilan edilmiştir. Dağda gerillaya karşı yürütülen savaşta başarılı olamayan devletin silahlı gücü, topyekün Kürt ulusunu hedefleyerek, savaşı şehirdeki silahsız, savunmasız halka yöneltmiştir. Dağdaki savaş şehre inmiştir. Bu durumda halkımız için her türlü savunma yöntemi meşruluk kazanmıştır. Oluşturacağı her türlü savunma mekanizması meşruluk kazanmıştır.

Dostlarım,

Aranızda bulunup sizleri daha geniş bilgilendirmek, binlerce örnekten bir örnek seçerek detaylandırmak isterdim. Ancak gelişen olaylar ve can güvenliğim şu anda bölgeyi terketmemi engellemektedir.

Katliama karşıyım diyen, bu katliamlara ortak olmak istemiyorum diyen tüm kurum ve kuruluşlara, bu arada İnsan Hakları Bakanlığı'nda ve komisyonunda görev alanlara sesleniyorum: Hilal Belediye Başkanı, Diyarbakır... katliam zinciriyle başlayıp devam eden cinayet şebekelerini cinayetleri açıklık kazanmadan samimiyetten bahsedemezsiniz, bu cinayet şebekelerini teşhir etmeden bu halktan yana olamazsınız, ancak yeni cinayetlere davetiye çıkarırsınız ve bu cinayetlere ortak olursunuz.

Başta Türk ve Kürt insan hakları savunucuları olmak üzere, insanım diyen herkesi, tüm hümanist kurum ve kuruluşları demokrasiden, hukuktan, insan yaşamına saygıdan yanayım diyen tüm devletleri duyarlı olmaya çağırıyorum. Sivil ve savunmasız Kürt halkına karşı başlatılan kirli savaşa, jenosite varan katliamlara karşı duyarlı olmaya, bu savaşa karşı Kürt halkının yaşam güvenliğini sağlamak amacıyla oluşturacağı kurumların meşruluğunu tanımaya ve bu hukuk tanımayan, katliamı temel politika haline getiren özel kirli savaşı durdurmak için, yarın çok geç olmadan, hemen bugün çaba göstermeye çağırıyorum.

İnsan hakları savunucusu olarak bu cinayetleri lanetliyorum.

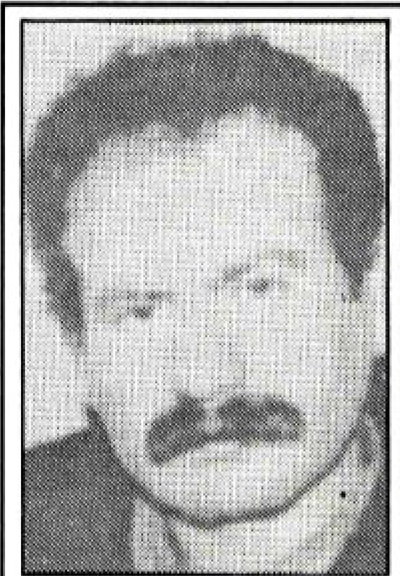
25.2.1992

M. Yavuz Binbay

İHD GYK Üyesi / Van Şube Başkanı

Sömürgeci düşman Kürt aydını Ahmet BEYHAN'ı katletti

Amed *(Berxwedan)*: Yurtsever Kürt aydını öğretmen **Ahmet BEYHAN**, 15 Şubat günü Amed merkezde Türk devletinin kontr-gerilla teröristleri tarafından katledildi. Daha önceleri yurtsever Ahmet BEYHAN defalarca gözaltına alındı, defalarca da sürgüne tabi tutuldu. Ama o hiçbir zaman düşmana taviz vermeyerek, halkının onurlu mücadelesi yanında onurluca yerini almasını bildi. Misric (Kurtalan)'de görev yaparken halkla olan ilişkisi ve yurtseverlik görevlerini yapması nedeniyle Xizxêr (Pervari)'e sürgün edildi.

Ahmet BEYHAN

Fakat Ahmet, burada da yurtseverlik görevlerini sürdürdü. Halka bilinç ve kararlılık aşılama temelinde mücadelenin bir dişlisi olmaya çalıştı. Durumu farkeden sömürgeci yetkililer, bu sefer de onu Xizxêr'e bağlı Tirîl (Okçular) köyüne sürgün ettiler.

Ahmet BEYHAN, sömürgecilerin bu tutumuna inat, görevlerine daha da yetkince sarıldı. Bu kararlı tutumu karşısında acz içine düşen sömürgeciler, 6 Aralık 1991 günü O'nu Çankırı'ya sürgün ettiler ve hemen peşinden de Amed'teki emniyete haber salarak, Ahmet'in katledilmesi gerektiği konusunda tavsiyede bulundular.

Ahmet, Xizxêr'deki sömürgeci yetkililerin bu girişimlerini farketmişti. Yeni Ülke gazetesine yaptığı bir açıklamada takip edildiğini, ancak düşmanın baskı ve tehditlerine boyun eğmeyeceğini belirtmişti. Nitekim TC'nin ölüm mangaları, 15 Şubat günü Amed kent merkezinde Onu hunharca katlettiler. Kürt aydını öğretmen Ahmet, böylece yurtseverliği yoluna başını koydu.

Ahmet BEYHAN, çevresinde çokça sevilen ve sayılan bir şahsiyetti. Onu tanıyan bir yurtsever, *"Ahmet halkının gerçek bir öğretmeniydi. Azimli ve kararlı bir kişiliğe sahipti. İnsana güven vericiydi. Gerillalar dağda her zorluğa katlanırken, biz burada sıcak odalarda oturmamalıyız, insanın vicdanı buna elvermemeli dendi"* diyor.

Eğit-Sen'in Amed'teki şubesi, *"Sendikamız üyesi Ahmet BEYHAN'in katledildiği günü eğitim ve bilim emekçileri için yas günü ilan ediyoruz"* açıklamasında bulunarak O'nun kişiliğine duyulan saygıyı ifade etti. İnsan Hakları Derneği, Yurtsever Kadınlar Derneği, HEP, Mimarlar Odası, Eğit-Sen, Barolar Birliği, Belediye-İş, Tüm Sağlık-Sen, Esnaf ve Sanatkarlar ile Makine Mühendisleri Odaları yaptıkları ortak bir açıklamayla cinayeti kınadılar. Midyad'ın Zaxûran köylerinden olan ve Kürt dili üzerine çalışmalar da yürüten Ahmet BEYHAN, görevde bulunmadığı zamanlarda Nisêbîn'de oturuyordu. Bu nedenle cenazesi 16 Şubat günü Nisêbîn'e götürüldü ve şehitlikte toprağa verildi.

Halkımızın yetiştirdiği onurlu aydınlardan olan Ahmet BEYHAN'ın Türk devleti tarafından katledilmesi bir kez daha halkımızın sömürgeci düzene olan öfkesini tırmandırdı. Hezex (İdil), Misric (Kurtalan), Nisêbîn ve Kerboran'da sokaklara dökülen yurtseverler protesto yürüyüşleri düzenlediler. Bu yerlerde esnaf kepenk indirirken, araç sahipleri de kontak kapadı. Halkımızın şehidine sahip çıkarak bir kez daha sömürgecilere ve vahşetlerine meydan okuması, Türk devletine asla boyun eğilmeyeceğinin kanıtlarının son halkası anlamına gelmektedir.

M. Sabri KIZILKAN da katledildi

Çewlik *(Berxwedan):* Sömürgeci Türk devleti son dönemlerde Kontr-gerilla katliamlarını Çewlik (Bingöl)'e de taşırarak yoğunlaştırmaktadır. Eskiden öğretmenlik yapan ve daha sonra görevden alınan, en son olarak da Çewlik'te kırtasiye dükkanı işleten, sessiz kendi halinde bir yurtsever olan **Mehmet Sabri KIZILKAN** kontra teröristleri tarafından katledildi. Türk devletinin cinayetine kurban olmadan 3 gün önce kaybolmuş ve bir daha izine rastlanmamıştı. Katledilişinin aydınlanmasıyla, Türk devletinin teröristleri tarafından kaçırılmış olduğu böylece anlaşıldı.

Gexî (Kiği)'nin Darabi (Sütlüce) köyünden olan M. Sabri, öğretmenlikten atıldıktan sonra kırtasiyecilik ve kitap satıcılığı yapıyor, bu amaçla açtığı dükkanda çalışarak geçimini temin ediyordu. Yurtsever M. Sabri, 16 Şubat günü dükkanını kapatıp evine giderken kontr-gerilla teröristlerince kaçırıldı. Kontralar işkenceyle katlettikten sonra cesedini Mûş-Tûx (Tatvan) karayolu üzerinde Norşin (Güroymak) yakınlarındaki bir araziye attılar. 18 Şubat günü cesedi bulunduğunda kurşanlanarak katledildiği anlaşıldı. Cesedi, gözleri bağlı şekilde araziye bırakılmış olarak bulundu.

20 Şubat günü, ailesinin ve halkın katıldığı bir törenle naaşı Çewlik'te toprağa verildi.

Şehit **KARASUNGUR**ların köyü Darabi köyünden olan M. Sabri KIZILKAN daha önceleri PKK üyesi olmaktan tutuklanarak yargılanmıştı. Halk arasında sevilip sayılan birisi olması nedeniyle, TC teröristlerinin hedefi olan M. Sabri'nin öldürülmeden önce tehdit edildiği de bildirilmektedir.

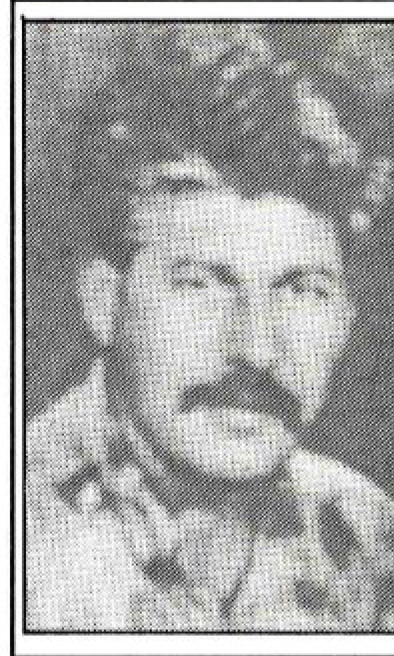

ERNK'de saflaşan Kürdistan halkı özgürlüğe yürüyor

Dost Türkiye halkı!
Kürdistan'da ve Türkiye'de dökülen kanların yegane sorumlusu özel savaşın sahibi faşist Türk devletidir. Bu kanların durmasını isteyen her insan Türk devletine karşı tavır almalı, bu haksız özel savaşın son bulması için sorumluluk duymalıdır. Unutmayın ki, sizin de kurtuluşunuz ancak Kürdistan devrimiyle mümkündür!

ERNK

Kontraların Farqîn'deki saldırıları ve cinayeti

Farqin *(Berxwedan):* PKK-ERNK-ARGK önderliğinde ulusal kurtuluş mücadelemizin geliştiği ve sömürgeci Türk devletinin varlığının silinmeye başladığı Kürdistan'ın her yerinde kontraların yurtsever insanlarımıza yönelik saldırıları artarak sürüyor. Türk devleti bu vahşiyane uygulamalarıyla kendi çıkmazını örtbas etmeyi ve Kürdistan'da anlamsızlaşan varlığını bir süre daha uzatabilmek emelleriyle yurtseverleri terörist yöntemlerle katledip halkı sindirmeyi amaçlıyor.

Kontra cinayetleri serisine eklenen son olaylardan birisi de Farqîn'de **Mehmet Şeyhmus AKINCI**'nın katledilmesi olayıdır. Farqîn'de Sağlık Ocağında görevli M. Şeyhmus, 27 Şubat günü uğradığı silahlı saldırıda katledildi. Görgü tanıkları saldırganın yabancı ve genç birisi olduğunu, sokak aralarından kaçarak izini kaybettirmeye çalıştığını, ancak başarılı olamayınca muhtemelen polis karakoluna sığındığını belirtiyorlar. Tabii her zaman olduğu gibi, sömürgeci yetkililer saldırganın karakola sığındığını inkar ettiler.

Evinden saat 08.10 sularında eşiyle birlikte ayrılan ve Sağlık Ocağına gitmek isteyen M. Şeyhmus aniden saldırıya uğradı. Başından aldığı kurşunla ağır yaralandı. Çevredeki halkın yardımıyla Amed'teki bir hastaneye kaldırıldı.

Hastaneye kaldırılan M. Şeyhmus adlı yurtsever daha sonra yaşamını yitirdi. Silvan Devlet Hastanesi'nde hemşire olan eşi Mücella Akıncı olaya ilişkin olarak, *"Sabahleyin birlikte evden çıkıp işe doğru gidiyorduk. Arkadan hızla yanımıza yaklaşan siyah takım elbiseli, kısa boylu, dolgun yapılı biri eşimin başına arkadan bir el ateş ettiken sonra ara sokaklara doğru kaçtı. Eşim ise kanlar içinde kaldı. Bunu kim ve neden yaptı, bilmiyorum. Bizim hiç kimseye bir zararımız yoktu. Diğer yurtseverlerin katilleri nasıl bulunmadıysa, kocamın katilleri de bulunmayacak"* dedi.

Yurtseverliğiyle tanınan M. Şeyhmus kısa bir süre önce çalıştığı Hezex'ten Farqîn'e tayin edilmişti. Nisêbîn'in Girewşê köyünden olan Akıncı, 1991'de "PKK'ye yardım ve yataklık" ettiği gerekçesiyle gözaltına alınmıştı. Evli ve üç çocuk babası olan Akıncı, Tüm Sağlık-Sen sendikasının da üyesiydi.

Şehidin cenazesi Amed'ten doğum yeri olan Nisêbîn'e götürüldü. Olaydan haberdar olan Nisêbin esnafı hemen harekete geçti, esnaf bir kez daha kepenk indirdi. 27 Şubat'ta Nisêbîn'de katliamı kınayan gösteriler de oldu. Cenaze töreni 2 Şubat günü Girewşê köyünde yapıldı.

Sömürgeci Türk devleti teröristlerinin Farqîn'de yurtseverlere yönelik saldırıları sadece bu değildir. Bu olaydan 10 gün kadar önce tekel işçisi **Şahabettin Karakuş** saldırıya uğrayarak ağır yaralandı. Saldırganlar zincir ve sopalarla saldırmıştı. Bu olaydan 4 gün önce de fırıncılık yapan bir yurtsever aynı şekilde dövülerek hastanelik edildi. Ağır yaralanan yurtsever Amed'teki bir hastaneye kaldırıldı.

14 Şubat günü de yüzü maskeli kontralar Farqîn'de yurtsever **Selim Selki**'ye saldırıp yaraladılar. 18 Şubat günü de **M. Ali Dede** adlı ilkokul müdürüne silahlı suikast düzenlendi. Böylece bu tür saldırıların sayısı çok kısa bir süre içinde 20'ye yaklaştı.

Kontraların saldırısı sonucu yaralanan Selim, olaydan sonra, *"Evime doğru gidiyorum. Yüzü maskeli saldırganlar yolumu kestiler. Bellerinden çıkardıkları sopalarla üzerime saldırdılar. Bunları kimin yaptığını biliyorum, amaçları bizi korkutmaktır. Ama bunu beceremeyecekler, bizi hiçbir şekilde yıldıramayacaklar"* dedi. Aldığı kurşunla ağır yaralanan M. Ali de olay üzerine, *"Benim, hem mesleğimde hem de özel hayatımda kimseye bir zararım olmamıştır. Ama kimlerin bu işi tezgahladığını tahmin ediyorum"* açıklamasında bulundu.

Selim Selki ve Silvan Cumhuriyet İlkokulu Müdürü M. Ali Dede çevrede saygınlığı olan yurtseverler olarak tanınıyorlar.

İnsan hakları savunucusu Yusufhan Zorba ve Faruk Öz haklarını savundukları için cezaevinde

İHD Van Şube Yönetim Kurulu üyesi **Yusufhan Zorba** 14 gün, Gevaş Temsilcisi **Faruk Öz** ise 15 günlük gözaltı ve yoğun işkencelerden sonra tutuklanarak apar topar Diyarbakır DGM'ye sevkedilerek Diyarbakır Cezaevi'ne gönderildiler. Yusufhan Zorba 4 aydır cezaevinde bulunuyor.

Eğer bir halkın insan hakları savunucuları, kendi halklarının haklarını savunmalarından dolayı tutuklanıp yargılanıyorsa, orada insan haklarından bahsetmek mümkün değildir.

Savunucusu olmadan hak olmaz, insan hakları savunucuları o toplumda hakların simgesidir. Simge zarar görüyorsa, hak yok olur. Yusufhan Zorba ve Faruk Öz'ün tutuklanması halkımızın haklarının tutuklanmasıdır.

Nelson Mandela Güney Afrika halkının haklarının simgesi olmuştur. İnsan hakları savunucularımız halkımızın haklarının simgesi olmuşlardır. Halkımıza sahip çıkmamız gerekmektedir.

Hükümet, demeçlerinde insan hakları hususunda bolca laf ediyor. Demeç olarak, insan hakları kavramının teorik yanını her fırsatta dile getiriyor. Ancak uygulamaya gelince, bu insan hakları savunucularına yapılanlarda ifadesini çok güzel buluyor. Bu konuda demeç ile uygulamada çifte standart açığa çıkıyor. İnsan Hakları Bakanı, Komisyon Başkanı ve komisyon üyelerine soruyorum: Kurumunuz yapılan ihlalleri diğer ülkelerde de olduğu gibi gizlemek, bu ihlallerin sürmesini sağlamak için mi, yoksa toplumumuzun her alanında ekmek, su, hava kadar ihtiyacını duyduğu evrensel insan haklarından toplumumuzun yararlanmasını sağlamak için çalışmalar yapmak için mi kuruldu? Eğer humaniter amaçlar için kurulduysa, bırakalım can güvenliği dahi olmayan halkımızın maruz kaldığı ihlalleri, insan hakları savunucularının maruz kaldığı çağdışı uygulamalar karşısında neden sessiz kalıyorsunuz? Kalmıyorsanız bu konuda ne gibi girişimleriniz var? Eğer samimiyseniz cezaevlerinde bulunan insan hakları savunucularıyla İHD'ler aracılığıyla görüşebilirsiniz, insan hakları ihlallerinin boyutlarını, bir de onlardan dinleyin. Bu konuda toplumumuzun tek hümaniter örgütü İHD ile ilişkilerinizi kamuoyuna açıklayın. Çifte standartınız devam ettikçe inandırıcılığınız da olmayacaktır. Halk demeç değil uygulama bekliyor. İşkenceye oğlu-kızı maruz kalan anne ve babaların, demeçlerinizi dinledikçe neler düşündüğünü sizlere bırakıyorum. Biz, insan hakları savunucularına yapılanlardan dolayı suskun kalmanızla yapılanlara ortak olduğunuzu düşünüyoruz. Çünkü sessiz kalmak onaylamaktır.

Yöneticilerimizin ve üyelerimizin tutuklanması halkımızın haklarının tutuklanmasıdır. İhlallere, çağdışı muamelelere maruz kalması halkımıza saldırıdır.

İnsanım diyen herkesi, hümanistim diyen her kurumu insan haklarına ve savunucularına sahip çıkmaya çağırıyorum. Sessiz kalmak onaylamaktır.

M. Yavuz Binbay
İHD GYK Üyesi / Van Şube Başkanı

Hani Kürt dili yasak değildi?

İstanbul *(Berxwedan):* Sömürgeci Türk devletinin Kürdistan halkı karşısında hiçbir konuda samimi olamayacağı ve verdiği "vaadler"in, "Kürt realitesini" tanımasının sahtekarca manevralardan ibaret olduğu bir kez daha kanıtlanıyor. Serbest bıraktıklarını söyledikleri Kürt diline yeniden yasaklar getiriliyor.

Aldığımız haberlere göre, TC Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul Valiliği'ni uyararak Yukarı Mezopotamya Kültür Merkezi'nin düzenlediği "Kürt dili kurslarını" yasaklamasını istedi. Valilik tarafından yapılan açıklamada bu kursun devamına ancak MGK'nin karar verebileceği belirtildi.

Merkezi İstanbul-Tarlabaşı'nda bulunan Yukarı Mezopotamya Kültür Merkezi çok sayıda Kürdistanlı ve Türkiyeli aydın tarafından kurulmuştur. Kürdistan'ın birçok kentinde şube açma girişimlerini de sürdürüyor. Kültür Merkezi, 1991 yılı sonlarında kendi programı bünyesinde çok sayıda Kürt çocuğunun katıldığı "Kürt dili kursları"nı da başlatmıştı.

Hiç kuşkusuz Yukarı Mezopotamya Kültür Merkezi, Kürt dilini TC'ye uşaklık, işbirlikçilik temelinde kullansaydı, halkın öz çıkarlarını karşısına almış olsaydı böyle bir yasaklama girişimi de ortaya çıkmazdı. Böyle yapanların sözümona Kürt dilinde nasıl da "özgür" yayın yaptıkları biliniyor. Ama halkın dili halkın öz çıkarları doğrultusunda kullanılmak istenince tüm maskeler de iniyor ve "Kürtçeye serbestlik"ten ne kastedildiği açığa çıkıyor.

Bu yasaklama girişiminin gerekçesi nasıl ifade edilmeye çalışılırsa çalışılsın, bu Kürdistan halkına karşı Türk devletinin düşmanlığının bir parçasıdır. Türk devleti bu halkın tüm değerlerine yönelik saldırılarını sürdürerek, tarihten gelme emellerini devam ettirmek niyetindedir. Kaldı ki, eğer halkımız bugün TC'ye bazı sahalarda geri adım attırmış ve bazı değerlerine sahiplenmeye başlamışsa, bu TC'nin bir lütfu değil, tam aksine herkes biliyor ki, elde edilen kazanımlar halkımızın PKK önderliğinde veridiği mücadelede elde ettiği başarıların ürünleridir ve Türk devleti yakalayacağı ilk fırsatta bu hakları geri almayı deneyecektir. Bu da bir kez daha göstermektedir ki, her türlü değerlerimizin korunmasının yegane yolu ulusal direnişin yükseltilmesinden geçmektedir.

Vahşi cinayetlerin şimdilik sonuncusu Nisêbîn'de

Nisêbîn *(Berxwedan):* En son olarak 27 Şubat günü Nisêbîn'de **Mehmet Emin NARİN** adlı yurtsever silahlı saldırı sonucu katledildi. Aynı olayda **Fahri Gösteriş** adlı yurtsever de ağır yaralandı.

Bu ve Farqîn'deki cinayeti kınamak amacıyla Nisêbîn halkı bir kez daha gösteriler geliştirdi, 27 Şubat'ta esnaf kepenkleri indirdi.

Nisêbîn'in Bawernê (Bahçebaşı) köyünden ve HEP üyesi olduğu bildirilen M. Emin Narin 36 yaşında ve evli idi. İki kişi oldukları tespit edilen saldırganlar yakalanmadı, ancak yurtseverler bunların da polis yardımıyla izlerini kaybettirdiklerini söylüyorlar.

Öte yandan 15 Şubat günü de HEP Nusaybin İlçe Başkanı **Hasan Bozkurt**'un konfeksiyon dükkanına kontra teröristleri, saat 13.00 sularında bomba attılar. Olayda sadece maddi hasar meydana geldi.

Türk devleti teröristlerinin diğer bazı saldırıları

● 19 Şubat günü Sêrt merkezinde saat 00.20 sularında bir pastane dinamitlendi, büyük maddi hasar meydana geldi, çevredeki binaların camları kırıldı.

● 24 Şubat günü yine Sêrt merkezde gazeteci Nizam Özekinci'nin fotoğrafçı dükkanına patlayıcı madde atıldı. Saat 24.00 sularında meydana gelen olayda büyük maddi hasar meydana geldi.

● 21 Şubat günü Cizîra Botan'da özel timlerin yerleştirdiği bir bombayı bulan ve bununla oynamaya başlayan çocuklardan **Sevgen İverend**, bombanın patlaması sonucu ağır yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

Gözaltı olayları ve mahkemeler

● Licê ve Pasûr (Kulp)'da meydana gelen olaylarda tutuklanan ve DGM'de "yargılanan" 17 yurtseverin tümü 15 Şubat günü serbest bırakıldı. Toplam 33 kişinin "yargılandığı" davada geriye kalan 16 yurtseverin mahkemesi 3 Nisan'da yapılacak.

● PKK üyesi oldukları iddia edilen Kasım Kahraman, Selahattin Tokmak, Ebutalip Eren ve Enver Keklik Erzincan DGM'de idam cezasına çarptırıldı. Yine itirafçı olduğu söylenen Hamdi Yağız'a da 15 yıl ağır hapis cezası verildi. Adı geçen tutuklular, Mart 1991'de Müş-Milazgir'de gerçekleşen bir cezaevi baskını ilişkin olarak tutuklandılar.

● Kürdistan'ın her yerinde gözaltı ve tutuklama operasyonları sürüyor. En son olarak Mêrdîn, Amed ve Tolehildan (Güney-Batı) eyletlerinde yoğun operasyonlar yapıldı ve çok sayıda insan rastgele toplatıldı. 18 Şubat'ta Amed'te en az 18 kişi gözaltına alındı. Daha sonraki günlerde 16 kişinin daha gözaltına alındığı bildirildi. Çok sayıda eve de sistemli baskınlar düzenlendi. Dilûk'ta ise 11 kişi gözaltına alındı. Riha (Urfa)'da 20 Şubat'tan sonraki günlerde birçok eve baskın düzenlendi.

Şirnex'te halk tehdit ediliyor

Şirnex *(Berxwedan):* Yeni valiler kararnamesiyle Şirnex'e atanan Vali Mustafa Malay gelir gelmez bir toplantı düzenleyerek halkı tehdit etti.

Düzenlediği toplantının hemen başında vali, bundan böyle halka "şefkatla" yaklaşacaklarını, ekonomik refahı sağlayacaklarını iddia etti ve halktan sorunların üstesinden gelmek için devlete yardımcı olmasını istedi. Halkı kendi kendisine karşı savaşmaya davet eden sömürgeci vali, Tatar çetelerinden olan Osman Şevki, Ömer ve Süleyman Tatar gibi işbirlikçilerle de konuşmalar yaptı ve halkı açıkça tehdit etti.

Çeteler de ona, *"devlet yürüyüşlere şiddetle müdahale etmelidir. Kepenkleri zorla açtırmalıdır. Ama devletimizin buradaki güçleri bunlara sessiz kalıyorlar. Bu durum hoş görülemez"* diyerek, sömürgecilerin vahşeti daha da arttırmasını istediler.

Çeteler ve devlet güçleri toplantıdan sonra, toplantıda konuşan yurtseverleri telefonla tek tek arayarak ölümle tehdit ettiler. Konuştuğumuz bir yurtsever, *"Beni ölümle tehdit ettiler. Her türlü değerlerimize söğüp sayıyorlardı. Cevap vermeme fırsatı bırakmadan telefonu kapadılar. Telefon edenler işbirlikçilerdi. Katliamları kimlerin yaptığı şimdi daha iyi anlaşılıyor"* dedi.

Valinin gelir gelmez halkı tehdit etmeye başlamasına ilişkin ise yurtseverler, *"Şefkat'in gereğidir. Çöken TC'nin başka türlü temsil edilmesi de zaten düşünülemez. Onların tehditleri varsa, bizim de onurlu direnişlerimiz var"* açıklamasında bulundular.

Kürt olmak suç

Son günlerde sistematik olarak geliştirilen şoven politika sonucunda metropol kentlerde bulunan Kürtlere karşı bir saldırı politikası barizdir. Bu saldırgan politika özellikle devlet kurumlarında gözlenmektedir. Halk arasında bunu sistematik olarak görmek mümkün değil. Türk halkı da bu şoven politikanın böylesine körüklenmesinden rahatsızlık duymaktadır.

Bu ırkçı, şoven, halkları birbirine düşman eden çağdışı politikanın sonucunda Musa Dilaver ve Medet Öğünmez adlı Kürtler, çalışmak amacıyla gittikleri Antalya'nın Kaş ilçesinden geri gönderildiler. Dilaver ve Öğünmez, İHD Van Şubesi'ne verdikleri dilekçede şunları belirtiyorlar:

"12.01.1992 tarihinde çalışmak amacı ile Antalya ili Kaş ilçesine gitmek üzere Van'dan çıktık. Antalya'da iken gece saat 24.00 sularında otele gitmek üzere çarşıya çıktık. Bunun üzerine polis bizi tutup kimliklerimizi sordu. Kimliklerimizde Vanlı olduğumuz yazılı olduğu için, doğuluların hepsi suçludur deyip, bizi 24 saat Antalya terminal karakolunda nezarete attılar ve burada insani ihtiyaçlardan yoksun, psikolojik baskıya maruz kaldık. Suçumuz ne, bizi neden burada tutuyorsunuz diye sorduğumuzda, sizin suçunuz doğulu olmak deniliyordu. Bugün doğulu olmanın suç sayılamayacağını söylediğimizde, siz de gidip adam öldürün öyleyse deniliyordu. Ve nezaret hapsi bittikten sonra, bizim Van'a biletlerimiz polis tarafından alınarak terminale kadar polis nezaretinde geri gönderildik.

Mağduriyetimizin kaldırılması için tarafınızdan gerekli girişimlerde bulunulmasını arz ederim.

Musa Dilaver / İskele mah. / Van
Medet Öğünmez / Cumhuriyet mah. / Özalp"

ÇAĞRI

İnkar, talan ve katliama dayalı kemalist devlet anlayışı, 12 Eylül sürecinin ardından Mayıs 1991'den sonra yeni bir süreç başlatmıştır.

Çeşitli oto, gazete-dergi bürolarının kundaklanmasıyla başlayan ve Hilal Belediye Başkanı, 3 yakını ve Vedat AYDIN'ın katledilmesi ile devam eden kontr-gerilla eylemleri süreci, Diyarbakır, Kulp, Lice, Mardin/Yardere, Siirt, Uludere, Nusaybin, Cizre katliamlarıyla bir üst seviyeye tırmanmıştır. Dönemin hükümet başkanları her şeyin devlet kontrolünde olduğu ve devlete karşı yürüyüş yapanların bunlara katlanması gerektiğini belirterek bu katliamları açıkça üstlenmişlerdir.

8 aylık süreç içinde 60'a yakın insan kaçırılarak veya cadde ortasında kurşunlanarak katledilmiştir. Eşgal, isim ve somut delil ler yetkili mercilere sunulmasına rağmen, bugüne dek herhangi bir girişimde bulunulmamıştır.

Son dönemlere kadar üç-beş çapulcu diye nitelendirilen PKK hareketi, basın ve hükümet çevrelerince, son model silahlarla donatılmış çok büyük bir askeri güç olarak nitelendirilmeye başlanmıştır. Bu nitelendirmelerden sonra bölgeye yüzbinlere varan asker, komando, tank, top, zırhlı araç ve helikopterlerden oluşan askeri birlikler sevk edilmiştir, edilmektedir.

İç savaş anlamına gelen; Tunceli, Kulp, Muş, Bingöl, Gabar, Cudi, Herekol, Namaz dağlarında bulunduğu iddia edilen kamplar savaş uçakları ve savaş helikopterlerince de bombardımana tabi tutulmuştur. Bu bombardıman sırasında resmi açıklamalara göre 500-700 civarında insan öldürülmüştür.

Basın ve TRT aracılığıyla bahar aylarında genel bir askeri operasyona girişileceği inancı yaratılmıştır. Genelkurmay Başkanı, Cumhurbaşkanı ve Başbakanın açıklamaları ile bölgede yapılan askeri yığınak ve devam edegelen kontr-gerilla eylemleri, yüzlere, binlere varan yoğun gözaltılar ve ev, işyeri, mahalle, semt baskınları ile gerginlik arttırılmakta; gözaltına alınan yüzlerce kişiye "Baharda hepinizin kökünü kazıyacağız" şeklindeki açıklama ve beyanlar ile 70 yıllık kemalist devlet anlayışı nazara alındığında insanlarımızın bir katliam ile karşı karşıya oldukları düşüncesi egemen olmaktadır.

Bu katliamları önlemenin tek yolu, karşıt ulusal ve uluslararası bir baskı ve güç yaratmaktan geçer. Bu nedenle zaman geçirmeksizin tüm kurum, kuruluş ve her bireyi ülke ve ülke dışında göreve davet ediyoruz.

Hüseyin Turhallı
HEP Diyarbakır İl Başkanı

Özel savaşın bildiri furyası:

Türk devleti korkusunu halka taşırmak istiyor

Amed / Cizîra Botan *(Berxwedan):* Türk devleti, Kürdistan'da sürdürdüğü özel savaşının kapsamı dahilinde son günlerde Amed (Diyarbakır), Mêrdîn (Mardin), Sêrt (Siirt), Êlih (Batman) ve Şirnex kentleri ile ilçe ve köylerinde yoğun bir bildiri furyası başlattı. Gece evlere ve dükkanlara atılan veya helikopterlerden yerleşim birimleri üzerine atılan bildirilerde PKK ve PKK Önderliği hedeflenmekte, gerçekler çarpıtılarak ulusal kurtuluş mücadelemiz karalanmak istenmektedir. TC bu yöntemle halkı aldatabilmenin hesaplarını yapmaktadır.

"Ahde Vefa", "Yeni Gençlik Hareketi" ve "Yurtsever İmamlar" imzalarını taşıyan özel savaş bildirileri Cizîra Botan'da özel timlerin panzerlerinden caddelere atıldı. Türk devletinin bu bildirilerinin amacına ulaşamayacağı, halkın gösterdiği öfke ve tepkiden hemen anlaşıldı. Amed'in tüm okullarında öğrenciler, çeşitli yerlerden topladıkları bildirileri okulların bahçelerinde ateşe vererek protesto gösterileri eşliğinde yaktılar. Cizîra Botan'da ise halk panzerlerden atılan tüm bildirileri çamurun içinde çiğneyerek imha etti. Kosar (Kızıltepe), Hezex (İdil), Farqîn (Silvan), Nisêbîn (Nusaybin) ve Êlih (Batman) gibi yerlerde kahvelerde toplanan halk, devletin bildirilerinde dile gelen acizliğini sohbetlerinde mizah konusu yaparak içine girdiği çıkmazı tartıştılar.

Daha önceki yıllarda da Türk özel savaşı kurtuluş mücadelemiz karşısında böylesi bildiri ve pul furyası başlatmış, ancak halkımız nezdinde itibar görmemişti.

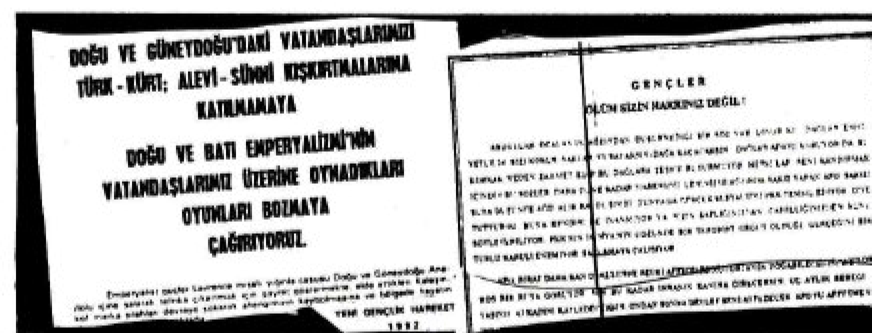
BU VATAN İÇİN
BİRLİKTE SAVAŞTIK!
BU TOPRAKLAR ÜZERİNDE
OLMAYAN AYRILIK BUGÜN
BİRLİK VE BERABERLİĞİMİZİ
BOZMAK İSTEYEN BATI TARAFINDAN
DİLE GETİRİLİYOR!
FRANSA, ALMANYA BİZİM BABAMIZ MI?
BİZ ONLARDAN MIYIZ?

ŞUNU İYİ BİLİNİZ Kİ; GÜNEYDOĞU'DA
KARDEŞ VE MÜSLÜMANLARI
MACERAYA SÜRÜKLEMEK İSTEYENLER,
HAÇLI SEFERLERİNDEN BERİ
KİNİ DİNMEMİŞ OLAN
[illegible]

YAKIN ZAMANA KADAR
ALLAH DÜŞMANI DİNSİZ KOMÜNİZMİN'A
ALETİ OLANLAR,
İMAMLARI ŞEHİT EDENLER,
ŞİMDİ SANKİ BU TERÖRÜ,
BU CİNAYETLERİ, BAŞLATANLAR
KENDİLERİ DEĞİLMİŞ GİBİ,
DİNDEN İMANDAN BAHSEDEREK
BİZİ KANDIRIYORLAR!
[illegible] TARİHİNDEKİ
[illegible] YÜZYILDA
OSMANLI'YI YIKANLAR
ŞİMDİ DE TÜRKİYE'Yİ YIKMAK İSTİYORLAR.
DİKKAT EDELİM!
AYNI OYUN YENİDEN AYNI SENARYO İLE
TÜRKİYE'DE GÜNDEME GETİRİLİYOR.
KÜRTLERİ SÖMÜRMEK İSTEYENLERİN
OYUNLARINA GELMEYELİM!

DIŞ GÜÇLER
BİZİ KENDİSİNE KÖLE YAPMAK İÇİN
ÖZGÜR KÜRDİSTAN'A TEŞVİK EDİYOR.
BU MİLLET
DIŞINDEN TIRNAĞINDAN ARTTIRDIĞI
BÜTÜN PARASINI
ATATÜRK BARAJINA YATIRIYOR!
CANI İLE BAŞI İLE
BİZE CENNET BİR YURT HAZIRLAYAN
KARDEŞLERDEN Mİ YANAYIZ?
YOKSA SİLAH SATARAK SOYAN
BATIDAN MI YANAYIZ?

AHDE VEFA

DOĞU VE GÜNEYDOĞU'DAKİ VATANDAŞLARIMIZI
TÜRK - KÜRT; ALEVİ - SÜNNİ KIŞKIRTMALARINA
KATILMAMAYA
DOĞU VE BATI EMPERYALİZMİ'NİN
VATANDAŞLARIMIZ ÜZERİNE OYNADIKLARI
OYUNLARI BOZMAYA
ÇAĞIRIYORUZ.

YENİ GENÇLİK HAREKETİ
1992

GENÇLER
ÖLÜM SİZİN HAKKINIZ DEĞİL!

49 milletvekilinden özel savaşa son çağrısı

20 Ekim'de seçilen 49 milletvekili, MGK ve TC Bakanlar Kurulu'nun Kürdistan'da özel savaşı devam ettirme kararına karşı, başta Olağanüstü Hal uygulaması olmak üzere koruculuk sisteminin kaldırılması, genel af çıkarılması, kontr-gerilla cinayetlerine son verilmesi ve savaşan iki tarafın, TC ile PKK'nin görüşmeler yoluyla ateşkes ilan etmesi ve Kürdistan sorununun demokratik yollardan çözülmesi talebiyle bir deklarasyon yayınladı. Çoğunluğu Kürdistan'dan seçilen 49 milletvekilinin kamuoyuna sunduğu deklarasyonun tam metni şöyle:

KAMUOYUNA ÇAĞRI

Dünya'da soğuk savaş koşullarının bile kalktığı, barış, silahsızlanma ve yumuşama yolunda önemli adımların atıldığı, demokratikleşme doğrultusundaki engellerin yıkılarak aşıldığı bir süreç yaşanırken, ne yazık ki, Türkiye'de bu konulara ilişkin ciddi sayılabilecek en ufak bir gelişme olmamaktadır.

Bugün Türkiye'de, özellikle Doğu ve Güneydoğu'da çok farklı özel bir hukuk uygulanmaktadır. Sıkıyönetim ve Olağanüstü Hal Uygulaması ile yönetilen Bölge halkı, olağandışı bir ortamda yaşamak zorunda bırakılmıştır.

Kürtler başta olmak üzere bugün Türkiye'de herkes, "Bahar Sendromu" na yakalanmıştır. Halk geçmişten daha çok teröre edilmiş, kitle katliamından sözedilmeye başlanmıştır.

Açlığın, sefaletin, işsizliğin doruğa ulaştığı Bölgemizde insanlar, ekmekten önce can güvenliği ister duruma gelmiştir. Ege'nin, Anadolu'nun, Trakya'nın, Karadeniz'in 20 yaşındaki Ahmetlerinin, Mehmetlerinin, Botan'ın Serhad'ın Diyarbakır'ın köylüsünün, işçisinin, aydınının akıtılan kanı bütün Türkiye'de gerginliği artırmış, kardeş Türk halkı ile Kürt halkı arasına sonradan yok edilmesi güç düşmanlık tohumlarını ekmiştir.

Bu tohumlar yeşertilmemelidir. Bu konuda herkes üzerine düşeni yapmalıdır. Yapmak zorundadır. Bu açıklamayı yapan biz milletvekilleri, bu tarihsel sorumluluğun bilinci ile hareket etmeye, girişimlerde bulunmaya kararlıyız.

Öncelikle şu husus çok iyi bilinmelidir ki;

Türkiye'nin temel sorunu haline gelen Kürt sorununu inkar, zor ve baskı ile çözmek mümkün olmamıştır. Yıllardan bu yana denenen bu yöntemle çözüm aramak çözümsüzlüktür. Daha fazla kan, daha fazla gözyaşı demektir.

Bugün atılacak en acil adım namlulara sürülen mermilerin geri çekilmesi ve ateşin kesilmesidir

Buna her demokratın, basının ve ben insanım diyen herkesin katkıda bulunması gerekir. Biz, sorunun özgür bir ortamda tartışılarak çözümünü savunuyoruz. Zora dayalı en iyi çözümün, barış içinde bulunacak en kötü çözümden daha kötü olacağı inanç ve görüşündeyiz.

Öncelikle şiddetin maddi temeli olan şiddeti yaratan nedenler ortadan kaldırılmalıdır. Bu nedenle baskı, zulüm, sindirme yerine hoşgörü, insan haklarına saygılı, evrensel hukuk kurallarına uygun ortam hazırlanmalıdır.

Bunun için de;

- 12 Eylül'ü tüm sonuçları ile birlikte ortadan kaldıran bir genel af ilan edilmelidir.
- Olağanüstü Hal Uygulamasına son verilmelidir.
- Koruculuk sistemi kaldırılmalıdır.
- Başta Anti-Terör Yasası olmak üzere, antidemokratik yasa ve kararnameler kaldırılmalıdır.
- İşkence ile insan avı anlamına gelen faili meçhul cinayetlere son verilmeli ve failler açığa çıkarılmalıdır.
- Her türlü siyasal görüşe yasal örgütlenme hakkı tanınmalıdır.

Halkımız her zamandan daha soğukkanlı olmak, provokasyon ve oyuna gelmemek durumundadır.

Akan kanın durması, gerçek anlamda bir iç barışın sağlanması, insanlarımızın kendi yurdunda daha özgür ve daha mutlu yaşayabilmesi için aşağıda imzası bulunan bizler sorunun çözülmesi yönünde her türlü özveriye, çabaya hazır olduğumuzu kamuoyuna duyuruyoruz.

27.2.1992

1-Fehmi Işıklar (Diyarbakır-SHP), 2-Ahmet Türk (Mardin-SHP), 3-Melik Fırat (Erzurum-DYP), 4-Uluç Gürkan (Ankara-SHP), 5-İbrahim Halil Çelik (Ş.Urfa-RP), 6-Remzi Kartal (Van-SHP), 7-Zübeyir Aydar (Siirt-SHP), 8-Ural Köklü (Uşak-SHP), 9-Mahmut Alınak (Şırnak-SHP), 10-Ziya Halis (Sivas-SHP), 11-Muzaffer Demir (Muş-SHP), 12-Mahmut Kılıç (Adıyaman-SHP), 13-Orhan Doğan (Şırnak-SHP), 14-Sedat Yurttaş (Diyarbakır-SHP), 15-M.Fevzi Şahinoğlu (Şanlıurfa-DYP), 16-M. Emin Sever (Muş-SHP), 17- Sedat Edip Bucak (Şanlıurfa-DYP), 18-Salih Sümer (Diyarbakır-SHP), 19-Hüsamettin Korkut Ata (Bingöl-RP), 20-Mahmut Uyanık (Diyarbakır-SHP), 21-Nadir Kartal (Van-DYP), 22-Naif Güneş (Siirt-SHP), 23-Salman Kaya (Ankara-SHP), 24-Sırrı Sakık (Muş-SHP), 25-Algan Hacaloğlu (İstanbul-SHP), 26-Muzaffer Arıkan (Mardin-SHP), 27-Veli Aksoy (İzmir-SHP), 28-Hatip Dicle (Diyarbakır-Bağımsız), 29-Ercan Karakaş (İstanbul-SHP), 30-Adnan Ekmen (Batman-SHP), 31-Esat Canan (Hakkari-ANAP), 32-İbrahim Özdiş (Adana-SHP), 33-Atilla Hun (Kars-SHP), 34-Mustafa Kul (Erzincan-SHP), 35-Mustafa Yılmaz (Malatya-SHP), 36-Halil Çulhaoğlu (İzmir-SHP), 37-Ali Yiğit (Mardin-SHP), 38-İbrahim Gürsoy (İstanbul-SHP), 39-Şerif Bedirhanoğlu (Van-ANAP), 40-Ali İbrahim Tutu (Erzincan-SHP), 41-Selim Sadak (Şırnak-SHP), 42-Nizamettin Toğuç (Batman-SHP), 43-Zeki Naci Tarhan (Kars-SHP), 44-Mehmet Gülcegün (Mardin-SHP), 45-Mehmet Kerimoğlu (Ankara-SHP), 46-Abdürrezzak Yavuz (Şanlıurfa-DYP), 47-Abdülkerim Zilan (Batman-SHP), 48-Fethullah Erbaş (Van-RP), 49-Mehmet Sincar (Mardin-SHP)

İşbirlikçilikte son perde

BARZANİ'NİN ANKARA TURU

Kürdistan'da tarihi bir ayağa kalkış yaşanmaktadır. Kürt olduğu iddiasında bulunan bazı çevreler, halkımızın onurlu başkaldırısını bastırmak için en alçakça bir tarzda düşmanla işbirliğine girmektedirler. Bu kirli girişimlerini hergün biraz daha pekiştirmektedirler.

Talabanı'den sonra Barzani de, Ankara'ya geçmek üzere 20 Şubat'ta geldiği Amed'te özel savaş kurmaylarınca karşılandı. Burada verdiği kısa bir moladan sonra Türk sömürgeciliğinin merkezi Ankara'ya giderek TC devletinin en üst düzeydeki askeri ve siyasi yetkilileriyle görüşmeler yaptı.

Neydi Barzani'yi Ankara'ya getirten? TC'nin bulunmaz Hint kumaşı gibi lanse ettiği ve dertlerin devacısı olarak gösterdiği Barzani, niye gelmişti Türkiye'ye? Bu zat TC'ye ne verebilir? Bu soruları doğru cevaplamak önemlidir.

ABD'ye giden TC Başbakanı Demirel'in birinci gündem maddesinde PKK'nin durdurulması talebi vardı. Dünyayı kendine göre yeniden düzenlemek isteyen ABD, PKK'nin Ortadoğu'da emperyalizmin başına bela bir devrim dinamiği olduğunu en az TC kadar biliyor. Bu sorunun çözüme kavuşturulmasını da çoktan beri istiyor. ABD, TC ile birlikte geliştireceği kapsamlı planlarla sorunu halletmek gerektiğini çok önceleri zaten belirtmişti. Körfez savaşında katlettiği binlerce insanın cesedi üzerinde horon tepen ABD emperyalizminin, Ortadoğu'daki birincil ittifakı ve uydusu TC'yi içine düştüğü çıkmazdan kurtarması ve uluslararası "istikrar"ı sağlaması, bu sorunu halletmesine bağlıdır. TC'nin çöküşünün, kendisinin Ortadoğu ayağının felç olması demek olduğunu çok iyi biliyor ve bu nedenle yıllardır TC'nin Kürdistan'da sürdürdüğü kirli savaşa her türlü maddi-manevi desteği sunuyor. Demirel bu desteğin daha da aktifleştirilmesini ve başta Suriye olmak üzere Ortadoğu ülkelerine daha fazla baskı yapılarak bu devrim odağının gelişiminin durdurulmasını istemiştir. Ricası kabul gördüğünden Demirel, katliam turlarıyla ısınmaya başlamıştır. Plan, oldukça kapsamlı ele alınıyor. Bu planın önemli bir halkası da Kürt işbirlikçilerinin üstlendikleri roldür. Emperyalizme ve sömürgeciliğe uşaklığı meslek edinen bazı Kürtler ve yine bazı sahte Türk aydın ve demokratları da bunun yedeği olacaktır. Hazırlanan bu plana göre dışarıdan emperyalist güçler tarafından kuşatılan, güneyden KDP işbirlikçiliğince çembere alınan, bazı Ortadoğu ülkeleri zorla bastırılarak cephe gerisi tutulan ve içte de sömürgeci-faşist rejimin saldırılarına maruz kalan PKK ve önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesi ezilecek, böylelikle Kürdistan sorunu çözümlenmiş olacaktır. Barzani işte halkımızın başına örülmek istenen bu alçakça oyunun tezgahlanması için Ankara'ya davet edilmiştir.

tam değerlendirilemeyerek halkın başkaldırısının bir katliamla bastırılmasına neden olunmuştur. Halka silahını bırak, TC'ye git denmiştir. Güney Kürdistan direniş dinamiği boşa çıkarılmıştır.

İşte tüm bunlardan dolayı, Halepçe katliamında 5000 insanımızın katledilmesinden en az Saddam kadar sorumlu olan Türk devletini bir dost, Kürdistan halkının önderi PKK'yi ise düşman ilan eden Barzani'nin, emperyalizmin ve sömürgeciliğin halkımıza hazırladıkları tuzakların en önemli destekçisi ve uygulayıcısı olması olağandışı bir olay değildir. CİA raporlarında ABD ile olan ilişkilerin düzeyi ortadadır. Aslında bu belgeler bile gerçeğin karşısında bir hiçtir. Belgeleri bile geride bırakan pratik ve göze hemen çarpıcı roller üstlenilmiştir.

Güney Kürdistan'da artık astığım astık kestiğim kestik diyemeyen bu işbirlikçi feodal milliyetçi kesimin hareket sahası gittikçe daraltılıyor. Halkımızın devrimci direnişçi dinamiğinin etrafında toplayan PAK, bu sahayı işbirlikçilerin sahası olmaktan çıkarmaktadır. İşbirlikçiler TC'ye diyor ki, "Siz bombalar yağdırıp gittikten sonra PKK müthiş bir propaganda geliştiriyor ve bizimkiler bile kendilerini korumadığımıza inanarak PKK'ye gidiyor." KDP tabanının Türk sömürgeciliğine duyduğu bu tepki nedeniyle Barzani, geriye kalanı da yitirmemek için TC'den Güney Kürdistan'a girmemesini, bombardımanlar yapmamasını, orada PKK'ye yönelik saldırıları bizzat kendilerinin yapacaklarını söylüyor. Basın toplantısındaki açıklamalar, Barzani'nin bu konuda TC'ye verdiği taahhütü açığa çıkarıyor. Ama aynı zamanda da, işbirlikçilerin sonlarının geldiğinin açık ifadesi oluyor.

Yıllardır halkımızın sırtına kene gibi yapışan bu döküntü takımı işbirlikçiler, artık halkımızı kandıramamanın acısını yaşıyor ve bu durumun mutlaka durdurulması gerektiği konusunda Türk devletiyle aynı noktada buluşuyor. Öte yandan TC'de en zayıf yönlerini gayet iyi yakalamış durumda. Çünkü o da aynı acıları yaşıyor ve nitekim ortak acılar hain işbirliğinin daha da geliştirilmesini beraberinde getiriyor.

Barzani hareketi bugüne kadar PKK'ye karşı defalarca komplo hareketleri geliştirerek Kürt halkının onlarca değerli evladını katletmiştir. Yine Yekiti ve Irak Komünist Partisi'nden de yüzlerce insan katledilmiştir. Şimdiye kadar yapabileceklerini defalarca denediğinden, aslında artık TC'ye verebilecek pek bir şeyi de kalmamıştır. TC de ona en fazla bir avuç un, bir çuval şeker verebilir. Bu nedenle PKK'ye karşı oluşturdukları işbirlikleri kendilerine çare olamayacağı gibi başlarına bela da edilecektir.

PKK Kürdistan'ın dörtbir yanında halkın birlikteliğini sağlamıştır. Barzani'nin Ankara'da büro açması ve tüm dünyanın gözü önünde kendini TC'ye pazarlaması, savaşın hızını engelleyemeyeceği gibi halkımız nezdinde daha da teşhir ve tecrit olmasını da beraberinde getirecektir. Barzani'nin Ankara, Demirel'in ABD gezileri, Kürt halkına karşı yapılacak katliam girişimlerinin parçası ve genel planın belli odakları olarak düşünülmüştür. TC, Kürdistan halkını bir kez daha iç ihanetle, Barzani işbirlikçiliğiyle vurmayı istemektedir.

Ancak, halkımızın PKK önderliğinde şahlanışı Kürdistan'da işbirlikçiliğe ve ihanete en iyi cevabı vermeye devam etmektedir. Güney Kürdistan halkımız bu ihanetçi ve işbirlikçi güçlerin gerçekliğini daha iyi öğrenerek PAK saflarında, ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde örgütlenmeye devam etmektedir. Bu dönem, Kürdistan'daki tarihi ihanet ve işbirliğini tamamen yerlebir edecektir.

İşbirlikçilikleri yeni bir hüner değildir

TC'nin en başarılı ve özgün yanı, kirli özel savaşını işbirlikçilere dayanarak yürütmesidir. Bunun Kürdistan'daki geçmişi ise bir hayli eskidir. Türk egemen sınıfları, daha 1514 yılından başlayarak Kürdistan'da kendilerine bağlı işbirlikçi ve hain kesimler yaratmışlardır. Sömürgeci rejim de, geçmişten beri bu güçlere dayanarak hükmünü icra etmektedir. İşbirlikçilik ve ihanet, özel savaşın Kürdistan'da uygulama zemini bulmasının en önemli tarihsel nedenidir.

Kürdistan halkı tarihi ihaneti ve işbirliğini ezecektir

Türk sömürgeciliği Kürdistan'da ilk milis örgütlenmesini 19. yüzyılda oluşturmuştur. Bu yüzyıl aynı zamanda Kürt isyanlarıyla dolu geçen bir yüzyıldır. TC'nin isyanlardaki en temel taktiği, "Böl-yönet", "Kürdü kendi içinde birbirine düşür, zayıflat ve yok et"tir. Sömürgeci rejim bu politikasını hayata geçirmede Kürdistan'ın geri sosyal yapısından ustaca yararlandı. Kürt feodal beylerinin ihanetini, aşiret ve mezhep çelişkilerini iyi kullandı. Abdülhamit'in Kürt feodal beylerinin yardımıyla oluşturduğu "Hamidiye Alayları" buna en iyi örnektir. M. Kemal de, Cumhuriyeti kurarken bu ata yadigarı yöntemlere sarılarak, yine Kürt halkını birbirine kırdırdı. Cumhuriyet döneminde Kürdistan'da patlak veren 20'nin üzerindeki isyan ve ayaklanma bu dede yadigarı yöntemlerin sayesinde bastırıldı. 1937 Dersim isyanında M. Kemal'in en önemli talimatı, "İçten milis örgütleyin" olmuş ve ardından Kürt halkına karşı jenoside yönelmiştir. 1925'te gelişen Şêx Seid ayaklanmasında İsmet İnönü, *"Bu ayaklanma bağımsız bir Kürdistan'ın kurulması amacıyla çıkmıştır. Bu ruhun mutlaka ölmesi ve öldürülmesi en kutsal bir milli görevdir"* demişti.

Şimdi de Özal'ndan Demirel'ine, Genelkurmay Başkanından oğul İnönü'ye kadar tüm sömürgeci yetkililer, PKK için aynı şeyi söylüyor. Bu kafatasçıların ayağına gelen Barzani de, onların görüşlerine katılarak PKK'yi ezme planlarında aktif rol üstleniyor. Düşmanla işbirliği ve ihanette hiçbir sınır tanımayan Barzani, salt aşiret çıkarlarını korumak ve ömrünü sürdürmek için, 3 Nisan'da Güney Kürdistan'da yapılacak seçimlerin kesinlikle bağımsızlık anlamına gelmediğini ve bağımsızlık diye bir düşüncelerinin olmadığını ısrarla belirtiyor.

Barzani hanedanlığının geçmişten günümüze kadar Kürdistan'ın bağımsızlığı gibi bir sorunu olmadığını herkes biliyor. Bu konuda doğru söylüyor.

Önceleri Molla Mustafa Barzani, ölümünden sonra da oğul Mesut Barzani'nin liderliğindeki I-KDP'nin kuruluşundan beri Kürt halkına kan ve gözyaşından başka birşey getirmediği, sınırları bile belli olmayan şekilsiz bir otonomi için halkın öz çıkarlarını ve tüm değerlerini dayandığı, emperyalist ve sömürgeci güçlere peşkeş çektiği bilinmektedir. KDP'nin işbirlikçi ve komplocu geleneği, Güney Kürdistan'da bağımsızlıkçı politika ve mücadelenin gelişmesi önündeki en büyük engel olmuştur. Kürdistan halkının direnişçi dinamikleri feodal ilişkiler temelinde emperyalizme, sömürgeciliğe ve gericiliğe peşkeş çekilerek tahrip edilmiştir. Halkın canı ve kanı pahasına yarattığı değerler soysuzca tarumar edilmiştir. Yakın geçmişimizde bu örnekler çok belirgin bir şekilde tarihin sayfalarına işlenmiştir. 8 yıllık İran-Irak savaşı sırasında da, sömürgecilerin bir kuklası olarak hareket edilmiştir. Doğan olanaklar ve fırsatlar halkımızın aleyhine çevrilmiştir. Kürdistan halkının esareti bir kader haline getirilmek istenmiştir. Halkın özlem ve talepleri bir avuç un, şeker ve pirinç karşılığında pazarlanmış, halkımız bunlar karşılığında satılmıştır. İzlenen işbirlikçi politika nedeniyle halkımıza doğru önderlik edilmemiş, savaştırılmamış ve halkımız Saddam'ın katliamlarına terkedilmiştir. Halka kurtuluş yolu olarak azılı düşmanı olan Türk sömürgeciliğinin kucağına atılması gösterilmiştir. Halkımız sömürgeci rejimlerin cenderesinde kırdırılmıştır. Körfez savaşı sonrası oluşan olumlu ortam değerlendirilemeyerek...

"Aydınlar" toplantısının amacı ne?

15 Şubat günü İstanbul-Marmara Oteli'nde emperyalizmin ve TC'nin icazetiyle "Kürt sorunu için barış inisiyatifi" adı altında bir toplantı yapıldı. Emperyalizm destekli bazı işbirlikçi Kürt "aydın"larının Ocak ayında düzenlemek istedikleri "Kürt konferansı" çalışmalarının fiyaskoyla sonuçlanması ardından, merkezi Amerika'da bulunan Helsinki Yurttaşlar Meclisi'nden bir heyetin Şubat ayı içinde Kürdistan ve Türkiye'de yaptıkları nabız yoklama turları sonrasında yapılan bu toplantı, PKK'nin ulusal kurtuluşçu politika ve mücadelesine "alternatif" işbirlikçi bir yapılanma yaratma çabasının da bir parçasıydı.

Bu toplantıyı organize eden Helsinki Yurttaşlar Meclisi Türkiye temsilcisi Murat Belge ile birlikte 100 dolayında sözümona Türk aydınının Amed serihildanı sonrasında hazırladıkları bildiriyle Kürdistan sorununu gerçek temelleri üzerinde ve olduğu gibi kabul etmeye bile yanaşmadıkları dikkate alındığında, böylesi bir dönemde böyle bir toplantı düzenlemelerinin altında yatan asıl amaç ve dayanakları daha da anlaşılır olmaktadır. Kemalist inkar mantığının daha inceltilmiş bir biçimde piyasaya sürülerek, Kürdistan halkının en meşru varolma hakkı ve mücadelesiyle sömürgeci TC'nin yürüttüğü özel savaşı aynı kefeye koyarak, halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesini mahkum etmeye ve dolayısıyla Türk sömürgeciliğinin katliamlarına Türkiye ve dünya kamuoyu nezdinde haklılık kazandırmaya çalışan bu çevrelerin amaçları açıktır.

Kürdistan halkı jenosidlere tabi tutulurken bu "aydınlar", Demirel'in ABD'den, Barzani'nin Güney Kürdistan'dan getirdikleri "çözüm" paketlerine eşlik ederek, PKK'ye karşı ağızlarını açıp gözlerini yumuyorlar. Türk halkının ekonomik, siyasal, politik sorunlarıyla da hiçbir ilgileri olmayan ve kişisel çıkarları örgütlemekle uğraşan bu çevreler, sömürgeci rejim ile öylesine bütünleşmişler ki, Kürdistan devriminin hızlı yükselişi karşısında paniğe kapılarak, adeta devletin katliamlarını az buluyor ve daha fazlası için öneriler sunmaya çalışıyorlar.

Binlerce canın kanı pahasına kazanılan mevzileri ve katedilen yolu bunların ağızlarına alıp üzerinde hesaplar yapması, açık ki Kürdistan halkının kabul edebileceği bir durum değildir. Faşizmin uşakları olmaktan kendilerini kurtaramayan, birkaç kimlikleriyle kimlik bunalımında olan ve bunu aydın olmanın bir gereği sanan bu zatlar, Kürdistan'ın, Kürdistan halkının değiştiğini, halkın büyük bir özgürlük hamlesiyle ayağa kalktığını görmek istemiyor, kabul etmek istemiyor; bu nedenle de eskinin yaşatılabilmesi için yeni olduğunu iddia ettikleri eski statüyü cilalayarak piyasaya sürüyorlar. Kuşkusuz bunlar, salt kendi kişisel görüşleri değildir. Tam tersine öne sürülen görüşlerin arkasında emperyalist güçler ve Türk sömürgeciliği vardır. Dolayısıyla bu konumlarıyla, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine tersinden bir girişleri söz konusudur ve bunun kabul edilmesi asla mümkün değildir. Çünkü bunlar Kürdistan gerçekliğinden vebadan kaçar gibi kaçmaktadırlar. Kürtlük ve Kürtlere dostluk kisvesiyle kürsülerde PKK'ye dil uzatmaktadırlar. Ve sonuç itibarıyla ABD destekli Türk özel savaşının bir uzantısı olmanın dışında bir anlam ifade etmemektedirler.

Öte yandan, bu toplantıda adı belli bazı Kürt işbirlikçileri tarafından, sözde Türk aydınlarına hitaben, "Türk aydınları, sizler çok şanslısınız. Devlet size ne yapıyor ki! PKK bana ajanlık teklif ediyor. Benim PKK'den çektiğimi siz devletten çekmiyorsunuz" denilmesi çok anlamlıdır. PKK'nin, sömürgeci devletle, emperyalist güçlerle işbirliği içindeki unsurları kaydadeğer bulması mümkün değildir. Bu sözler, sahibinin gerçek kimliğini ve amacını gayet açık bir şekilde ortaya koymakta ve aynı zamanda devletin katliamlarını onaylamak anlamını taşımaktadır. Bu kadar açık bir biçimde düşman saflarında yer alanların, Kürt halkı adına konuşmaya, yazmaya ve hatta tek bir laf etmeye bile hakları yoktur. Düşkün Kürtler, işbirlikçi Kürtlerin direnen ve savaşan Kürdistan halkıyla hiçbir ilgileri yoktur.

Devlete uşaklığı meslek edinen bu "aydınlar", insanlık adına PKK'nin silah bırakmasına arabuluculuk yapabileceklerini de belirtmeden edememektedirler. Ama hayır! İnsanlık adına değil de başka birşey adına olsaydı bu girişimleri belki makul bulunabilirdi. Çünkü insanlık adına insanlığı yok etmeye çalışmak, insanlığa yapılabilecek en büyük hakaret ve suçtur. Bu "aydın"ları düşmana akıldanelik yapmaktan vazgeçmeye ve aklıselim düşünmeye davet ediyoruz.

Özel savaşın hizmetinde veya kuyruğu olmak bir aydın olmak değildir. Aydın olmanın bu türüne sarılmak, gerçek Türk devrimcileri ve aydınlarının yarattıkları değerlere en büyük saygısızlıktır. Diyoruz ki, oturun oturduğunuz yerde! Halkın sizden bu konumda olduğunuz müddetçe hiçbir beklentisi olamaz ve bunu anlayın! Sizde vicdan, sizde yürek varsa halklarımızın gerçeğini biraz görmeye yanaşın. Kürt sorununu Marmara Oteli'nde tartışmak ve tartıştırmak gerçeklerden ne denli koptuğunuzu göstermeye yetmiyor mu? Bu dava uğruna kan dökenler var, bu sorunu tartışmak ve çözüm önerileri sunmak da onlara düşer, bunu bilmelisiniz. Kaldı ki PKK bunu, can ve kan pahasına yapıyor. Dolayısıyla PKK'yi suçlamak bu bayların boyunu çok aşan bir durumdur. PKK'ye ve onun mücadelesine saygısızlık, 30 milyonluk Kürt halkına saygısızlıktır.

DEMİREL'İN ABD GEZİSİ VE SONUÇLARI

Tırmandırdığı özel savaşı maskelemek amacıyla kurulduğu anlaşılan Demirel-İnönü hükümeti, PKK ile mücadeleyi temel almıştır. İçte ve dışta yürütülen bütün çabalar bu amaçla tam bir uyumluluk arzetmektedir. Bütün hesapların altında PKK'nin önderlik ettiği Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini engellemek ve ortadan kaldırmak yatmaktadır. Nitekim yeni hükümetin dışişleri bakanı, yurtdışında PKK aleyhtarı bir kampanya sürdürmektedir. Yapılan bütün görüşmelerde konuşulan, tartışılan ve değerlendirilen nokta PKK'nin konumu olmaktadır. Mücadelemizin bütün dayanakları darbelenerek sonuca varılmak istenmektedir. Mücadelemizi engellemek için taviz vermedikleri güç yoktur.

Demirel'in ABD yetkilileriyle yaptığı temaslarda da PKK ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ilgilendiren hususlar ele alınmıştır. George Bush'tan çok ABD Genelkurmay Başkanı General Powell ve CIA Başkanı Robert Gates ile görüşülmüştür. Bir başbakanın doğrudan askeri ve istihbarat hususlarında bu işin sorumlularıyla görüşmesinden de anlaşılıyor ki, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmak için güncel taktik önlemler üzerinde durulmuştur. Önümüzdeki aylarda özel savaşı tırmandırarak sonuç almak isteyen Demirel hükümeti, istihbarat alanında destek istemiş, teknik donanımlı silahların verilmesini talep etmiştir.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin önderi PKK'nin Kürdistan'ın diğer parçalarındaki ve yurtdışındaki faaliyetleri değerlendirilmiş ve bunun engellenmesi için ABD'den etkili destek talep edilmiştir. Görüşme sonrası yapılan açıklamalar bunu doğrulamaktadır.

ABD yetkilileri, "terörizm"le mücadelede Demirel hükümetini destekleyeceklerini açıkladılar. TC'nin kırk bağla emperyalizmle, özellikle ABD ile bağımlılık ilişkisi içinde olduğunu, her türlü desteği aldığını bilmeyen yoktur. Burada kastedilen destek, yeni hükümetin mücadelemizi darbelemek ve ortadan kaldırmak için önüne koyduğu görevleri desteklemek anlamını taşıyor.

TC'ye verilecek silahların askeri yönden daha gelişkin tekniğe sahip oldukları anlaşılıyor. ABD Genelkurmay Başkanı, en kısa sürede 7 adet Cobra helikopterinin verileceğini ve bunun giderek arttırılacağını belirtmiştir. İstihbarat alanındaki yardım ise sadece bilgi alış verişi düzeyinde değil, çok daha kapsamlıdır. Kürdistan'da üstlendirilen Çekiç Güç'ün daha evvel de özellikle istihbarat-keşif ve ulaşım alanında TC ordusuna yardımda bulunduğu ortaya çıkmıştı. Muhtemelde Çekiç Güç'ü çok daha etkili ve kapsamlı harekete geçirebilirler.

TC, Kürdistan'da yürüttüğü savaşa emperyalist güçleri direkmen bulaştırmak amacındadır. PKK'ye karşı emperyalist güçlerin açık politik desteğine sahip olmak için bunu gerekli görüyor.

Nitekim Demirel'in ABD gezisi öncesinde üst düzeyde yetkili bir Türk korgenerali, NATO'ya ait bir tümenin PKK'ye karşı savaştırılması gerektiği, bunun askeri yönden çok emperyalist güçlerin açık politik desteğini sağlamak açısından önemli olduğu yönünde açıklamalarda bulunmuştu. Bu girişimler gösteriyor ki, TC, Kürdistan'da başvurmayı düşündüğü katliamlarda emperyalist güçlerin desteğini arkasına almak istiyor.

Özellikle kendisini tek süper güç olarak gören ABD'nin yeni TC hükümetini her yönüyle desteklediğini, karşılıklı görüşmelerin bu sonuca vardığını her iki taraf da belirtmiştir.

TC'nin baştan beri Kürdistan'ın diğer parçalarındaki ve yurtdışındaki varlığımıza yönelik çok yoğun saldırıları sözkonusudur. Güney ve Doğu Kürdistan, Lübnan, Avrupa ve diğer alan faaliyetlerimizin önüne geçilmek isteniyor. Bu husus görüşmenin ağırlıklı bir bölümünü oluşturuyor. Suriye'ye yönelik öteden beri tekrarlanan suçlamalar var. Her iki taraf da "PKK'nin arkasında Suriye var" açıklamasında bulundular. Bu tür suçlamalar ve bazı yaptırımlarla Suriye yönetimi baskı altında tutulup, mücadelemize yönelmesi sağlanmak isteniyor.

Zaten bu tutum ABD'nin Suriye yönetimini devirme amacıyla bütünleşiyor. Demirel ve Özal'ın bu son günlerdeki yoğun Suriye aleyhtarı suçlamaları dikkate alındığında baskıların arttırılacağı anlaşılıyor. Bütün bu çabaların temelinde Akademi faaliyetlerini engellemek yatıyor. Muhtemelen, ABD ile anlaşmaya varılan bir hususu da, Lübnan sahasındaki özellikle Akademi faaliyetlerine yönelik saldırılar oluşturuyor. Bazı yayın organları, ABD ile Türk devletinin "PKK'nin Bekaa vadisindeki kamplarına saldırmak için anlaştıklarını" yazdılar. Bu kapsamda bir saldırı çoktan düşünülüyordu. Fakat öyle anlaşılıyor ki, CIA yetkilileriyle yapılan görüşmede havadan saldırı, komplo vb. girişimler üzerinde de anlaşmış olabilirler.

Görüşme sonuçlarından anlaşıldığı gibi, her iki taraf'da Irak'ın mevcut konumunun değişmesinden yanadır. Kasım ayında ABD'de yapılacak başkanlık seçimlerinden önce Saddam'ı devirmek, Georg Bush için bir seçim avantajı olarak görülüyor. Baştan beri Saddam'ı devirmeyi düşünen ABD, kendi kontrolünde olan bir oluşumla bu işi tamamlamayı amaçlıyor. Ancak kısa vadede bunu başarması oldukça zordur.

TC ise Saddam'ın gidişini veya kalışını Kürdistan'daki gelişmelere bağlı bir biçimde ele alıyor. Eğer Saddam'ın kalışı Kürt halkının lehine ise gitmesinden, Kürt halkının aleyhinde ise kalışından yanadır. Ancak mevcut durumda Güney Kürdistan'da gelişmekte olan devrimci otoritedir. PKK çizgisinde faaliyet yürüten PAK'ın kitleler arasında artmakta olan otorite ve desteği hem ABD, hem de TC'yi en çok ürküten husustur.

Demirel, "Irak'taki otorite boşluğundan PKK yararlanıyor" diyor. PKK'nin gelişmekte olan otoritesine müdahalede bulunmak için ABD ile görüş birliğine vardıkları anlaşılıyor. Böyle bir müdahalede daha çok Çekiç Güç'ün kullanılması ihtimali büyüktür. Bunun yanında gerici-işbirlikçi Kürt çevreleri toparlayarak PKK'ye saldırı hazırlıkları da vardır. Demirel'in ABD gezisi ardından hemen alelacele Mesut Barzani'nin Türkiye'ye davet edilmesi bunun en açık işaretidir. Bunun Washington'da varılan ortak karar doğrultusunda atılan adımlardan biri olduğu anlaşılıyor. TC yöneticileri, "Barzani'yi PKK'ye karşı işbirliği yapmak için davet ettik" diyorlar. Davet etmenin nedeni artık gizlenmiyor. Kuzey ve Güney Kürdistan'daki işbirlikçi ve gerici Kürtleri biraraya getirip, mücadelemize karşı savaştırma çabaları içinde olmalarına bir örnektir, Mesut Barzani'nin Türkiye'ye davet edilmesi. Dikkat edilirse TC'nin sorunu Saddam değildir, ulusal kurtuluş hareketimizin gelişmekte olan varlığıdır. Kürt işbirlikçiliğini harekete geçirmek için ilk adım atıldı. Önümüzdeki dönemde Güney Kürdistan'daki parti gücüne yönelik saldırıların çok çeşitli biçimlerde yoğunlaşacağı anlaşılıyor.

Türk devleti, mücadelemize karşı savaşımda yandaş bulmak için konumunu abartmayı da ihmal etmiyor. Özellikle ABD ve Almanya'nın desteğine sahip olmak için bu devletlerin, dağılan Sovyetler Birliği'ne, daha çok da Orta Asya ve Kafkasya ülkelerine yönelik egemenlik mücadelesinde TC aracılık edebileceğini iddia ediyor. Demirel "Orta Asya'ya girmek istiyorsanız, bizimle işbirliği yapmaya mecbursunuz" diyor. TC'nin ekonomisi İMF ve Dünya Bankası tarafından yönlendiriliyor. Her yönüyle emperyalizme bağımlıdır. TC, emperyalist sermayenin Orta Asya ve Kafkasya'ya aktarılmasında bir köprü veya daha doğru deyimle ancak bir taşeronluk rolünü oynayabilir. Bu bağımlılık ilişkisini mücadelemize karşı destek bulmada bir koz olarak kullanıyor.

Demirel, ABD'den Ermeni-Azeri çatışmasına müdahalede bulunmasını istedi. Bunun nedeni de anlaşılıyor. Ermeni halkına karşı işlenen katliamların hesabını soracak güçlü bir Ermenistan'ın varlığı istenmiyor. Güçlü bir Ermenistan Türk devleti için her zaman sorundur, Orta Asya'ya yayılmasında bir engeldir. Emperyalizmin denetiminde olmayan bir Ermenistan, devrimciliğin yararlanacağı bir zemin olabilir. Onun için Demirel, Ermenistan'ın ABD tarafından denetim altına alınmasını istiyor. Yine, dağılan Sovyetler Birliği'nin bütün cumhuriyetlerine kısa sürede emperyalizmin el atması isteniyor. Çünkü bu ülkelerde eski siyasal yapı dağılmış olmasına rağmen, yeni hiçbir şey yaratılmamıştır. Halkın yeni duruma çok yoğun tepkisi vardır. Yeniden bir devrimci dalga gelişebilir. Bu durumdan en çok ürken güçlerden biri de Türk devletidir. Bu ülkelerin emperyalizmin denetimine girmesini en çok isteyen de yine Türk devletidir. Demirel, bu durumu özellikle ABD yetkililerine dayatmıştır. Bütün bu hesaplar yapılırken, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle bağlantısı temel alınıyor.

Özel savaş yönetimi başarılı olabilmek için çeşitli güçlerle olan çelişkisini hafifletmeye çalışıyor. Kıbrıs gibi önemli bir sorun dahi ABD ziyaretinde derin bir biçimde ele alınmıyor. Bu aşamada Yunanistan'la olan çelişkiler ön plana çıkarılmıyor. Kürdistan gibi bir sorunla karşı karşıya bulunan TC, tarihsel düşmanlık bağları içinde bulunduğu Yunanistan'la çelişkilerini bu aşamada yumuşatmaya çalışıyor.

Demirel'in ABD'de bulunduğu dönemde, Özal da İran'daydı. İran'ın Orta Asya ve Kafkasya cumhuriyetlerine yönelik etkinliği artmaya başlıyor. Emperyalizm bu durumu önlemek için İran'ın da içinde yeralacağı bazı birliklerin denenmesinde yarar görüyor. Muhtemelen CENTO'yu yeniden canlandırmak için İran-Türkiye-Pakistan ve müslüman Orta Asya ve Kafkasya ülkelerinin bu temelde biraraya getirilmesi düşünülüyor.

Gerek daha evvel Türkiye'de yapılan Karadeniz Ekonomik İşbirliği Toplantısı, gerekse İran'da yapılan toplantı ve girişimlerin arkasında başta ABD olmak üzere emperyalizm vardır. Türk devleti biraz kendisini pahalıya satmak için bu oluşumlara önderlik ettiğini yansıtmaya çalışıyor. Halbuki ABD'den emir ve izin almadan bir tek adım dahi atamıyor.

TC Ortadoğu, Balkanlar, Orta Asya ve Kafkasya gibi çelişki yumağı halinde olan alanlarda doğabilecek her çelişki ve boşluktan ulusal kurtuluş mücadelemizin yararlanabileceğini hesaplıyor. İlişki ve görüşmelerde bu durum dikkate alınıyor.

Daha önceki hükümetler döneminde ulusal kurtuluş mücadelemizin önderi PKK ile ilgili görüşme, tartışma ve kararlar gizli yürütülüyordu. Artık düşman cephesi farklı pratik adımlar atmak zorunda kalmıştır. Mücadelenin gelişkinlik düzeyi karşısında birçok ilişkiyi gizlemek mümkün değildir.

Demirel'in ABD gezisinde de alınan birçok karar gizli tutulmasına rağmen, PKK'ye yönelik amaç ve taktik girişimleri açığa çıkmıştır. Almayı düşündükleri kısa ve uzun vadeli önlemler anlaşılır ve nettir. Mücadelemize yönelik daha evvel de konuşulan, tartışılan ve önerilen bazı pratik adımların, Demirel'in özel savaşı maskeleme hükümeti tarafından hayata geçirileceği, karşı-devrimci şiddetin her alanda yoğunlaştırılacağı anlaşılıyor.

Ancak Ortadoğu, Balkanlar, Orta Asya ve Kafkasya'da varolan çelişkiler daha da alevlenecektir. Bu çelişkilerden emperyalizm ve sömürgecilikten çok, ulusal kurtuluş mücadelemizin yararlanması büyük imkan dahilindedir. TC'nin artık eskisi gibi dünya ve bölgede oluşan dengelerden yararlanmasının olanakları zayıftır. Emperyalizme daha çok uşaklık yapmak da kendilerini kurtarmaya yetmeyecektir. Ülkemizi çevreleyen alanlarda dengeler devrimin lehinedir, gelişen de devrim olacaktır.

Demirel yönetimi insan haklarına ve demokrasiye bağlılık demagojisini baskılarını gizlemek için bir maske olarak kullanıyor. Bu çirkef maske altında uyguladığı katliamlara emperyalizmin göz yummasını istiyor. Özellikle Avrupa kamuoyunun tepkilerini ciddiye alıyor. Daha da tırmandırmayı düşündüğü baskılara ABD'nin göz yummasını, etkileyebileceği kesimleri de bu doğrultuda etkilemesini istiyor. Elbette Türk devletinin katliamlarını destekleyici tutumlar içine girmek en büyük yardımlardan biridir. Bu yönlü bir destek için de Demirel'in yalvarıp yakardığı anlaşılıyor.

Kısacası, PKK'nin şahsında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı çok yönlü bir saldırıya hazırlanan Türk özel savaş yönetiminin iç ve dış kamuoyuna yönelik bütün çaba ve girişimleri bu amaca yöneliktir. Demirel bu gerici politikanın en has uygulayıcılarından biri olarak rol oynuyor.

Pakistan'ın Quetta kentinden Güney Kürdistanlı mültecilerden dünya kamuoyuna duyuru!

Biz Güney Kürdistanlı mülteciler, 1988 yılında faşist Irak sömürgeciliğinin katliam ve soykırımı sonucu ülkemizden ayrılmak zorunda kalarak, 1989 yılında Pakistan'ın Quetta kentinde bulunan "UNHCR" şubesine sığınmış bulunmaktayız.

Sözde bir insanlık kuruluşu olan UNHCR, biz Güney Kürdistanlı mültecilere tam bir düşmanlık kuruluşuna dönüşmüştür. Bizler, 1.5.1989 tarihinden beri Quetta şehrinde UNHCR gözetiminde bulunmaktayız ve şu ana kadar bizlere sefer hakkı tanınmamıştır. Tüm çabalarımıza rağmen bu hakkımızı tanımayarak polisleri üzerimize saldırtmışlardır.

10.10. 1990'da yerimizin değiştirilmesi, güvenliğimizin sağlanması ve sefer hakkımızın tanınması için UNHCR şubesinin önünde yaptığımız gösteride UNHCR, Pakistan polisini üzerimize salmış, onlar da genç-yaşlı demeden 88 mülteciyi tutuklayıp 9 gün süreyle cezaevine koymuşlardır. Öte yandan Körfez krizinin başlamasıyla burada bulunan islami örgütlerce tehdit edilmeler, bazı mültecilerin evlerinin ateşe verilmesi vb. birçok olaylara karşı UNHCR şubesi sessiz kalmıştır.

Yaklaşık üç yıldır hala sağlık sorunumuz çözülmemiştir. 20'ye yakın mülteci bazı hastalıklardan dolayı hayatını yitirmiştir. Şu ana kadar mülteci çocuklarının eğitim sorununa çözüm bulunmamıştır. Tüm başvurularımıza rağmen bizlere verilen cevap İran'a dönmemiz gerektiğidir. Ve son olarak bizlere ancak hayvanca yaşama yetecek düzeyde verilen aylık yardımlar da kesilmiştir. Öte yandan 1.8.1991 yılında UNHCR'ın Quetta şubesinin bizleri İran'a geri gönderme kararını protesto etmek amacıyla tüm mültecilerin UNHCR şubesi önünde gösteri yaptığı sırada yine Pakistan polisi üzerimize saldırtılmıştır ve birçok mülteci yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır. 110 mülteci de Quetta şehrinin 2 saat uzağında bulunan Meç Cezaevi'ne atılmışlardır. Yaklaşık 49 gün cezaevinde tutuklu kalmamıza UNHCR şubesi neden olmuştur. Mülteci kadın ve çocukların 48 gün UNHCR şubesinin önünde yapmış olduğu oturma eyleminde sonuç alınamamıştır ve kamuoyuna hiç yansımamıştır.

Son olarak 28.1.1992'de gerek UNHCR ve gerekse Quetta mahkemesi başhakimi, bizzat mültecileri bir daha gösteri, protesto veya UNHCR'e karşı herhangi bir tutum olursa İran hududuna veya Irak konsolosluğuna teslim edilecekleri tarzında tehdit etmişlerdir.

Biz Güney Kürdistanlı mülteciler olarak dünya kamuoyundan ve tüm insani kurum ve kuruluşlardan bu durumumuza son verilmesi ve insanca yaşama hakkımızın tanınması için yardım elini uzatmalarını diler, saygılarımızı sunarız.

Güney Kürdistanlı mülteciler adına
Xalid Yusuf Ali
Quetta-Pakistan

YARGI

Devletin katliamları sürüyor

Baştarafı 3. sayfada

değişmedi, "ülkenin huzur ve güvenliği ve Misak-ı Milli sınırları" gibi sözleri dillerine o kadar doladılar ki bununla yatar bununla kalkar oldular. "Huzur, güvenlik ve Misak-ı Milli" her yönetimin baş sorunu oldu. Ancak tüm çabalarına rağmen, güneşi balçıkla sıvamayı beceremediler. Kürdistan halkının ordusu ARGK ve halkın serîhildanları sömürgecilerin uykularını böler oldu. "Kahraman mehmetçik"in gerçekte kağıttan kaplan olduğu pratikte ispatlandı, tabu yıkıldı. Türk basınının kamuoyunu adeta bir seferberliğe hazırlayan haberleri, Demirel, Genelkurmaylık vb. sivil-askeri yöneticilerin "taarruz" demeçleriyle orduyu topyekün harekete geçirme ve hemen her gün kontrgerilla teröristlerince yurtseverlerin katledilmesinin tırmandırılmasıyla geleneksel imha politikasının daha geniş çaplı adımları atılıyor. Demeçlerde "Nisan'da bu iş tamam" deniliyor.

Giderek eskiden ağızlarda sakız yaptıkları "Şeffaflık" da tuz-buz olup yerini tehdite bıraktı. Aslında bu tehditler Türk devleti ve hükümetinin büyük korkusu ve zayıflığını yansıtıyor. Gerilla karşısında iflas eden özel savaşın kitle katliamlarıyla sonuç alması mümkün mü? Kitlelere atılacak her bomba, sıkılacak her kurşun ulusal serîhildanların itim gücü olacak ve serîhildanlar ulusallaştıkça TC büzülüp hak ettiği tarihin çöp sepetine atılacaktır.

"Mart'ta görüşmek"

Sıkışan Türk sömürgeciliğinin Kürdistan sorununun artık "Realiteye uygun çözümü"nü yineleyen demeçleri sona erdi. Maske eskimişti ve yüzde daha fazla da duramazdı. Kış boyunca havadan başlatılan hava taarruzu ile karadan da binlerce özel tim ve komandolarla halkın üzerinde tam bir terör estirildi. Kürdistan'da her gün askeri yığınaklar çoğaltılıyor. "Mart taarruzu ve imha hareketi" artık her gün kullanılır oluyor. MGK'de alınan kararlar doğrultusunda Mart'ta büyük operasyonların başlatılacağı tarzındaki haberleri kamuoyuna duyurarak kendi korkularını halka taşırmaya çalışıyorlar. Bu "taarruz"ların da daha öncekiler gibi bir sonuç getiremeyeceğini zaman kesin olarak gösterecektir. Özal bile, son günlerde "yok etme harekatına" kendini kaptırmış olmasına rağmen, siyasi iktidarın bahar saldırısı için "umduklarını bulamayacaklar" diyerek devletin korkusunu açığa vurmadan edemedi. 12 Eylül'ün kılıç artığı olmaktan halkımızın mücadelesi sayesinde kurtulup, o koltuğa dek gelme şansına kavuştuğunu unutmuş görünen Demirel, geçmiş politikanın başına geçip "Mart ayını bekleyin, bizi izleyin" diyor. "Artık savunma değil, dağ-taş aranacak" diye açıklamalar yapıyor. Şimdiye kadar yapılan nedir acaba? "Adalet"in kontr-gerilla teröristlerine teslim edildiği bir ortamda "toplu imha" sözünü ağızlarından düşürmeyen bu savaş çılgınları nasıl oluyor da adaletten, insan haklarından dem vuruyorlar?

Açık olan bir gerçeklik var: 1992 yılı bir kader yılıdır. Bu yılda yürütülecek savaşımla iki güçten biri mutlaka üste çıkacaktır. Dolayısıyla TC'nin gözlerini bu denli kan bürümesi anlaşılırdır. Biz halkların tarihi deneyimlerinden çıkardığımız dersler ve halkın gücüne olan inancımızla, 1992 yılında kazanan Kürdistan halkı olacaktır, diyoruz. Bunu demekle kalmıyoruz, gün be gün pratiğimizde sergiliyor, inşa ediyoruz. Ve yine bu inançla kaybedecek olan da haksız ve gayri meşru özel savaşın yürütücüsü olan sömürgeci-faşist Türk devletidir, diyoruz ve bunu da halkımız ulusal kurtuluş mücadelesi pratiğiyle gün gün hazırlıyor, gerçekleştiriyor. Dolayısıyla düşmanın yaşadığı bu kendi sonunu görme korkusunu katliam tehditleriyle halka taşırma çabası, onu rahatlatmaya yetmeyecek ve Kürdistan'da, Türkiye'de akan kanlar sömürgeciliğin kirini pasını yıkarken halkımızın özgürlük ve demokrasi yolunu tertemiz yapacaktır.

KATLİAMI protesto ettiniz mi?

Belçika Senatörü **Nelly Meas**, Türk ordusunun Kürdistan'da giriştiği kitlesel katliamlara karşı Belçika Dışişleri Bakanı'ndan hükümetin tavrını ve Belçika hükümetinin Türk devletinin bu katliamlarını protesto edip etmediğini sordu.

Belçikalı Senatör Nelly Meas'ın, 19.2.1992 tarihinde yazılı olarak Belçika Dışişleri Bakanı'na sunduğu açıklama ve soru metni şöyle:

"Sayın Bakan;

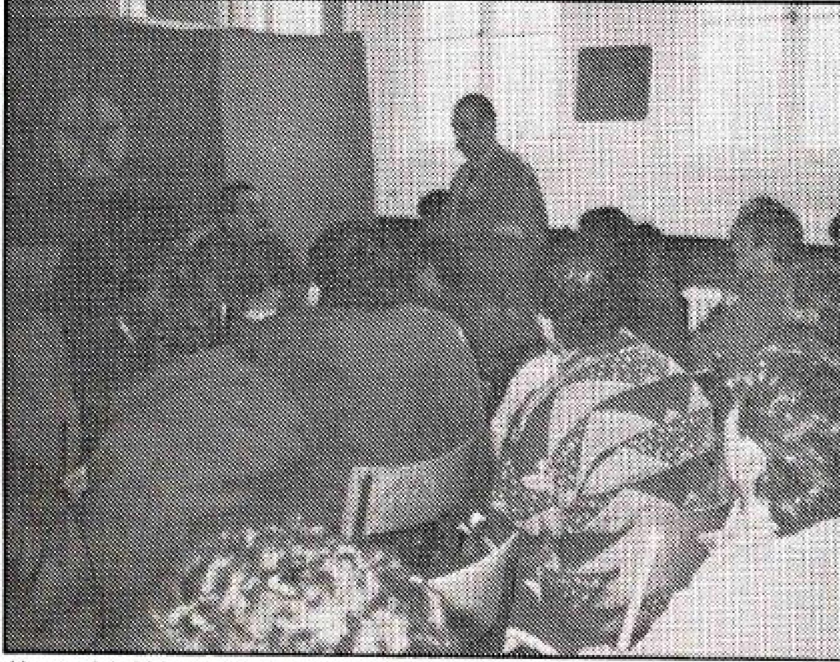
Konu: **Türk ordusunun Kürtlere karşı katliamı.**

15 Şubat Cuma günü onlarca Türk askeri Kürt köyü olan Yardere'ye bir baskın düzenlediler. Amaçları köylüleri tutuklamaktı. Halk, tutuklamaları protestoya geçince, Türk askerlerince üzerlerine ateş açıldı.

Yardere'ye komşu köyler olan Aytepe, Oğuz, Qesrê vb. köylerin halkı bu durum üzerine Yardere'ye akmaya başladılar. Bunun üzerine Türk subayı askerlerine halkın üzerine ateş etme emrini verdi. Açılan bu ateş sonucunda birçok köylü ya öldü, ya yaralandı. Başta Milletvekili Ali Yiğit olmak üzere olay yerine gazeteciler ve insan hakları savunucuları bırakılmıyor.

Bu gerçekleri gözönüne alarak, size sormak istediğim, Sayın Bakan;

Belçika devleti, resmi olarak Türk devletini, Kürtlere karşı gerçekleştirdiği bu örgütlü katliama karşı protesto ediyor mu?"

Hagen'daki toplantıdan... Foto: Berxwedan

Kürdistanlı gençlerin tanışma toplantısı

Hagen *(Berxwedan):* 8-9 Şubat günlerinde Almanya'nın Hagen kentinde biraraya gelen 40 Kürt genci, kendi aralarında 2 gün süren bir toplantı gerçekleştirdi. Toplantıyı düzenleyen Kürdistanlı gençler, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve gençliğin görevleri üzerine bir seminer de verdiler. Seminer konusunun verilmesi ardından tartışma bölümüne geçildi, konuların bilince çıkarılması sağlandı.

Toplantının amacı, gençlerin birbirini daha yakından tanımaları, kaynaşmaları ve kendi aralarında birlik oluşturulması doğrultusundaydı. Toplantıyı gerçekleştiren gençler, başarı sağladıklarını ve bundan memnunluk duyduklarını belirterek, bundan sonra da bu yönlü girişimlerde bulunacaklarını açıkladılar. *"Bunu tüm Kürt gençlerinin yapmasını da arzuluyoruz"* çağrısında bulundular.

Bilgilendirme seminerleri

Avrupa'nın çeşitli yerleşim yerlerinde bulunan Kürdistanlıların eğitimleri ve Kürdistan'daki son gelişmeler hakkında bilgilenmeleri amacıyla gerçekleştirilen seminerler devam ediyor. **"Kürdistan'da Yükselen Halk Hareketi ve TC'nin Özal Savaşı"** konulu seminer daha önce Avrupa'nın birçok alanında verilmişti. Bunun bir devamı olarak süren seminerlerin en son verildiği alanlar ve tarihleri şöyle:

13-14-15-16 Şubat tarihleri arasında, Duisburg: 100, Essen: 80, Emmerich: 40, Möers: 50, Dinslaken: 40, Hagen: 150, Bochum: 60, Dortmund: 30 ve Ansberg: 60.

Ayrıca 7-15 Şubat 1992 tarihleri arasında Libya'da Kürdistanlı yurtseverlere yönelik **"Savaş Hükümeti'nin inşası ve bağımsız ulusal ekonominin önemi"** konulu seminer verildi.

Trablus, Sebha, Binwelit, Zilletin Zawya, Waddan şehir merkezlerinde yapılan seminerlere yaklaşık 500 civarında Kürdistanlı yurtsever katıldı.

Yine Libya özgülünde **"Savaş ekonomisinin inşasına katkı kampanyası"**'nın 10 Şubat-21 Mart Newroz sürecinde yürütüleceği ilan edildi.

Disiplinli ve coşkulu geçen seminerlerin sonucunda seminere katılan yurtseverler, bir aylık çalışma ücretini savaş ekonomisine katkı olarak bağışlamaya hazır olduklarını belirttiler.

Seminerler, **"Her şey savaş hükümetinin inşası için"** ve **"Ya özgür vatan ya ölüm"** sloganlarıyla sona erdi.

Kürt-Fransız Dostluk Kültür Derneği kuruldu

Strasbourg *(Berxwedan):* 8 Şubat 1992 tarihinde ERNK taraftarları ile Fransız Nevap taraftarlarının ortak çalışması sonucu Kürt-Fransız Dostluk Kültür Derneği açıldı.

Dernek açılışının yerel radyo, televizyon ve gazetelerde verilen ilanlarla kamuoyuna duyurulması sonucunda, açılışa 80 dolayında Fransız dost ve demokrat katıldı. Aralarında Strasbourg Belediye Başkan Danışmanı Bayan Bargeny'nin de bulunduğu birçok dost ile bazı kurum ve kuruluşlardan demokratların da katıldığı açılışta, izleyicilere Kürdistan'ı tanıtan belgeler ve video gösterimi yapıldı. Mobilier folklor grubunun sergilediği halk oyunları gösterilerinin yanısıra, Kürdistanlı yurtseverlerin hazırladığı milli yemekler de büyük bir beğeni ve ilgi gördü.

"Sizin acılarınızı anlıyorum"

Cenevre *(Berxwedan):* 11.2.1992 günü İsviçre'nin Cenevre kentinde Birleşmiş Milletler binası önünde, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nun yıllık olarak yaptığı Şubat-Mart toplantıları vesilesiyle ERNK taraftarları bir miting yaptılar. 400 kişilik bir kitlenin katıldığı bu gösteride, TC'nin en yetkili ağızlarının Kürt halkına karşı katliam çığırtkanlığı yaparak tehditler savurması ve katliam hazırlıklarının pratik adımlarını atması protesto edildi.

ERNK taraftarları, **"Kahrolsun sömürgeci Türk devleti"**, **"Kürdistan bizimdir, terkedilemez"**, **"Gerilla vuruyor, Kürdistan'ı kuruyor"**, **"Botan-Behdinan dilê me Kurdan"**, **"Biji serihildan"**, **"Seroke me ÖCALAN"**, **"Biji PKK"**, **"Biji Serok APO"** sloganlarını sık sık attılar. Almanca, Fransızca, Türkçe ve Kürtçe pankartların yanısıra Başkan APO'nun posterlerini taşıdılar.

Ayrıca bir ERNK taraftarı heyet, Komisyon Başkanı ile görüşerek, kendisine TC'nin Kürdistan'da yürüttüğü vahşete karşı BM'nin girişimde bulunmasını içeren bir talep mektubu iletti. Heyeti çok sıcak bir yaklaşımla karşılayan Macar Komisyon Başkanı, mektubu ilgiyle aldıktan sonra, yarım saat kadar Kürdistan'daki gelişmeler hakkında sözlü bilgi aldı.

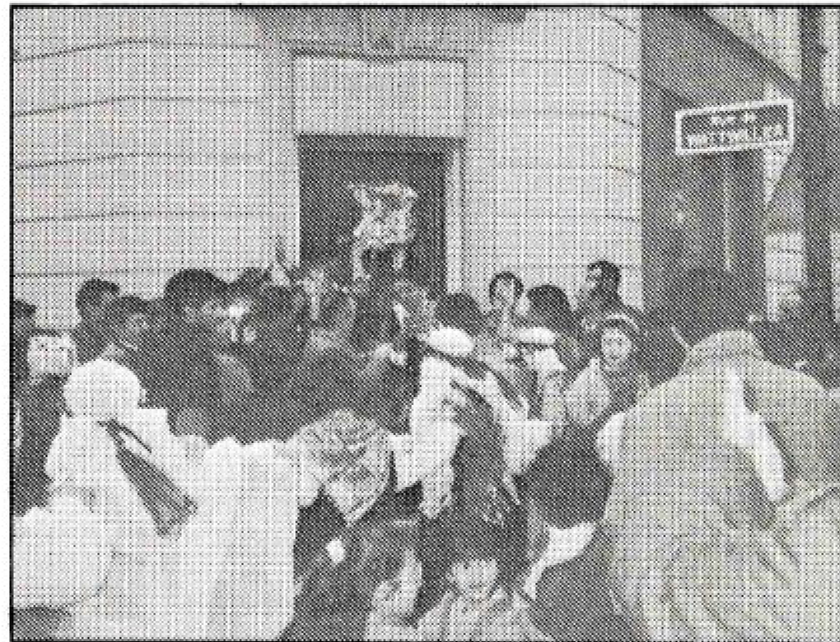
Kürdistan'daki son gelişmeler hakkında bilgilenen Macar Komisyon Başkanı, "Biz (Macarlar) de uzun süre işgal altında yaşadık ve sizin acılarınızı anlıyorum. Elimden geleni yapmaya çalışacağım. Mücadelenizde başarılar diliyorum" dedi. Bir basın ajansı, İtalyan gazeteci ve foto muhabirinin de katıldığı bu miting, Komisyon Başkanı ile görüşme yapıldıktan sonra, davul-zurna eşliğinde Kürt halaylarının çekildiği gösterilerle sona erdi.

"Özgür Kürdistan, özgür ve birleşik Kıbrıs'a yol açar"

Kıbrıs *(Berxwedan):* ERNK Avrupa Örgütü Sözcüsü, 26 Şubat 1992 tarihinde Kıbrıs'ın başkenti Lefkoşe'de bir basın toplantısı düzenledi. Kürdistan'daki son gelişmelere değinen Sözcü, Kürdistan halkının ulusal ayaklanmanın eşiğine geldiğini, 1992 yılı içinde Botan-Behdinan Savaş Hükümeti'nin ilan edilmesinin hedeflendiğini ve ulusal Meclis'in kuruluş çalışmalarının sürdüğünü belirterek, buna karşı sömürgeci-faşist Türk devletinin de katliamlarını yoğunlaştırdığını, uluslararası savaş kurallarını hiçe saydığını ve uygulamadığını vurguladı ve bunlara çok sayıda örnekler verdi.

ERNK Avrupa Örgütü Sözcüsü, açıklamasını, *"Özgürleşen Kürt halkı, demokratikleşen Türkiye'ye, demokratik bir Türkiye, özgür ve birleşik Kıbrıs'a yolaçar.*

Gelin hep beraber elele bu yolda ilerleyelim" çağrısıyla bitirdi. Toplantıya Kıbrıs Devlet Radyosu'nun 1. ve 3. kanalları CBS 1 ve CBS 3 haber merkezleri, "O LOGOS" Radyo-TV, Kıbrıs Basın Ajansı, Astra Radyo ve Radyo TROTO ile Elefterotypa, O AGON, Simerini ve İngilizce yayınlanan Cyprus Weekly gazetelerinin muhabirleri katıldı.

Dernek açılışı kutlanıyor Foto: Berxwedan

Fransa'da yeni bir dernek daha

Paris *(Berxwedan):* Fransa'nın Mulhous kentinde yaşayan Kürdistanlılar, 16 Şubat 1992 günü bir dernek kurdular. Açılışına 300 civarında Kürdistanlının katıldığı derneğin kuruluş amacı, o alanda yaşayan tüm Kürdistanlıları dernek çatısı altında örgütlemek, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini daha örgütlü ve birleşik bir güçle desteklemek, yurtseverlerin güçlerini birleştirerek her türlü asimilasyon politikasını boşa çıkarmak ve ulusal özü koruyup yaşatarak ülke mücadelesinin hizmetine sunmaktır.

Derneğin açılış toplantısına, Fransa Komünist partisi, Dev-Sol Mulhous taraftarları, SP Mulhous taraftarları, İsviçre-YJWK yönetim komitesi, İsviçre YKWK ve YCK örgütleri dayanışma mesajları sundular. Ayrıca derneğin açılış toplantısı, çeşitli kültürel etkinliklerle bir şenliğe çevrildi.

Dernek Kongresi

Strasbourg *(Berxwedan):* 16 Şubat günü, Kürdistanlı yurtseverlerin kurduğu derneğin II. Kongresi yapıldı. 70 dolayında yurtseverin katıldığı kongrede, divan seçiminin ardından Kürdistan'da yaşanan gelişmeler değerlendirilerek derneğin bir yıllık çalışmaları ele alındı. Geçmiş süreçte yapılan faaliyetler çeşitli yönleriyle değerlendirilip eleştiri ve önerilerle yeni döneme ilişkin hedeflerin saptanmasının ardından, dernek bünyesinde yapılacak değişiklikler tüm delegelerin onayıyla karar altına alındı.

Türk devletinin katliamlarına sessiz kalmayalım

Belçika Sosyalist Parti Milletvekili **Jef Sleeckx**, Türk ordusunun Kürt halkına karşı giriştiği katliam ve baskıları protesto ediyor ve suçsuz Kürt insanlarının öldürülmesini engellemek için, uluslararası güçleri bir an önce önlem almaya çağırıyor.

Bu konuda Belçikalı milletvekili Jef Sleeckx'in 19 Şubat günü Belçika'nın başkenti Brüksel'de yaptığı basın açıklaması şöyle:

"16 Şubat 1992'de Yardere köyü 50 Türk askeri tarafından saldırıya uğradı. Amaçları köylüleri tutuklamaktı. Köylüler buna karşı protestoya geçince, üzerlerine Türk askerlerince ateş açıldı; biri kadın olmak üzere altı köylü öldürüldü, onlarcası yaralandı.

Buna benzer bir olay da Siirt'in Eruh ilçesine bağlı Payamlı köyünde yaşandı. Burada da Türk askerleri iki köylüyü öldürdüler. Çocuk ve kadın olmak üzere birçok insan da işkence gördü.

Üç SHP milletvekili Ural Kökçü, Muzaffer Arıkan ve Sedat Yurttaş'ın olayın yaşandığı köye gitmeleri Türk askerleri tarafından engellendi.

15 Şubatta öğretmen Ahmet Beyhan Diyarbakır merkezinde ölüm mangaları tarafından öldürüldü.

18 Şubatta "2000'e Doğru" dergisinin muhabiri Diyarbakır merkezinde ölüm mangaları tarafından vuruldu.

Aynı gün Muş-Tatvan arasındaki yolun kenarında Mehmet Sabri Kızılkan'ın cesedi bulundu. Cesette işkence ve kurşun izleri vardı.

Tüm insanlığı Türk devletinin Kürt halkına karşı işlediği suçun karşısında sessiz kalmamaya çağırıyoruz."

DUYURU

Strasbourg'ta yapılacak merkezi Newroz gecesine tüm yurtseverler, ilerici ve demokratlar çağrılıdır.

Tarih: 28 Mart 1992
Saat: 14.00
Yer: Palais des Fêtes / Strasbourg

Çağrı

1992 yılı, halk olarak bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizi daha da yükselteceğimiz, isyan ateşimizi daha da gürleştireceğimiz bir yıldır. Fedakar ve yiğit Kürdistan halkı 1992 yılı Newroz'unda ARGK'nin önderliğinde, tek tutkusu ve özlemi olan, uğruna canını ve kanını ortaya koyduğu bağımsız ve özgür Kürdistan'ı yaratma kavgasını Newroz'da daha da görkemlice yükseltmektedir.

Tüm Kürdistanlı yurtseverleri halkımızın birlik, isyan ve direniş geleneği olan Newroz'da direniş ateşimizi daha da yükseltmek ve gürleştirmek için her türlü çaba ve katkıyı sunmaya davet ediyoruz. Ayrıca düzenlediğimiz Newroz gecelerine kadın-erkek, çocuk-genç-yaşlı tüm yurtseverleri, ulusal renklerimiz olan kesk û sor û zerle bezenmiş ulusal kıyafetlerle bekliyoruz.

HUNERKOM

14.03.1992 Avusturya: Xemgin, Cömert, Zamani, Eylem.
14.03.1992 Belçika: Şemdin, Dilgeş, Peywan, Awaz, Amele.
14.03.1992 İsviçre: X. Xemgin, Aram, Tîrêj, S. Yusuf, Medya.
14.03.1992 Köln: Diyar, Zozan, Orhan Temur, Rabûn, Felemez, Azad, Sefkan, Amele.
20.03.1992 Norveç: Xemgin ...
21.03.1992 Londra: Tîrêj, Awaz, Cömert, Zamani, Şemdîn.
21.03.1992 Berlin: Şahturna-Şiyar, X. Xemgin, Peywan, Felemez, Eylem, Medya, Amele.
21.03.1992 Hannover: Zozan, Birindar, Aram, Diyar, Sefkan.
22.03.1992 Hamburg: Şiyar Minzur, Dilgeş, Aram, Diyar, Sefkan, Birindar, Zozan.
28.03.1992 Bielefeld: Peywan, Diyar, Şiyar-Şahturna, Aram, Amele.
28.03.1992 İsveç: Birindar, Xemgin, Zozan, X. Xemgin.
28.03.1992 Danimarka: Dilgeş, S. Yusuf, Awaz, Zamani, Sefkan.
28.03.1992 Strasbourg: Tîrêj, Şemdin, Medya, Eylem, Cömert.

Yer ve tarihi daha belli olmayan geceler:
Frankfurt, Stuttgart, Paris, Mannheim ve Nürnberg.

ERNK Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşın Mele Abdullah'ın şahadetine ilişkin konuşması:

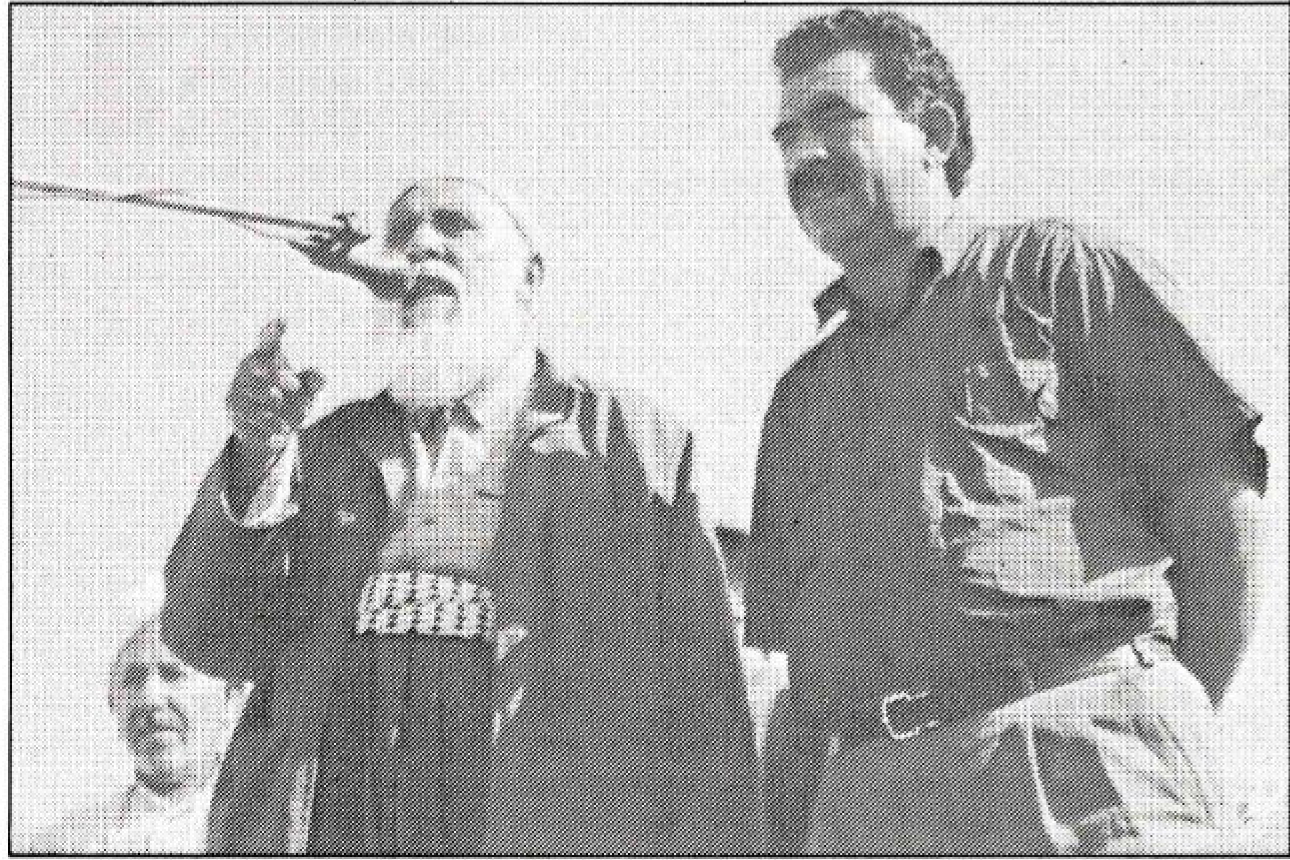
"Mele Abdullah, asırlık tarihimizin soyağacıdır. Ölmemiş Kürdistan, ölmeyecek Kürdistan'dır"

Kürdistan'ın direnen en eski tarihi kişiliği, halkımızın şeref ve onuru gerçek Melayı, Mele Abdullah'ı anarken; buna vereceğimiz en iyi cevap, O'nu yeniden yaşamak, zaferde gerçekleştirmektir.

Partimizin ve benim çok büyük saygı duyduğumuz, halkımızın da çok iyi tanıdığı, 100 yaşına varan çok değerli Mele Abdullah'ı şehit verirken, bir yandan da kendisinin ***"Biraz daha yaşayıp da şu bağımsız Kürdistan'ı göreyim"*** vasiyetine gerçeklik kazandırmak için mücadelemizin önlenemez bir gelişimle bugünü yaratmasına coşkuyla sevinir ve bu günü yakalamanın bütün anlamını halkımız ve partimiz iliklerine kadar duyarken, fiziki anlamda da olsa O'nu kaybetmiş olmanın üzüntüsünü de içiçe yaşadık.

Mele Abdullah, Kürdistan halkının temiz, boyun eğmemiş bir kişiliği olarak özellikle din sahtekarlığı biçimindeki her türlü yabancılaşmaya, satılmaya, ajanlığa karşı çok iyi bir mücadele vermiş ve hele hele kemalizmin 70 yıllık tarihine olduğu kadar, ilkel milliyetçiliğin de 50 yıllık tarihine kararlı bir biçimde karşı koyabilmiş ve en sonunda da PKK ile muradına ermiştir. PKK gerçekliğinde kendi gerçekliğini kaynaştırmış, bundan büyük mutluluk duymuş, 15 yaşındaki bir delikanlı, PKK'li bir delikanlı gibi hareket etmiş olan bu büyük insanı ne kadar iyi tanısak, ne kadar iyi kavrasak ve bu temelde halkımıza ne kadar iyi kavratsak, yeridir, bu vazgeçilmez bir görevdir.

Mele Abdullah deyip geçmemek lazım. O, gerçekten bağımsızlık soyağacının ta kendisidir. Belki bilime dayalı devrimci bir ideoloji ile bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini yürütmedi. Ama kendi koşullarına göre ve bütün olumsuzluklara rağmen, kendisini yetiştirmiş, din ideolojisi biçiminde de olsa -ki O, her zaman dinlerin çıkışındaki adaleti, zulme karşı olmayı, yüce yaşamayı bilmiş bir kişi olarak- partimizin bilimsel bir biçimde ortaya çıkarıp örgütlediği bağımsızlık mücadelesi gerçeğini kendisine göre kavramış ve bu temelde yaşamını adamış bir büyüklüğü ifade etmektedir.

'Mele Abdullah şerefli, onurlu Kürdistan halkıdır' Foto: Berxwedan

Tek kalmış olabilir. Yalnız kalmış olabilir. Eğer bütün engellere rağmen boyun eğmemiş, hele halkımızı tarihten silmeyi amaçlamış olan kemalizme karşı hiç bir zaman boyun eğmemiş, tam tersine bunu hep lanetlemiş ve yine ilkel milliyetçiliğe, ki bize, ***"Bunları bu halde asla bırakmamalısınız!"*** tarzındaki vasiyetinde de görüldüğü gibi karşı koymuş birisiyken, O'nu bir kişi olarak adlandırmak büyük bir eksikliktir. O, bu anlamda halkımızın 70 yıllık kemalist-faşist sömürgeciliğe karşı bir direnme destanıdır. Bir Ömer Muhtarı'dır. Yılmaz bir bağımsızlık savaşçısıdır. Aynı zamanda din sahtekarlığına karşı, kendini bir pula satan, din kılığına bürünerek her türlü ajanlığı yapanlara karşı ve yine her türlü ilkel-milliyetçiliğe karşı da çok temiz kalabilmiş, sonuna kadar onlara karşı mücadele etmiş bir büyük kişiliği ifade etmektedir. Bir parti kadar, bir cephe kadar değerli bir kişiliktir. Bütün yaşamını bağımsız bir ülkeye, onurlu bir Kürdistan halkına, Kürt insanına hasretmesi, bu konuda hiç taviz vermemesi, son nefesine kadar böyle yaşaması ne kadar büyük bir gerçeklikle karşı karşıya olduğumuzu gösterir.

Son nefesini verirken, ***"İsterdim biraz daha yaşayıp bağımsız Kürdistan'ı görmeyi!"*** demesi var. Bu büyük bir istektir, arzudur ve mutlaka gerekeni yapılacaktır!

Melamızla birlikte kısa bir dönem kaldım. Ülkemize yönelik silahlı mücadele gruplarını, gerilla gruplarını örgütlerken yanıbaşımızdaydı. Gerçekten her gerilla grubumuz ülkeye giderken, bir gerilla kanunu kadar değerli olan tavsiyeleri vardı.

Bize şunu söyledi; ***"Özellikle emirlere ve disipline çok uyun, ülkemizin doruk noktalarında seyredin."*** Örneğin, ülkemizin orta yerinde -hep bir vasiyet olarak- ***"Mutki-Sason-Kozluk hattı mutlaka tutulmalıdır"*** derdi. Yine, *"Filan alan tutulmalıdır"* derken, bir gerilla önderi gibi konuşurdu. ***"Halkta ters tek bir söz bile söylemeyin. Halka bir melek gibi yaklaşmalısınız"*** dediğinde, siyasi bir önder gibi konuşuyordu. ***"Ruhunuzu hep yüce tutun! Coşkulu olun!"*** dediğinde, savaşta moral etkeninin ne kadar önemli olduğunu biliyor ve bunu tavsiye ediyordu. ***"Birbirlerinizi çok sevin, sayın!"*** derken de, savaşın, yoldaşlığın vazgeçilmez bir kuralına vurgu yapıyordu. Çok olgun, inançlı olarak belirtiyordu bunları. Ve aynen savaşa giden bir militan gibi coşkuluydu. Yüreğiyle onlarlaydı. Ve diyordu ki, ***"Şu bacaklarım tutmuş olsaydı, ben de sizinleydim."*** Ve gerçekten Mahsum Korkmaz Akademisi'ne, iki-üç defa bizlerin bile zor bela çıktığı yerlerden, bizzat o bacaklarıyla çıktı. Dayanabildi. Büyük bir yürekti. 100 yaşına varmasına rağmen bir delikanlı gibi sıçrıyordu.

Bu kadar taze bir ruhu, bu kadar genç bir kişiliği gerçekten ancak sonuna kadar bağımsızlık ve özgürlüğü yaşayanlar gösterebilir. Bunu gördük kendi yaşamında.

İlkel milliyetçiliğe karşı kin ve öfke ile doluydu. KDP gericiliğine, aileciliğe, aşiretçiliğe karşı çok öfkeliydi. Onların çıkarcılık temelinde kurulmuş dünyalarından bahsederken, ***"Heybeleri altın dolmuş, bilmem bu kadar şirketler, fabrikalar kurmuşlar. Bunlar şehitlerin kanıyladır. Bunu bunlara bırakmamak gerekir"*** diyordu ve ***"Mutlaka bırakmamalısınız!"*** diye vasiyet ediyordu.

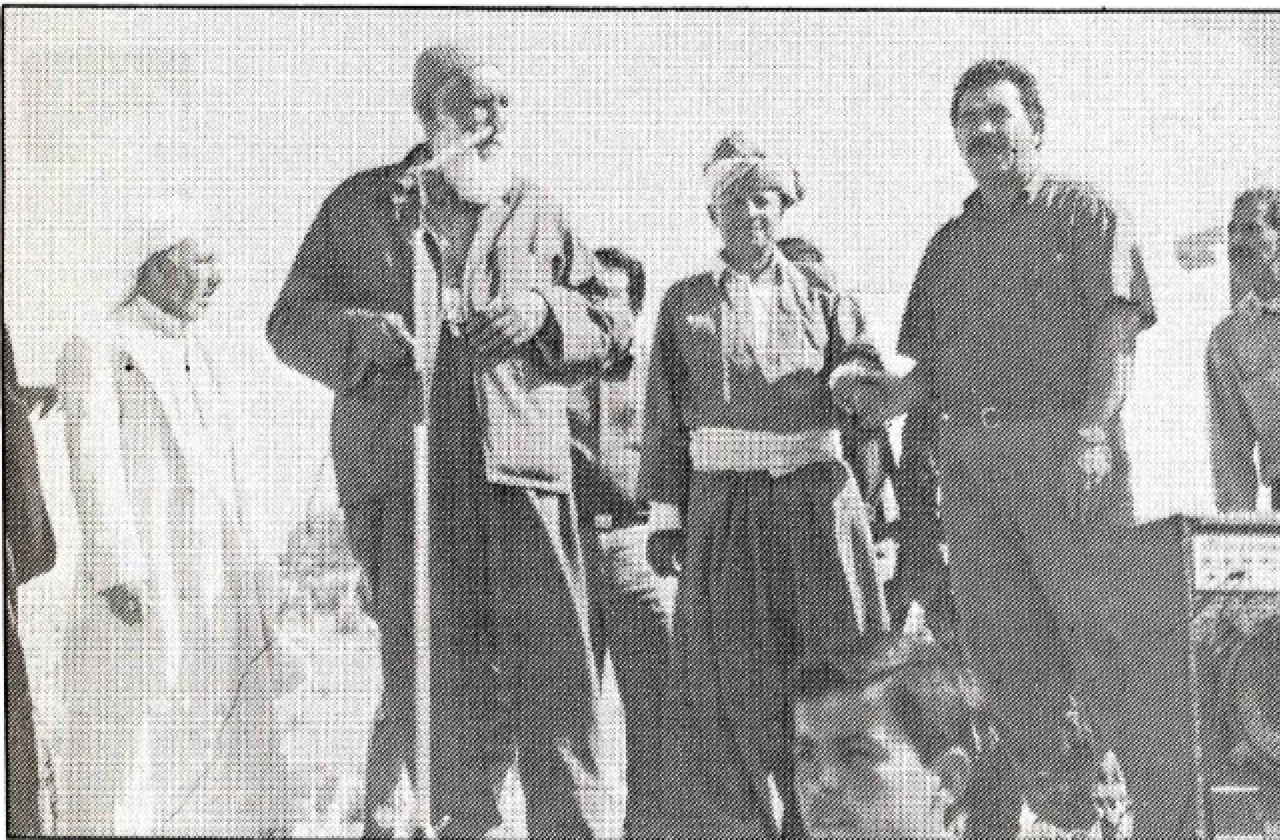
Yüreği bağımsızlık ve özgürlükten başka hiçbir şeye coşku duymuyordu. Bağlılık, tutku tamamen bunaydı. Böyle bir yürek, böyle bir düşünce gerçekten çok az insana vardır. Çok değer veriyor, takdir ediyordu. PKK'yi çok iyi tanımıştı. Ve çok sevinçliydi. ***"İslamın ilk çıkışı gibi"*** diyordu, ***"PKK'liler ilk çıkan sehabiler kadar değerli insanlardır!"*** diyerek, öyle inanmış, öyle aralarında kalıyordu. O büyük yaşına rağmen Parti Önderliği'ne, ***"Bir emir eri gibi bağlı olduğunu"*** söylüyordu. Ondaki bağlılığı, disiplini en değme militanımızda bile göremeyeceğimizi söyleyebilirim.

Eminim ki, O'nun yaşamı bir destandır. O'nun yaşamını inceleyeceğiz, araştıracağız. Ve mümkünse O yaşamı romanlaştıracağız. O yaşamı mutlaka kitaplaştıracağız. Öyle unutulup gidecek bir kişilik değildir. Biz şimdilik anısına taze bir biçimde bağımsızlık ve özgürlük savaşımını '92 yılına yayarak en iyi karşılığı vermeye çalışacağız. O, '92 yılının kışında, karında şahadete erdi. Düşman bu ayda uçaklarıyla, helikopterleriyle, her türlü zulüm araçlarıyla bomba yağdırırken, biz bu şehidimizi verdik. Ve biz de diyeceğiz ki: Bu büyük yürekle '92'nin üzerine yürüyeceğiz ve bu yılı Melamızın anısına büyük bir direnme ve direnmede zafer yılı haline getireceğiz. Melanın ölümsüz yaşamını, bağımsızlık ve özgürlükte dev bir adım haline getireceğiz. O'nu gerillada, O'nu serihildanda, O'nu partinin yüce yoldaşlık ilişkilerinde her gün yeniden yeniden, dalga dalga saflarımızda yaşatarak en iyi karşılığı vereceğiz!

Çok iyi biliyoruz ki Mele Abdullah asırlık tarihimizin soy ağacıdır. O, her zaman bize manevi komuta edecek bir değerdir. Ölmemiş Kürdistan'dır. Ölmeyecek Kürdistan'dır. Şerefli, onurlu Kürdistan halkıdır. Bağımsız Kürdistan halkı olacaktır. O'na karşı görevimizin tertemiz bir yaşam, bağımsızlık, özgürlük ve eşitlikle yoğrulmuş bir ülke, halk gerçekliği ve bundan hiç şaşmayan, sonuna kadar herşeyini buna adayan bir savaşım tarzı olduğunu biliyoruz.

Ve bu temelde O'nun hakkının da bu olduğu, bu hakkın da bizim için bir görev olduğunu bilerek karşılığını vereceğiz. Anısı mücadelemizde sürekli bir meşale olacaktır. Halkımız savaşarak bağımsızlık ve özgürlükte bu anısını zafere ulaştıracaktır!

Kürdistan halkı büyük bir önderini yitirdi

'Mele Abdullah Kürdistan'ın direnen en eski tarihi kişiliği, halkımızın şeref ve onurudur' Foto: Berxwedan

Abdullah Beğik (Mele Abdullahê Xerzi, Mele Abdullah) Sêrt (Siirt) iline bağlı Hezo (Kozluk) ilçesinin Timok (Gümüşörgü) köyünde dünyaya geldi. Nüfusunda yaşı her ne kadar hicri 1313 (miladi 1889) olarak yazılmışsa da Kürt ozanı Cegerxwin'den 3-4 yaş küçük olduğu ve onun arkadaşı olduğu söylenmektedir.

Mele Abdullah'ın doğum yeri olan Xerzan bölgesinin Qabilcewz (Sason), Hezo, Misric (Kurtalan) ve kısmen Qûbin (Beşiri)'i kapsadığı bilinmektedir. **Mele Abdullah**'ın engin yurtseverliği, bu topraklara bağlılığı daha 15 yaşlarındayken kendini gösterir. Daha sonra 1957 yılına kadar Êlih, Farqîn ve Hezo çevresinde imamlık yaparak camide, halkın arasında yurtseverlik duygularını, özlemlerini ve Kürdistan gerçekliğini halkına aktarma çabasını sürdürdü. 1957 yılından 1985 yılına kadar Qabilcewz'e yerleşerek çiftçilikle uğraşmaya başladı. Zira imamlık yaptığı süre boyunca birçok insanla tanışmış, birçok tecrübe edinmiş ve dinin hem devlet elinde hem de sahte imam, sofu ve şeyhlerin elinde halkın sömürgeci boyunduruk altında uyutulmasında nasıl kullanıldığının bilincine varmıştı. Bu nedenle toprakla uğraşmayı ve Kürdistan'ın sömürgeci boyunduruktan kurtulması için çare olarak üretme üzerine yoğunlaşmayı yeğledi.

İslamiyetin devlet ve işbirlikçileri eliyle çok sahte temellerde ve çarpıtılarak kullanıldığının bilincine vardığı için bu uyutma politikasına bilinçsizce de olsa hizmet etmemek için bir daha imamlık yapmadı. Ama mela unvanı O'na halk tarafından yurtsever bir eğitmen, bilge bir kişilik olması itibariyle verildi ve bunu pratiğiyle hak etti. Zira çiftçilikle uğraştığı dönemde bile Kürdistan sorunu üzerinde durmayı aksatmadı. Her zaman Türk devletinin karşısında oldu. Onun kemalist asimilasyonunun etkisine girmeyerek sade, temiz Kürt insanı olarak kalmayı bildi.

Mele Abdullah bu yurtseverlik çalışmalarından dolayı Türk devletinin dikkatlerini üzerine çekti ve 1948 yılında tutuklandı. Ancak bir süre sonra delil yetersizliğinden serbest bırakıldı. Ama Türk devletinin gözünde artık mimlenmişti. Dikkatler sürekli üzerindeydi. Nitekim 1961 yılında yeniden devlet tarafından aranınca, bu kez önceki tutuklanmadan deneyim çıkararak, düşmana duyduğu büyük kin ve nefretle kaçmayı seçti ve düşmana teslim olmadı. Daha sonra hakkında açılan dava, ele geçmemesi sebebiyle zaman aşımına uğrayıp kapatıldı.

Ancak ne Türk devleti O'nunla uğraşmaktan vazgeçti ne de kendisi düşmana boyun eğdi. Aksine her gün artan bir şevk ve çabayla yurtseverlik görevlerine yüklendi. Halkı sömürgeciliğe karşı uyarma, eğitme, bilinçlendirme görevini durmadan dinlenmeden sürdürdü.

Bu aktif çabaları nedeniyle 1971 yılında yeniden düşmanın yönelimlerine hedef olan **Mele Abdullah**, 12 Mart faşizminin hakkında çıkardığı tutuklama kararına uymayarak bir kez daha halkına sığınmayı seçti. Dokuz ay halkın arasında saklı kaldı. Ancak 9 aydan sonra yeri tespit edilip yakalandı ve o günlerde toplu olarak sürdürülen TİP-KDP-DDKO davalarında yargılandı. Fakat elde yeterli delil olmadığından yargılanması tutuksuz olarak sürdürüldü.

Mele Abdullah, 1972-80 arası yıllarda da yurtseverlik çabalarını düşmana inat kararlıca sürdürdü. Ancak dikkatli, titiz ve güvenli çalışmasıyla kendini düşmandan korumasını bildi.

12 Eylül faşist cuntası geldiğinde yeniden tutuklanan **Mele Abdullah** Qabilcewz (Sason)'de bir süre zindan hayatı yaşadı, düşmanın işkencelerinden geçti. Ancak bu, düşmana teslim olması değil, aksine daha çok kinlenmesini beraberinde getirdi.

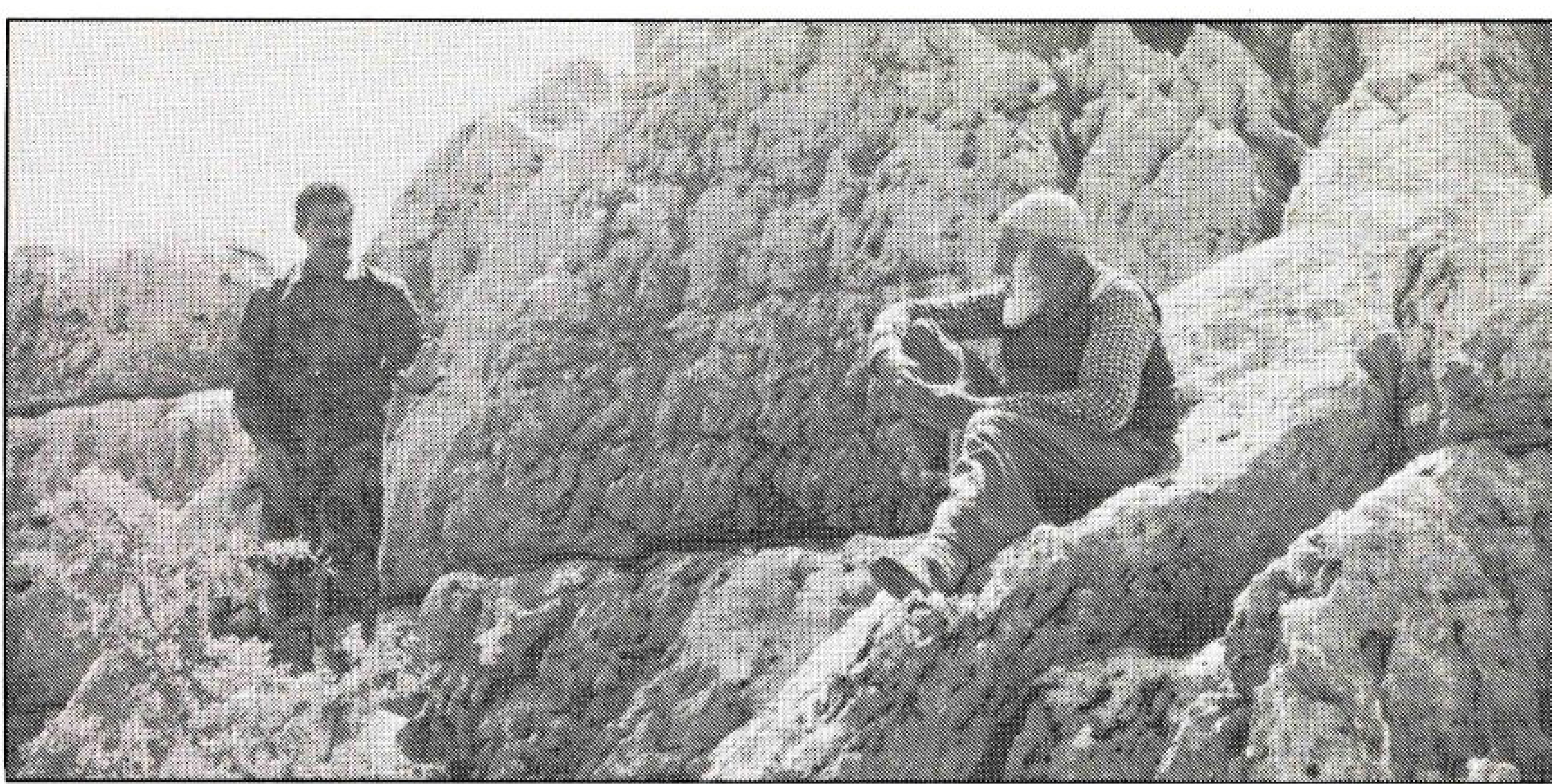
Nitekim serbest bırakıldıktan sonra çalışmalarına daha aktif yüklendi. Bu arada Kürdistan'da PKK önderliğinde Hêzên Rizgariya Kurdistan (HRK)'ın başlattığı silahlı propaganda eylemlerini duyarak büyük bir umut ve sevinci yaşadı. Silahlı propaganda birlikleriyle ilişkiye geçerek evini ve bağrını onlara açtı. Onlarla bütünleşti. Başlatılan bu silahlı savaşımın başarılı olacağına ve sonuç alacağına ilk anda inanç ve güven getirdi. Gerillalara büyük sempati duydu. Onlarla tartıştı, konuştu, gezdi. Onlara her bakışında özgür ve bağımsız Kürdistan'ı gördü ve bu bilinçle kendini halkına ve devrime daha çok adadı. Artık gerillalar evinin ve yaşamının kopmaz bir parçası olmuştu. Onlarla yeniden doğmuş, Kürdistan'ı yeniden tanımıştı.

1985 yılına gelindiğinde bir ihbar sonucu düşman güçler tarafından evi basıldı ve evinde HRK savaşçıları yakalandı. **Mele Ab-**

dullah tesadüfen o gece evde olmadığından yakalanmadı. İlerlemiş yaşına rağmen düşmana teslim olmadı, Kürdistan dağlarına gizlenerek illegaliteye çekildi. Düşmanın tüm tehditlerine kulak asmadan 8 ay kadar bir süre halkın arasında gezdi, kendini ele vermeden bir gerilla gibi yurtseverlik görevlerini yürüttü.

Mele Abdullah yaşamı boyunca Kürdistan'ın bölünmüşlüğünü kabul etmeyen, içine sindirmeyen, kişiliğinde ulusal bütünlüğü yaratmış ulusal bir kişilik olarak 1986 yılında Güney Kürdistan'a, oradan da Doğu Kürdistan'a geçti. Oralarda da hep halkın arasında çalışmalarını yürüttü.

Bu arada ilkel milliyetçi partilerin iç yüzünü daha yakından görme olanağı buldu. Onların ne denli feodal, aşiretçi ve sahtekar olduklarını görerek onlara karşı tavır takındı ve mücadele etti.

Mele Abdullah: "PKK'liler ilk çıkan sehabiler kadar değerli insanlardır" Foto: Berxwedan

Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi boyutlanıp her dört parçayı sardıkça devrim ateşi asırlık abidenin yüreğini daha bir alevlendirdi, coşturdu.

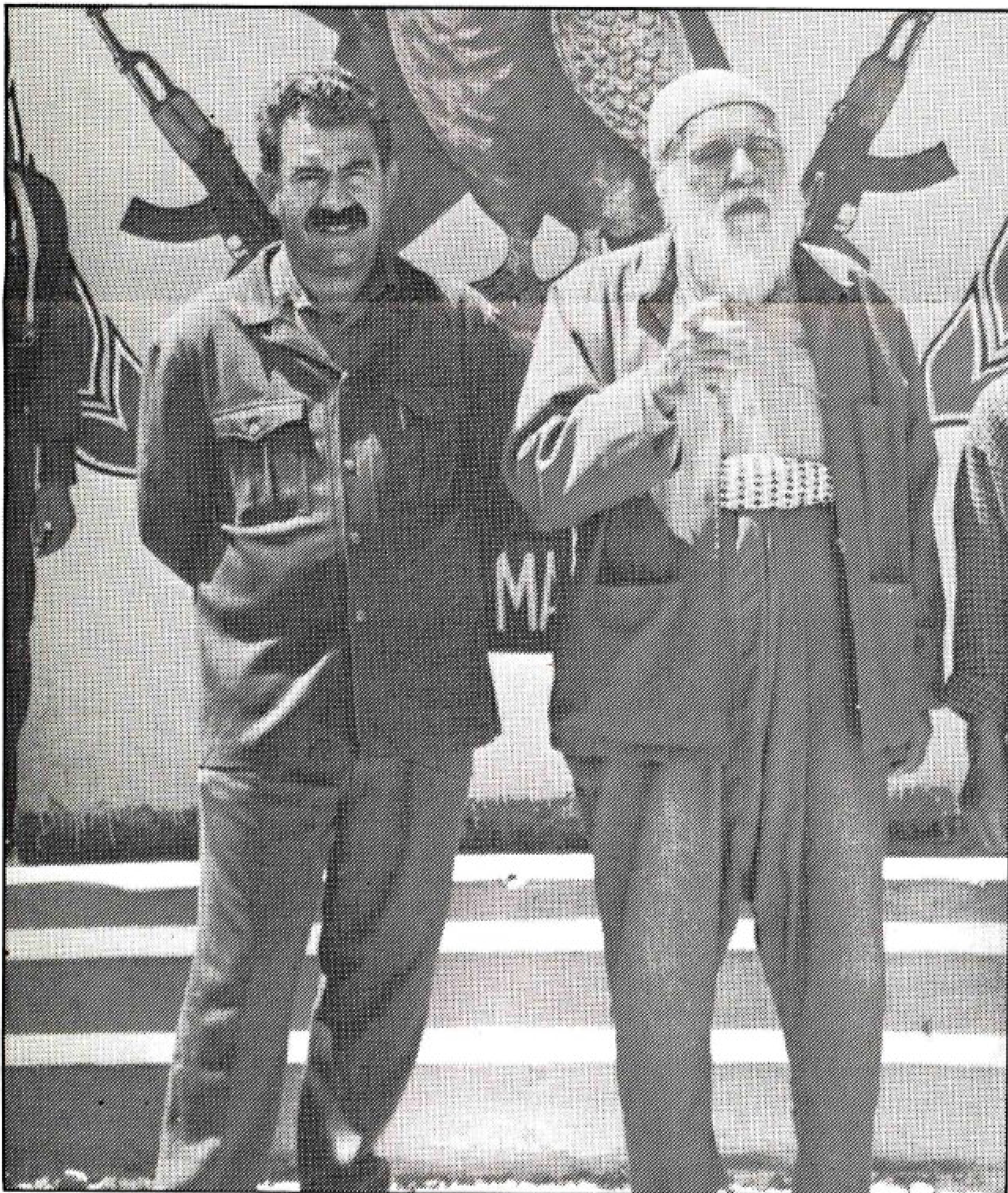
Gerillanın her eyleminde bir dirilişi, canlanmayı yaşadı. 1990 baharından itibaren serîhildanların boy vermesiyle artık coşkudan, sevinçten yerinde duramaz oldu. İlerlemiş yaşına rağmen ruhu 18'inde bir delikanlınınki kadar atak ve canlı olarak halkın arasına girdi, uyandırma, bilinçlendirme faaliyetlerini hızlandırdı. Ancak yine de mücadeleye kendinden daha çok katmak istiyor ve Kürdistan halkını yokoluşun eşiğinden savaşan bir halk konumuna getiren önderliği görmeyi, onun yüceliğine ulaşmayı arzuluyordu. Bu O'nda bir tutku haline gelmişti. Nihayet 1990'lı yılların başlarında bu tutkusunu gerçeğe çevirme olanağı buldu. Geldiği Mahsum Korkmaz Akademisi'nde Ulusal Önder **Başkan APO** yoldaşla tanışma, konuşma fırsatı buldu. Günlerce önderliğin yanında gerillalarla içiçe yaşadı ve bir kez daha yeniden doğuşu yaşadı.

Bu arada kendisine, *"Neden Mele Abdurrahman diye çağrılmayı istiyorsun?"* diye soranlara, büyük bir mütevazilikle, *"Abdullah Başkanın ismidir. O isme sadece kendisi layıktır"* diye yanıt veriyordu.

Kürdistan halkının ve gençlerinin ulaştığı düzeyi Mahsum Korkmaz Akademisi'ndeki partili yaşam, özverili çalışma ve kararlı savaşım coşkusuyla gören ve bizzat yaşayan **Mele Abdullah (Mele Abdurrahman)** asırlık ömrünü bir kenara bırakıp PKK'ye yürekten inanmış bir militan olarak halkın arasına örgütleme faaliyetlerine gitti. Güney Kürdistan'da faaliyet yürütürken, O'nun yorulmaz çabasına, bitmez tükenmez irade gücüne, delikanlı coşkunluğundaki azmine ve önü alınmaz çalışma şevkine asırlık bedeni dayanamadı. 1992 Şubat'ında hastalanarak kaldırıldığı Şam'daki bir hastanede yaşamını yitirdi. O yaşamını yitirirken Kürdistan halkı da büyük bir önderini yitirmiş oldu. Kürdistan halkının başı sağolsun; çünkü **Mele Abdullah**lar kolay kolay yetişmez, her zaman ortaya çıkmaz. O Kürdistan'ın en asimile edilmiş, en kölelik zincirine vurulmuş çağında bile sömürgeciliğe karşı yurtsever bir ruhla karşı durmasını bilen saygın bir kişilikti.

Bu değerli halk önderimizin ne yazık ki yazılı eserleri yok, ancak halkın dilinden düşmeyen her sözü, her konuşması bir eser değerindedir. Yaşamını yitirdikten sonra başsağlığı dilemek için aradığımız ailesi O'nun yüceliğini şöyle ifade ediyordu: **"Halkımız sağolsun. Çünkü o sadece bizim evin değil tüm Kürdistan halkınındı."**

"Mele Abdullah, her zaman bağımsız ve özgür bir Kürdistan için yaşadı, onun için savaştı"

Mele Abdullah: "İlkel milliyetçilerin halkımıza ihaneti yanlarına kar kalmamalıdır" Foto: Berxwedan

Yiğitliğin, alimliğin, direnişçiliğin sembolü **Mele Abdullah (Mele Abdurrahman)** aramızdan ayrıldı. Şüphesiz ölüm bütün canlar içindir. Ancak, bizim rehberimizin kaybı toplumda büyük bir eksiklik bıraktı.

Mele Abdullah, 100'e varan yaşıyla bir asırlık ömür yaşadı. Özellikle son yüzyıl, Kürdistan ve Kürdistan halkı açısından, bütün boyutlarıyla üzerinde durulması gereken bir yüzyıldır.

Dünya güçleri açısından Osmanlı İmparatorluğu'nun çürümüş yapısının artık yaşatılamayacak durumda olması ve dağılması yeni bir paylaşım savaşının gerekçelerinden biri oldu. Kürdistan üzerinde yapılan savaş sonucunda, Kürdistan'ın bugünkü durumu ortaya çıktı. Özellikle Fransızlar ve İngilizlerle birlikte ırkçı-şovenist kemalistler ortaklaşa olarak bugünkü parçalanmış ve dörde bölünmüş Kürdistan'ı ortaya çıkardılar. Dört parçaya böldükleri Kürdistan'ın her parçasında, adeta Kürdistan'ı Kürtsüz bırakmak için bütün güçleri ile katliam, sürgün, hapis ve asimilasyon işlemleri yürüttüler ve bunu bugün de sürdürüyorlar.

O dönemde, Kürt halkının durmaksızın süren direnişleri vardır. Kürdistan'ın bütün alanlarında direniş ve ayaklanma yaşanıyordu. **Mele Abdullah** daha o dönemde aktif mücadelenin ve direnişin içinde bulundu. Şêx Seîd ayaklanmasına katıldı, kahramanca savaştı. Bir alim olarak kemalizme ve şovenizme karşı bütün gücüyle mücadele etti. TC'ye karşı olan bütün direnişlerimizde bir alim, yiğit bir er olarak üzerine düşen rolü yerine getirdi. Nerede direniş varsa, orada **Mele Abdullah** da vardı.

Mele Abdullah, alimin sadece kitaplar arasında boğulmasını kınadı. Dine sokulmaya çalışılan hurafe ve bidatlara karşı her zaman bütün gücüyle karşı çıktı. Özellikle şeyhliğe, ağalığa ve görevlerini yerine getirmeyen hocalara karşı da mücadelesini sürdürdü. Kur'an ve peygamberin sünnetinden devrimci perspektifler çıkardı ve onları teşhir etti. Dinin gerçek özünü saptırmak ve halkı aldatmak isteyenlerin gerçek maksatlarını halka anlattı.

Mele Abdullah, sadece Kuzey-Batı Kürdistan'daki direnişlere katılmakla yetinmedi. Çünkü Kuzey-Batı'daki direniş belli bir dönemden sonra kırılmıştı. O sıra direnenlerin büyük kısmı şehit olmuştu. Yenilgilerden sonra, yenilmiş insanlar da ortaya çıkmıştı. Artık hiçbir zaman direnilemeyecekmiş gibi inançsızlığın, umutsuzluğun hakim olduğu Kuzey-Batı Kürdistan'da **Mele Abdullah,** hiçbir zaman yenilgiyi, umutsuzluğu ve inançsızlığı kendine yanaştırmadı, buna şiddetle karşı koydu, teslimiyeti asla kabul etmedi.

Mele Abdullah, adeta asırlık bir Kürdistan'ı andırıyordu. Çünkü hem tarihti, hem alim, hem savaşçı ve hem de rehberdi.

Kültür olarak dinin hakikatini ve pratiğini bütün boyutlarıyla üzerinde bulunduran, ilmiyle amil bir dindardı, bir alim idi.

Güney'deki mücadelenin sapmasını ve işbirlikçi bir konuma düşmesini kabul etmedi.

1984 yılında gerillanın dağlarda direniş meşalelerini yakmasıyla birlikte **Mele Abdullah,** güçlü öngörüsüyle hemen bir gerilla gibi mücadelenin ve direnişin içine girdi. O'nun yaşamı başlı başına destandır. Rehberimiz, hem alimliği ve dindarlığı ve hem de bir alimin yapacağı pratik direnişiyle bir yiğit gerilla gibi Kürdistan dağlarında savaştı. Bir asırlık direnişi durmaksızın kişiliğinde taşımayı başardı.

Şüphesiz acımız büyüktür. Acımız derindir. Günümüzde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin böyle önderlere duyduğu gereksinim her zamankinden daha fazladır.

Rehberimizin aramızdan ayrılması büyük bir kayıptır. Biz, O'nun bize gösterdiği hedefe ulaşmak için direnişçi çizgisini sürdüreceğimize ve bıraktığı yerden direniş bayrağını devralarak bağımsız ve özgür bir Kürdistan yaratıncaya dek, zafere dek daha da yükseklerde dalgalandıracağımıza, O'na ve Kürdistan halkına söz veriyoruz.

Dindarlar Birliği, O'nun yolunu sürdürecektir. Alimimize ve halkımıza onurumuz üzerine söz olsun:

– Direnişin rehberimizdir!

Kürdistan
Dindarlar Birliği (YDK)

SAVAŞ GÜNDEMİ

Zaferin şafağı...

Baştarafı 1. sayfada

ri altınla dolmuş, bu kadar şirket, bu kadar fabrika kurmuşlar; hepsi şehitlerin kanıyladır. Bunu yanlarına bırakmamak gerekir" diyordu.

Melle Abdurrahman yaşamını yitirdi, ama ölmedi. O gerillanın namlusunda, serîhildanların haykırışlarında ve kalemlerimizin akıcılığında sürekli ilham kaynağı olacak, hep diri, hep canlı yanı başımızda, yüreklerimizin en sıcak köşesinde olacaktır.

* * *

Evet, tam da böylesi bir dönemde ilkel milliyetçi KDP lideri Barzani, Kürdistan'ın üzerinden uçarak Ankara'ya geldi. Kürdistan halkının kanını emen, varını yoğunu sömüren, onu her gün katleden baş düşmanla kucaklaştı, oturdu ve kendini faşizme, sömürgeciliğe, emperyalizme pazarladı. Pazarlığın tek konusu Kuzey Kürdistan halkının kan ve can pahasına bu düzeye ulaştırdığı bağımsızlık mücadelesini tasfiye etme, gelişimini engelleme ittifağıdır. Tabii bunun için de ittifağın temelinde Kürdistan halkının biricik önderi ve umudu PKK'nin darbelenmesi ihaneti vardır. Bunun karşılığında alınacak olansa düşmanın sırt sıvazlaması, "Aferin evladım" demesidir. KDP önderi Barzani'nin Ankara'ya geldiği günlerde, ABD'den Bush'un Ortadoğu özel temsilcisinin gelmesi ise, bu görüşmelerin emperyalistlerle olan bağlantısını göstermektedir. Bunun akabinde özel savaş kurmaylarıyla gizlice yapılan görüşmeyse ihanetin ne kadar özel savaş boyutlu olduğunu göstermektedir.

Dolayısıyla bu görüşme ne adına, kim adına yapılırsa yapılsın bir ihanet görüşmesi olup, Kürdistan halkı buna gerekli karşılığı mücadeleyi daha da doruklandırarak verecektir. İlkel milliyetçiliğin ısrarla dayattığı "Bağımsızlık istemiyoruz" tarzındaki işbirlikçilik ve ihanetin aksine halkımız '90'lı yılları Kürdistan'ın bağımsızlık yılları yaparak hem düşmanı, hem de işbirlikçisi ihanetçi güçleri kahredecektir.

* * *

Bilindiği gibi ilkel milliyetçi önderlik ile faşist Türk devleti arasında yapılan bu ihanet görüşmesinden önce hükümetin başı Demirel de kendini emperyalizmin başı ABD'ye pazarlamaya gitti. Ortak sorun gene Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bastırılması ve PKK'nin kökünün kazınmasıydı.

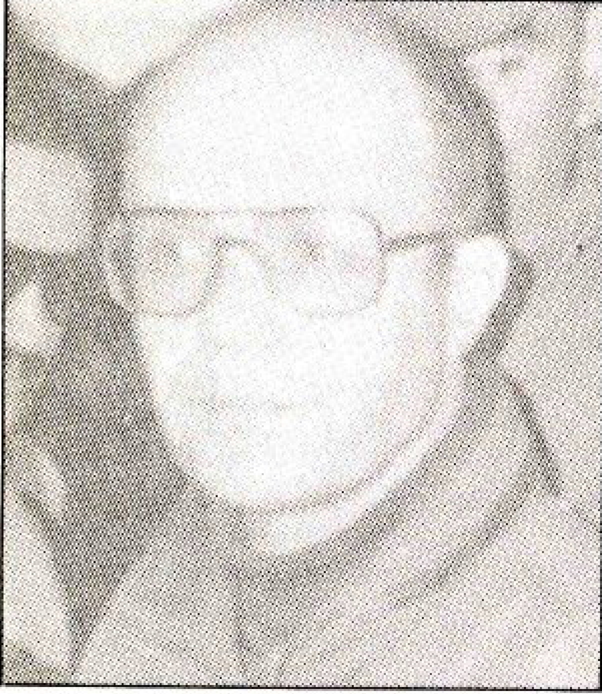
Demirel hükümeti başa geldiği günden beri Kürdistan halkı üzerinde özel savaşın terör ve katliamını tırmandırmış ve baharda bunu kitlesel katliamlarla doruklandıracağını açıkça ifade etmektedir. İşte bu noktada gücünün buna yetmeyeceğini bilen ikiyüzlü Demirel, hemen Orta Asya ülkelerini emperyalizme peşkeş çekerek ondan yardım ve destek istemiştir.

Gerçekten de Kürdistan'da gayri meşru ve çok haksız temellerde yürüttüğü özel savaşı sürdürebilmek için TC'nin ekonomisi iflasın eşiğine geldi, siyasal sistemi altüst oldu. İşte bu özel savaşının arkasına şimdi emperyalizmin fiili, maddi ve teknik desteğini alarak son saldırıya hazırlanıyor.

Ve öyle görülüyor ki, Ortadoğu'ya göbekten bağımlı emperyalizm, çıkarlarını korumak için Demirel'e tam destek vaad etmiş, yani anlaşma sağlanmıştır.

Bir yandan Alman emperyalizmi, bir yandan ABD emperyalizmi faşist TC'nin imdadına koşarak bu kirli özel savaşı sürdürmenin çabasına girecekler. Ancak sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı bin yılların öfke ve nefretini içinde biriktiren Kürdistan halkının patlaması öyle müthiş olacaktır ki, TC'yi ne ABD, ne Almanya ne de başka bir güç kurtarabilecek, o da emsalleri gibi tarihin karanlıklarına gömülecektir.

İsmail Beşikçi:
"Başkan Mao'nun 'Halk denizdir, gerilla balıktır' sözünün dünyanın hiçbir yerinde Kuzey Kürdistan'daki kadar gerçeklik kazandığını sanmıyorum"

Berxwedan: ***DYP-SHP koalisyon hükümetinin sunduğu "demokrasi" ve "insan hakları" programı ile "Kürt realitesi"nin tanınmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?***

İ. Beşikçi: Koalisyon hükümetinin sunduğu demokrasi ve insan hakları programını samimi ve ciddi bir girişim olarak algılamıyorum. Bunun temel nedeni, Türk siyasal hayatında, siyasi partilerin, hükümetin, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin değil, örneğin Milli Güvenlik Kurulu'nun çok daha büyük bir ağırlığa sahip olmasıdır. Bugünkü koşullarda, Türkiye'de "demokrasi ve insan hakları" programı denildiği zaman birinci planda Kürt sorunu düşünülmektedir. Acaba, sözü edilen program, Kürt sorununu nasıl kavramaktadır? Soruna ne gibi çözümler getirmeyi düşünmektedir? "Demokrasi ve insan hakları programı" denildiği zaman, insanlar ilk önce bunları merak etmektedirler. Halbuki Türk siyasal partilerinin, hükümetin, TBMM'nin Kürdistan sorununun kavranılması ve çözümlenmesi konularında en ufak bir ağırlıkları yoktur. Milli Güvenlik Kurulu, Özel Harp Dairesi, Genelkurmay Başkanlığı gibi kurumların ve kurulların ağırlığı ise çok büyüktür... Bu kurulların ve kurumların ise, inkarcı, asimilasyoncu ve şiddete dayalı politikalar ürettiği açıktır...

Bu düşüncenin, bu tutum ve davranışın, Türk hükümeti ve Türk siyasal partileri tarafından, TBMM tarafından büyük coşkuyla ve görev duygusuyla benimsendiği açıktır. Milli Güvenlik Kurulu gibi kurulların bu konuda çok büyük bir ağırlığa sahip olması, Türk basını, Türk üniversitesi, Türk yargı organları tarafından da aynen benimsenmektedir. Bu tutum ve davranış teşvik edilmektedir, alkışlanmaktadır.

Bu bakımlardan "insan hakları ve demokrasi programı"nı hayata geçirmeye çalışan bir hükümetin, ilk önce kendi ağırlığını öne çıkarması gerekmektedir. TBMM gibi halk tarafından seçilmiş kurumlar, atanmış kurullar karşısında, çok daha ağırlıklı bir rol üstlenmedikleri sürece, bu tür programların sağlıklı bir şekilde hayata geçirilmesi mümkün değildir. Bir askeri görevliye, örneğin bir albaya, bir yüzbaşıya, sözünü dinletmeyen bir başbakanın, bir içişleri bakanının, bir valinin, insan hakları ve demokrasi programını hayata geçirmesi, bu programa işlerlik kazandırması mümkün değildir. Zira atanmış kurullar hep "kutsal devlet" görüşüyle hareket etmektedirler. "Kutsal devlet" anlayışında ise insan hakları ve demokrasi düşüncesi yoktur. "İnsanlar devlet içindir" anlayışı egemendir.

Bütün bunlara rağmen, "Kürt realitesini tanıyoruz" gibi bazı açıklamalar yapılmaktadır. Bu açıklamaları yapma gereği duyulmasının başta gelen nedeni, Kürdistan'da sürdürülen ve gittikçe kitlesellik kazanan silahlı mücadeledir. Bu mücadeleye paralel olarak, uluslararası demokratik kamuoyu ve devletler de, Kürtlerin ulusal ve toplumsal mücadelesini, demokratik mücadelesini yakından kavramaya başlamışlardır. Bütün bunlara rağmen, "Kürt realitesi"nin içeriği belli değildir. Kanımca bu, Milli Güvenlik Kurulu'nun düşüncesi doğrultusunda belirlenecektir. Fakat, şu ifade daha doğrudur: "Kürt realitesi" kavramının içeriğini, Kürtlerin mücadelesi belirleyecektir.

Berxwedan: ***Meclis kürsüsünde bazı Kürt milletvekillerinin uğradığı ırkçı ve şoven saldırıları ve bunların nedenlerini değerlendirir misiniz?***

İ. Beşikçi: 6 Kasım 1991 günü yapılan yemin töreninde meydana gelen olaylar, Türk ırkçılığının ve sömürgeciliğinin bütün ağırlığıyla görülmesini sağlamıştır. "Bu yemini ben ve arkadaşlarım anayasanın baskısı altında yapıyoruz" demek, yemin metnine Kürtçe olarak, "Bu yemini Türk ve Kürt halklarının kardeşliği için yaptım" demek, çok büyük tepkilere neden olmuştur. Bu, Türk düşüncesinin ve Türk siyasal hayatının çifte standartlı yapısını bütün açıklığıyla sergileyen bir tutum ve davranıştır. Bulgaristan'daki Türklerin, eski Sovyet cumhuriyetlerindeki Türklerin ulusal kimlikleri, özgürlükleri ve bağımsızlıkları konusunda çok hassas olan Türk milletvekilleri, Kürtlerin ulusal kimliğinin gelişmesine engel olabilmek için her şey yapmaktadırlar. Gerek düşünsel planda, gerekse eylem planında her türlü önlemi almakta ve hayata geçirmektedirler. Bu ırkçı ve sömürgeci düşüncenin belirgin bir göstergesidir. "Kürtleri biz yöneteceğiz..." demektedirler. "Eğer Kürtler de mutlu olmak istiyorlarsa, Kürt kimliklerinden sıyrılarak Türk kimliğini edinsinler..." demektedirler.

> ***"Kürtler, TBMM'nde en masum düşüncelerini bile ifade edememektedirler. TBMM'nde sergilenen bu ırkçı ve sömürgeci tavırdan çok önemli bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Kürtler mademki TBMM'nde konuşamamaktadırlar, düşüncelerini ifade edememektedirler, o zaman, Kürtler de kendi meclislerini kurmanın yolunu ve yordamını aramalıdırlar..."***

Halkın Emek Partisi kökenli SHP milletvekillerinin, TBMM'nde iç güvenlik sorunlarıyla ilgili görüşme sırasında, kürsüden yaka-paça edilerek indirilmeleri, yine, dikkatle incelenmesi gereken bir olaydır. Kürtler, TBMM'nde en masum düşüncelerini bile ifade edememektedirler. TBMM'nde sergilenen bu ırkçı ve sömürgeci tavırlardan çok önemli bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Kürtler madem ki, TBMM'nde konuşamamaktadırlar,düşüncelerini ifade edememektedirler, o zaman, Kürtler de kendi meclislerini kurmanın yolunu ve yordamını aramalıdırlar...

Bu gelişim içinde, ikiyüzlü, riyakar bir söylem deşifre olmaktadır. Deniliyor ki, "Bin yıldır beraber yaşıyoruz. İslamız, kardeşiz, ayrımgayrım yapmaya gerek yok, Çanakkale'de, Kore'de, Kıbrıs'ta düşmana karşı mevzileri birlikte koruduk..." Bir taraftan Kürtler, insan dışkısı yedirilerek, kimyasal silahlarla tehdit edilerek yönetiliyor, bir taraftan da kardeşlikten, düşmana karşı mevzileri birlikte korumaktan söz ediliyor.... Türk çıkarlarının korunması doğrultusunda Kürtlerin savaş alanına sürülmesi bile, "kardeşlik"in, "beraberlik"in kanıtı olarak değerlendiriliyor. Örneğin, Kıbrıs'ta, Kürtlerin, Türk çıkarlarını korumak ve kollamak için, Rumlarla savaşa sürülmesi hangi kardeşliğin gereğidir, acaba? Kardeşlikten söz ediliyor, ama Kürtlerin, Kürt milletvekillerinin kimliklerini açıklamalarına izin verilmeyeceği de sürekli vurgulanıyor... Tavır ve davranışlarla bu gösterilmeye çalışılıyor.

Berxwedan: ***TC devletinin son dönemlerde bir yandan yurtseverlere yönelik kontr-gerilla cinayetleri, Kulp ve Lice'de olduğu gibi kitle katliamları ve diğer yandan da Kürdistan dağlarını bombalamasının izahı sizce nedir? Yeni hükümetin "halka şefkat"ı esas alacağını söylemesi ile bu yaşanan gerçekler arasındaki tezatlık nasıl izah edilebilir?***

İ. Beşikçi: "Halka şefkatle yaklaşacağız, fakat teröristlerin, eşkiyanın kökünü kazıyacağız..." denilmektedir. Bu, aslında, "Kürt halkının kökünü kazıyacağız..." anlamına gelmektedir. Çünkü, gerillayla Kürt halk yığınları arasında organik bir bağ vardır. Halk yığınları yok edilmeden, gerillanın kökünün kazınması mümkün değildir. Başkan Mao'nun, "halk denizdir, gerilla balıktır" sözü, Kuzey Kürdistan'da önemli bir gerçeklik kazanmıştır. Kürdistan'ın bazı eyaletlerinde bu durumu yakından izlemek mümkündür. Öte yandan büyüme, genişleme, yeni yeni örgütlenme ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. "Botan-Behdinan Savaş Hükümeti" hazırlığı, "Ulusal Meclis" hazırlığı, sömürgeci güçlerde önemli bir paniğin yaşanmasına neden olmuştur. Lice'de, Kulp'ta şehitlerin cenazesini almak için toplanan silahsız ve savunmasız Kürtlerin üzerine ateş açılması, Dersim'de, Cûdi'de, Herekol'de vs. dağların, köylerin günlerce bombalanması bu örgütlenmeleri dağıtmak, kitlesel gelişmeyi boğmak amacını taşımaktadır.

Görünen ve izlenen süreç şudur: Kürdistan'ı yönetmek gittikçe zorlaşmaktadır. Daha önceleri -20-25 yıl kadar önceleri- Kürtleri, Kürdistan'ı yönetmek çok kolaydı. Çünkü, Kürtler, Türk devletinden hiçbir şey istemiyorlardı... Hiçbir siyasal istekleri yoktu. Ne kadar köleleştirilmiş, kişiliksizleştirilmiş ve düşürülmüş bir toplum olduklarının bilincinde bile değillerdi. Halbuki, artık günümüzde, Kürdistan'da hızlı bir toplumsal ve siyasal değişme var. Kürt insanının zihni açıldı. Siyasal kültür gelişiyor. Yoğun bir siyasallaşma söz konusu... Kürtler artık gaspedilmiş kimliklerini istiyorlar, gaspedilmiş ülkelerini, Kürdistan'ı istiyorlar. Ve bu bilinçlenme günden güne artıyor. Bu da Kürdistan'ın ve Kürtlerin yönetilmesini zorlaştırıyor. Devlet yönünde, daha kapsamlı, daha yoğun şiddet ihtiyacı böyle ortaya çıkıyor...

Öte yandan 20-25 yıl önceleri, dünya kamuoyu Kürt sorununa hiç ilgi duymazdı. Dünya kamuoyu, Ortadoğu'nun ortasında Kürtlerin yaşadığından habersiz görünürdü. Kürtlerin ülkesinin, yani Kürdistan'ın bölündüğünü, parçalandığını ve paylaşıldığını, Kürtlerin ulusal ve demokratik bütün haklarının gaspedildiğini anlamaz, bilmez görünürdü. Kürdistan'da uygulanan soykırımları, katliamları, sürgünleri bilmez, duymaz görünürdü; bu konuları tartışmaz, konuşmazdı. Bu konularda kimse, herhangi bir uluslararası kurumda veya herhangi bir görüşmede, Türk hükümetine soru sormazdı... Bunların sömürgeci güçlerin işini kolaylaştırdığı büyük bir gerçektir. Günümüzdeyse dünya demokratik kamuoyu, Kürt sorunuyla yakınen ilgileniyor, Kürdistan'ın bölünmesini, parçalanmasını ve paylaşılmasını anlamaya ve kavramaya çalışıyor. Bir ulusun, bir ülkenin böylesine bölünmesinin, parçalanmasının ve paylaşılmasının bilincine varmış durumda... Türk hükümetine bu konularda zaman zaman sorular soruyorlar. Bu süreç bile, Türklerin Kürdistan'ı yönetmekte gittikçe artan, gittikçe büyüyen zorluklarla karşılaşacağını göstermektedir.

Berxwedan: ***Kürdistan'daki gelişmeler gerekçe gösterilerek Türkiye'de ırkçılık ve şovenizm körükleniyor ve adeta tüm basın-yayın organları böyle bir politikanın hizmetine sokulmuş durumda. Bununla nereye kadar gidebilirler, nasıl bir sonuç alabilirler?***

İ. Beşikçi: Kürdistan'daki gelişmeler gerekçe gösterilerek Türk ırkçılığı ve Türk sömürgeciliği körükleniyor. Türk basını, TRT, radyo, TV, gazeteler böyle bir politikanın hizmetine sokulmuş durumda... Burada üzerinde dikkatle durulması gereken bir olay var. Kürtlerde milli duygu nasıl gelişiyor? Ulusal hareketin gelişim doğrultusu nedir? Türk basını, Türklerde şovenist duyguların "Kürtlerin ırkçı ve şovenist tutum ve davranışları"na karşı geliştiğini söylüyor... Bu anlayışa göre, Kürtler ırkçılık yapıyorlarmış!.. Bunun karşılığında da Türk şovenizmi gelişiyormuş!.. Halbuki durum hiç de böyle değildir. Türk basını bu süreci ters-yüz etmeye çalışmaktadır.

70 yılı aşkın bir zamandır, Türk devletinin Kürtlere uyguladığı politika ırkçı ve sömürgeci bir politikadır. Kürtlerin ulusal varlığı inkar edilmiştir. Kürtlerin aslının Türk olduğu söylenmiştir. Kürtçenin bağımsız bir dil olduğu inkar edilmiş, "Kürtçe, Türkçenin bir şivesidir" denmiştir. Kürtlerin ulusal ve demokratik bütün hakları ile Kürt halkının varlığı inkar edilerek yok sayılmıştır. Kürtlerin ulusal varlığını yok etmek için her türlü önlem alınmış ve uygulanmıştır. Kürtçe konuşanlara para cezası bile verilmiştir.

Kürt köylerinin isimleri değiştirilmiş, çocuklara Kürtçe isimlerin konulması yasaklanmıştır. Kürt dili, Kürt kültürü yasaklanmış, Kürtlere, Türk dili ve Türk kültürü dayatılmıştır... Sürgünler temel bir devlet politikasıdır. Kürtçe köy isimlerinin, çocuklara verilen Kürt isimlerinin, Türklerin milli duygularını zedelediği iddia edilmiştir. Kürtlerden, Kürtçeden söz edenler, Türklerin milli duygularını zedelediği, incittiği iddiasıyla mahkemelere verilmiştir, haklarında ceza davaları açılmıştır...

Kürdistan'da dağlara, tepelere, yamaçlara, şehirlerin giriş yerlerine, bütün kamu binalarının, okulların giriş kapılarına, "Ne mutlu Türküm diyene", "Türk öğün, çalış, güven", "Bir Türk dünyaya bedeldir" gibi sloganlar yazılmıştır. Kürt çocuklarına her sabah, "Türküm, doğruyum, çalışkanım..." diye ant içirilmektedir... Bunlardan daha iyi ırkçılık olur mu?

Türk basını ise bütün bu süreçlere en ufak bir eleştiri getirememiştir. Bu sürece en ufak bir eleştiri getirmeyen Türk basınının ulusal onur, için, ulusal eşitlik için Türk ırkçılığına ve Türk sömürgeciliğine karşı mücadele eden Kürtleri ırkçılıkla suçlamaları, Türk basınının, resmi idolojinin yayın organı olmasıyla çok yakından ilgili bir konudur. Bu konuda bir Türk basınının, Milli İstihbarat Teşkilatı'nın bir şubesi gibi çalıştığını söylüyoruz.

"Ne mutlu Kürdüm diyene" diyen bir Kürt var mı? "Kürt öğün, çalış, güven" diyen biri var mı? "Bir Kürt dünyaya bedeldir" diyen bir Kürt var mı? Böyle diyen birkaç Kürt olsa bile, Kürtler bu tür özlemleri hayata geçirebilecek mekanizmalara sahip mi? Örneğin Kürtlerin, Türkleri asimile edebilecek kamu yönetimleri, okulları, radyoları, televizyonları... var mı? Asimile olmayanları terbiye etmek için, ıslah etmek için kullanacakları karakolları, mahkemeleri, cezaevleri... var mı? Halbuki, inkar, asimilasyon ve yalana dayalı resmi ideoloji dikkate alındığında Türk ırkçılığının ve Türk sömürgeciliğinin dünyada bir eşi daha yoktur.

Böyle bir ırkçılığa ve sömürgeciliğe karşı Kürtlerde milli duygunun gelişmesi, ulusal ve demokratik bir hareketin gelişmesi çok doğaldır... Kaldı ki, bunun çok gecikmiş bir hareket olduğu da açıktır. Kürtlerdeki bu mücadele, Türk basınının ırkçı ve sömürgeci niteliğini daha açık bir şekilde ortaya çıkarıyor. Türk basınının bu ırkçı ve sömürgeci niteliği, olaylara çifte standartlı yaklaşımı, Orta Asya'daki Türk cumhuriyetlerinin bağımsızlığını ve özgürlüğünü teşvik ederken, alkışlarken, Kürdistan'da, Kürtlere baskı ve şiddet önermesi, Kürtlerin ulusal ve toplumsal mücadelelerinin boğulmasını teşvik etmesi... Kürtlerdeki ulusal ve demokratik hareketi daha da hızlandırıyor. Çifte standartlı yaklaşımların çözümlenmesi, geniş Kürt halk kitlelerinin çok daha yoğun bir şekilde toplumsal ve siyasal bir bilinçle donanmalarında çok büyük bir rol oynuyor.

Berxwedan: ***Koalisyon hükümetinin geleceğini nasıl değerlendiriyorsunuz?***

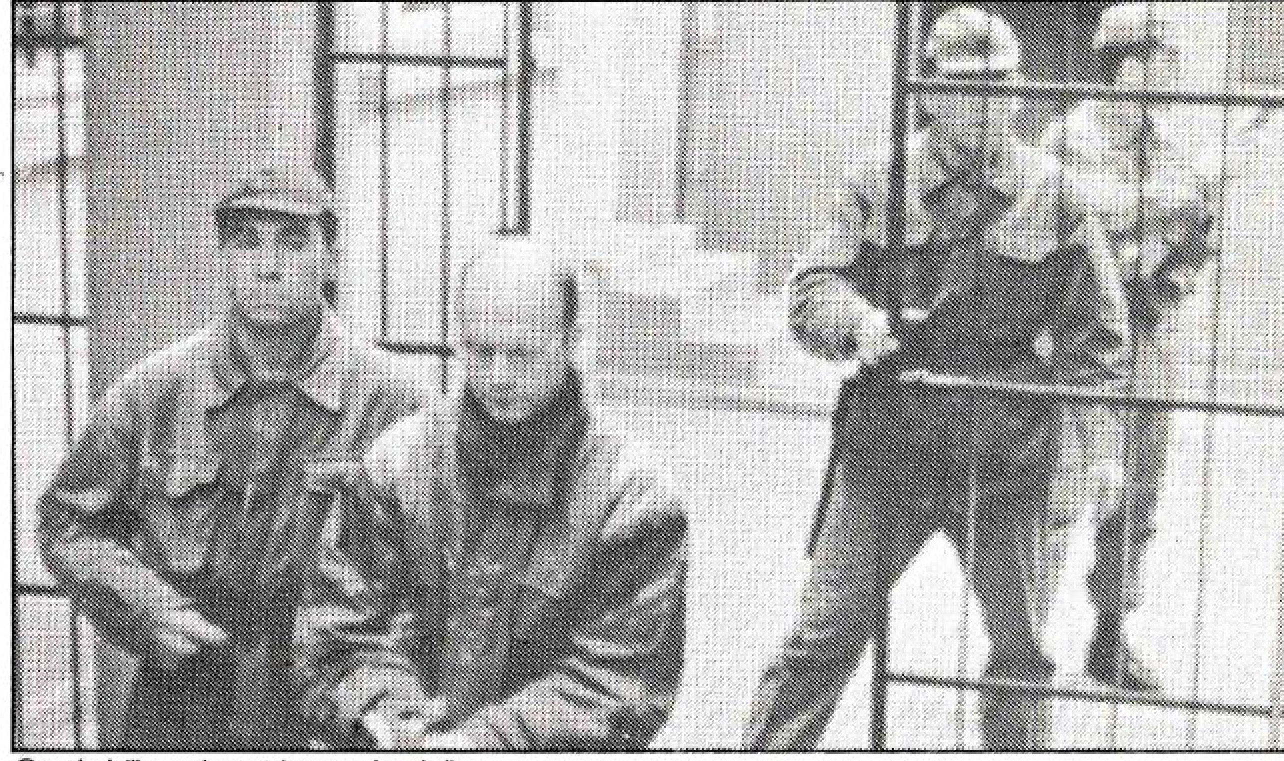
İ. Beşikçi: Koalisyon hükümetini oluşturan partiler arasında, Kürt sorununun kavranılması ve çözümlenmesi konularında önemli bir görüş birliği ve uzlaşma olduğu anlaşılıyor. Şöyle düşünüldüğü kanısındayım: "HEP'in PKK ile belirli bir ilişkisi var. En azından, HEP'in hitap ettiği kitleyle, PKK'nin örgütlenip geliştirdiği kitle aynı... Bu durumda, HEP'in ve PKK'nin kitlesel gelişmesini önlemek lazım... HEP'i SHP içinde tutarsak, SHP'yi de koalisyon hükümeti içinde tutarsak, HEP'in sivriliklerini gidermiş, ehlileşmesini, düzenin sınırları içinde tutulmasını sağlamış oluruz... Eğer, HEP, SHP'nin dışında kalırsa, SHP de koalisyon hükümeti dışında kalırsa, HEP'i denetlemek mümkün olmaz. Kitleselleşme ve yeraltı faaliyetlerinin güçlenmesi daha da artabilir. SHP'nin denetimi altındaki bir HEP'in kitleselleşmesini geliştirmesi pek olası değildir." Hatta bazı HEP'lilere, bazı komisyonlarda, bazı görevler verilmiştir. Bu HEP kökenli Kürt milletvekillerini, Türk siyasal düzeninin içine organik olarak almayı amaçlamaktadır. Onları Türk siyasal hayatıyla organik bütünleştirmeyi gözetmektedir.

Bu şekilde özetlenebilen bir uzlaşma, görüş birliği ve düşünce olduğu kanısındayım. Bunun HEP aleyhine işlediğini de düşünüyorum. Politikada uzlaşma elbette her zaman görülebilen bir süreçtir. HEP de politik süreç içinde bazı siyasal partilerle ittifak yapabilir. Bu süreçte bazen taviz verir, bazen taviz koparır. Fakat bu birlikteliğin sürmesi için belirli bir dengenin gözetilmesi de çok önemlidir. SHP ile ittifak sürecinde, HEP'ten bir şeyler bekleniyor... HEP'ten bazı şeyleri hiç yapmaması, bazı şeyleri de yapması isteniyor... HEP'in genel olarak bu istenen şeyleri yerine getirdiği anlaşılıyor. Fakat bunun karşılığında HEP'in de bazı kazanımları olması gerekiyor. Bazı kazanımları olduğu kanısında değilim. HEP kendisinden istenenleri yerine getiriyor, ama karşılığında önemli sayılabilecek bir şey alamıyor, önemli bir kazanımı yok. Örneğin, HEP'ten "PKK terörü"ne karşı olduğunu açıklaması isteniyor... HEP "her türlü teröre karşıyız" diyerek, bazen de PKK'nin adını bizzat vererek, "terör"e karşı olduğunu söylüyor... Fakat karşı taraf "devlet terörüne de karşıyız" demiyor. Devlet terörüne karşı olduğunu hiç açıklamıyor. Halbuki, Kürdistan'da fiili olarak devlet terörü yoğun bir şekilde sürüyor. Özel Savaş mensupları, özel timler ve kontr-gerilla gündüz sokak ortasında insanları kurşunluyor, öldürüyorlar. Hükümet ise bunları görmezden, duymazdan geliyor. Kaybolan, kurşuna dizilen HEP'liler konusunda hiçbir açıklama yapmıyor...

Öte yandan HEP bazen SHP'nin baskıları, bazen ricaları üzerine Kürdistan'da gelişen olaylara yeteri kadar ilgi göstermiyor. SHP Genel Başkanı'na gösterilmeden, HEP kökenli Kürt milletvekillerinin, herhangi bir açıklama yapmaları istenmiyor. Kürdistan'a giderken SHP'den izin alınması isteniyor... Kanımca HEP kökenli Kürt milletvekilleri şu veya bu ölçüde bunları yerine getiriyor. Fakat bu tavizler karşılığında önemli bir şey kazanamıyor.

Şunu da belirtmek gerekir: "Kürt realitesini tanıyoruz" biçimindeki bir sözün içeriği de belli değildir. Kürt sorununun demokratik çözümü için ne düşünülmektedir, belli değildir. Bir taraftan "Kürt realitesini tanıyoruz" denilmekte, öte yandan da, PKK'nin siyasal çözüm için görüşme istekleri bombardımanlarla, kontr-gerilla cinayetleriyle karşılanmaktadır... Kürt milletvekillerinin, TBMM'ndeki konuşmaları, terörle engellenmektedir. O zaman "demokratik çözümler" kiminle konuşularak gerçekleştirilecektir?

DYP-SHP koalisyon hükümeti denildiği zaman, SHP'nin durumu elbette dikkat çekici olmaktadır. SHP içinde de HEP'lilerin durumunun incelenmesi dikkate değer bir konudur. Kanımca HEP'lilerin SHP içindeki durumları her iki taraf için de rahatsızlık veren bir durumdur. Kürt milletvekilleri Kürdistan'da cereyan eden olaylara yeteri kadar müdahale edemedikleri için rahatsızdırlar. Açıklamalarının, tavır ve davranışlarının, SHP'nin programına ve tüzüğüne aykırı olabileceğini düşünebilirler. SHP de, HEP'lilerin, SHP programının dışındaki açıklamalarından rahatsızlık duyabilir. Her iki taraf için de rahatsızlık veren bir ilişki...

Onurlu bilim adamı olmanın bedeli

Halbuki, HEP'in büyümesi gerekir. HEP'in büyüyebilmesi için, HEP'li milletvekillerinin HEP'te yer almaları gerekir. Milletvekilleri SHP çatısı altındayken, HEP'in büyümesi, güçlü bir kişilik kazanması, bağımsız bir siyasal organizasyon olarak görülmesi kanımca mümkün değildir. DYP-SHP koalisyonu HEP tarafından, SHP dışına çıkarak da desteklenebilir... Fakat bu ilişkinin bozulması başta bugünkü hükümet tarafından, koalisyon hükümetini oluşturan partiler tarafından istenmez. Çünkü, HEP'in böylece, daha iyi denetlenebildiği düşünülmektedir.

Ayrıca, HEP kökenli milletvekillerinin, bazı olaylarda, bazı milletvekillerini oldukça yalnız bıraktıkları biçiminde bir anlayış Kürt halk kitleleri içinde günden güne gelişmektedir. HEP kökenli Kürt milletvekillerinin de, daha önceki partilerin milletvekillerinden çok farklı olmadıkları anlayışı gelişmektedir. Onların temel özelliği Kürt ulusal sorununa hiç ilgi göstermemek idi. HEP'liler gösteriyorlar mı? Ne yapıyorlar? Hangi çabayı sarfediyorlar?

Berxwedan: ***Sizin de izlediğiniz gibi, PKK önderlikli Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi günümüzde ulusal ayaklanma ve ordulaşmaya gidiyor. İçinde bulunduğumuz yıl Kürdistan Ulusal Meclisi'nin kuruluşu gerçekleştirilecek. En azından hedef bu ve ilk adımlar da atılmış durumda.***

Kürdistan tarihinde ilk kez yaşanan bu gelişmeyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

İ. Beşikçi: Türk yönetimi Kürtleri çok kötü yönetiyor, baskıyla, zulümle yönetiyor, insan dışkısı yedirerek yönetiyor. Kimyasal silahlarla, kitle katliamlarıyla tehdit ederek, bombardımanlar yaparak yönetiyor. Bu bakımdan Kürtlerin kendi kendilerini yönetmeye, bunun yolunu, yordamını bulmaya çalışmaları gerekir.

İkinci olarak şunu belirtmek gerekiyor... TBMM'nde cereyan eden son olaylarda da izlendi... Kürtlerin TBMM'de görüşlerini açıklamaları, Kürt sorununun çözümüne ilişkin öneriler geliştirmeleri mümkün değildir, mümkün görünmüyor. Bu koşullarda, Kürtlerin kendi meclislerini oluşturmaları önemli bir ihtiyaç olarak belirmektedir.

Üçüncü olarak şu söylenmelidir: PKK'nin düşüncesi ve eylemi gün geçtikçe gelişmektedir. PKK hem mekanda yatay olarak, hem de toplumsal sınıflar ve tabakalar arasında dikey olarak büyümektedir. Bu durumda, yeni yeni örgütlenmeler bir ihtiyaç olarak kendini duyurmaktadır. Burada bir grubun örgütlenmesinden çok bir ulusun örgütlenmesi sözkonusu olmaktadır. Bunu devletleşmenin nüvesi olarak ele almak gerekir.

Dördüncü olarak da şunu ifade etmek istiyorum: Dünyadaki özgürleşme ve bağımsızlaşma sürecini de izlemek gerekir. Sovyetler Birliği dağıldı, özgür, bağımsız cumhuriyetler ortaya çıktı ve bu cumhuriyetler dünyanın öteki devletleri tarafından tanınıyor. Yugoslavya dağılmak üzere. Burada da bağımsız devletler ortaya çıkıyor. Ve bu devletler de dünyanın öteki devletleri tarafından tanınıyor. Bu yeni devletler Birleşmiş Milletler gibi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı gibi uluslararası örgütlere üye oluyorlar. Dünyada bu şekilde özgürleşme ve bağımsızlaşma sürerken, Kürtlerin köle, kişiliksiz kalmaları, hala Türkler, Araplar ve Farslar tarafından yönetiliyor olmaları kabul edilemez. Şu da önemlidir: Eski Sovyetler Birliği'nde, Yugoslavya'da bu gelişmeler olurken, Türk yönetimi, Kürdistan üzerindeki sömürgeci yönetimini sürdürmede neden ısrarlıdır? Bunun nedeni, Kürdistan'ın doğal zenginlikleridir. Cumhurbaşkanı Özal veya bir kısım Türk aydınlarının, "Oraya 20 koyuyoruz, 30 alıyoruz" biçimindeki sloganları tam anlamıyla bir demagojidir. Türkiye'nin ürettiği petrol nereden elde edilmektedir? Fırat-Dicle gibi değerlendirilen su kaynakları nerede akıyor? Fosfat, bakır, kömür, demir nereden çıkıyor? Orman ve su kaynakları vs. nerede?

Berxwedan: ***Kürdistan'da mücadelenin hangi temellerde geliştiği ve elde edilen kazanımların bedellerinin ne kadar büyük olduğu biraz dürüst herkes tarafından görülüyor ve teslim ediliyor. Ancak bazı kesimlerin elde edilen bu kazanımlar üzerinde hesap yapmaya, bunları kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak için olmadık işlere karışmaya çalıştıkları görülüyor. Bunu biraz değerlendirebilir misiniz? Sizce bu cüreti nereden alıyorlar ve Kürdistan gerçekliği karşısında konumları nedir?***

İ. Beşikçi: Son yıllarda Kürdistan'da çok büyük toplumsal ve siyasal değişmeler yaşanıyor... Kürt halkı siyasallaşıyor, geleneksel toplum yapısı çözülüyor. Eski değerler alt-üst oldu. Kürt kadını siyasal mücadeleye katıldı. Kadının siyasal harekete katılması, siyasette aktif görevler alması, kadının gerillaya katılması, gerillada aktif görevler alması toplumsal ve siyasal değişmenin geldiği aşamanın önemli bir göstergesidir. Bu 15-20 yıl öncesine göre bile çok büyük bir değişmedir. Kürdistan eski Kürdistan değildir. Fakat, hala eskilerde kalan pek çok Kürdün olduğu anlaşılmaktadır. Yeni sürecin bu Kürtleri aşıp geçeceği açıktır.

Bu süreçte ulusal ve toplumsal mücadeleye karşı bir alternatif aramanın yanlış olacağı kanısındayım. Fakat çeşitli Kürt gruplarının zaman zaman yürütmeye çalıştıkları bazı faaliyetleri de "alternatif yaratılması" olarak değerlendirmemek gerekir...

Şu aşamada alternatif yaratma çabaları daha çok sömürgeci güçlerin işine yarar.

Berxwedan: ***Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin geleceğini nasıl değerlendiriyorsunuz?***

İ. Beşikçi: Bu soruya verilebilecek en iyi cevap kanımca, geçmişte olup bitenleri değerlendirmek olacaktır. Bunlar, geçmişte ulusal kurtuluş mücadelelerini dikkate alınarak söylenirdi. Kürt halkının da bir gün deniz olacağı, bu denizde de balıkların dolaşacağı hiç düşünülmezdi. Ben de Kürdistan'da, Kuzey Kürdistan'da, bugünkü sürecin gerçekleşebileceğini düşünemedim, tahmin edemedim... Olaylar, düşündüklerimin, tahminlerimin çok çok ötesinde gelişti, yaygınlaştı, çok yoğun bir şekilde gelişti. Elde edilen kazanımların gelgeç kazanımlar olmadığı, kalıcı ve köklü olduğu da açıktır. Bu fiilen elde edilmiş bir kazanımdır. Başkan Mao'nun "Halk denizdir, gerilla balıktır" sözünün, dünyanın hiçbir yerinde, Kuzey Kürdistan'daki kadar gerçeklik kazandığını sanmıyorum.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi'nin geleceğini soruyorsunuz... Ben de şunu ifade etmeye çalışıyorum. Geçmişte, 15-20 yıl önce, hiç düşünemediğimiz, tahmin edemediğimiz şeyler bugün gerçeklik kazanmıştır. Bu, gelecekte, çok daha güzel şeylerin olacağı konusunda da ipuçları vermektedir...

Şu hususu da önemle vurgulamak istiyorum. Değerleri, tavır ve davranışları, düşünceleri çok yeni olan, yepyeni olan bir Kürt nesli geliyor. "Ne mutlu Türküm diyene" demeyen, bunu zorla söyletenlere karşı kin ve nefret biriktiren yepyeni bir Kürt nesli geliyor... Bu nesil ulusal ve toplumsal mücadeleden onur duyarak yetişiyor... Ulusal ve toplumsal mücadeleden ilham alarak, moral alarak yetişiyor. Geçmişteki Kürt nesilleriyle karşılaştırdığımız zaman, bunun yepyeni bir düşünce, tavır ve davranış olduğu hemen anlaşılacaktır. Geçmiş Kürt nesilleri ise, Kürtlüğünden utanarak büyüdüler, Kürtlüğü inkar ederek, Türklüğe özen göstererek büyüdüler, dillerinden, kültürlerinden utanarak, ezilerek büyüdüler... Geçmişteki nesiller Kürtlüklerinin bilincine vardıkları zaman ise kıyamet koptu, değişim başladı, mücadele başladı. Bu neyi gösterir? Çok açık... İlerideki mücadelenin çok daha güçlü olacağını, çok daha yaygın olacağını, çok daha bilinçli şekilde yürütüleceğini gösterir.

Dünyadaki özgürleşme ve bağımsızlaşma hareketlerini izleyen Kürtlerin, bu sürecin dışında kalmaları beklenemez. Kürtlerden, dünyadaki özgürleşme ve bağımsızlaşma hareketlerini bir seyirci gibi izlemeleri istenemez... Bu süreci dikkatle izleyen Kürtler, elbette, kendileri için de sonuçlar çıkaracaklardır. Ve bu süreci, kimyasal silah tehditleriyle, kitle katliamı tehditleriyle geriletmeye çalışmak, artık mümkün değildir. Hatta kimyasal silahlara bizzat başvurmak, bizzat kitle katliamı yapmak, artık, bu süreci geriletici olmaktan uzaktır. Bu sadece Türkiye Cumhuriyeti'nin çirkin yüzünü gösterir, Kürdistan'ı nasıl yönettiğini gösterir, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Kürdistan'daki ırkçı ve sömürgeci emellerini gösterir...

Yukarıda, ilkokul çağındaki çocuklardan, ana okulu çocuklarından söz ettiğim anlaşılmıştır. Orta tahsil çağındaki gençlerde de mücadelenin çok büyük bir etkisi olduğu anlaşılıyor. Köylü gençlikte, esnaf gençlikte, kadınlarda mücadelenin etkileri daha belirgin bir şekilde hissediliyor. Gerillaya yoğun bir katılımın gerçekleştiği gözleniyor. Fakat, şu konu üzerinde de durulmalıdır. Gerillaya coşkuyla katılım gerçekleştiren gençlerin, Kürt halk yığınlarıyla organik bağlar geliştirmekte yeterince girişken ve yeterli olmadıkları, istekli ve coşkulu olmadıkları gözleniyor. Nesillerarası görüş ve düşünce farklarının, tavır ve davranış farklarının bu konularda etkili olduğu söylenebilir. Fakat ulusal kurtuluşçu düşüncenin ve eylemin bunları aşması gerekmektedir... Kısaca belirtmek çalıştığım bu süreci, Kürdistan'ın bazı yörelerinde, özellikle kuzey yörelerinde izlemek mümkündür.

Bir de şu var: Geçmişte, PKK denildiği zaman, sadece gerilla akla gelirdi. Günümüzde PKK, Kürt halk yığınları arasında genişliğine ve derinliğine büyüyor. Çeşitli alanlarda örgütlenme ihtiyacı kendini duyuruyor. Böyle olunca da ulusun tüm alanlarda örgütlenmesi gündeme geliyor. Buysa, yeni yeni insanlara, yeni yeni uzmanlık alanlarına duyulan ihtiyacı gündeme getiriyor. Basın-yayın, araştırma, inceleme, diplomasi, mühendislik, tıp, ziraat, hukuk, eğitim... gibi bütün alanlarda, Kürtlerin yeniden örgütlenmeleri, düşünce üretmeleri gerekiyor, uzmanlar yetiştirmeleri gerekiyor.

Berxwedan: ***Berxwedan Gazetesi'nden beklentileriniz nelerdir?***

İ. Beşikçi: Berxwedan gazetesini ilgiyle ve dikkatle izliyorum. Berxwedan'ın yayınlarında Kürtçe'ye daha büyük bir ağırlık vermesi yerinde olur kanısındayım.

Gerillaların özel savaşa ilişkin anılarını anlatmalarını çok değerli buluyorum.

* * *

Ulusal kurtuluş mücadelesi veren bir ulusun aydını olmak!

A. Dikili

Kürdistan'da aydın olma olayı çok yavaştan da olsa bir biçime ulaşıyor. Kürt ulusunun bütün yapısını kapsayan, her kesimden oluşan yapıda seyretmesi, herkesin yerinin netleşmesi ulusal bir bütünlükte ifadesini bulabilecek düzeye yönelmiş bulunuyor. Bu düzeyde, başta aydınlar olmak üzere herkesin yerini alması, rolüne sahip çıkması gün geçtikçe anlam kazanıyor. Belirli ilerlemeler var. Bu ilerlemeyle yetinme, duraksama yanlıştır. Bu ilerlemeyi daha bir üst aşamaya sıçratıp, Kürt olabilmenin kıstasına çevirmek gerekir.

Kürt olabilmenin önemli bir kıstası bence, en basit anlamıyla kendini tanımaya başlayan bir insan düzeyine gelmeyle olur. Ulusunun ezikliğini, eksikliklerini kendi özünde hissetmeyle, damarlarına kadar sızlamayla olur. Bunlar işin basit insani yönü. Diğer yönü de Türk, Arap, Fars vb. aydınıyla kendi arasına kalın bir çizgi çekme ve ulusal niteliklerine gömülmeyi yaşayarak, kendisini tanıyıp tanıtarak, kabul ettirerek olur. Kürt aydını hümanist olmak zorunda değil. En acımasızlığın içinde boğazına kadar batmış, kıvranan birinin başkasına hümanizm taslaması, başkasına kanarak insancıl kesilmesi en başta gülünesi bir utançlıktır. İçinde bulunduğumuz aşamada Kürt aydını insanlık haklarının gerçek bir savunucusu kesilemez, bunu politik-diplomatik bir sürece hizmet için savunur. Kürt aydını böylesi bir süreçte reform taleplerine sarılamaz, bu taleplerin esas sürdürücüsü olamaz, ancak böyle bir durumu ulusunun kurtuluş mücadelesine hizmet için planlar. Kürt aydını yalnız ulusal kişiliğiyle devrimci ve enternasyonalisttir, bunun dışındaki dayatımlara kapılma, başkası şahsında kendi özünü savunduğuna kanmadır. Bugün, kendisine Kürt aydını payesi biçip, başkalarınca da lanse edilen ortalık malı bir sürü "Kürt" var.

Bir dönem bu tipler köken olarak "Kürt" olup özünde "Türk"tüler. Şimdi ise durum değişti: Artık kendisine "Kürt" denilen ve kendisi de Kürt olduğunu kabul eden, ama Kürtler'in demokrasi ve insan hakları için mücadele etmesi gerektiğini vurgulayan, şiddetin Kürtler'e zarar getirdiğini belirleyen, Kürtler'in sorununun dil ve kültür sorunu olduğunu savunan tipler oluştu. Türk devletinin uyguladığı şiddetin Kürtler'e elbette zararı var. Ama bu tipler bunu kastetmiyor. Bunlar, Kürt çocuklarının, kadın ve yaşlılarının sömürgeci Türk askerlerine attığı taşları şiddet olarak algılıyorlar. Ulusuna, ülkesine bağlı ve bunun için gözünü kırpmadan kanını akıtan, ölümü kucaklayan gerillanın şiddetinden bahsediyorlar. Gerillanın, Kürt halkının şiddet kullandığı "terörist-bölücü" olduğu sömürgeci ve müttefikleri tarafından zaten yeterince anti-propaganda aracı düzeyinde kullanılıyor. Sömürgeciler, mazlum Kürt ulusunu ve onun öncülerini yanlış göstermek için bütün yolları doğru, bütün araçları legal sayıyor. Buna karşı bir ulusun öz dinamiğini harekete geçirmesi, işgal altındaki ülkesini işgalcilerden temizlemesi için kendisini meşru müdafaa zeminine çekilmesi acaba nasıl bir şiddet oluyor? Bunu böyle lanse eden sömürgeci devlet, elbette kendine uygun başka güçleri de, barbarlığını yutturmak için ortaya çıkaracak veya iyi niyetle de olsa ortada bu pozisyonda duranlardan yararlanacak, bu yolu hep deneyecektir. TC kuruluşundan beri, her dönem bu metoda başvurmuştur, pek başarısız olduğu da söylenemez. Piyasa, özellikle de Avrupa piyasası bu kullanıma uygun "Kürt" aydını geçinen tiplerle dolu. Kürt ulus gerçeğinden ruhen, ideolojik-politik-pratik ve kültür olarak uzak bulunan bu tipler TC'nin rasyonalleri içinde kullanıma açık bir yapı arzediyorlar.

Ulusal kurtuluş mücadelesi veren bir ulusun aydını olup olamamak tam da burada devreye giriyor. Ulusunun özgürlüğünü, ülkesinin bağımsızlığını isteyip istememek, bunun için mücadele verip vermemek tam da burada belli oluyor. Sömürgecilerle ne derece bağlantılı olup olmamak burada belirginlik kazanıyor. İnsanın sömürgeci TC ile direkt bağlantı içine girip çalışması elbette gerekmiyor. Buna hiç gerek de yok. TC'nin yaptırımlarına sessiz kalıp, onun propaganda araçları doğrultusunda olmak TC için yetiyor. Gerillanın mücadelesini tasvip etmemek, onun bir şiddetçi olduğunu savunmak, Kürtler'in insan ve kültür haklarından amaç olarak dem vurmak TC ile anlaşmasız da olsa bir işbirliğine yetiyor. Kürt ulusunun umudunu kırmak lanetli bir görevdir. Böylesi anlayışlar Kürt ulusunun umudunu kırmaya, onu mücadeleden soyutlamaya yöneliktir. Buna gerçek Kürt aydınları taraf olamazlar, bu oyunlara düşemezler. Düşerlerse Kürt aydını olamazlar. Kürt ve Kürdistan adına talepte bulunma hakkını yitirirler. Bu lanetli göreve telep oldunuz mu çok başarılı olmasanız da TC için "güvenilir" bir "aydın" olabiliyorsunuz. Kürt ve Kürdistan için ise lanetli bir ruha dönüşüyorsunuz. *"Bu işler böyle çözülmez her türlü şiddeti bırakmak gerek, dünya değişti, TC de değişti, bakın Kürtler'e haklarını vermek istiyor ama PKK buna müsaade etmiyor"* vb. gerillaya, dolayısıyla Kürt halkına aksi yönde hareket TC'nin programına istenmese de "evet" anlamına geliyor. TC'nin hiçbir Kürde hiçbir düzeyde güvenmediği, amacına ulaşmada araç olarak kullandığı, Kürdistan tarihinde yüzlere, binlere varan örneklerle gösterilebilir. Kimileri TC'nin şiddetini, gizli-açık savaşını, özel savaşını, politik-diplomatik manevralarını görmek istemiyor; TC'nin iğrenç sömürgeciliğine karşı onurunu çiğnetmeyen Kürt ulusunun bağrından çıkmış gerillanın ve halkın mücadelesini sürdürmesini, Kürt çocuklarının TC askerlerini taşlamasını insancıl gönlü kaldırmıyor. Asker, halk çocuğuymuş, öldürülmemeliymiş. Peki, TC'nin militarist potinlerini giyip Kürdistan'da, çocukları, kadınları, yaşlıları işkenceye alarak terör estiren bu halk çocukları değil mi? Bunlar halk çocuklarıdır, doğru; bunlar aynı zamanda Kürt halkını bir terörist devlet adına öldürüyor. Bugüne kadar ne kadar protesto oldu, kaç halk çocuğu ve halkı Kürt halkının yokedilmesine, sürgününe, Kürdistan ülkesinin işgaline karşı çıktı, devletinin politik amaçlarına alet olmamayı denedi? TC ordusunun Kürdistan'da ne aradığını bile bilmek istemiyor böyleleri. Kendisine "Kürt" aydını sıfatını uygun bulanlar, Kürt ve Kürdistani bir çıkış sergileyemezlerse, bunlara Kürt aydını denebilir mi? Bunlar Kürt dilini, kültürünü araştırabilir mi? Kürtler adına Kürtçe gazete çıkarabilir mi? Dilin ve kültürün halktan soyutlanarak ele alınması hangi amaca araç olmayı getiriyor? TC karşısında bir güç, güvenceli bir güç değilseniz ve ortaya bu taleplerle çıkıyorsanız, halkınızın esas güçlerine karşı da tavır alıyorsanız, siz ya bir şarlatan veya TC'nin uşağı olabilirsiniz; Kürt aydını asla olamazsınız.

Hemen burada bir benzetmenin yerinde olacağına inanıyorum. Son dönem ortalıkta bazı isimler dolaşıyor. Avrupa'da dolaşan isimlerin hiçbir kıymeti mevcudiyeti olmadığından Türkiye'de bulunan bir ismi örnek olarak vermek gerekiyor: Ahmet Zeki Okçuoğlu. Okçuoğlu'nu fonksiyonu itibariyle, çok başarısız olsa da Diyap Ağa'ya benzetiyorum. Diyap Ağa bir Kürt aşiret reisiydi, etkili ve TC'ye yararlı oldu. İşi bitince idam edildi. Bence TC, bu tipleri çok iyi ödüllendiriyor. Bunların ulusuna ihanetini kimbilir TC bile ne çirkin buluyordur. Okçuoğlu, Diyap Ağa'dan birçok yönden elbette farklı. Geçmiş mücadelesi itibarlı olabilir ama şu an TC'nin caydırıcı politikasının baş mimarlığına soyunmuş. TC'nin tam da çıkmazını çözemez devreye girmesi ve Kürt halkının da öncü güçleriyle bütünleşip mücadeleyi üst aşamalara taşıması evresinde bu tipler ortaya çıkıyor. Kürt aydını olarak lanse ediliyor. Kürt ulusunun reddettiği bir aydın tipini TC lanse edip dayatıyor. Okçuoğlu buna bir örnek. Kürt ve Kürdistan onuru adına, Kürt aydını olmaya çalışan biri olarak, böylesi anlayışların çok az da olsa piyasalık olması, bana utanç veriyor. Kürt aydını olma onur ve gururum, böylesi dayatımların "Kürt"ler içinde yer almasını kabul etmiyor. Böylesi anlayışların güç olabilme kuşkusu elbette yok. Yalnız anlayış olarak bu tiplerin de Kürt aydını tipi lanse edilmesi mide bulandırıcı. Bu anlayışın gerçek Kürt aydınlarınca kırılması gerekiyor.

Bütün "Kürt aydınıyım" diyenlere diyebileceğim önemli bulduğum son söz: Kürt aydını, ulusuna-gerillasına- ulusal kurtuluş mücadelesine-öncülerine sahip çıkar. Ezilen bir ulusun her kurumu olmalıdır. Ordu da bu kurumun önemli bir yanı. Ayrıca Kürt aydınını esas biçimiyle oluşturup doğru çizgiye çeken de, Kürt ordusunun ilk nüvesi ve çekirdeği gerillanın ta kendisidir. Kürt aydınının ilk oluşumu da gerilladır. Gerillalar aydının diyenlere ulusu için severek ölünmeden aydın da olunamayacağını öğretti. Kürdistan'da gerillaya, onu oluşturan güçlere rağmen, onlara karşı durarak "Kürt" aydını olabileceğini iddia eden varsa, buyursun olsun. Kürt ulusu neyin daha ileri bir mevzi olduğunu biliyor ve kurtuluşunu belirleyecek halkayı yakalamış bulunuyor.

Kürtler, ne sömürgecilerden ne de onlarla paralel çizgide bulunanlardan hiçbir şey beklemiyor. Kürtler kendilerini kurtaracak halkayı yakalamış ve kurtuluşu hızlandıracak yolu bulmuşlardır. Kürtlerin aydını olma iddiasını taşıyanlar Kürtlere yaraşır düzeylere çekilirlerse insanlık ve aydın olma onurlarını kurtarabilirler. Aksi halde, Kürt tarihi onları da ulusuna ihanet eden örnekler olarak gelecek kuşaklara taşıyacaklar.

Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği

Aydınlar, toplumlarının en önemli ve etkin parçası olarak, toplumlarının tarihi yaşamlarında çok önemli bir rol oynarlar. Bu durum, aydınların toplumların düşünsel alanda en ileri öğeleri olmalarından kaynaklanır. Böylece toplumların her türlü politik, ekonomik, ideolojik, kültürel ve hatta fiziki yaşam yapılanmasında aydınların etkileyerek öncülük ettiği görülür. Bu anlamda her toplum aydınları ile bir bütündür, ondan etkilenir ve etkiler.

Böylece aydınlar da içinde yetiştikleri toplumların bir parçası ve ürünü olarak toplumlarının yaşam koşullarının olumlu ve olumsuz niteliklerinin izlerini büyük oranda bünyelerinde taşırlar. Dolayısıyla ikisi aynı bütünün parçaları olarak karşılıklı birbirlerini etkiler halde olmalarına rağmen, toplumların en kültürlü ve şuurlu kesimi olmalarından dolayı elde ettikleri yetenekleri ile gelişmelerin leyh veya aleyhinde olduğunu daha erken ve daha iyi görerek değerlendirebilme yeteneklerine sahiptirler. Toplum içindeki etkinliklerine orantılı olarak gelişmelerin toplumlarına yansımasında olumlu veya olumsuz yönde etkin rol oynarlar.

Toplumların değişim ve yeni şekillenme süreçlerinde, aydınlar en duyarlı kesim olduklarından, en önce kendileri değişim ve şekillenmeyi kabul ederek toplumlarının da benimsemesi için öncülük ederler. Bu durum her toplumda görüleceği gibi, özellikle sömürge toplumların değişimi ve ulusal bağımsız devletlerini kurma şekillenmesinde daha bariz bir şekilde görülür. Böylece sömürge toplumlar aydınlarının öncülüğüyle geliştirilen, ulusal kurtuluş mücadelesiyle kendi sömürge yapıların değişime uğratarak devletlerini kurdular.

Günümüz şartlarında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi önderliği, sömürgecilerle Kürdistan halkı arasındaki çelişkileri tüm netliğiyle ortaya koymuş ve halkına benimsettirilmeye çalışılan sömürgeci kültürünü deşifre ederek, ulusal benliğin, kültürün geliştirilmesi doğrultusunda önemli adımlar atmıştır. Ama bu konuda Kürdistan aydınlarının toplumsal görev ve sorumluluklarına ne derecede sahip çıktığı sorusunun doğru cevaplandırılması önem kazanmaktadır.

Günümüzde Kürdistan toplumunun içinde bulunduğu koşullar ve sömürgeci devletlerin uzun vadeli hesapları temelinde değişik şekillerdeki etkileri karşısında Kürdistan'da aydın olmaya önemli oranda yetenekli olan akademisyenler, yetiştikleri feodal üst düzey çevresi, sömürgeci eğitim kurumlarından edindikleri eğitim ile asimile edilerek şartlandırılmalar ve sonrasında içine girip yaşamakta oldukları çevreleri nedeniyle halktan kopmuşlardır. Bunlar, ürünü bulundukları Kürdistan halkına ait öz değerleri ve sosyal yargıları hakir görüp kendi halklarını küçümserler. Kendilerinin hakir gördükleri bu değerlerden kurtulmalarını sağlayan sömürgeci güçlere minnet borçlarını ödemek için, onların kendilerine Kürdistan halkı ve mücadelesi aleyhine verdikleri görevleri ve misyonu yerine getirebilmek amacıyla ellerinden gelen gayreti sarf ederler. Sömürgeci devlet, bunların aracılığıyla Kürdistan halkının kalan dinamiklerini ve sosyal değer yargılarını parçalamaya, Kürdistan halkının iç çelişkilerini gündemde tutarak birlikteliğinin sağlanmasını engellemeye çalışmaktadır. Yine bunların aracılığı ile kültürel ve ahlaki alanda yozluğu Kürdistan halkına empoze ederek, toptan imha etmeye yönelmektedir.

Yine Kürdistan'da, çağa uygun siyasi gelişmelere paralel olarak, köylü ve aşiret kurnazlıkları ile kendi şahsi çıkarlarını yurtseverlik maskeleri ile kapatıp, Kürdistan halkının sömürgeciler veya emperyalist güçlerin sömürüsüne açılmasında aracılığa soyunmuş ve tacir tarzı siyasetle uğraşmakta olan bir kesim de vardır. Bunların geçmişten beri bilinen kişisel niteliklerinin olumsuzluğu ve yurtseverlikle bağdaşmayan tavırları, Kürdistan halkının çağımıza uygun beklentilerine ve umutlarına denk düşmemektedir. Bunlar sömürgeci ve emperyalist güçlerin bölgedeki çıkarlarının hizmetinde olduklarından, dolayısıyla siyasi çalışmaları ile onların çıkarlarına denk düştüklerinden, her türlü siyasi tavırlarında onlarla flört içerisine girmektedirler.

Bu iki kategori içinde yer alan Kürt akademisyenlerinin, toplumlarının aydınları olma niteliklerinden uzak oldukları açıktır. Toplumuna ışık tutma ve toplumunu aydınlatma önemli ve anlamlı bir görevdir Bu nedenle aydın olduğunu iddia edenler veya bu görevlere talip olanların bu görevin ve sorumluluğun bilincinde olarak hareket etmeleri, halkın çıkarlarını her şeyin üstünde tutmaları zorunludur.

Günümüz koşullarına denk düşen Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesini örgütleyip ona öncülük eden hareketin içerisinde önemli bir aydın kesimi vardır ve bunların önemli bir çoğunluğu mücadele süreci içerisinde kendilerini halklarının kurtuluşu için feda ederek gerçek Kürt aydınının nasıl olması gerektiğini bizzat ortaya koydular. Giderek gelişen mücadele sürecinde örgütlenen Kürdistan halkının değişim ve dönüşüm sorunlarının çözümünde, her ne kadar mücadele önderliği tüm olanaksızlıklarına rağmen cevap vermekte ise de, Kürdistan aydınlarına da önemli bir sorumluluk payı düştüğü şüphesizdir.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin derinliğine ve genişliğine önemli kazanımlar elde etmesi, bunu gören Kürdistanlı yurtsever aydınlar tarafından giderek artan bir ilgi ve sempatiyle karşılanmaktadır. Bu yurt içerisinde daha yoğun olmasına karşın, yurt dışında kişisel sempati düzeyinde kalıyor. Daha önceki durum ağırlıklı olarak böyleydi.

Bu durumun farkında olan bazı yurtsever Kürt aydınları, yurt dışında olan bu insanları bir araya getirip bir örgütlenmeye kavuşturmak ve daha iyi ürün vermelerini sağlayıp onların ürünlerini Kürdistan halkına ulaştırmak amacı ile bir ön çalışma başlattı. Bu ön çalışmanın belirli bir düzeye gelmesi sonrasında 9 Nisan 1988'de Köln şehrinde Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği'nin kuruluş toplantısı yapıldı. Bu toplantıya Kürdistan'ın değişik alanlarından yaklaşık 35 civarında akademisyen ile öğretmen katıldı. Bu toplantıda değişik yönleri ile Kürdistan aydınının durumu, mücadele seyrindeki konumu ve görevleri ile sorumluluklarına ne derece sahip çıktığı tartışıldı.

Yine Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği'nin tüzüğü tartışılarak kabul edildi. Bunun dışında Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği'nin düşüncelerinin ve üretimlerinin topluma aktarılması için REWŞEN adlı bir Kürtçe derginin çıkarılmasına karar kılındı. Bu dergi iki aylık aralıklarla periyodik olarak çıkarılacaktı. Bunun dışında duruma ve şartlara göre başka dillerde de eserlerin basılması veya yayınların yapılması kararlaştırıldı. Yine bu toplantıda geçici bir yönetim kurulu seçildi ve görev bölümü yapılarak örgütlülük oluşturuldu ve amaçlarına doğru çalışmalarına başladı.

Yine bu kuruluş toplantısında Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği'nin bir çatı kuruluşu olduğu, bünyesinde Kürdistan Yurtsever Doktorlar Birliği, Kürdistan Yurtsever Hukukçular Birliği, Kürdistan Yurtsever Öğretmenler Birliği ve Kürdistan Yurtsever Öğrenciler Birliği gibi alt komite

Devamı 23. sayfada

Değerli dostlar,

YRWK'nin onur üyeliğini bildiren mektubunuz dün elime geçti. Daha önce gönderdiğinizi bildirdiğiniz mektuplar elime geçmedi, fakat bana bu konuda bilgi verilmişti.

YRWK'nin onur üyeliğini kıvançla kabul ediyorum. YRWK'nin üyesi olmaktan onur duyuyorum. YRWK'nin onur üyeliğinin büyük bir sorumluluk yüklediği de kuşkusuzdur. Bu sorumluluğu bilinçle, ısrarla, ilgiyle, taşıyacağız.

YRWK'nin, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesindeki rolünü çok önemsiyorum. Bu rolün günden güne artacağı besbellidir.

Bütün arkadaşlara selam ve sevgilerimi yolluyorum. Sağlık, mutluluk ve başarılar diliyorum. Sağlık, mutluluk ve başarı haberlerinizi beklerim.

9 Ekim 1991 / Ankara
İsmail Beşikçi

ŞEHİTLERİMİZİN ANISINA

Temmuz ayının başlarındaydı. Kalabalık bir arkadaş grubuyla toplantı yapmış ve bu toplantı sonucunda Şemdinli biriminde görevlendirilmiştim. Birimimiz gideceğimiz alanın, sosyal, siyasal ekonomik ve kültürel değerlendirmesini yapmış, ulusal kurtuluş savaşımımızın Şemdinli özgülündeki hedeflerini belirlemiş ve hazırlıklarımızı tamamlayarak harekete geçmiştik.

Çalışma alanımız olan Şemdinli, Kuzey-Doğu ve Güney Kürdistan parçalarının sınırında Kuzey Kürdistan'ın küçük bir kasabasıdır. Yörenin halkı hayvancılık, bağcılık ve kısmen vadilerde tarımcılık ve tütün ekimiyle geçimini sağlamasına rağmen, esasta yaşamında belirleyici olan sınır ticaretidir. Yer yer kapalı yer ekonomisinin yapıldığı alanlar bulunmaktadır. Kendi köyünün dışında hiçbir yeri görmeyen, şehir nedir bilmeyen köylerde, yurtseverlik alabildiğine ilkel de olsa yaşanmaktadır. Sömürgeci güçlerin konumlama yerlerine giden yolların dışında araba yolu bulunmuyor. Şemdinli Çerçêl, Gost ve Çiyayê Govendê gibi dağlarla çevrili yemyeşil ormanları, çıplak yaylaları ve aynı zamanda kasabayı ikiye ayıran ırmaklarıyla çok güzel.

Burası sadece düşmanın değil, aynı zamanda ilkel-milliyetçi güçlerin de etkinlik sağlamak, mevcut potansiyeli kendi çıkarları doğrultusunda çalıştırmak için yoğun çaba sarfettikleri bir alan özelliği taşımaktadır. Düşman böylesine önemli olan bir alan üzerinde etkimizi ve hakimiyetimizi engellemek için bahar aylarıyla birlikte tüm gücünü alana yığmış, askerlerini köylere yerleştirerek bütün geçit yollarına pusu kurmuştu. Bununla birlikte çeteciliği yoğunlaştırmış, teslim olan hain unsurları köy köy dolaştırarak hareketimize en ufak bir yardımda bulunan köylüleri tespit ederek en ağır işkencelerden geçirmişti.

Düşmanın bu tahribatlarının kaldırılması için de her şeyden önce kitle eğitiminin geliştirilmesi, halkın örgütlendirilmesi ve mücadelenin çeşitli ihtiyaçlarının karşılanması şarttı. Bunun için uzaktan bir kalenin surlarını andıran Çiyayê Govendê dağının hemen altındaki köylere gitmiş ve buralarda propagandayı yoğunlaştırmıştık. Son olarak gittiğimiz T. köyündeki toplantımızı bitirdiğimizde sabah olmak üzereydi. Hızla köyden uzaklaşarak kalacağımız noktaya ulaştık. Daha yerlerimizi tam almamışken, düşman güçlerin hızla yayılarak gelmekte olduklarını gördük. Bu, kaldığımız köyden ihbarın gittiğini gösteriyordu. Seri bir şekilde mevzilerimizi oluşturup beklemeye başladık. Düşman, güçlerini büyük birlikler biçiminde havadan-karadan destek ve kontrol altında hareket ettiriyordu. Yerleştiğimiz nokta çok stratejik bir yerdi ve düşmanın cesaret edip buraya gelmesi biraz zordu. Nitekim operasyonun başarısızlıkla sonuçlanması biraz da buna bağlıydı. Mevzilendiğimizi anlayan düşman üzerimize gelmeye cesaret edemedi.

Düşmanın çekilmesiyle tekrar köylülerle ilişkiye geçip faaliyetlerimizi devam ettirdik. Düşmanın hareket tarzını iyice öğrendikten sonra eylem yapılabileceğini arkadaşlarla konuştuk. Düşmana karşı saldırıya geçme sırası bizdeydi. İlk eylem olarak elimizde bulunan mayını (...)'ya giden yola döşemeyi kararlaştırdık. Benimle iki arkadaş daha, bu eylemi gerçekleştirmede görev almıştık. İstihbaratımız hemen hemen hiç yoktu. Kendi gözlemlerimize göre eylemi gerçekleştirecektik. Mayını düşman askerlerinin gidip geldiği yer olan taburla karakol arasındaki yola yerleştirmeyi kararlaştırdık. Gelen askeri araçları ya da birlikleri görebilmek için yolun yakınında pusuya yattık. Çünkü bu yol sadece askerler tarafından kullanılmıyordu. Bu yüzden de çok dikkatli davranmak ve hedefi vurmak şarttı.

Gündüzleri yolu gözlüyor, geceleri de arkadaşlarla oluşturduğumuz randevu noktasına giderek ihtiyaçlarımızı karşılıyorduk. Bu şekilde tam dört gün geçti. Böylesi günlerde beklemek büyük sabır ister. Pusuya yatışımızın beşinci gününde, yolun ilerisindeki arkadaştan beklediğimiz işareti aldık. Hızla harekete geçerek, kendi imkanlarımızla yapmış olduğumuz mayını yola döşedik. Kısa sürede işimizi sonuçlandırarak geri çekildik. Ve çok geçmeden büyük bir patlama sesiyle birlikte düşman askerlerinin ve silahların havaya uçtuğunu gördük. Mayının patlamasıyla düşman askerlerinin vücutları parça parça olmuş ve çevredeki ağaçların üzerine fırlamıştı.

Olaydan hemen sonra 7. Kolordu askerleri patika ve oto yollarından hareket etmeyi yasaklarken, biz de alandaki ilk eylemimizde kayıp vermeden geri çekiliyorduk. Gerçekleştirdiğimiz bu eylem hem alanda eylemliliği geliştirme ve hem de 10.7.1985'de Şemdinli'de şehit düşen yoldaşlarımızın anısına, düşmana yapılan bir misillemeydi.

Bir ARGK savaşçısı

Saflara katılma sevinci

Ulusal kurtuluş mücadelemizi çok daha önceleri tanıyıp partiye katılma arzusunda olduğum halde bu imkana bir türlü kavuşamamıştım.

1991 yılının Ekim ayında Batman'dan Garzan Eyaleti'ne gittim. Güroymak'a bağlı bir köyde eyalet sorumlusu **Mervan** yoldaşla buluştuk.

Şehit Mervan yoldaş komutasındaki savaşçılarla — Foto: Berxwedan

Gerillaları görüp tanışınca bende devrim ateşi daha da arttı. **Mervan** yoldaşın örnek kişiliği hala aklımdan çıkmıyor. O'nun olgun kişiliği arkadaşlara adeta moral gücüydü.

Onlarla buluştuğum ilk gece sabaha kadar devrim sorunları üzerine sohbet ettik. Bu asla unutamayacağım değerli bir anı olarak yaşamımda hep kalacaktır.

Sabaha doğru oradan ayrılıp gerillaların üslendiği bir noktaya gittik. Arkadaşlar hemen gür bir ateş yakıp çaydanlıkları üzerine tuttular. Çay pişirilip bardaklara doldurulduktan sonra şekeri karıştırmak için kaşık aradım. Ancak bulamayınca **Mervan** yoldaşa, "Kaşık yok mu?" diye sordum. **Mervan** yoldaş gülümseyerek, *"Kürdistan'ın bu gür ormanlarında kaşık mı sorulur? Al bir dal parçasını, karıştır"* dedi. Buna diğer arkadaşlar da gülümseyerek katıldılar.

O gün akşama dek birlikte kaldık. Akşam yakınlaştığında köye doğru hareket ettik. Yolda bana *"Artık özgürsün, seni ARGK saflarına alıyoruz"* müjdesini verdi. Ben o anda sevincimi dile getirecek sözcük bulamadım. Öyle suskun ve güleç bakakaldım. Partimizin yarattığı bu olgun ve devrimci kişiliğe saygım daha da arttı. Devrimci yaşantım içinde kendime örnek alacağım bir yoldaş olarak karar kıldım.

O'nun ve tüm şehitlerimizin anısına bağlı kalmak için kendimi tüm gücümle mücadeleye vereceğim. Şehitlerimizin anılarına layık olabilmek için kendimize ne kadar yüklenirsek, o kadar kazanacağımıza inanıyorum.

Onların soylu anıları önünde saygıyla eğiliyor ve mücadeleleri yaşamımızın ilham kaynağı olacak, yolumuzu ebebiyen aydınlatacaktır, diyorum..

Evet, **Mervan** yoldaş devrim şehitleri kervanına katıldı, ama mücadelemiz sürüyor ve daha da boyutlanarak sürecektir.

Botan'da doğan özgürlük güneşimiz, tüm Kürdistan sathını aydınlatarak yükseliyor, doğaya ve insanlığa canlılık ve renk katıyor.

Şehitlerimizin yürüdüğü bu kutsal yolda kanımızın son damlasına kadar hep beraber zafere doğru yürüyelim!

-Yaşasın ulusal kurtuluş savaşımız!
-Şehitlerimiz ölümsüzdür!
-Yaşasın Başkan APO!

Devrimci selam ve saygılarımla

28 Ocak 1992

Agit

UZUN YÜRÜYÜŞ

25 kişilik gerilla takımımız 28 Nisan günü Botan'ın Çukurca alanındaki kamptan ayrılarak pratik faaliyetlere yöneldi. Büyük bir vadiden geçerek Herekol dağının eteğinden tırmanıp doruğuna çıktık. Derin bir soluk aldıktan sonra güvenliğimizi sağlayarak dinlenmeye başladık. İlkbaharın bu sıcak günlerinde dondurucu soğuğu olan Herekol'un doruğunda bir süre dinlendikten sonra gerilla takımımız yürüyüşüne tekrardan devam etti. Dağdan indikten sonra Nirveh köyünün yakınına geldik. Lakin düşman köyü boşaltmış, insanları sürgün etmişti. tepenin zirvesine çıktık. Orada daha önce konaklayan gerilla arkadaşlarla karşılaştık ve sanki dünyaya yeniden doğmuş olduk. Çok sevindik, tokalaştık ve gün boyu beraber kaldık. O süre içerisinde bir moral gecesi düzenledik. Ertesi gün tekrar yürüyüş düzenine geçtik ve yolumuza devam ettik.

Zap suyuna doğru gidiyoruz. Zap'ın girişinde büyük tarihi köprüden geçtik. Yol genişlediğinden çift çift gidiyoruz. Ara mesafemiz elli metreydi. Birbuçuk saatlik yol yürüdükten sonra dağın eteğindeki suyun kenarında ko- Susuzluktan çatlayacak gibiydik. Dağa tırmanışımız akşam saat 21.00'den sabahın 03.00'üne kadar sürdü. Dağın zirvesi karla kaplıydı. Herkes bir avuç kar alıp yemeye başladı ve yolumuza devam ettik.

Hakkari'nin Livini alanına gidiyoruz. Her taraf karla kaplı ve hala yağıyor. Biz yaklaşık yirmi köyü geçtik ve kontrol ettik. Geçtiğimiz köyler düşmanın baskısıyla zorla silah almışlardı. Köyleri geçerek yaklaşık 4 saatlik yol yürüdük. Her tarafta kar diz boyuydu, yürümek bile meseleydi.

Kar yağışı durduğunda izimiz

Özgürlük yürüyüşü

Ama etrafı yeşil çayırlarla kaplı köyün o güzel havası, rengarenk çiçeklerle bezenmiş ağaçları ve o berrak sularının çağlayan sesi, düşmana inat canlılığın tüm coşkusunu yansıtıyordu. Köyün yanında tekrardan bir süre dinlendik. Arkadaşlar manga manga ayrılıp her manga kendine odun toplayarak yemek hazırlıklarına girişti. Yemeğimiz pirinç pilavıydı. Yemeği yedikten sonra çayımızı hazırlayıp içtik ve arkadaşlar beni çağırıp bir türkü söylemem için ısrar ettiler. Ben de "olur" dedim. Arkadaşlara hangi türküyü istediklerini sordum. Gelen istekler; Xecê û Siyamend türküsünde birleşince bu türküyü söyledim. Türkü bittikten sonra Botan'a has dilan tuttuk. Ardından nöbetçi arkadaşları değiştirdik. Onlar da yemeklerini yedikten sonra tekrardan yola koyulduk.

Yaklaşık birbuçuk saat yol yürüdükten sonra düşmanın boşalttığı bir başka köyün yakınına geldik. Öncülerimiz gelip komutan arkadaşa haber vererek, "Köyden sesler geliyor" dediler. Herkes durup yerinde mevzilenmeye başladı. Gecenin geç saatleri olduğu için hava karanlıktı. Mangadan iki görevli arkadaş köyü kontrol etmeye gittiler. 15 dakika sonra geri geldiklerinde "Kontrol ettik, sesler insanların değil, köyde bir domuz sürüsü var" dediler. Köyün çevresi çok sık otlar ve ormanlarla kaplı olduğundan sürülerce domuzun varlığından haberdardık. Bunun üzerine yolumuza tekrar devam ettik. Lakin vardığımız mıntıkanın yabancısı olduğumuz için yolumuzu şaşırdık. Yaklaşık 20 dakika yol aradık ve nitekim yolu bulduk. Takriben yarım saat kadar yol yürüdükten sonra çok gür ve sık ağaçlı bir ormanın içine girdik. Mangalara ayrılarak nöbetçilerimizi çıkardık ve dinlenmeye başladık. Meğer daha önce de bir grup gerilla orada barınmış.

Sabah erkenden kalktık ve içtima yaptıktan sonra kahvaltımızı yaptık. İki öncü arkadaş çıkardık ve yürüyüşe devam ederek bir nakladık. Hava sıcak olduğundan gölgede oturduk. Yemeğimizi yedik. Akşama kadar orada kaldık. Akşam karanlığında tekrar yolumuza devam ederek su boyunca yürüdük. Tekrar tarihi bir başka köprüye vardık. Köprünün ismi Bülbül köprüsüdür. O gece orada kaldık. Sabaha doğru 03.00'de ben ve üç arkadaş sınırı keşfetmeye gittik. Diğer arkadaşlar orada kaldılar. Hava aydınlık oluncaya dek keşfimizi sürdürdük. Sabah olup güneş ufuktan doğduğunda arkadaşlardan birisi bize seslendi, "Gelin, şuraya bakın: Her taraf ormanlık ve ortada bir futbol sahası kadar çıplak bir arazi parçası var."

O gün orada kaldık. Ertesi gün akşamı da Deştan köyü yakınındaydık. Köyün etrafı ve içi mülteci Kürtlerle doluydu. İçeriden ağlayan çocukların sesleri geliyordu. Köyü geçerek köyün yakınındaki büyük bir dağa yerleştik. Dağın eteğinde büyük bir su kaynağı vardı. Biz de çok susamıştık. O güzel soğuk sudan içtikten sonra dağın zirvesine çıktık. Dağın doruğunda zozanlardan esen soğuk bir rüzgar vardı. Karşımızda düşman askerleri görünüyordu. Aramızda yürüyerek 40 dakikalık bir mesafe ancak vardı. Ama düşmanın bizden haberi yoktu. Konaklayarak orada kaldık. Hep düşmanı gözetliyorduk. Henüz çatışmalara girmemiş, düşmanın gücünü öğreniyorduk. Ertesi günün gecesinde kuryemiz köyün yakınına gidip düşman ve köy hakkında keşif yaptı. Meğerse köy tamamen çete olup düşmanla irtibatları varmış. Biz, köyün yakınından geçmek zorundaydık. Köyün ismi Pinyaniş'ti. Köyün içinden eriyen kar sularından bir nehir geçiyordu. Suyu geçerek köyün karşısındaki büyük bir dağın doruğuna tırmandık. Dağın başı zozandı. O gece orada kaldık ve nöbetçilerimizi çıkardık. O gün orada akşama kadar kaldık. Gece olduğunda Serê Sipî köyüne doğru yol aldık. Köyün solundan geçtik ve tekrar yüce bir dağa tırmandık.

belli olmasın diye konaklamak zorunda kaldık. Tepe nöbetçisini konumlandırdık ve orada kaldık. Sabah erkenden tepe nöbetçilerimizden biri gelip bize haber verdi. "Karşımızdaki dağın zirvesinde düşman askerleri var" dedi. Az sonra da iki adet düşman helikopteri geldi. Helikopterlerin kapılarının açık olması nedeniyle, bizi görmüş olduklarını anlayarak hazırlıklarımızı tamamlayıp mevzilendik.

Bu arada tepede çatışma başlamıştı. Bizden 4 arkadaş tepedeydi. Fakat düşmanın açtığı ateş sonucu tepede bir şehit verdik, bir arkadaş da ağır yaralandı. Helikopterler de yukarıdan tarıyorlardı. Ortalık bir anda savaş alanına döndü. Artık askerlerle göğüs göğüse gelmiş, savaşıyorduk. Elinde dürbünlü Karnas otomatik tüfeği olan arkadaş silahını helikoptere doğrultarak ateş etti. Ve helikopter havada bir dönemeç yaptı. Ardından vadiye doğru inişe geçti ve alevler içinde düştü. İçinde bulunan bir üstteğmen, bir yüzbaşı ve bir kıdemli başçavuş ve altı asker helikopterle birlikte yandılar. Çatışma gün boyu sürdü. Helikopter düştükten sonra inisiyatif bize geçti ve çok sayıda düşman askeri vuruldu. Gece karanlık bastığında mevzilerimizden ayrılarak geri çekildik. Şehitlerimizden birisini düşman almıştı. Diğerini beraberimizde götürdük.

Erzağımız tükenmişti ama kenger çoktu. Tam üç gün boyunca yemek yemedik, sadece kengerle idare ettik. Sonradan başka bir tepeye gittik. Tepe, Gara dağındaydı. Bir günlük yolculuktan sonra alanımıza ulaştık. Orada depolarımız vardı. Orada bir süre faaliyet yürüttükten sonra Çukurca alanına döndük. Toplantımızı yaptık, sonuçlarını değerlendirdik; nerede eksikliğimiz olmuştu, onu bilince çıkardık. Bir hafta kampta kaldıktan sonra tekrar hazırlandık. Bu kez 23 kişilik bir grupla yeniden mücadele yoluna koyulduk.

1991 Baharı
Berxwedan

Gerilla olmak bizim de hakkımız

Sıcacık bir bahar günüydü. Cûdî Dağı eteklerinin Cizîra Botan'a bakan yamaçlarında sık ağaçların gölgesinde oturmuş, günlük çalışmalarımızla ilgileniyorduk. Arkadaşların çoğu eğitim görüyorlardı. Geriye kalanlar ise nöbet, yemek ve planlama gibi işlerle uğraşıyorlardı. Havalar güzel olduğundan hemen her gün köylerden milisler yanımıza geliyor ve her gelişlerinde bir grup savaşçı adayını da beraberlerinde getiriyorlardı. O günlerde Kürdistan'ın birçok şehrinde serîhildanlar yaşanıyordu ve serîhildanlardan etkilenen onlarca genç akın akın ARGK saflarına katılmaya geliyordu.

Öğleye doğru nöbetçilerden bize, bir grup insanın vadi ağzına girdiği haberi geldiğinde hemen karşılamak için bir keşifçi grubu yolladık ve sabırsızlıkla beklemeye koyulduk. Çünkü yeni savaşçı adayları geldiğinde büyük bir coşku yaşanıyor, dörtbir yandan haber alınıyor ve gücümüze güç katılıyordu. Yeni gelen arkadaşların sevinçleri ve coşkuları düşmana karşı olan savaş azmimizi daha da keskinleştiriyordu.

Çok geçmeden grubun ucu göründü. Bu kez sayıları her zamankinden azdı. Grubu getiren milislerle kucaklaştıktan sonra peşpeşe dizilmiş savaşçı adaylarıyla kucaklaştık. Aralarında yaşları 9-12 arasında değişen üç çocuk da vardı. Arada bir milis çocukları da babalarıyla beraber ziyaretimize geldikleri için gene öyle sanıp yadırgamadık ve buyur ettik.

Ancak çok geçmeden milisler durumu açıkladılar:

"Heval, ev zarok dibêjin îlla emê tevlê hevala bibin."

Çocukların yüzüne baktık. En büyükleri oniki yaşında ya var ya yoktu. Üçü de zayıftı. Tüysüz, masum yüzleri keder ve endişeyle kaplı gibiydi. Onlara baktığımızı anlayınca başlarını hafiften yukarıya kaldırdılar. Göz göze geldik. Yüzleri gerilmiş, kaşları çatılmış ve öyle sert sert bakıyorlardı. Bu bakışlarına hafiftan tebessüm ettik. Ama onlar bakışlarını hiç değiştirmeyip ciddiyetlerini korudular. Bunun üzerine sormaya başladık.

"Siz niye geldiniz?"

"Biz savaşmaya geldik."

"Ama sizin yaşınız küçük."

"Olabilir. Bu savaşamayacağımız anlamına gelmez."

"Peki silah kullanmasını biliyor musunuz?"

"Siz öğretirsiniz."

"Olmaz."

"Niye olmaz?"

Ondan sonra onları geri döndermek için binbir dereden su getirmeye başladık. Gerillacılığın çok zor olduğunu, yürürlerse aç susuz kalacaklarını ve daha birçok zorluğu anlattık. Ama bize verdikleri cevap yaşlarının çok çok üstünde bir olgunluktaydı.

"Heval bizi öldürseniz de geri dönmeyiz."

"Niye?"

"Biz deşifre olmuşuz?"

Buna hepimiz güldük. *"Nasıl?"* diye sorduk. Anlattılar:

"Biz Cizîra Botan serîhildanında düşmana taş attık. Bir askerin başını bile kırdık. Sonra bizi kovaladılar. Ama yakalayamadılar. Tabii biz eve gitmedik. Sonra askerler evleri basmışlar. 'Sizin çocuklarınız askerlerin başını kırmışlar. Onları yakalarsak gösteririz' diye ailelerimizi tehdit etmişler. Biz de karar verdik, 'onlar göstereceğine biz gösterelim' dedik ve size geldik. Siz de bizi kabul etmeye mecbursunuz."

Bu son cümle bizi daha da şaşırttı. Sorduk:

"Niye sizi kabul etmeye mecburuz?"

"Sizin göreviniz herkesi gerillaya katmak ve eğitmektir. Evimize gelen arkadaşlar öyle söylüyorlardı."

Onlarla başedemeyeceğimizi anladık. Gerçekten üçü de cin gibiydiler. Ama yanımızda tutamazdık. Düşman çatışmalarda çocuk-kadın dinlemeden eline geçirdiğini öldürürken, yanımızda bir çocuk şehit düşse kendimizi nasıl affedebilirdik? Sorumluluğu gerçekten ağırdı. Bu yüzden gizlice milislerle konuştuk. Çocukların ailerine haber gönderdik, gelip çocuklarını almalarını söyledik.

Ancak ertesi gün ailerinden gelen haber bizleri daha da şaşırttı. Aileleri, *"Çocuklar bize danışmadan kendi rızalarıyla gelmişler. Partimize hayırlı olsunlar. Onları geri almak bize yakışmaz"* diye haber göndermişlerdi.

Bu arada gün boyunca yanımızda kalan çocuklar tüm arkadaşların ilgi ve sempatisini toplamış, savaşçı arkadaşları hemencecik örgütlemişler ve silah eğitimi almaya başlamışlardı bile. Milisler eve dönmeden önce onları çağırdık ve sert konuşarak geri göndermeye çalıştık.

"Sizi almamız mümkün değil. Evinize gidin, okulunuzu okuyun. Serîhildanlara katılın, büyüyün öyle gelin."

Çocuklar kararlı olduğumuzu anlamış olmalılar ki, birden bire yüzlerini öfke sardı. Ve çok çevik bir hareketle içlerinden biri kalkıp yandaki ağacın dibine dayalı bir kalaşnikofa sarıldı, bize doğrulttu ve şöyle dedi:

"Bizi eve gönderirseniz sizi tararız. Başkanın kasetinden dinledik. 'Gerilla herkesi barındıracak güçtedir' diyordu. Eğer bizi almazsanız bu görevinizi yapmadığınız anlamına gelir. Biz de vururuz."

Gülerek gidip elinden silahı aldık. Doğrusu bu kararlı tavrı ve olgun, bilinçli sözleriyle hepimizin sempatisini kazandı. Onları ikna etmenin zor olduğunu anladık. Ve birkaç gün yanımızda tutup ikna etme kararına vardık.

Ancak çocuklar gün be gün öyle gelişim kaydedip fedakarlık ve coşku sergiliyorlardı ki, onları ikna edeceğimize her geçen gün onlar bizi ikna etmeye başladılar. Nihayet bir hafta sonra onların ARGK saflarına alınmasına karar verdik, ancak önce kampa gidip biraz gelişmeleri, eğitilmeleri ve büyümeleri gerekliliğiyle onları ikna edebildik ve ilk hazırlanan grupla beraber Çukurca alanına Şehit Harun arkadaşın bulunduğu kampa gönderdik. Böyle yapmakla sorunu kapattığımızı sanıyorduk, ama birkaç gün sonra Cizîra Botan'dan bu kez 7 kişilik bir çocuk grubu gelince, çocukların bizden baskın çıktıklarını anladık. Meğer bu on kişilik çocuk grubu topluca katılmaya karar vermişler. Ancak saflara almayacağımızdan korkup taktik geliştirerek önce kendini kabul ettireceklerine güvenen 3 kişi göndermişler. Bunlar da, *"Biz gidiyoruz. Eğer iki haftaya kadar gelmezsek bilin ki bizi kabul etmişler, o zaman da siz geldiğinizde mecburen sizi de kabul ederler"* diyerek kararlarını böylelikle hayata geçirmiş oldular.

Mücadele anılarından...

Zorlu doğa koşullarına karşı da savaşan gerilla emin adımlarla zafere yürüyor

Foto: Berxwedan

Mücadeleyle dirilen bir halkın coşkusu

Sevgili çocuklar

Bugün Kürdistan'da sizlerin geleceğini güvence altına almak için büyükleriniz kanları ve canları pahasına düşmana karşı savaşmaktadırlar.

Türk devletinin Kürdistan'ı kendi askerleriyle doldurduğunu ve zenginlik kaynaklarımızı talan ettiğini, halkımıza her türlü kötülüğü yaptığını biliyorsunuz. Çünkü sizler bizim gibi *"uyumazsan asker gelecek"* korkusuyla büyümüyorsunuz. Sizler *"Bijî Kurdistan, Bijî Serok APO"* sloganlarının coşkun haykırışları ve gerilla savaşının sıcacık güvencesiyle büyüyorsunuz. Bu yüzden şanslısınız ve bu şansı iyi değerlendirmeniz gerekir. Bu savaşta yüzlerce ağabeyiniz, ablanız sizler için şehit oldu ve hala yüzlercesi şehadet yolunda savaşıyor. Tüm amaçları sizlere özgür ve bağımsız bir Kürdistan armağan etmektir. Düşmanımızın olmadığı, insanların kendilerini özgürce geliştirebilecekleri bir Kürdistan kurmak için savaşıyorlar; bu savaşta şehit olabileceklerini çok iyi biliyorlar. Öyleyse tüm mücadeleleri sizler içindir. Sizlerin Türk devletinin elinde zulüm ve baskı görmemeniz içindir. Sizlerin aç-çıplak yaşamamanız içindir. Ve sizlerin daha emekleme çağında vatan toprakları dışına sürgün edilmemeniz içindir. Kısacası sizin el kapılarında değil, kendi vatanınızda doğmanız, büyümeniz ve özgürlüğü iliklerinize kadar korkusuzca solumanız içindir.

Öyleyse sizleri bu kadar düşünen, seven ve bu nedenle uğrunuzda canını seve seve veren, düşmana karşı karda-kışta savaşan büyüklerinizin bu çabasına layık olmalısınız. Onların sizlere armağan etmek için canlarını verdikleri özgür ve bağımsız Kürdistan'ı korumak ve geliştirmek görevi sizlere düşecektir. Bu nedenle kendinizi bu kutsal ve şerefli göreve şimdiden hazırlamalısınız. Bunun için de *"Biz küçüğüz, ne anlarız, ne yapabiliriz?"* demeden her devrim hareketinde yaşlı-çocuk herkesin yapması gereken görevlerin olduğunu bilin.

Bugün Kürdistan'da analarının ablalarının kolunda çocuklar serîhildanların ön saflarında yürüyorlar. Eskiden kuşları avlamada kullandıkları sapanlarla şimdi Türk askerlerinin yüzünü ve kafasını kırıyorlar. Eskiden birbirlerine attıkları taşları şimdi düşman panzerlerine atıyorlar. Eskiden *"Leşkerên Romî tên"* korkusuyla büyürken şimdi gerilla olmanın rüyasıyla büyüyorlar. Bu büyük bir mutluluk, tadına doyum olmaz bir coşkudur.

Sevgili çocuklar,

Gazeteniz **Berxwedan**'ın bu sayfası sizler için ayrılmıştır. Sizin özlemlerinizi, isteklerinizi, becerilerinizi ve mücadelenizi yansıtmak amacıyla ayrılan bu sayfayı sizlerden gelecek yazılar, şiirler ve resimlerle donatmak istiyoruz. Bunun için yurtiçinde, yurtdışında Kürdistanlı her çocuğun kendisini bu sayfaya yazı yazmakla sorumlu görmesi gerekir. Her bir çocuk binbir beceriyle dolu bir cevherdir. Bu becerilerinizi gazeteniz **Berxwedan**'a akıtınız. Ulusal kurtuluş yolunda söz ve emek sahibi olma çabasıyla yazınız, çiziniz ve yazdırınız. Mücadeledeki yerinizi dünya çocuklarına yansıtmak için, birbirinizle tanışıp kaynaşmak için yazılarınızı bekleriz.

Şehitlerimizin silahını, mirasını ve armağan ettikleri özgürleşmiş Kürdistan'ı devralacakların büyük coşkusu ve yüce onuruyla şimdiden mücadeleyle yoğrularak büyüyün ve mücadelenizi yazıya, çizgiye dökün. Şimdiden başarılar dileriz.

Birleşmiş Milletler ve Kürtler(*)

Kürt sorunu gibi sorunlar, Birleşmiş Milletler'in önünde duran en önemli sorunlardır. Birleşmiş Milletler, İkinci Dünya Savaşı sonunda, sömürgeciliğin tasfiyesinde önemli bir rol oynadı. İngiltere, Fransa, Belçika, Hollanda, Portekiz, İspanya gibi emperyalist ve sömürgeci güçlere karşı sömürgelerin yanında yer aldı. Fakat Kürt Sorunu, Kürdistan'ın bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmış yapısından dolayı, Milletler Cemiyeti'nin de, Birleşmiş Milletler'in de gündemine gelmedi, gelemedi. Kürdistan'ı bölüp parçalayan ve paylaşan güçler, yani, İngiliz emperyalizmi (daha sonra Irak), Fransız emperyalizmi (daha sonra Suriye), Türkiye ve İran, ortak çabalar harcayarak, sorunun Milletler Cemiyeti'ne ve Birleşmiş Milletler'e getirilmesine sürekli, kararlı ve ısrarlı bir biçimde engel olmuşlardır. İngiltere'den bağımsızlığını aldıktan sonra Irak, Fransa'dan bağımsızlığını aldıktan sonra Suriye, yine aynı ortak çaba içinde olmuşlardır. 1960'lı yıllarda Irak'ın Sovyetler Birliği'yle kurup geliştirmeye çalıştığı ilişkiler Güney Kürdistan'ın kaderinde hiçbir değişiklik yapmamıştır. Hatta, Saddam Hüseyin'in başında bulunduğu Baas Partisi tarafından Kürdistan'da sürdürülen zulüm, katliam, jenosid ve sürgün uygulamaları yıldan yıla artmıştır. Binbir türlü katliamlarla, sürgünlerle, ihanetlerle, entrikalarla karşılaşan Kürtler ise, bu demirden örülmüş duvarları aşıp seslerini, çığlıklarını, bu kurumlara ulaştıramamışlardır.

1963 yılında, Şubat ayında, Irak'da Baas'çı bir askeri darbe yapıldı. Abdülkerim Kasım devrildi. Darbeden sonra Irak Komünist Partisi yöneticilerine karşı çok yoğun baskılar başlatıldı. Kürtlere karşı sürdürülen baskılar yoğunlaştırıldı. Binlerce komünist kurşuna dizildi, işkence gördü. Ancak Kürdistan'a kaçabilenler canlarını kurtarabiliyorlardı. İşte bu ortamda Sovyetler Birliği'nin Irak'ı tehdit etmek için Kürt Sorunu'nu Birleşmiş Milletler'e getirdiğini görüyoruz. Sorun doğrudan doğruya Sovyetler Birliği tarafından değil, Sovyetler Birliği'nin isteği üzerine Moğolistan tarafından getirildi. Irak'da 1963 yılı sonlarında yeni bir askeri darbe yapıldı. Darbeyi yapanlar Baas'çıları yönetimden uzaklaştırdılar. Komünistlerle, giderek Sovyetler Birliği'yle daha iyi ilişkiler kurmaya başladılar. Sovyetler Birliği de sorunun Birleşmiş Milletler'de görüşülmesini isteyen tasarılarını geri çektiler. Böylece sorun kapanmış oldu.

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Yahudiler için Milletler Cemiyeti çerçevesinde bir yurt aranmıştır. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ise, Filistin'de Birleşmiş Milletler'in yoğun çabalarıyla bir Yahudi Devleti kurulmuştur. Fakat, ne Milletler Cemiyeti çerçevesinde, ne de Birleşmiş Milletler çerçevesinde, Kürt Sorunu'na ilişkin en ufak bir çözüm düşünülmemiştir. Bu kurumlar, bilakis, Kürdistan'ın bölünüp parçalanmasını ve paylaşılmasını, Kürt ulusuna böl-yönet politikası uygulanmasını onaylayan ve teşvik eden örgütler olarak ortaya çıkmaktadır.

Güney Afrika'da uygulanan ırkçı politikalar konusunda da kararlar alabilen Birleşmiş Milletler'in, Kürtler'e karşı uygulanan ırkçı ve sömürgeci politikaları görmezden gelmesi ibret vericidir. Her iki bölgede uygulanan ırkçılığın içeriği elbette değişiktir. Güney Afrika'da kamu hizmetleri ırklara göre ayrılmakta ve siyahlara çok düşük düzeyde hizmet getirilmektedir. Örneğin Türkiye'de ise, Kürtler, ancak kendi kimliklerini inkar ediyorlarsa, egemen ulusun kimliğine, yani Türk kimliğine bürünüyorlarsa, kamu hizmetlerinden yararlanabiliyorlar. Öz kimliğin inkar ettirilmesi, egemen ulusun kimliğinin dayatılması çok daha ağır bir ırkçılıktır. Türk usulü ırkçılık böyle gelişim çizgisi izlemektedir.

Bu çerçeve içinde Kürdistan'da uygulanan devletlerarası sömürge sistemine bir kere daha dikkati çekmek gerekmektedir. Bulgaristan'daki Türkler ve Türkiye'deki Kürtler, zaman zaman birbiriyle karşılaştırılmaktadır. Bu karşılaştırmanın yapılması, Türkiye'de, insan hakları konusundaki düşünce ve uygulamaların ikiyüzlülüğünü göstermesi bakımından önemlidir. Aslında, Bulgaristan'daki Türkler ile Türkiye'deki Kürtler, birbirlerine hiç benzemeyen iki konudur. Daha doğrusu Kürt Sorunu benzer sorunlara hiç benzememektedir. Bunun başlıca nedeni, en temel nedeni, Kürtler'in devletsiz olmalarıdır.

Türk Devleti, Bulgaristan'daki Türkler'e, Batı Trakya'daki Türkler'e, Kıbrıs Türkleri'ne arka çıkmaktadır. Gerekirse, Kıbrıs'ta olduğu gibi, Türklerin ezilmesine, haklarının çiğnenmesine engel olmak için savaşa da girmektedir. Bulgaristan'daki Türkler'in karşı karşıya olduğu baskıları uluslararası kurumlara götürmeye çalışmaktadır. İkili ilişkilerinde, uluslararası ilişkilerinde bu sorunu dış politikasının temel unsurlarından biri haline getirmektedir. Kürtler'in karşı karşıya kaldığı baskılar ise, uluslararası kurumlara götürülmemektedir. Kim götürecek? Kürtler devletsiz bir ulus. Zaten Kürdistan'da kurulan devletlerarası sömürge sisteminin temel amacı Kürtler'in devletleşmesini önlemektir. Bu ise, Kürdistan'ın doğal kaynaklarının, petrol ve su kaynaklarının, maden kaynaklarının sömürülmesini, mevcut sömürünün sürdürülmesini elbette kolaylaştıracaktır. Kürtler'in devletsiz bırakılması onların seslerinin yükselmesine, sahipsiz kalmalarına neden olmaktadır. Kürt Sorunu, son yıllarda, dünyanın çeşitli yerlerinde, ancak, demokratik kurumlar ve demokratik kamuoyu tarafından gündeme getirilmeye çalışılmaktadır.

1988 yılı Eylül ayının başlarını hatırlayalım. Kimyasal silahların kullanılması sonucu onbinlerce Kürt insanı, Güney Kürdistan'dan Kuzey'e sığınmak zorunda kalmıştı. Kimyasal silahlar kullanıldığına dair çok büyük kanıtlar vardı . Bu iddiaların incelenmesi için Birleşmiş Milletler Bölgeye bir uzmanlar heyetinin gönderilmesine karar verdi. Irak, heyetin Güney Kürdistan'a girmesine izin vermedi. Aynı heyet bu sefer Türkiye'ye sığınan Kürtler üzerinde incelemeler yapmak istedi. Türk Devleti de Birleşmiş Milletler Uzmanlar Heyeti'nin bölgede incelemeler yapmasına izin vermedi. Fakat aynı Türkiye, 1989 yılı Haziran ayı ortalarında, yani Bulgarlar'ın, zorunlu pasaport vererek, Türkler'i Türkiye'ye gönderdiği sıralarda, orada kalanlara aşılar yapıldığını, bu aşılardan kuşku duyduğunu açıklamaktadır. Bunun için Birleşmiş Milletler'e başvurarak bir uzmanlar heyetinin Bulgaristan'a gönderilmesini ve aşı yapılan insanlar, özellikle çocuklar üzerinde incelemeler yapılmasını istemektedir. Kürtler'e kimyasal silahların kullanılmasının saptanmasına engel olmak için Birleşmiş Milletler Uzmanlar Heyeti'nin bölgede incelemeler ler yapmasına engel olan Türkiye, Bulgaristan'daki Türkler üzerinde incelemeler yapması için benzer bir heyetin oraya gönderilmesini istemektedir. Her iki olguda da devlet olmanın haklarını, imtiyazlarını, olanaklarını kullanmaktadır. Bütün bunlardan dolayı Kürdistan'daki devletlerarası sömürge sistemi Birleşmiş Milletler'i ve benzer kurumları bir kere daha ilgilendirmektedir.

Şu olgulara da bakalım: Türkiye'nin, Güney Kürdistan'dan gelen Kürtler'i kamplara yerleştirdiğini, kampların etrafını dikenli tellerle çevirdiğini, onlara esir muamelesi yaptığını yukarıda belirtmiştik. Yabancı ülkelerden gelen gazetecilere ve diplomatlara, uluslararası demokratik kurumların temsilcilerine, bu kamplarda incelemeler yapmak isteyen herkese büyük zorluklar çıkarıldığı, çoğu kişi ve kurumun incelemelerine izin verilmediği de bilinmektedir. Fakat, aynı Türkiye, Bulgaristan'dan Türkiye'ye gönderilenleri yerinde görmeleri için Ankara'daki yabancı diplomatları Bulgaristan sınırına götürmektedir. Basın mensuplarını da. Kürtler'in kamplarda barındırılmalarının incelenmesini istemeyen de Türkiye'dir. Ankara'daki yabancı diplomatları, Bulgaristan sınırına götürmek için geziler düzenleyen de Türkiye'dir.

Türk devlet ve hükümet yetkilileri, basın, siyasal partiler vs. Bulgaristan'dan gelen Türkler'e çok iyi muamele yapılması gerektiğini, temel ihtiyaçlarının en iyi bir şekilde karşılanması gerektiğini ısrarla vurgulamaktadırlar. Aksi halde, Bulgaristan'ın Türkiye aleyhinde propaganda geliştireceğini belirtmektedirler. Türkiye, Bulgaristan'ın olumsuz propagandasından çekinmektedir. Fakat, Güney Kürdistan'dan gelen Kürtler'e karşı son derece kötü muamele yapıldığı halde, bu konuda, neden herhangi bir çekinme, endişe söz konusu olmamaktadır? Bu konularda Türkiye'nin herhangi bir devlet tarafından eleştirilmeyeceği açıktır. Bununla beraber, Kürtler'e karşı kötü muameleyi ısrarla sürdüren Türkiye'nin Birleşmiş Milletler'den, benzer kurumlardan çekinmesi, onların kendilerini eleştirebileceğini düşünmesi gerekmez mi?

Kötü muamele arasında, Kürtler'i kitleler halinde zehirleme girişimleri de vardır. Örneğin, 1989 yılı Haziran ayı ortalarında, 500'den fazla Kürdün, Kızıltepe kampında, yedikleri ekmekten dolayı zehirlenmelerine dair olay bunlardan biridir. Her ne kadar olay, Türk yöneticileri ve Türk basını tarafından inkar edilmişse de, gerçektir. Türk ve Irak gizli servislerinin ortak çabalarıyla, Kürtler'in yedikleri ekmeklere kimyasal maddeler şırınga edildiği açıklığa kavuşmuştur. (2000'e Doğru, Sayı 25, 18 Haziran 1989, s. 24)

Türkiye, Bulgaristan'daki Türkler'e zulüm yapıldığını uluslararası kamuoyuna duyurmaya çalıştığı en sıcak günlerde bile, Kürtler'e zulmü sürdürmeyi temel bir görev bilmektedir.

Bir ülkeden başka bir ülkeye sürgün edilmek, tehcir çok kötü bir olaydır. Bu kuşkusuz böyle. Fakat ülke içindeki sürgünlere ne demek gerekir? Bulgaristan'dan Türkiye'ye gelen Türkler dost güçler tarafından karşılanmaktadır. Sürgün edilenler geldikleri yerlerde bari huzur bulmaktadırlar. Fakat Kürtler'in durumu böyle mi? Örneğin Güney Kürdistan'dan Irak çöllerine sürgüne gönderilenlerin, zor gücüyle sürgün edilenlerin durumunu hangi kavramlarla ele alacağız? Irak, ırkçı ve sömürgeci politikalarına, soykırım uygulamalarına ısrarla, kararlılıkla ve bilinçli bir şekilde devam ediyor. Birleşmiş Milletler'in bu gibi konularla ilgilenmesi gerekmez mi?

(*)İ. Beşikçi/Devletlerarası Sömürge Kürdistan (sayfa 46-47-48-49)

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER'İ İYİ TANIYALIM

Ali Doğan

Geçtiğimiz 47 yılda ilk kez üst düzey devlet adamlarının katıldığı Birleşmiş Milletler Güvenlik Komisyonu'nun bugünkü toplantısı geri kalmış halklara, sömürgelere ve sosyalist devletlere karşı yeni bir dönemin başladığını resmi olarak ilan etti. Bütün büyük devletlerin en üst düzey devlet yetkililerinin katıldığı bu toplantının, sömürgeler, geri kalmış güney ülkeleri ve sosyalist devletlerce ne anlama geldiğini kavrayabilmek için bu örgütün kuruluş nedenini, program ve tüzüğünü, geçmişteki uygulama ve pratiklerini ve bugünkü ekonomik, politik ve toplumsal konumunu iyi değerlendirmek zorundayız. Bu örgütün, kısa tarihçesini hatırlatmadan önce, bu örgütün kurulması esnasında tartışılan ulus ve devlet kavramlarının, değişik devlet ve sınıflarca ne anlama geldiğini hatırlamanın faydalı olacağı inancındayım.

Ulus, aynı dili konuşan, aynı kültüre sahip, aynı topraklar üzerinde yaşayan insanların tarihsel süreç içinde oluşturdukları ekonomik yaşantı birliklerinin ve ruhsal şekillenmelerinin kapitalizm çağında geliştiği toplumsal örgütlenme biçimidir. Oysa devlet, toplumsal iş bölümlerinin sonucu olarak ortaya çıkan özel mülkiyet, sınıfların, sömürünün yarattığı, köleci toplumun doğuşuyla ortaya çıkmış politik bir kurumdur. Devlet ve ulus birbirinden farklı iki değişik örgütlenme biçimidir. Devlet politik bir örgütlenme iken, ulus ise toplumsal bir örgütlenmedir. Bir ulusun politik bir örgütlenme (Devlet) yaratamaması, onun ulusal özelliğini tarihsel süreç içinde yok etmeyeceği gibi, herhangi bir devletin politik gücünün de bünyesindeki farklı ulusları, ekonomik, politik veya toplumsal zor yoluyla yok etmesi de bugüne kadar elde ettiğimiz tecrübelerle imkansızdır.

Devlet de ulus da farklı tarihsel dönemlerde ekonomik ve toplumsal zorunlulukların ürünü olarak ortaya çıkmış, tarihin şu veya bu aşamasında işlevini yerine getirerek yok olacak olan tarihsel görüngülerdir. Uluslar, devletlerden farklı olarak, kapitalizm çağının ürünü olmakla birlikte, özgür gelişmesini ancak sosyalist toplumda tamamlayabilecek bir gelişim yasasına tabidir. Oysa devlet köleci toplumla birlikte oluşmuş, bir sınıfın başka bir sınıf üzerindeki sömürü ve baskı aygıtıyken, kapitalizmin ve kapitalist ulusların gelişimiyle, sınıf niteliğini koruyup, toplumsal (ulusal) bir biçime doğru evrim geçirmişti. Gerek burjuva ve gerekse sosyalist uluslara kişiliğini veren, ekonomik ve toplumsal gelişmesini güvence altına alan tek politik güç farklı sınıfsal özelliklere sahip olan ulusal devletti. Dünyadaki uluslar da iki farklı nitelikteydi. İlki zengin, mülk sahibi sınıfların önderlik ettiği uluslar, ki biz bunlara kapitalist veya burjuva uluslar diyoruz. İkincisi ise, Kürdistan işçi Partisi'nin kuruluşu döneminde savunulan, yoksul sınıfların önderliğinde kurulacak olan sosyalist üretim tarzını temel alan sosyalist uluslardır. Oysa ulus ve devlet bütün dünyanın burjuva sınıflarınca, hep kendi sınıf ve ulusal sömürü sistemlerini korumanın aracı olarak kullanılıp, bu kavramların bilimsel niteliği bilinçlice çarpıtılmıştı. Birleşmiş Milletler'in kurulduğu dönemde de, bu iki kavram arasındaki bilimsel farklılık hiç dikkate alınmadan, devlet kurma hakkına sahip olmuş bütün politik güçler, ulus olarak kabul edilmişti. Ve hatta, yoksul sınıfların önderliğinde kurulan devletler Çin, Kore, Vietnam vb. bile uzun yıllar bu kurumca tanınmayıp bu örgüte üye olabilmeleri için, kapitalist düzeni hedef almaları şart koşulmuştu. Bugün, Birleşmiş Milletler'de bütün devletler, ulus olarak değil devlet olarak temsil edilmektedirler. Farklı uluslara önderlik eden farklı sınıfların, hem içte ve hem de uluslararası düzeydeki sınıf mücadeleleri bu kurum tarafından denetlenmeye ve yönlendirilmeye çalışılıyor. Bugünkü toplantıda, bütün burjuva devletlerin Çin Halk Cumhuriyeti'ne karşı giriştikleri politik saldırıların temelinde de, sosyalizmi sistem olarak mezara gömme ve yeni dünya düzenlerine istedikleri biçimleri verebilme amacı yatmaktadır. Bütün 47 yıllık tarihinde, yoksul sınıflara, sömürgelere ve ezilen uluslara karşı, mülk sahibi sınıfların düzenlerini korumaya çalışan bu kurum, günümüzde de eskimiş burjuva devletlerin hayatta kalması için varolan dünyanın en büyük sigorta şirketidir. Bu sigorta şirketinin, politik işlevini yerine getirebilmesi için kurulan Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası, Uluslararası Finans Kooperasyonu da, sermaye ihraç eden bir avuç kapitalist devletin ekonomik sömürü araçlarıdır. Bu örgütler BM'ye bağlı ve onun denetiminde olmasına rağmen, BM Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeleri olan Çin ve SB, bu ekonomik örgütlerin üyesi bile olamamışlardı bugüne kadar. Dünyanın bütün geri kalmış halklarını, sömürgelerini ve ezilen uluslarını haraca bağlayan BM bünyesindeki yüzlerce örgütün, dünyamızdaki sınıf mücadelelerinden bağımsız olduğunu düşünmek yanılgı olur. Her geçen gün, uluslararası politik mücadelelerde daha fazla varlığını hissettiren bu örgütün kısa geçmişini hatırlamak, onun sınıfsal niteliğini kavramamıza yardım eder.

Kuruluşundan günümüze Birleşmiş Milletler ve işlevi

Dünyada ilk sosyalist devletin kurulmasından sonra, sömürgeleri olan devletlerle, sosyalizme karşı olan devletler arasında başlayan işbirliği ve dayanışma, bütün dünyanın burjuva devletlerinin "Uluslar Ligi" adı altında örgütlenmelerine neden olmuştu. 1917 Bolşevik Devrimi'nden İkinci Dünya Savaşı'na kadar her türden sömürgecilerin uluslararası ekonomik ve politik sorunlarını çözmeye çalışan bu örgüt, kapitalist devletlerin kendi aralarındaki sömürgelerle ilgili çelişkileri çözemediği gibi, İkinci Dünya Savaşı'nı da engelleyemedi. İkinci Dünya Savaşı'yla başlayan Sovyetler Birliği ve emperyalist devletler arasındaki uluslararası politik sorunlardaki işbirliği dünyamızda varolan her türden devletin, Japon, İtalyan, İspanyol ve Alman sömürgecilerine karşı ortak bir uluslararası örgütün kurulmasına önderlik etti. Sosyalistlerin ulus tanımıyla burjuva devletlerin ulus anlayışları farklı farklı idi. İkinci Dünya Savaşı esnasında, ilk temeli burjuva devletlerce atılan bu örgütün sosyalistler tarafından da kabul edilmesi İrlanda, İngiltere, ABD ve Sovyetler Birliği arasında yapılan bir anlaşma ile olmuştu. Bizzat J. Stalin'in de katıldığı bu anlaşmada, bu örgütün dünyanın ekonomik ve toplumsal sorunlarını çözmek için, sosyalist ve burjuva devletlerin barış içinde bir arada yaşayabileceği ve üye devletlerin iç işlerine karışılmaması ve politik bir özellik taşımaması karara bağlanmıştı. 1945 yılında resmi olarak kurulduğu ilan edildiğinde, eski "Uluslar Ligi" lağvedilerek, Japonya, İtalya ve Almanya düşman uluslar ilan edilip, savaşın galipleri İngiltere, ABD, SB ile sömürgecilerin işgali altında kalmış olan Çin ve Fransa'nın oluşturulan Güvenlik komisyonunun beş sürekli üyesi olduğu ilan edilmişti. Her iki yılda bir seçilecek olan 9 geçici üye ise, süreç içinde 10'a çıkartılmış ve veto hakkı verilmemişti. Tüzük ve programında "Sömürgeciliğe karşı mücadele etmek ve onu tasfiye etmek, ezilen ulusların kendi geleceklerini kendilerinin belirlemesi için demokratik çalışmalar yapmak" gibi ilerici ve devrimci maddeler olmasına rağmen, geçtiğimiz 47 yıllık pratiği, bizzat tüzük ve programıyla sürekli çelişki halindeydi. Tek tek ulusların içindeki sınıf mücadeleleri ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı, kapitalist devletlerin BM içindeki ittifakı, birçok ülkedeki sosyalizm için mücadeleleri yenilgiye uğratıp, sömürgeciliğe karşı mücadelelerin de yıpranmasına neden olmuştu.

1970'li yıllara kadar BM içinde sürekli savaşım halinde kalan sosyalistlerle kapitalist devletler, dünyanın politik sorunlarının çözümünde yeni bir döneme başlamaları gerektiğini kavradılar. Nasıl ki ticaret ve ekonomik ilişkiler, tek tek ulusların ve devletlerin kendi içlerindeki sınıf mücadelelerini yozlaştıran bir aracı olmuşsa, farklı ulusların ve devletlerin arasındaki çelişkileri de çözebilirdi. Ticaretin ve ekonomik ilişkilerin, savaşları nasıl azalttığını ta 18. yüzyılda öğrenen burjuva devletler, sosyalist devletlere karşı aynı taktiği neden kullanmasınlar ki? 1970'lerde başlayan sosyalist devletlere ekonomik yaptırımlar, yirmi yıl sonra politik ürünlerini verecekti. Her ne kadar sınıf mücadelelerini ve ulusal kurtuluş hareketlerini yenilgiye uğratamamış olsa da onların uluslararası politik desteğini yok edebilirdi. Ve öyle de oldu. Geçtiğimiz iki yıllık dönem içinde, bütün Doğu Avrupa, Asya ve Balkanlar'da çoğu sosyalist devlet, sermaye ve meta ihraç eden kapitalist devletlerin ekonomik bağından kurtulamayarak, kapitalizmi tekrar kendi ülkelerinde tek kurtarıcı olarak ilan ettiler. Bu ülkelerdeki politik düzenlerin değişimi, geri kalmış halklara ve sömürgelere karşı gelişmiş kapitalist devletlerin yanında, onlara karşı hayatın her alanında savaşmak anlamına da geliyordu. Daha 1960'lı yıllara kadar sömürgeciliği tasfiye etmeye çalışan bu devletler, 1975 yılında siyonizmin ırkçılıkla aynı anlama geldiğini ilan edip, siyonizme tavır alırken, 1991 yılının sonunda, siyonizmin ırkçılıkla bir olmadığına karar verip, ulusal bir hak olduğunu BM'de ilan ettiler. 1960 yılında Kuruşçev'in sömürgeciliğin bittiğini ilan etmesi, 1991 yılında, sadece burjuva devletleri değil, bütün sosyalist geçinen düşünürleri de yeni bir çağın başladığı gibi bir düşünceye itti. Kısacası, BM geçtiğimiz 47 yılda, evrim geçirmeden kalamazdı. Başlangıçta sömürgeciliğe karşı mücadele ve tek tek devletler ve

Devamı 23. sayfada •

Kirli savaşın tarafları

PKK'nin öncülük ettiği Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, emperyalizmin Ortadoğu'ya yönelik planları ve politikaları önünde ciddi bir engel olmayı sürdürüyor. Bu durum emperyalist güçlerin TC'ye dayanarak bölge üzerinde egemenlik sürdürmesini zorlaştırıyor. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, bölge halklarının devrimleri için kılavuz rolü oynayarak emperyalist güçlerin bölgemizdeki ekonomik ve siyasal çıkarları açısından bir tehlike yarattıkça ve bölgede bilimsel sosyalizmin yaratıcı uygulamasını temsil ettikçe emperyalist güçlerin saldırılarında da bir artışın olması kaçınılmaz olmaktadır.

Kürdistan halkı ile TC arasındaki savaşta emperyalist güçlerin tarafsız olması beklenemez ve zaten başından beri TC'yi desteklemişlerdir. Fakat değişmekte olan durum, Kürdistan ulusal kurtuluş savaşı karşısında TC'nin savaşı kaybedeceği anlaşıldıkça, daha önce TC eliyle yürüttükleri ve perde arkasından yönettikleri savaş tarzının yanı sıra, devreye bizzat doğrudan girip savaşa müdahale etmeleridir.

Bugün emperyalist güçler TC ile her alanda işbirliği yaparak PKK'ye ve onun öncülük ettiği Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine saldırmaktadırlar. Bu temelde Kürdistan halkına karşı açtığı savaşta emperyalist güçler çeşitli yöntemleri içiçe kullanmaktadır. Bu yöntemleri uygulamada kimi emperyalist devletler rol gereği ön plana çıksa da, esasen saldırıların koordinesi doğrudan NATO karargahında planlanmakta ve yönlendirilmektedir.

Emperyalist güçlerin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı uyguladıkları savaş taktikleri, PKK'nin fiziki ve siyasi imhasını hedeflemekte, bu olmazsa PKK'yi devrimci özünden boşaltarak tasfiye etmeyi hesaplamakta, daha sonra bu taktiğin başarısı temelinde Kürdistan halkına kültürel özerklik ve otonominin verileceği vaad edilmektedir.

Bu durum yeni değildir, fakat son yıllarda emperyalist devletlerin belli bir sonuca varmak için çabalarını kat kat arttırdıkları da bir gerçektir. Bu konuda tüm emperyalist güçlerin ortak çabaları olmakla birlikte ABD ve Alman emperyalizminin daha yoğun bir çaba içinde olduğu ve başı çektikleri görülüyor. Özellikle Alman emperyalizmi bu konuda şampiyonluğu kimseye kaptırmak istememektedir.

Alman emperyalizmi kendi içinde, TC'nin Kürdistan'da başvurduğu faşist uygulamaların benzerine başvurmaktadır. Alman emperyalizminin yaptığı, TC'nin Kürdistan'da yürüttüğü PKK'yi ve onun şahsında Kürdistan halkını imha etme savaşını yeni bir cephede sürdürmesi olmaktadır. Almanya'da PKK davası, Alman emperyalizminin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı açtığı savaşın anlamını ve boyutlarını çok iyi ortaya koymaktadır. PKK davası, Almanya'nın TC ile PKK'nin öncülük ettiği Kürdistan halkı arasındaki savaşta TC'nin yanında aktif yer almakla yetinmeyip, bizzat resmen savaşa katıldığını göstermektedir.

Kürdistan halkına karşı yürüttüğü sömürgeci savaşta TC'nin Almanya'dan kapsamlı bir ekonomik, siyasi ve askeri destek gördüğü herkesçe bilinmektedir. Verilen bu çok yönlü ve oldukça kapsamlı desteğin TC tarafından Kürdistan halkının imhasında ve ulusal kurtuluş mücadelesinin bastırılmasında kullanıldığını herkes gibi Almanya'nın kendisi de bilmektedir. Buna rağmen bu yardımların arttırılarak sürdürülmesi, TC'nin Kürdistan halkına karşı yürüttüğü imha savaşında TC ile Alman devletinin aynı amacı paylaştığı ve aralarında ciddi bir farkın kalmadığını göstermektedir. Bu da ABD'nin TC'nin güvenliği ve yaşama garantisini Almanya'ya bırakmış olduğu iddiasını doğrulamaktadır. Almanya'ya bu misyon, Almanya'nın Türkiye ile tarihi ve güncel ilişkileri, bu ilişkilerin ekonomik, siyasi ve askeri boyutları ile Almanya'da oyun bir Türk ve Kürt işçi kitlesinin bulunması ve Almanya'nın dev boyutlara varan ekonomik ve siyasal gücü dikkate alınarak verilmiştir. Bu da Almanya'nın Türkiye politikasında yalnız başına olmadığını ve tek başına hareket etmediğini göstermektedir.

Almanya'nın bir taraf güç olarak savaşın içine girmesi, Almanya'da yaşamakta olan Kürt halk kitlesine yönelik politikasına da yansımaktadır. Almanya'daki Kürtlerin Kürdistan'da gelişmekte olan PKK öncülüğündeki bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine maddi ve manevi destek sunmasını engellemeye çalışmaktadır. Bu amaçla yurtsever Kürtler üzerinde çeşitli yöntemlerle baskılar uygulayarak Almanya'daki ulusal kurtuluşçu faaliyetlerini engellemeye çalışmaktadır. Almanya'da yaşayan yabancı halklardan bir tek Kürtlerin ulusal ve kültürel kimliğinin Almanya tarafından kabul edilmemesi, Almanya'nın Kürt politikasının TC'ninki ile ne kadar çakıştığını göstermektedir. Bu durum Kürdistan sorununda özünde Almanya'nın Türkiye'den farklı düşünmediğini ve ayrı bir politika izlemediğini göstermektedir.

Almanya'da yaşayan yabancılar içinde Kürtlerin devletin özel bir baskısına maruz kaldıkları bir gerçektir. Fakat Kürtler aynı zamanda Almanya'nın genelde yabancılara karşı uyguladığı baskılardan da nasibini almaktadır.

Bir dönem yıkılan ekonomisini ve alt yapısını yeniden inşa etmek ve geliştirmek için ihtiyaç duyduğu iş gücünü karşılamak amacıyla davet ettiği yabancı işçileri, bu sefer amacına ulaştıktan sonra, "ekonomik kriz ve işsizlik sorunu" var diye çeşitli baskıcı yöntemlere başvurarak yurtdışı etmeye çalışmak, Almanya'nın yabancı işçilere ne kadar faydacı, çıkarcı, baskıcı ve sömürücü yaklaştığını göstermektedir.

Almanya'daki son olaylar, artan yabancı düşmanlığı ve yabancılara yöneltilen sistemli faşist-ırkçı saldırıların temelinde genelde Alman devletinin tarihsel olarak süregelen halklar ve demokrasi düşmanlığı, özelde ise yabancılara bakış açısı ve yaklaşımı yatmaktadır. Yabancıların yurtdışı edilmesinin mevcut ekonomik krizden ve işsizlik sorunundan kurtulmanın bir çaresi olarak görülmesi, yabancı düşmanlığını ve yabancılara yönelik saldırıları daha da körüklemektedir. Mevcut saldırılar bilinçli ve örgütlü olup Hitler faşizmini çağrıştırmaktadır ve bu tür bir faşist-ırkçı hareketin yeniden gelişme göstermesi hem Alman halkı hem bütün insanlık hem de yabancılar için ciddi bir tehlike olmaktadır. Kaçınılmaz olarak bu tür faşist-ırkçı hareketlenmeler Almanya'da tarihi tekerrür etmekle kalmamakta, Almanya'da faşizmin ve ırkçılığın hala ne kadar köklü olduğunu da göstermektedir.

A. Aktaş

Alman Tarihçi Rainer Stoodt'un "Yeni Ülke Dayanışma Gecesi"nde Türk-Alman ilişkileri üzerine yaptığı konuşma:

Alman–Türk ilişkilerine yanıt:

Kürt halkının dostları gittikçe artıyor

Alman polisleri gösteri yapan yurtseverlere saldırıyor — Foto: Berxwedan

Değerli yoldaşlar!
Değerli arkadaşlar!

Sizlere şimdi halkımız açısından son derece ilginç olan Alman devleti ile Türk devleti arasındaki ilişkileri biraz açıklamak istiyoruz.

Almanya ile Türkiye arasındaki ilişkiler farklı alanlarda ve farklı düzeylerde cereyan etmekte ve bu durum çoğu zaman Kürt halkının kaderini ya doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemektedir.

Başta, bu ilişkileri anlayabilmemiz için, Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu ARGK'nin açıklamasından bazı alıntılar okumak istiyorum.

"Ölüm mangaları ve kontr-gerilla birlikleri özellikle bu silahlarla -ki burada kastedilen silahlar Doğu Almanya'nın çözülüşünden sonra ortada kalan silahlardır- Kürdistan'da halkımızı katlediyor.

Geçenlerde Lice ve Kulp'taki masum insanlarımızı ezen tanklar, her gün halkımızı katleden kontr-gerillanın ellerindeki kalaşnikoflar, Kohl hükümetinin Türkiye'ye olan hediyesidir. Türk-Alman dostluğunun bu yüzyılın başlarında Ermeni ve Kürt halkına yapılan soykırımlardaki rolünü biz unutmadık.

Genel olarak bakıldığında, yapılan bu yardım sömürgeci-faşist Türk rejiminin, kendi özgürlüğü için savaşan Kürt halkına karşı sürdürdüğü savaşta taraf tutmak demektir. Bu nedenle, bu dostluk Kürt halkının katliamı için yürütülen bir dostluktur."

ARGK, Federal Almanya'yı, Kürt halkının TC'ye karşı verdiği ulusal kurtuluş mücadelesinde Türkiye'nin yanında yer aldığı için kınıyor ve bu nedenle, *"bize karşı savaş sürdüren cephedir"* diyor.

Bu kanaata neden vardıklarını açıklamalarımla anlatmaya çalışacağım.

Alman-Türk ilişkilerini anlayabilmek için konuya dört noktada bakmak gerekir. 1-Politik alan, yani Alman ve Türk devletleri arasındaki politik ilişkiler, 2-Ekonomik alandaki ilişkiler, 3-Polis ve askeri alanlardaki ilişki ve anlaşmalar, 4-Kültürel alanlardaki ilişkiler.

Çok basit görünen kültürel alandan başlayalım: Türk makamlarının Kürt kültürüne yaptıkları baskı Almanya'ya kadar uzanıyor. Burada da çocuklara Kürtçe isim vermek yasaktır. Burada da Kürt çocuklarına sadece Türkçe dersi veriliyor. Radyo ve televizyon yayınlarına baktığımızda Kürtçe olarak en ufak bir örneğini görmek bile mümkün değildir.

Bunların hepsi Türk-Alman kültür anlaşmasında yer alıyor. Bundan da anlaşılıyor ki, Alman makamları Kürt halkını bir ulus olarak kabul etmek istemiyorlar.

Giessen'den bir örnek vermek istiyorum. Türk-Alman sağlık müessesesinin merkezi yeri burada. Türk doktorları burada yaşayan işçileri ve ilticacıları Türkçe konuşarak muayene ediyorlar. Ama burada Türk dedikleri insanların çoğu Kürttür. Kürtçe konuşan doktorlar burada işe alınmıyor. Ama bunun yerine Tıp Fakültesi, bu kuruluşun başkanlığını yapan Semra Özal'la sık sık sempozyumlar düzenliyor. Bu fakültenin dekanına TC'ye olan yakınlığından dolayı İstanbul'da fahri doktorluk ünvanı verildi. Çünkü bu kişi, askeri darbeden sonra ünversitelerde olan olayların unutan birisidir.

Özellikle askeri darbeden sonra gelişen Türk-Alman ilişkileri, hem ekonomik ve hem de askeri alanlarda büyük bir önem kazanmıştır. 19. yüzyılın ortalarında bu ilişkilere başlayanlar Alman subaylarıydı. Bu yüzyılın başlarındaysa, "Deutsche Bank", Bağdat Demiryolu'nu finanse etmiştir. Ama Krupp ve Mauser gibi firmalar da kazançlarını Türk askerlerinden sağlayarak, Ermeni halkına yapılan kırımdan kazanmışlardır.

Federal Almanya da aynı şekilde her iki alanda angaje oluyor. Bir taraftan ekonomik yardım, diğer taraftan çok güçlü askeri yardım. Bu yardımlar Türkiye ve Kürdistan'da her zaman katliamların zeminini oluşturmuşlardır.

Bu konuda birkaç örnek:

- ARGK gerillalarına karşı köy korucuları silahlandırılmışlardır.
- BO 105 tipi helikopterler ARGK' ye karşı savaşta kullanılıyor.
- Güney Kürdistan'a yönelik saldırılarda Leopard tankları kullanılmıştır.
- Körfez savaşı esnasında Türkiye'ye NVA-Doğu Alman silahları hediye edilmiştir.

Bu silahlar ise Kürt halkına karşı kullanılmıştır, ama sadece Kürtler'e karşı değil. Türkiye bu silahları aynı şekilde komşusu olan Türk kökenli Azerbaycan'a hediye etmiş, onlar da Ermeni halkına karşı kullanmışlardır.

- Tüm polisler, özel timler Magierus, Deutz veya Daimler Benz markalı araçlarla Kürt köylülerine karşı savaşıyorlar.

Şimdi liberal düşünceli bazı insanlar, "tüm bunlar doğruysa, o zaman Almanya'dan TC'ye verilen silah yardımlarını durdurmak lazım", diye düşünebilirler. Ama bu o kadar kolay bir iş değil. Çünkü Almanya, TC'nin en sadık bir müttefiğidir.

1980'de askeri darbe olduğunda hem kamuoyu ve hem de politikacılar belirli eleştiriler getirmişlerdir. Ama aynı zamanda parlamentoda, şimdiye kadar verilen yardımın yanında özel bir yardımın verilmesi kararı da alınmıştır. Ve bu da o zamanlar yapılan askeri darbenin ne derece rızayla ve destekle kabul edilmişliğini gösteriyor. O yıllardan sonra Kürt halkına yapılan vahşice katliamlara karşı Almanya, hiçbir zaman bir tek önlem bile almamıştır.

Hala bugün bile Kürtler Alman devleti tarafından siyasi mülteci olarak görülmüyor ve bazı mahkemeler, Kürtlerin grup olarak siyasi nedenlerle kaçmak zorunda kaldıkları kanaatine vardıkları halde, Federal Almanya devleti, bu gerçekleri kabul etmek istemiyor. Tabii bunu da anlamak lazım, çünkü Almanya hala belirli noktalarda Kürdistan'da yapılan baskılara ortaklık ediyor.

Saydığım bu askeri yardımların yanında Alman emniyet makamları, Türk özel timleri burada eğitip Kürdistan'a gönderiyor. Bu özel timler, Kürdistan'daki yüzlerce insanı öldüren ölüm mangalarıdır. Görüldükleri yerde, halkın içinde korku ve dehşet uyandırıyorlar.

Bu özel timler tarafından öldürülenlerden biri **Derviş Sevgat'tı**. Derviş Sevgat işkenceyle öldürüldü. Derviş, Almanya'da çalışan bir işçiydi. İzin esnasında Kürdistan'da özel timler tarafından yakalanıyor ve birkaç gün sonra akrabalarına, Derviş'in PKK militanlarına karşı verdikleri bir çatışmada öldüğünü söylüyorlar. Uzun tartışmalardan sonra Derviş'in cesedi ailesine veriliyor. Çok açık ki, Derviş, işkenceyle öldürülmüştür. Derviş, bu şekilde öldürülenlerden sadece bir insanımızdır. Ama Derviş'in ölümünde, bu katliamda Alman makamları ortaktır. PKK üyelerine ve sempatizanlarına karşı açılan davada yakalananların birisinin not defterinde Derviş'in adı geçiyordu. Bütün adlar, Türk makamlarına Federal Almanya Başsavcılığı tarafından bildirilmişti.

ARGK'nin Federal Almanya'yı neden "bize karşı savaşan devlettir" diye nitelendirdiği şimdi bu örneklerle daha iyi anlaşılıyor. Federal Almanya, Kürdistan halkına yapılan baskı ve katliamlara verdiği desteklerin yanında, Kürt halkının direnişini istemiyor ve aynı zamanda özgür ve bağımsız bir Kürdistan'a karşı yürütülen katliam politikasını destekliyor. Her türlü açıklamalarında, meclis toplantılarında, uluslararası kurumlarda Alman temsilcileri, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ihanet ediyor ve özellikle bu kurtuluş mücadelesini başlatan ve sürdüren partiyi, yani PKK'yi terörist olarak ilan ediyor.

Geniş çapta yapılan ev baskınlarından sonra 20 Kürt politikacısı tutuklanıyor ve PKK'yi terörist ilan edebilmek ve bunu kanıtlayabilmek için Düsseldorf'ta büyük bir mahkeme başlatıl[ı]yor. Derviş Sevgat'ın davası b[u] tahkikat dosyalarından alın[]mıştır.

Bu dava açıldığında Türk basını, sevincinden bas bas bağırıyor, "Almanya da teröristlere karşı tavır alıyor" diye başlıklar veriyordu. Ama dava istedikleri hızı alamayınca, Tercüman ve diğer gazeteler, "Almanya, belki de teröristlere yardım ediyor" endişesine düştüler. Ama ben kendilerini sakinleştirebilirim. Çünkü TC ve Almanya arasındaki politikada bir şey değişmedi ve burada Alman polisi ve mahkemeleri yanlış bir anlaşma olmasını istemediler. Türkiye İçişleri Bakanı'nın tepkisi ve "Artık terörist yuvalarının kapatılması gerekiyor" tarzındaki istemi üzerine Federal Almanya'da birçok Kürt derneklerinde aramalar yapıldı.

Görüyoruz ki, Türk-Alman ilişkileri birçok biçimde sürdürülmektedir. Tüm bu açıklamalarım şimdiye kadar varolan durumu izah etmektedir. Türkiye'nin jeostratejik yeri çok müsaattir. Bu nedenle çoğu Batılı işadamlarının yatırımı için uygundur. Çok su bulunan bir ülke ve su da Ortadoğu'da az bulunmaktadır. Özgür bir Kürdistan, F. Almanya'ya bir sürü güvensizlik getirir. İşte bu nedenle Türkiye'yi destekliyor ve Kürt halkının haklarını savunmuyor.

Ama ben biraz da diğer ilişkilerden bahsetmek istiyorum. Türkiye ve Almanya arasındaki ilişkilerin yanında, çok değilse bile Kürt halkının kavgasını, savaşını destekleyen, ezilenlerden yana olan bazı insanlar da var. Gecelere ve yürüyüşlere katılan, halkınızla dayanışma gösteren dostlarınız gittikçe artıyor.

Bugünkü gece de Alman dostlarınızın sizlere olan dostluk ve dayanışmasının ifadesi oluyor. Bu nedenle konuşmamın sonunda bu insanların isteklerine ben de katılıyor ve diyorum ki:

-Türkiye'ye askeri ve polis yardımlarına son!
-Kürt politikacılarına karşı olan davalar hemen durdurulsun!
-Yaşasın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi!

15 Şubat 1992

DÜNYA BASININDA KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ

Gazeteciler çapraz ateşte

Die Tageszeitung 26.2.1992, Almanya

Türkiye'de birkaç gün içinde radikal islamcılar ve ordunun işbirliği üzerine incelemeler yapan ikinci bir gazeteci kurşunlandı.

İstanbul (taz): Kürt yanlısı haftalık gazete Yeni Ülke muhabirleri önceden sezinlemişlerdi. "Gercüş'e gelirsen seni öldürürüz." Kısa bir süre önce tutuklanan bir muhabirleri üzerine yazdıkları makaleye bu başlığı vermişlerdi. "Ekim ayı başlarında kontr-gerillanın katliamları üzerine bir araştırma yapan Batman Muhabirimiz Cengiz Altun, Gercüş'te, jandarma karakolunda iki gün gözleri ve elleri bağlı tutuldu. 'Seni yakalarken görenlerin olduğuna dua et. Öyle olmasaydı, kimsenin haberi olmazdı' tarzında tehdit edildi. Muhabirimiz savcı tarafından sorgulanmadan geri serbest bırakıldı." Tehdit gerçekleşti. Terör örgütü "Hizbullah" ile ordu tarafından yönlendirilen kontr-gerillanın işbirliği üzerine birçok makale yazan Cengiz Altun, Pazartesi günü Batman'da büroya giderken 7 kurşunla vurularak katledildi.

Yeni Ülke'nin Yayın Koordinatörü Mehmet Oğuz, cinayeti "Faili meçhul cinayetler zincirine bir tane daha eklendi, denilecek" diyerek, izah ediyor. Cengiz Altun, yılbaşından bu yana Kürt şehri Batman'daki üçüncü kurban. Kürdistan'da ise son aylarda Hizbullah hesabına giden onlarca cinayet olayı var. Kurbanlar mütemadiyen gerilla örgütü PKK'ye yakın olan Kürt şahıslar olmuştur. Bölgedeki güvenilir kaynaklardan aldığımız bilgilere göre aşırı dinci Hizbullah kontr-gerillanın bir kolu olup, iç savaşın olduğu Kürt bölgesinde devletin emrinde adi işleri yerine getirmekte.

Kısa bir süre önce sol, haftalık dergi "2000'e Doğru", "Hizbullah" yanlılarının polis karakollarında eğitildiğini yazmıştı. Eski İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu'nun bizzat devlet güvenlik sistemine aşırı dincileri yerleştirmede büyük rolü olmuş. Bu makale yayınlandıktan kısa bir süre sonra, Cengiz Altun'un katledilmesinden sadece bir hafta önce, "2000'e Doğru" muhabiri Halit Güngen sokak ortasında katledilmişti.

Geçen yılın ortalarından bu yana Türk basınında, özellikle islamın etkisinin büyük olduğu Kürt bölgelerinde "Hizbullah" ın PKK'ye karşı Türk ordusunun özel terör örgütü olarak savaştığına ilişkin yoğun söylentiler yer almakta.

Gerek PKK sempatizanlarının gerekse islamcı şahısların dükkanları bombalandığında, Türk gazetelerinde "PKK ve 'Hizbullah' arasında savaş" manşetleri atılıyordu. Ancak faillerin her ikisinde de aynı olduğuna dair birçok işaret var. Sosyal demokrat milletvekili Hatip Dicle kullanılan bombaların devlet silahlanma tekelinden (MKE) çıktığına işaret ediyor: Türk ordusunun kullandığı bombalara benzeyen bombalar. Aralık ayı sonunda "İslam kitapçı dükkanı" bombalanan Akın Uygun, PKK sempatizanlarını ve dindarları birbirine karşı kışkırtmak için bir komplo olduğunu tahmin ediyor. "Bu güçler, bizim PKK'ye karşı eylemlere girişmemizi sağlamak için bombaların PKK'ye ait olduğuna inandırmaya çalışıyorlar."

PKK de aynı aşırı dinci bir "Hizbullah" örgütünün varlığını ihtimal dışı bırakmıyor. PKK Avrupa Örgütü ta aylar önce "Bu eylemlerle kontr-gerilla eylemlerinin arasında paralellik görülmekte. Kontr-gerilla 'Hizbullah' adı altında örgütlenmekte" demişti.

Kürtler tehlikede

Le Courrier 12.2.1992, İsviçre

İsviçre'de yayınlanan **Le Courrier** gazetesinin 12 Şubat tarihli sayısında **Angelica Roget** imzasıyla yayınlanan yazıda *"Irak'tan sonra Türkiye: Kürtler tehlikede"* başlığı altında Türk devletinin Kürdistan halkına yönelik geliştirdiği katliamları ve buna karşı gelişen tepkileri değerlendiriliyor.

Angelica Roget, *"Irak'tan sonra Türkiye mi? Kürdistan'ın Türkiye parçasında yeni katliamlardan çekinen 300 kadar Kürt, Birleşmiş Milletler Sarayı önünde gösteri yaptı"* alt başlığıyla yayınladığı yazıda şu görüşlere yer veriyor:

"Birçoğu mülteci olan Kürtler, 7 Ocak'tan beri PKK gerillalarını yoketmek bahanesiyle süren bombardımanın gelecekteki daha kapsamlı olayların habercisi olduğu düşüncesindeler. Kısa bir süre önce Türk basını, Cumhurbaşkanı Özal'ın bu bölgenin Türk ordusunun acımasız saldırılarına hedef olacağı görüşlerine yer verdi. Genelkurmaydan bir yetkili ise 'Burasını (Kürdistan) mezarlığa çevireceğiz' dedi."

Daha sonra, 1990 baharından beri Türk devletinin Kürdistan'da yürüttüğü insansızlaştırma politikasına ve katliamlarına değinen Angelica Roget, *"1923 Lozan Antlaşmasından beri -ki bu Antlaşma Kürtlerin bir devlet kurma hakkını tanıyan Sevr Antlaşması'nı geçersiz kılmıştır- Kürdistan Ortadoğu'nun çözümlenmemiş sorunlarından biri olarak durmaktadır. Büyük bölümü Türkiye tarafından işgal edilmiş olan Kürdistan'ın geri kalan toprakları, İran, Irak ve Suriye arasında parçalanmıştır. Birbuçuk yüzyıldan beri 25 milyon Kürt sürekli asimilasyon ve toplu sürgünlere maruz kalmaktadır"* demektedir.

Daha sonra Körfez Savaşı'nda Kürtlerin emperyalist ülkeler tarafından nasıl bir komployla katliam ortamına getirildiklerine değinen yazar Roget yazısını şöyle tamamlıyor:

"Kürt sorunu şu anda Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nda 'ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı' ile ilgili bölümünde tartışılmakta. Birçok ONG (Devlet ile Bağlantısı Olmayan Örgütler) 'Kürt sorununa siyasi bir çözüm bulunmazsa, bölgede hiçbir zaman barıştan sözedilemez' görüşündeler..."

Gelecek bir Kürt saldırısından duyulan endişe

El Pais 16.2.1992, İspanya

El Pais gazetesi muhabirlerinden **Leena Reikko**'nun *"Gelecek bir Kürt saldırısından duyulan endişe"* başlığıyla İstanbul'dan gönderdiği haberde şöyle deniliyor: *"İstanbul'da birkaç gün önce 7 polis ve jandarma taranırken; Kürt bölgesi olan Güneydoğu'da katliamlar sürüyor. Kürtlerden taraf aktif çalışan insanlar kayboluyorlar. Aynı zamanda gerilla saldırıları da devam ediyor. Cumhurbaşkanı Turgut Özal, başarılı bastırma hareketinden sözediyor. Genelkurmay Başkanı rövanş istiyor ve güvenlik güçleri mensupları yürüyüşler düzenleyerek intikam istiyorlar."*

Daha sonra Kürdistan'da yürütülen ulusal kurtuluş mücadelesinin vardığı düzey gereği baharda gerçekleşmesi beklenen PKK hedeflerine ve Türk devletinin buna karşı geliştirdiği tedbirlere değinen L. Reikko, *"Bölgedeki askeri operasyonlar için ayrılan bütçe bu yıl %76 bir artış gösterdi. Jandarma için bu oran %113'tür. Şu anda bölgede 150 bin asker, 57 bin jandarma ve 12 binden fazla polis mevcuttur"* demektedir.

Muhabir Leena Reikko, daha sonra PKK önderliğinde gelişen gerilla savaşının kısa tarihçesine değinmekte, Türk devletinin bu süreçte verdiği kayıpları belirtmekte, ayrıca *"Kırsal ve şehir alanında saldırılar"* ara başlığı altında da gerillaların Türkiye metropollerinde gerçekleştirdiği eylemlere yer vermektedir. Türk devletinin Kürdistan'da geliştirdiği terör, baskı ve katliamlara değindikten sonra kontr-gerilla ve polis işbirliğinde geliştirilen öldürme olaylarını ve bu konuda hükümetin saldırgan tavrını ortaya koyan muhabir, gelişmeler karşısında Demirel hükümetinin zor durumda olduğunu belirtiyor.

Türkiye'de üç gazeteci öldürüldü

De Morgen 27.2.1992, Belçika

Türkiye'deki basın, Başbakan Demirel'e bir çağrı yaparak gazetecilerin güvenliğinin daha da garantilenmesini istediler. Geçen üç hafta içerisinde üç gazeteci öldürüldü. Kürt kenti Batman'da 21 yaşındaki Yeni Ülke muhabiri Cengiz ALTUN Pazartesi günü bilinmeyen kişiler tarafından öldürüldü. Kontr-gerilla eylemleri hakkındaki yazılarından dolayı Altun tehdit edilmişti. Bu olaydan bir gün önce İstanbul'daki Daily News gazetesinin Siirt'teki muhabiri Mehmet Özkesici bombalama sonucu öldü. Geçen Perşembe günü de 2000'e Doğru muhabiri Halit Güngen öldürüldü. Bir basın açıklamasında Demirel, "elinden geldiği kadar öldürmeleri durduracağını" belirterek, "fakat benim gücümün dışında kalan şeyleri benden istemeyin" dedi. Öldürülmeler yanında gazetecilere Türk güvenlik güçleri tarafından da baskı yapılmaktadır. Yeni Ülke Cizre muhabiri Sait Arısoy, "bir gerilla savaşçısının konumu bir gazetecininkinden daha güvenilirdir" dedi.

Kürdistan'da savaş Mart'ta başlıyor

Tanaan, Finlandiya

Tanaan gazetesinde **Jorma Lindfors** imzasıyla yayınlanan yazıda *"Kürdistan'da savaş Mart'ta başlıyor"* manşeti altında *"Kürt örgütü PKK Türkiye'ye karşı savaşı artıracaklarına dair tehdit etmekte"* denilmektedir.

Söz konusu gazete Finlandiya'ya ziyarette bulunan bir ERNK temsilcisiyle bu konuda yaptığı röportajı kısa yorumlamalarla yayınladı. Yayınlanan röportajın içeriği kısaca Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi ve bunun 1992 yılında içine girdiği Ulusal Meclis'in inşası, Savaş Hükümeti'nin ilanı ve siyasi-askeri ordulaşma hakkında bilgilendirmeler ile Türk devletinin Kürdistan'da kış süresince yaptığı bombardımanlar, ayrıca Türk özel savaşının Kürdistan'da geliştirdiği katliamlara ve yeni hükümetin Kürt halkına karşı savurduğu toplu katliam tehditlerine açıklık getirmektedir.

Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği...

Baştarafı 18. sayfada

ve birliklerin oluşturulması kabul edilmişti. Ayrıca Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği'nin merkezi Almanya'nın Bonn şehrinde olmak üzere, Almanya'nın ve Avrupa'nın uygun olan değişik şehir ve ülkelerinde alt şubelerinin kurulması da karara bağlandı.

Böylece çalışmalarına Bonn'da başlayan Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği, Almanya'da resmi bir kuruluş haline gelmesinden sonra 27-28 Mayıs 1989'da Bonn'da I. Kongresi'ni gerçekleştirdi. Bu kongreye Almanya'nın değişik şehirlerinden ve Avrupa'nın değişik ülkelerinden yüz civarında delege katıldı.

İki günlük yoğun çalışma ve tartışmalar sonrasında amaçları doğrultusunda önemli kararlar alındı. Eski yönetim değiştirilerek yeni yönetim oluşturuldu. Yeni yönetim arasında görev bölüşümü yapıldı. Bu kongrede öneri üzerine oy birliği ile örgütün ERNK'ye katılımı kararı alındı.

Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği bu aşama sonrasında da çalışmalarını sürdürerek gelişmine devam etti. İsveç'te kendine bağlı bir şube kurdu. Değişik dillerde kitap ve dergiler yayınladı. Yine kendisine bağlı olarak Kürdistan Yurtsever Öğretmenler Birliği oluşumunu sağladı. Bu birlik yapı olarak Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği içinde otonom olup, kendi program ve çalışmalarını özerk olarak yöntip yönlendirmektedir.

Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği, 2. Kongresi'ni de 21-22 Haziran 1991'de, yine Almanya'nın Bonn şehrinde yaptı. Bu kongreye Almanya'nın ve Avrupa'nın değişik alanlarından yüzden fazla delege katıldı. Bu kongrede de iki günlük yoğun çalışma ve tartışmalardan sonra amaçları doğrultusunda önemli kararlar alındı. Geçmişteki olumsuz tavır ve gelişmeler tenkit edilerek mahkum edildi. Yeni yönetim oluşturularak işbölümü yapıldı. Bazı alanlara yetkililer tayin edildi.

Bu aşama sonrasında yapılan çalışmalarla Almanya'nın Berlin şehrinde Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği'nin bir şubesi daha açıldı. Yine Kürdistan Yurtsever Öğrenciler Birliği oluşturuldu. Halen amaçlarına bağlı olarak çalışmalarını devam etmektedir.

Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği'nin günümüzde yüzün üstünde üyesi ve yan örgütlenmeleri ile çalışmalarını sürdürdüğü düşünüldüğünde, Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesinin enine ve boyuna hızla gelişmesi oranında bir mücadele içerisinde olmadığı veya ona denk düşen bir mücadele sergilemediği gerçeği ortadadır. Buna rağmen çalışmaları ile verdiği ürünler ve örgütlü yapısının kazanımı Kürdistan mücadelesi açısından önemli bir kazanımdır. Bunun meyvelerinin ileride alınacağı muhakkaktır.

Birleşmiş Milletleri...

Baştarafı 21. sayfada

uluslar içinde burjuva demokratik devrimin hedeflerini yerine getirmek için örgütlenmiş olan bu kurum, İkinci Dünya Savaşı'nın resmi olarak bittiği geçtiğimiz iki yılda, geçersizliğini daha fazla ispatlamaya başlamıştı bile.

Bugünkü toplantıya katılan ve G-7 olarak bilinen dünyanın gelişmiş kapitalist devletleriyle, güçten düşmüş, İkinci Dünya Savaşı'nın eski galipleri bu örgüte yeni görevler yüklemeye çalışıyorlar. Bugünkü toplantının temel amaçları arasında, hala ayakta kalan sosyalist devletlerde geriye dönüşümün nasıl sağlanacağı ve oralardaki burjuva hareketlerin gelişme olanağının sağlanması; İkinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıkmış, ama bugün dünyanın yeniden ekonomik süper gücü olmuş Japonya ve Almanya gibi devletlerin Güvenlik Komisyonu'nda daimi üyeliğe getirilmesi; Hindistan, Brezilya, Nijerya gibi gelişmekte olan modern sömürgelerin varolan dünya düzenini korumak için yine Güvenlik Komisyonu'na alınması, Ortadoğu, Afrika ve Güney Amerika'daki bunalımların, varolan gelişmiş kapitalist devletler lehinde çözümlenmesi tartışıldı. Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi geçtiğimiz 150 yılda, farklı sınıflar için farklı anlamlara geliyordu. Bugünkü BM toplantısında, Rus, ABD ve İngilizler'in Çin Halk Cumhuriyeti'ne saldırılarının temel nedeninin, bu ülkede de insan haklarını geliştirmek olduğu ileri sürüldü. Güney Afrika'da, Somali'de, Hindistan'ın Pencap ve Keşmir'inde, Brezilya'nın yerlilerinde, ABD ve Kanada'nın yerlileri ve Eskimolarında, ABD'nin sömürgeleri Portoriko, Guam, Virjin adaları, Panama, Fransızlar'ın daha birkaç hafta önce yüzlerce insanı katlettikleri Timor'da, Kürdistan'da ve buna benzer birçok ezilen uluslar ve sömürgelerin insanları Birleşmiş Milletler'ce resmi olarak tanınmazken, Çin'de ikibuçuk yıl önce öldürülmüş 20-30 kişinin politik amaçlarının bugünkü BM'in temel amacı durumuna gelmesi boşuna değildir.

İlkçağ devletinin temel kökeni, kölelikti; bugünkü modern devletlerin temel kökeni de çağdaş köleliktir. BM'in amacı ve görevi de bu çağdaş köleliğin, bütün dünya uluslarında geliştirilip, kurumlaşmasıdır. Uluslar ve devletler de farklı sınıfları bünyesinde taşıyan değişik örgütlenme biçimleridir. Ulusların veya devletin bünyesindeki ulusların kişileri de, içinde birçok çelişkiler taşır. Bireyin çıkarıyla toplumun çıkarı arasındaki bu çelişkiler, ekonomik gelişmenin gücüne bağlı olarak gelişir veya zayıf kalır. Modern devletin ve kapitalist ulusların savunduğu ve yaygınlaşmaya çalıştığı insan hakları, bireyin, toplumun bütünüyle olan çelişkilerini belli bir çerçevede kabul edip, kendisiyle aynı şartlarda olan diğer kölelerle olan özgürlüğünü yasalar dahilinde kabul etmesidir. Yani kişi kendi bencil, kişisel çıkarını hedef aldığı sürece, kendi kişisel çıkarının kölesi olduğu sürece, istediği sapıklığı yapma özgürlüğüne sahiptir. Ne zamanki, bu tek tek kişisel özgürlükler, bir sınıf veya ulus adına bilinçli ve örgütlü bir özgürlüğü hedef alırsa, işte kıyamet o zaman kopar.

Uzun yıllar, sosyalistlerle kapitalist devletler arasındaki politik çatışmalara aracılık yapan Birleşmiş Milletler Örgütü, Sovyetler Birliği'nin çöküşüyle birlikte yeni bir döneme başlıyor. 1970'li yıllara kadar şu veya bu oranda bütün dünyadaki ezilen uluslara, sömürgelere ve geri kalmış halklara BM'de yardım etmeye çalışan Sovyetler Birliği'nin çöküşü, kapitalist devletler arasındaki çelişkileri daha da geliştirdi. Ve bugünkü toplantının amacı da bu çelişkilerin savaşlar olmaksızın nasıl çözüleceği ve eski sömürü sistemlerini sürdürmek için BM'e nasıl yeni görevler vereceklerdir. Soğuk savaşın bittiğini ilan etmelerine rağmen, dünya nüfusunun 4/5'ünün hala açlıkla mücadele etmesi, emperyalist devletlerin amaçlarını gizlemelerine müsaade etmiyor.

Bir kez daha, Birleşmiş Devletler sadece ve sadece kapitalist devletlerin ve burjuva ulusların ekonomik, politik ve toplumsal çıkarlarını güvence altına alan ve koruyan bir sigorta şirketidir ve giderek dünya polisliğine doğru yol alıyor.

31 Ocak 1992

Direniş kahramanlarımız...

Baştarafı 2. sayfada

Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gönderilmek üzere arkadaşlarıyla beraber yola çıkarlar.

Ayfer yoldaş ve arkadaşları bu heyecan içinde düşmana karşı bilgi ile donatılacak, birer savaşçı olacaklardı. Şirvan'ın Taşlı köyü mıntıkasına gelince Herekol dağlarına yaslanırlar. Buradan Botan'a, Botan'dan da Akademi'ye ulaşacaklardı. Ancak düşman yola hain pusular kurmuş, beklemektedir. Taşlı köyünü karanlıkta geçmeleri gerekirken güne kalırlar. Kelle avcısı satılmış korucular önde Siirt Alayı askerleri arkada genç savaşçı adaylarını üzerine yürürler. Çoğunun yaşı 13-14'tür. 6'sının da silahı yoktur. Mücadeleye katılma özlemi içinde her biri bir güneş parçası gibi Kürdistan'ın toprağına düşerler. **Ayfer** yoldaş, *"Sizin uçaklarınız, tanklarınız, toplarınız varsa, bizim de halkın uğrunda sergileyecek direnişimiz, verilecek canımız vardır"* sözleriyle 15 Ağustos 1991'de özgürlük ağacına kan verir. Vatan topraklarıyla kucaklaşarak onurlu şehadet mertebesine yükselir.

Mücadele arkadaşları

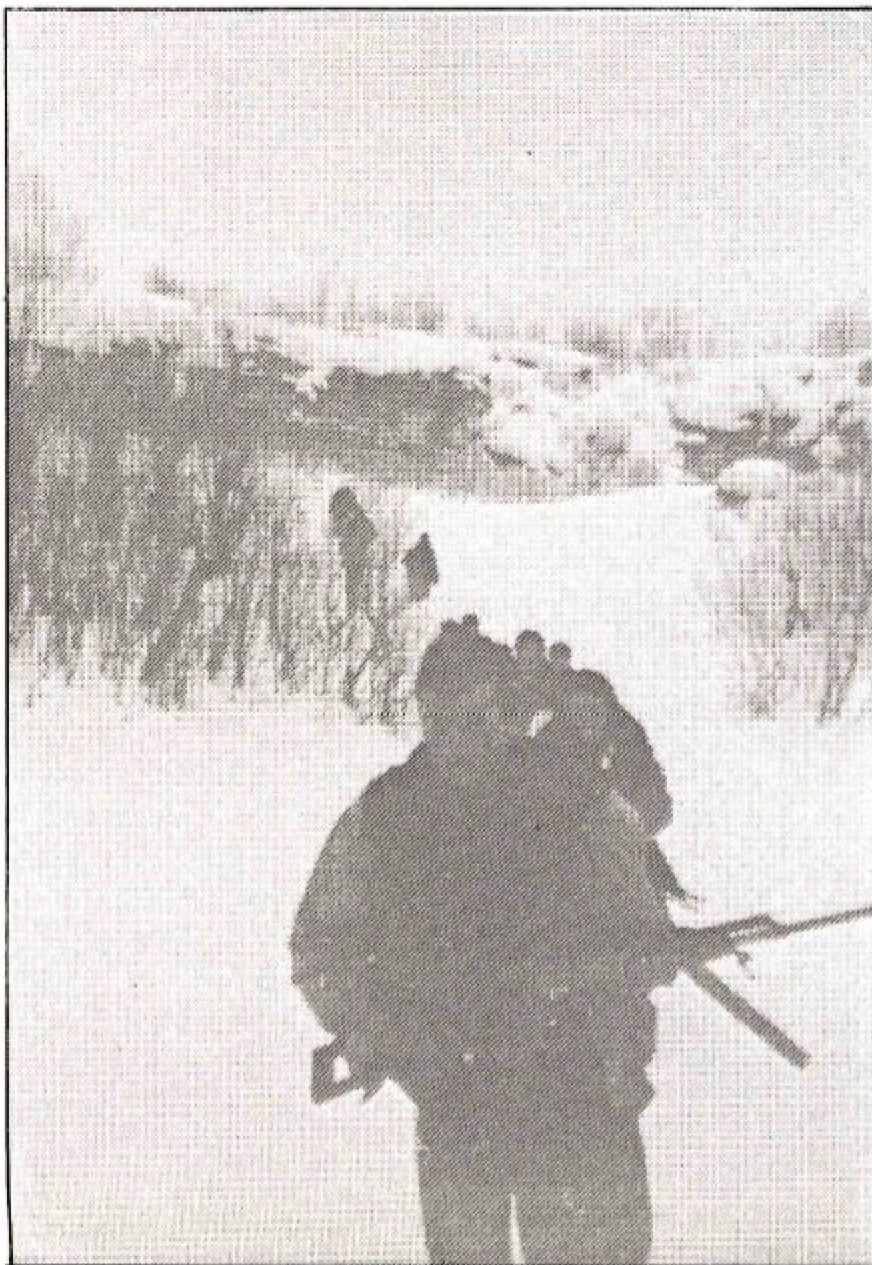
ÇENDÎ TÊKOŞÎNA ME DIJWAR DIBE, DAGÎRKERÎ BÊHTIR DILERIZE

Şerên li Dersimê didomin

Di roja 23'ê Sibatê de li gundê Tirikan navçeya Depê bajarê Mazra şerekî mezin di navbera gerîllayên ARGK û hêzên dijminî de derket. Weke agahiyên gihane me lêdanên mezin li dijminî ketine, lê 6 şervanên ARGK ên qehreman ji şehîd bûne.

Weke tê zanin, li Dersimê di roja 11'e Sibatê de ji şerekî mezin vê nolê dijwar derketibû.

Li Kurdistanê stêrkên zêrîn diçirîsin. Ger zivistan be jî bêhna giyayê kesk û gulîlkên sor û zer dibin evînê dilên me. Çiqasî xweş e Kurdistan, bi şervaniya ji bo rizgariya gel. Yên hilkişîne navserên çiyan, ronahî berdidin çarmedorên niştiman.

Dagîrkerî li Girgê Amo hejiya

Di roja 19'ê Sibatê de, li nêzîkê Xebûrê gerîllayên ARGK mayin vedan pêşiya leşkerên dijminî. Di encama peqîna mayinê de cemseyeke leşkerî firî hewayê. Assubayek û 5 leşkerên ji komên taybetî di cih de mirin, 2 ji birindar bûn û rakirin nexweşxaneyê.

Di şeva 21'ê Sibatê de gerîlla avêtin ser Girgê Amo. Demeke dirêj bi rokêtan li sazginên fermî yên dewleta Tirk xistin. Zirarên gelekî mezin gihan dijminî. Em agahdar nebûn ka çend kuştî ji dijminî hene.

Di şeva 21'ê Sibatê de gerîllayên ARGK avêtin ser bajarê Cizîra Botan ji. Gerîlla ji çar aliyan ketin nava bajêr û hemû sazginên dewletê dan ber rokêtan û çekên otomatîkî. Gelê Cizîra Botan ji tevlî şerî bû û heya derengê şevê şer domand. Zîrarên pirr mezin gihan dijmini, lê agahî li ser hejimara kuştiyên ji dijminî negihane me.

Gerîlla li Nisêbînê li dijminî xist

Di şeva 26'ê Sibatê de gerîllayên ARGK avêtin ser bajarê Nisêbînê. Panzereke leşkerî û panzereke polisan dan ber rokêtan. Herdu panzer di hewayê de firiyan û perçe bûn. Paşê ji gerîlla bi çekên otomatîkî reşandin ser leşkerên di panzeran de.

Bi bilindbûna dengê çekan, gelê Nisêbînê ji dest avet çekan û tevlî şerî bû. Bi carekê hemû sazginên dewleta Tirk ketin ber berikan. Dijmin nekarî tê derêxine, ka gerîlla êrişa xwe ji kîjan ali ve tînin. Şer biqasî nîv-saetekê doma û hêzên dijminî nekarîn bersivê bidin. Çend leşkerên dijminî hatine kuştin diyar nebûye.

Tevgera gerîlla ya paqijkirinê

Di roja 19'ê Sibatê de gerîlla li Cizîra Botan sîxûrên bi navên M. Zekî Atak û Sait Turk kuştin, Mesût Dorûk birindar kirin. Ev kes demeke dirêj bû, ku hevxebatkariya dijminî dikirin û zirarên mezin digihandin gelê me.

Her di vê rojê de sîxûrê bi navê Sait Bozkûrt jî li Hezexê bi mirinê hate cezakirin. Milîsan bombe ji avêtin dikana sîxûrê bi navê Sabrî Karaaslan.

Di roja 26'ê Sibatê de ji li Êlihê sîxûr Halîl Gezer ji aliyê gerîllayên bajêr bi mirinê hate cezakirin.

Bivî awahî careke din eşkere dibe, ku çi sîxûrî û hevxebatkariya li dijî gelê me bê bersiv namîne û gerîlla destûr nadin vî tiştî.

Bombe Stanbolê dihejînin

Di roja 20'ê Sibatê de li Stanbolê welatparêz bombe avêtin sazgîna bi navê İTO (sazgineke xwediyên kargehan). Di encama peqînê de, zirarên pirr mezin gihan saziyê. Ev bombekirin, tirseke gelekî mezin berda dilê dijminî. Livbazî bi armanca protestokirina qirkirina li gundê Qûrdisê çêbû.

Li bajarê Bursa ji êrişek çû ser sawciyekî dewletê. Sawcî bi xwdarî birindar ket, 4 polisên wî diparastin di cih de mirin.

Di roja 27'ê Sibatê de li bajarê Adana êrişek çû ser otomabîleke polisan. Pirraniya polisên di otombîlê de birindar bûn. Polisên birindar ji tirsan revin û xwe kirin çayxaneyan de.

Di roja 26'ê Sibatê li ser axa Elbistanê bajarê Gûrrgumê helikoptereke dijminî ket. 2 albay, 2 binbaşi (serhezar), yuzbaşiyek (sersedek) û leşkerek di cih de mirin. Gava helikopter operasyon dimeşand ketiye. Bivî awahî lêdaneke herî mezin li dijminî ket. Agahî gihane me, ku helikopter ji aliyê gerîlla li erdê hatiye xistin, lê hinek ji dibêjin ji ber mijê li çiyê ketiye.

XELEKA DAWIYÊ DI DÎROKA ÎXANETÊ DE

Piştî Celal Talabanî, Mesûd Barzanî jî çû ber lingê dewleta Tirk. Mesûd Barzanî serokê Partiya Demokrata Kurdistana Iraqê-PDK-I ye. Ev partî, ji dema şerê cihanê yê duwemîn heya niha bûye bela seriyê gelê me yê başûrê Kurdistanê. Partiyeke kevneperest, paşverû û feodal e. Rêberiya vê partiyê bi vebirî xwediyê van taybetiyan e. Rast e, li beramberê dewleta Iraqê ditêkoşe, lê şerekî li paş mayî, li derveyî serdemê birêvedibe. Şêweya şerê pêşmergeyî yê vê partiyê ne li gora demê ye. Ev ji bûye sedem, ku xwîna bi sedhezaran Kurd di valahiyê de biherike, bê sedem birije.

Ev partî, şerekî rast û serxwebûnxwaz tu caran nedaye ber xwe. Her demê bi taktîk û stratejiyên şaş şer kiriye. Her carê ji şerê bilind kiriye, binkevtî bûye û şikestiya ye. Gelê me ajotiye cengê, lê nekariye pêşengiya gel bike. Her carê mirovên me ketine ber wicdana dijminî. Bi caran mirovên me dest avêtine hebûnên xwe û berê xwe dane revê. Her carekê mişexte bûne, perîşan bûne, bûne girekên êş û tivancên mezintirîn.

Ev partî, her demê xeta hevxebatkarî û xwesparîyê kiriye hunera xwe. Xwe daye ser riyên ramyariyên (siyasetên) jar û qels. Her demê pişta xwe daye wan dewletên ku Kurdistanê dagir kirine. Her demê pêvendî û tekiliyên xwe bi sazginên saloxdariyê (istixbaratê) yên van dewletan re hêbûye. Ji xwe re kiriye erk û armanc, ku bi wan re li hev were û tevlî wan bixebite.

Ji aliyê din, taybetiyên xwe yên feodalî û eşîrvanî kiriye bela seriyê hemû Kurdan. Gava hinek xwestibin ber bi aliyê sixletên şoreşvanî ve herin, riya wan girtiye. Li beramberê komên opozisyonê, şerî daye azîneyên komplovanî. Bi riya komployan xwestiye otorîte û serdestiya xwe biparêze. Destê xwe dirêjî hemû birên Kurdistanê ji kiriye. Bi xwe ve girêdayî, li her perçeyeke Kurdistanê PDK'yekê daye damezirandin. Van partiyan jî kiriye perwaneyên sazginên saloxdariyê yên dewletên Kurdistanê vegirtine. Tev bûne partiyên ber destê sazginên casûsiyê û roleke mezin di şikandina pêşveçûnên şoreşgerî û gavên serxwebûnxwaz de leyistine.

Belê ev partî, rewşeke xayintiyê ya vê çendê mezin kiriye kar û barê xwe. Di encamê de tiliyên xwe di xwîna bi sedhezaran Kurdan de gerandiye. Û niha jî ev serokatiya kevneperest, hevxebatkariyeke gemar bi dewleta Tirk re bi pêş ve dibe. Di demekê de, ku gelê bakurê Kurdistanê nêzîkê serfiraziya şoreşê bûye, ev partî bi liv û kirinên xwe dikeve ser riya şikandina têkoşîna rizgariya netewî ya gelê Kurdistanê. Eşkere ye, ku nikare vê bike, lê bi kêmasî xwe amadeyê hinde kirinan dike, ku bikaribe lêdanan li tevgerê bixe. Sedema çûyîna Ankara, sedema gera Mesûd Barzanî bi dîtina me rast û rast ev bi xwe ye.

Ji bo em rûçikê komplovanî û îxanetê yê PDK-I çêtir binasin, divê em çend nimûneyan ji ji ber çavan derbas bikin. Kesê bi navê Xelil Sincarî, ku di sala 1972'an de berpirsiyarê PDK-I yê Zaxo bû, îxanetê weha berziman dike:

"Di sala 1972'an de, min jî Zaxokê peywendiyên bi PDK-Tirkiyê re dimeşandin. Piştî ku em çûn cem Seîd Elçî û hevalên wî, min û Mûstafa Barzanî, me bang li Derwêşê Sado kir, ji bo were cem me. Me gote wî, here Diyarbekrê cem musteşarê MÎT'ê; ji niha û pêve karê te tenê ewe, ku tu tevlî MÎT'ê bixebitî."

Tiştên weha, prensîbên xebata mala Barzaniyan in. Biçine kîjan derê, dikevin bin xizmeta sazginên istixbaratê. Ev tişteki pirr dilxelînek û bi qirejî ye. Şêweyeka xebatê ya gemar, pirr kevin û şêlo ye. Biçine kîjan derê, li ser Kurdan dileyizin, tevlî sazginên saloxdariyê yên dewletên dagirker bê sînor dixebitin.

Kesekî di nava rêzên PDK-I de bi salan cih girtiye û di dawiyê de canê xwe bi kotekê xilaskiriye, weha dibêje:

"Şiyandin pey Dr. Şivan (Seîd Kirmizitoprak). Şivan çû Bawernê. Hingê Esad Xocevî li wir bû. Çawa diçe, Şivan digirin. Piştî rojekê me ezimandin xwarinê. Haya me jî bûyerê nebû. Bi dilxweşî û şahiya ku emê serleşkerekî gerîlla yê mezin bibînin, em rabûn çûn. Pêşî me li cihekî weke hotêlekê sekinandin; hotêleke kavil bûyî bû. Serê beyaniyê dest bi peywandinê kirin û gotin me, 'Hûn tev gûnehkar in'. Me pirsî û me got 'Çima?' Gotin me, 'Seîd Kirmizitoprak, Seîd Elçî kuştiye.' Lê bi rastî, di holê de komployek hebû. Ji şêweyeke şerê taybetî ye ku dewleta Tirk birêvedibe. Ji ber ku Şivan, êdî dewleta Tirk dibizdan. Di bin navê PDK-Tirkiyê de, di rastiniyê de rêkxistineke hindekî şoreşger avadikir. Lewma dixwestin herdu aliyan berdin hevûdu û Kurdan bi hev bidin şikênandin. Di vê barê de Barzanî, Seîd Kirmizitoprak razî kirbûn. Seîd Elçî, bir riya Seîd Kirmizitoprak di nava rêzên rêkxistinê de dan kuştinê. Û kesê ku pêşemîn Seîd Elçî hedef dida nişankirin jî, Osman Qazî bi xwe bû. Bi girani ev wî hedef şanî dikir. Bi vî awahî PDK-Tirkiyê bi tevayî kirin ber destê MÎT'ê. Eşkere jî, bi riya Derwêşê Sado."

Tê zanin; paşê jî Seîd Kirmizitoprak bi komployekê ji aliyê PDK-I ve hate kuştin û ji holê rakirin.

PDK-I ya di bin serokatiya Barzanî, li dijî tevgera Yekîtiya Niştimanî Kurdistana di bin serokatiya Talabanî jî, gelek komplo birêvebiriye. Ev komplo ji gelek meşhûr û navdêr in. Di van komployan de bi sedan êndamên YNK, di daf û kemînan de hatin kuştin.

Li bakurê Kurdistanê jî ev tişt hatine kirin. Bi hevxebatkariya MÎT'ê, li dijî tevgera rizgariya netewa Kurdistanê, berî sala 1980'î gelek xebat hatine birêvebirin. Tevgerên bi navên "Stêrka Sor" û "KUK" avakirin. Di bin navê Kurdîtiyê de, xwîna bi dehan şoreşgerên Kurdistanê rijandin.

Kesek nîne ku nezanibe, pêwendiyên PDK-I bi MÎT, SAVAK û CIA re hebûn. Ev pêwendî jî gelekî jidandî bûn. Rastiyek e, ku ev partî di fermana wan de bû. Kesê çiroka Seîdan dibêje, vê bûyerê jî weha berziman dike: *"Gava ez li başûrê Kurdistanê bûm, hema hema di her meqereke pêşmergeyan de ajanekî SAVAK hebû. Tu caran tevlî xebat û livbaziyan nedibûn. Lê di meqerê de diketin her qûlê û derdiketin. Yekî Îranî hebû her tiştekê kontrol dikir."*

Em bawer in ev nimûne bes in. Ev nimûne baş şanîdikin, ka tevgera di bin serokatiya Barzanî de çendî hevxebatkar, komplovan bû. Li dijî gelê Kurd mîna şebekeyeke îxanetê dixebite. Nimûneyên me rêzkirine, ji bo nasîna rastiyê bes in û zêde ne. Li derveyî van tevan, me dît, ku di bihara sala 1991'ê de ev partî, raperîna gele Kurd çawa şikand. Piştî şikandinê, gelê me avêt dawa imperyalîzmê. Mirovan birçî û perîşan kirin. Kirin ku werin qirkirin, werin mişextekirin û bibin koçerên cihanê, perîşanên çerxa felekê. Cihan tev vê rastiyê ji televîzyonan dît, ji rojnameyan xwend.

Niha jî serekê vê şebekeya îxanetê diçe Tirkiyê, cem dewleta xwînmij û hovane. Sedema çûyîna wî, xwe fîrotin e, bazara bêbextiyê ye. Wê xwe derêxine bazarê û hinde hevxebatkarî û komployên nuh amade bikin. Ji bo rabirrîn û lêdanxistina têkoşîna gerîlla, wê alîkariya cenga taybetî ya dewleta Tirk bike. Çi sedemeke din nîne û çi kesek jî nikare bibêje li derveyî van armanceke wî heye.

Têkoşîna rizgariya netewî li bakurê niştimanî her diçe xurttir dibe. Ji sala 1992'an pêve em ber bi parlamentoyeke netewî ve diçin. Armanc jî, avakirina hikûmeta cengê li Botan û Behdînanê ye. Lewma dewleta Tirk bê tixûp ketiye nava tirs û xofê. Di encamê de jî, dîsa mûhtacê tevger û partiyên Kurdan ên bêbext û îxanetkar bûye.

Weke tê zanîn, piştî Kongreya Netewî ya PKK, Kongreya Çaremîn, li başûrê Kurdistanê Partiya Azadiya Kurdistanê-PAK damezirî. Tevgera PAK, li vê perçeya welatê me, mîna roja sor hilat. Kevneperestên jî gilokên berfê, di demeke kin de heland. Wan jî gel rabirrî (tecrît kir). Pêşengiya rast û şoreşger şanî gelê me kir. Rûçikê PDK-I, ku şebekeyeke îxanetê ye, eşkere kir. Jiyana vê partiyê ya siyasî, xiste nava domana mirinê. Ji bo ku ev hêz, dîsa xwe zinde bike, ew jî bûye mûhtacê dewleta Tirk.

Bi vî rengî du aliyên mûhtacên hevûdu (pêdiviyên hevûdu) derketine meydanê. Li Ankarê xwe gihandin hevûdu. Planên îxanetê û komployên gemar amade kirin. Behsa "dostanî" û "birayetiyê" kirin. Hisabên rijandina xwîna Kurdan dan ber xwe. Lewma em dibêjin ev hevdîtin, hevdîtina îxanetê ye. Hevdîtina kuştina bêhtir Kurdan e. Di demekê de, ku gelê me bi rêberiya PKK serî hildaye û ber bi serfiraziyê ve dimeşe, ev hevdîtin çêbû. Lewma ev hevdîtin, ji piştê ve çikandina şûrê ye, ji piştê ve lêdana li tevgera rizgariya netewa Kurdistanê tê xistin e. Li ser bingeha hevxebatkariyê ev şûrê xwe biçikinin hêviyên gelê Kurdistanê; guman û armanca wan eve.

Lê rastiyeke din jî heye. Tevgera PKK heya niha li dijî gelek komployan, provokasyonan û êrişan cengê kiriye. Gelek tecrûbeyên wê hene. Li ser vê bingehê xwe gihandiye van rojan. Gelê Kurdistanê jî, di şexsiyeta PKK de, azîneyên têkoşînê yên rast û şoreşger nasiye. Dost û dijminên xwe baş ji hev cûda dike. Lewma ev hevdîtina Barzanî û Turgut Ozal a îxanetê ne xerîb e. Gelê me wê nifirînê li ser bibarine. Li dijî vê PKK jî, wê têkoşînê xurttir bike. Wê derseke dîrokî ya baş bide wan. **Bersiv serihildanên gelî û têkoşîna gerîlla bi xwe ye.** Bi van dijminên har, wê di tariya dîrokê de werin xeniqandin û PKK wê di vê de bê guman biserkeve!

BONGILAN

ERDNÎGARÎ

Bongilan (Solhan), bajarekî me yê piçûk e. Ew li navîna bajarên Çewlik û Mûşê direj dibe. Ji Çewlikê 60 km. dûr dikeve. Axa wî li rojavayê bakur bi girêdayiyê gundên Kaniyê Reş, ku ji vê aliyê re Meneşkut tê gotin, ji bakûr digihije gundên Gimgim (Varto). Ger em bi kurti bibêjin, Bongilan bi girêdayiyê Çewlik, Muş, Kaniyê Reş, Gimgim, Dara Hênê ye. Hinek axa wî li başûrê digihêje bajarê Kulp. Wekî tê zanin rûniştvanên Bongilan tevî gundiyan qiyasê 13.000-14.000 in. Niha di navendê Bongilan de çend kes rûdinin, agahdariya min pê tûne ye. Ew gundên, ku li der û dora Bongilanê direj dibin wan in:

Akrag, Alag, Arcên [ku wekî lîwa (nahiye) tê zanin], Arzêng, Axilan, Azad, Badan, Bazimanan, Beroja Jêrin, Berroja Jorîn, Bidir, Cemalan (Selxonê), Cixsî, Çermûk, Çir, Çirikêbankon, Dara Piştî, Derêla, Derê Melon, Derêmûr, Dijnig, D'werni, Exdad, Exik, Gedûg, Ge'werêhêr, Grivas, Gizrû, Golakermijin, Golaqûling, Gomêevd, Gundêkevn (Dewakon), G'wd (Govd), Gwêzer, Hezarşeh, Qasiman, Kar'er (Karûer), Kerozîrtin, Keşkan, Kexmût, Kond-'es (Kondwes), Kwertî, Liç, Lincinek, Melbêrman, Mellon, Mezra Jorin, Noreg (Nûreg), Ongak, Omeran, Perxû, Poxik, Qela, Qemeran, Qirik, Qûlan, Sayer, Serban (Serbon), Sêfan (Sêfon), Sêrdeşt, Tûtêl, Vesênî, Vêrzar, Wêsimerg, Hêcan, Hovît, Hûn, Xaçir, Xaşila (Omrud), Xelbê, Xelilaxa, Xiraba, Xirban, Xirbizûn, Yekmal.

Li jor jî tê xûyakirinê, navên gundan li gor rêza elfabeya Kurdî hatine nivisandin û bi devokê Kurdî ya dimilikî (zazakî) tên bi ziman.*

Wekî tê zanin ava "Murad", ku ji milên Firatê yek e, ji nava axa Bongilan nêzîkê gundê Noregê derbas dibe û heremê ji hev belav dike. Lewma ji aliya şehiyên Bongilanê ew heremê ku, di wî alî avê de mayiye, "wevêr aw", ê ku di vî alî avê de mayîye "navêr aw" tê bi zimanê. Li gor ku tê gotinê, ava Muradê zivistanan pir bi hêz dihereqe û heriqandina wî dilovaniyeke hêja dide mirov. Ev av digehêje bajarê Mezrayê û li ser vê ji pindamê Kebanê hatiye çêkirin.

Dewlemendiyê Bongilan zêdetir bi girêdayiyê xwedikirina heywan e. Axa gundên, yên ku dikevin aliyê Kaniyê Reş zedetir, bi keviran in, lê zozanan ew gundên me bêpêşdarî kirin in. Ava sar, bayê hontik (hênik), hêşinatiyê mergan bi rojê ronahî re jiyanekî hêja didin zozanan. Dema havînê demeke pir bi jiyan e. Li vê demê de, hemû gundî bar dikin diçin zozanan, konên xwe yên reş vedikin û tê de jiyan didomînin. Eşîrê Berîtan ji, ji dema biharê heta dema payizê van zozanan kirê dikin.

Çiyayên Omeran, Solaxan û Şerevdîn bi nav û deng in.

Daristana dora Bongilanê wekî şaxekî direj dibe û dikeve başûra bajarê. Heremê li derdorê daristanê bi "gelê navbeyna bir" an ji "şar mon bir" tê bang kirin. Dijminê hov, weke li her derê Kurdistanê, dixwaze van daristanan ji ji holê rake. Ew li gor xwe dixwaze hevgirtin û hevkariya gel, ku bi gerîllayê ye, biqetine.

ZIMAN

Li heremê Bongilanê devokê Kurdî yê dimilikî (zazakî) tê peyivandin. Lê li navend û çend gundan devokê kurmancî ji tê axaftin.

OL

Ola, ku li heremê tê bawerkirin, Îslam e. Û girêdayiyê zava (mesheb) şafî ye. Gelemperiyê rûniştvanên heremê bi taybetî oldar in. Mixabin, weke her tiştê dijminê hov dest avêtiye li vir jî û oleke pir paşverû dayiye li ber wan. Olperestî bi navê ola islam jî dijmin re bûye haceteke giring, ê ku hêz dide dijmin.

Taybetiyên gelêrî bi navê "nurcitî", "refahê" û hinek teriqetên din hatine helandin. Gelekî xurt bi şev û roj mêja wan bi birdozê Tirk bi navê ola islam tê şûştin. Dijmin birdozê xwe ji gelemperiyê re kiriye tişteka giyanî.

Weke tê zanîn Mele Seîdê Kurdî (Saidi Nursi) melayekî mezin bû, ew di jiyana xwe de herdem dijî birdozê kemalistan şer kir. Lewma jiyana wî ji li girtixanê derbas bû. Viya jî eşkereye ku dijmin çaxa ku ew li girtixanê bû, hemû pirtûkên wî guherand û bi birdozê mejokdarî tije kirin. Yên ku vî karê kirin, serleşkerên Tirk bûn. Ew di vê domanê de ji va kirî dikin. Ango di vê demajo de bi tenê zeman û kes hatin guherandinê.

Li wan medreseyan (yê nurcuyan, suleymanciyan, isiklaran, nexşiyan, kextan hc) de xortên Kurd bi dijminitiya şehîdên gel Şêx Seîd (S. Seîdê Pîranî) mezin dibin.

Ango bêguman divê van tiştan ji me re bibin hînkarî. Dijminê kevneperest necar e û hemû hêza xwe dayiye li ser ola gelê me. Ango, dixwaze hisên gel, yên netewî, bi navê ol biheline û bi kevneşopiyên Kurd ên paşverû bilîze. Ango dijmin kevneşopiyên Kurd ên paşverû ji konevaniyê xwe re kiriye bingeh.

DÎROK

Bongilan; bajareke dîrokî ye û di dîroka Kurdistanê de jî risteke mezin girtiye. Mizgeft ciyeki dîrokî ye. Bes divê lêkolînêke rast li ser vê, dîroka Bongilan bi Mizgeftê bine ber çavan. Ew jî îro li dest min tune.

Bongilan di dîroka Kurdî ya konevanî de jî ciyê xwe girtiye. Di demajo serîhildana Şêx Seîd de Bongilan gelekî şehîd dan. Ew iro ne tenê li heremê Bongilan, heremên din jî hatine naskirin. Gel, li vir kareke diravî û giyanî kir. Tevger li jêr destpêkirê û ber bi Vartoyê ve çû. Serokê tevger jî li gundê Melekan Şêx Abdullah bû. Li gor agahdariya me, çaxa ku Kurdên ji derdorê Bongilan xwe digihêjin Ş. Abdullah, ew li ser ava çemê Dadinan (Dadînan gundekî girêdayê Varto ye û dikeve aliyê Bongilan) bi Kaso, birayê Xalit Begê re diaxift. Li gor guvahan (şahid) şervanên, ku li pêşve xwe digihêjin Gimgimê, mêze dikin gelekî kes dest bi keleporiyê kiriye. Ango ji dukanan tişt didizinin. Va jî ji wan re bûye nişana windakirina serhildanê. Bi sedan kes jî di pozberî de hevalên xwe ji nav agirên dijmin ê dijwar dihêline û ji berê (kamp) şerê direvin.

Li geliya Baskanê Kaso bi serokên Kurdan re dipeyive û dibêje ezê alikariya we bikim, hunê xwe bigihin Îranê. Kaso dibêje, "Min ji we re cîh amade kiriye". Lê paşve ji wek tê zanin dijmin agahdariya nûçeyan dike. Dijmin ji şopa Qaso didomine û serokên Kurdan li ser pirê Gimgimê digre.

Vana bûyerên dubendî nin. Tê de hevkarî xûya nabe. Divê vana îro li gelê me re hînkar bibin. Tiştên wilo hêz didin hêlwestan û di eniya netewî de derzan vedike. Encama serîhildana Şêx Seîd di ber çavan de ye. Lewma dibêjim, ew konevaniya ku PKK îro li ser cerdevan daniye dîrokî ye. Îro li Kurdistanê devê kî vedibe, dibêje heta bêbextên ji nav gelê Kurdistan xelas nebin em nagihêjin mafên xwe. Ango ew konevaniyên ku li dijî "parêzkarên gundan" tên ajotin, ji aliyê gel ve hatin qebulkirin.

Dema ku Şêx Seîd ew tên girtin ji Bongilan li gundekî di nava dû jinan de gotinên weha derbas dibin:

– Kurê, tê gotin hikûmet axler, begler û şêxler birine. Ez ji Aliyê we û Hûsenê me ditirsim.

– Eh, kî haya Aliyê me û Husênê me hebe.

– Ger ji Aliyê we û Hûsênê me nebe yên sakolên (sixin) din çira dibin.[1]

Girtixaneya Mûşê bi hezaran dilên, ku ji paş qirkirina serîhildanê hatibûn girtin, tijebûbû. Ew li binê hoyên dijwar demûdirêjiê li vir bêdadgehê hatin ceza kirin. Wekî tê zanîn dada tirkan bi nav û deng e!

Mixabin, dijmin bi çend kesên bêbext û welatfiroş gelekî car ji bi Bongilaniyan listiye. Ji wan bêbextan yek jî Muhyeddîn Beg (Muhittin Temuçin) bû. Va xwefiroşa, çaxa ku Ataturk "Komara Turkiyê" damezrand, ew li meclîsa wan ji navçeya Bongilan netewêngerê yekemîn bû. "Muhayeddîn Beg" jî bo desthilatdariya xwe, serdestikek dijwar bin bandora leşker û serleşkerê Tirk li dij gelê Bongilan ajot. Ew wê çaxê li heremê bo dijmin mirovekê giring bû. Dijminê hov baweriya xwe pir bi wî dianî. Ew wekî baregahê dijmin kardikir. Biryarên konevanî û artêşî yên ku li Enqerê dihatin derivandin, bi destê wî dihatin cespandin.

Bêbext, çaxa ku digot, "Ger ez îcar ji Enqerê vergim, ezê, yên ku mane, bikujim û jina wan jî mehr bikim". Ji destê gel ve hat kuştin. Girsên Bongilan bi wî awahiyê hevxebatkar kuştibûn û tola ronakrewanên (şehîd) xwe girtibûn.

Qaso û Muhyeddîn Beg jî, wekî Îdrisê Bedlîsî û Rayber, xwefiroşên dîrokî ne. Şopa wan îro bi destê xwefiroşên nûjen, yên wekî Kamuran Înan uhw. tê ajotin.

Dijminê dirinde, bi alikariya kevneperestên hevxebatkar weke axa, mîr û şêx yên derewîn bi hesanî gela Bongilanê xapandiye. Hêzên Hamîdiyê bi nav û deng in. Îro, ew weke her ciyan rizgariya Bongilanê jî, yê ku di 1071, ku bila viya were zanîn weke dîla gelê Kurd a yekemîn ku bi dest dagirkerên Tirk ve tê pêkanîn, bi navê dijmin pîroz dikin. Çaxa ku em zarok bûn, me geleki helbest li ser rizgarbûna derewîn digotin.

Dema ku behsa cendirman dibû mirovên kevn (pîr) dilerizîyan. Wekî tê zanîn karbidestan bi konevaniya Ismet, bavê Erdal Înonû, a derî-mirovahî mejên Bongilaniyan berûpaşda. Ango, erişbaziyê ku dijmin aniye li ser rûniştvanan êdî bûye wekî erkekê (ilke), ku li nav xwîna wan cih girtiye.

Heta îro ew rêkxistinên Kurd yên ku li navçeya Bongilan xebat kirine, negihiştin girsê. Bêguman ew bernameyên konevanî yên ku wan didan li ber girsê nerast bûn. Ew pir li bin bandora konevaniyên Tirkan mabûn. Çend kesên xwenasnekir heta êvarê li çayxanê rûdniştin û xwedê û ola islam re xeber didan. Lewma xebata berxwedanê ya netewî nehat naskirin. Ne tenê naskirin, bû wekheviya namûs parvekirin. Viya ji, dijmin li asûmanan bigeriya nedît. Ji bo ku ol li dîroka Bongilaniyan risteke mezin listiye. (Bira li vir were zanînê ku ew olê ku em li ser dipeyivin ola kevneşopî ye).

Partiya PKK ji, heta 1989-90 hêza xwe li heremê Bongilanê tunebû. Lewma Bongilan ji aliyê konevaniyê paşve ma.

Bê viya wekî her cihê Kurdistanê li vê heremê ji bandora eşîretan hîn mezin e. Eşîra mezintirîn li heremê Bongilan a Tawizan e. Li gor agahdariya min endamekê Refahê, bi navê Bedrî Tug ku ew li bajarê Çewlikê muhendisiyê dike, ji eşîreta Tawizan bû û bi navên wî ji çar hezar deng derketine. Ji eşîreta Omeran Melîk Ayan, ku va kes propagandeya nurciyan dike, ji partiya Demirel beşdarbûye. Eşîreta Solaxan û Çomergan piraniya wan dengên xwe dan, Mahmut Sonmez ku neviyê Şêx Abdullah e, ji partiya ANAP'ê ye.

Ji eşîreta Solaxan çend gund yên ku li nav daristana Solaxan dijîn (ew hemû gund ji destê Omer Adar hatine xapandin, vê kesê xebateke konevanî dikir û niha jî li Çolamergê qeymaqemî dike), piraniya eşîreta Ziktiyan ku li navenda Bongilan rûdinin, gelekî kes li navenda Bongilan, ku ji wan re "yerli" tê gotin û çend kes jî gundê Serbon hevkariya xwe bi partiya nijadperest a Turkeş hebû. Ji gundê Serbon Mehmet Yazicioglu jî girêdayê Turkeş bû.

Li gor agahdariya gotiye ew şexsa îro jî li çend ciyan gotiye, "Em zaza in, zaza ne Kurd in". Ji viya jî tê xûyakirin gelekî nijadperestên Turkeş jî tirsan taktîkên we guherandin. Bira viya were zanînê ku ew hîn nehatin li ser rêya rast.**

Eşîretên şêx û began jî mezin in. Şêxên, ku li dora Bongilanê ne hisên wan yên netewî ji ber serhildana Şêx Seîd, hebûn. Li gor min xebateke xurt wan tine li ser rê. Xwe ji geleki ciwanên wan hevkariya xwe bi berxwedana netewî nişandidin. Xwe hilbijartina Cotmehê, da xûyakirin ku serxwe hêza Mahmut Sonmez pir kêm e.

Ji ew sedemên, ku li jor hatin ser ziman, îro girsên li heremê Bongilanê dengên xwe didin partiya Refahê yan jî partiyên din.

Mirov bi kurtî dikare bibêje; avahiya kevneşopî, paşgotinî, dubendiyên li nav eşîretan, kevneperestî, oleke paşverû civaka Bongilan helandiye. Bi taybetî paşgotinî, avahiya kevneperesti ruha rapirînê ji holê rakirî bû. Lewma gel dibêje em dengên xwe didine Refah (ku tê zanîn partiya Refah bi taybetî îro wekî Baregaha Daira Şer a Beryekiya "Ozel Harp Dairesi" dixebite).

Yên ku şikdibin, dikarin rojnameya "Milli Gazete" bixwînin. "Milli Gazete" pêşniyaran jî bo hikûmeta Tirk pêşkeşdike. Ango artêşa kontr-gerîlla.

Li gor min, ger xebateke xurt û bi cih li heremê Bongilanê were kirin, ew jî wekî ciyên din bibe semboleke serxwebûnê. Viya pêwiste ku ew kesên ku li vir xebatê konevanî û artêş dikin vana tînin ber çavan. Xwe ew gotinê, ku li nav girsê Bongilan bi "Qij Apo (Zarokên Apo)" tê ser ziman, nişandibe ku şopajotina partiyê fêkiyê xwe dide. Ew jî bi girêdayê ristê gerilla ye.

Ew livbaziyên ku gerilla di 1991'de, li dijî hikûmeta Tirk, birin li ser navend û dora Bongilanê gel ji xewê giran rakir. Bongilan di şerê serxwebûn û azadî ya nûjen de şehîdê xwe a yekemîn da. Şehîd jî gundê Bazimanan bû (gundê Basimanan di serhildana Şêx Seîd de jî şehîdek dabû).

Li dawiya xelaskirina xebata xwe dixwazim silavên xwe yên dilgermî ji Serok APO, şervanên me yên egîd, we û xwendevanan re bişinim. Li ser asûmana Kurdistan riya azadî û serxwebûnê xûyadibe. Gel îro xwediyê şehîdên xwe derdikeve û dixwaze gava wan ji xwe re bike rêber. Xwîna wan îro dîroka Kurdistan bi gul xemilandiye. Bê guman rêberiya APO dijmin û hevxebatkarên wan bêdebar kiriye.

Tirsonekên dohîn îro bi hezaran bêtirs livbaziyan dibin ser dijmin. Jiyaneke nûh destpêkiriye.

Ji Berxwedan: "Erd û ezmanên Kurdistanê wê heya roja serkevtinê bihejin".

Xwendevaneke Berxwedanê

* Dibe, ku çend gund, navên wan neyin bîra min. Ger yên ku di vê nivîsê min de kêmasiyan dibînin, dikarin wan rastkin an jî temam bikin. Wê gelê Kurd jî pê vê dilxweş bibe. Wekî tê zanîn "Berxwedan" rûpelên xwe ji gel re vekiriye.

** Viya bira were zanîn ku li vir armanca me ne dayîna navên çend kesan in. Viya ji bo xûyakirin a rewşên ku li heremê dihatin dajotin, û ji bo alîkariya xebatên îroyin e.

(1) Alî û Hûsen beşdara serîhildanê nebûne.

ÇI YE RASTIYA MECLÎSA TIRKIYÊ?

Destpêk di rûpela dawiyê de

(Sansûr û sirgun), "Qanûnên Dersimê" û "Zagona bicihkirina zaroki" û her cûre zagonên ku rastiya Kurdan qedexe (yasax) dikirin, ji vê meclîsê derketin. Ev meclîs bû baregeh û koza kuştin û qirkirina Kurdan. Fermanên kuştina Kurdan li vir hatin rêzkirin. Ev meclis vê rola xwe leyist û hîna jî dileyize.

Ji roja danezana komara Tirkiyê û heya niha gelê Kurd bi niginên (mohrên) dewleta Tirk tevlî hilbijartinan bûye, berpirsiyar û nûnerên xwe şiyandiye meclisa Tirkan. Ev nûner û berpirsiyar ji, wê "Rojhilat û rojhilatê-başûrê Tirkiyê" bigihandana pîveka Rojavayê Tirkiyê, wê bibana dermanên birînên gelê Kurd! Gel jî hêviyên xwe bi wan girêdabû, berpirsiyar û nûner ji baweriya xwe bi vê anîbûn! Lewma di demên hilbijartinên Tirkiyê de heya hevûdu dikuştin jî û vê bûyerê bi hesanî dianîn ber çavên xwe û birêvedibirin jî!

Lê gava berpirsiyar û nûnerên Kurdan diçûn meclîsê, çi bû? Qeşmerên mîna Kamûran Înan, ên torînên (neviyên) Îdrisê Bêdlîsî, derketin holê. Van kesan ser namûsa xwe sûnd xwarin, ku wê yekbûn û yekitiya dewleta Tirk biparêzin û bi carekê xwe înkar kirin. Gelê Kurd jî bi salan xwe xapand. Kursiyên meclîsa Tirkiyê bûn ew kursî, ku gava gotinên Kurd û Kurdistanê dihatin hildan, ev gotin dibûn sûcên xwe digihandin heya bi dar ve kirinê. Ev rastî, da xweya kirin, ku meclis tenê û tenê meclîsa Tirkan e. Ji bo Kurdan jî fermangeha yekemîn e. Dewleta Tirk bi lêdanê çakûç û mêkûtên li seriyê Kurdan xistî vê rastiyê bi Kurdan da pejirandin. Lê hinek Kurdên serkûç û bê mejî, hîna jî naxwazin vê rastiyê bibînin.

Di van salên dawiyê de têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê ya di bin pêşengiya PKK de her çû pêşvetir çû. Gelê me hişyar û zana kir. Gava gelê me gihand merheleya agahdarê rastiyan, dewleta Tirk taktîka Ataturk disa danî pêşiya xwe. Serekê dewleta Tirk Ozal got, "Kurd birayên me ne." Bi derewên weke, "Li Tirkiyê wekhevî heye. Her kesek dikare xwe bide hilbijartin û hilbijêre. Kurd jî dikarin bikevin meclîsê, Tirk jî. Her kesek dikare dî meclîsê de baweriya xwe bi azadî bîne zimên" dixwazin cihanê û gelê me bi demagojiyên kemalist bixapinin. Hinek Kurdên bê mejî û xwe-nenas bawerî bi van gotinan anîn. Hêvî jî meclisa Tirkiyê kirin.

Lê hema bila baş were zanîn. PKK her weha ew tevgere, ku derewên dewleta Tirk eşkere dike. Rastiyan di karvaniyê de şanî gelê me dike. Li ser vê bingehê gelê me hinek berpirsiyarên xwe şiyandiye meclisa wan. Bi vê armanc, çêtir eşkere kirina hemû derewên dewleta Tirk ên dîrokî ne. Nexasim 20 berpirsiyarên Kurdan çûn meclisa Tirkiyê. Lê çi bû? Ji van tenê yek-dido çend gotin kirin û gotin, "Em Kurd in." Gotinên van yek-didoyan jê re bes bûn, ku demagojiyên kemalist ronahî bibin. Mebûsên Tirkan ên nijadperest û şovenist hema bi lez êriş anîn ser wan. Dest bi dijûnan kirin, kulmên xwe li ser seriyên wan hejandin û ispatkirin ku ew meclis tenê ya Tirkan e, jî bo milletên din cihê fermana kuştinê ye. Vê yekê li pêşiya çavê teviya cihanê kirin. Baş jî çêbû. Taktîka PKK giha hedefa xwe. Êdî jî niha û pê ve bibêjin, jî şivanên Kurdan heya japoniyan çi kesek nema bawerî bi wan bîne. Gava bibêjin ji her kesek wê bibêje wan, "De herin jî vir derewkarno." Ji ber ku her kesek hînî rastiyan bûye. Em bawerîn ku êdî ew Kurdên bê meji yên diçin meclîsa Tirkiyê jî hînî rastiyan bûne û rewşê fêm kirine. Divê ew jî dersên baş jî van pêşveçûnan derxistibin. Êdî ew jî baş dizanin, kesek nikare li wir bi navê Kurdîtiyê bipeyive. Gereke ew sixêf û kulm aqilê wan jî anîbin serên wan.

Ji aliyê din ve, em bawerîn teviya gelê Kurd û cihan bi xwe jî, meclisa Tirkiyê û rastiya wê çêtir nasîne; bi kêmasî bihîstin, dîtin. Lewma em dibêjin, êdî bila Kurd baş bibînin, çi hêvî tune ne ku mirov bi meclîsa Tirkiyê ve girêbide. Li wir çare tune ne. Ew der dijminê Kurdan e. Di meclîseke weha de cihê Kurdan tune ye.

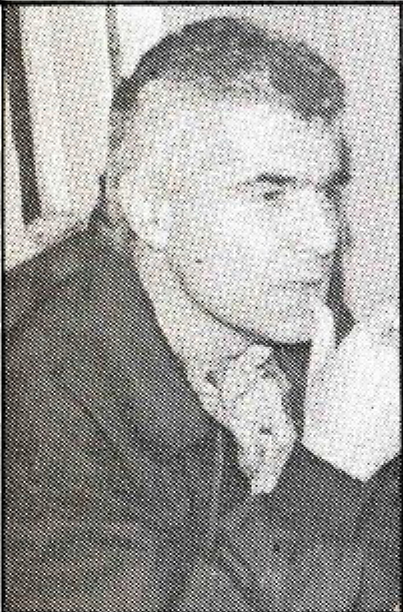
Ne xwe divê Kurd çi bikin?

Divê Kurd meclîsa xwe avabikin. Gava behsa Kurdîtiyê bikin, divê bi azadî bikin, kulman li ser seriyê xwe nexwûn, li derheqê wan bidarvekirin neyê xwestin. Çi riyek din tune ye, bilî avakirina meclisa netewî ya Kurdistanî. Meclîsa Tirkan jî 70 salan vir ve me dipêrçiqine, me înkar dike, me dide ber qirkirinan. Êdî bes e. Li dinyayê binêrin, li derveyî me Kurdan çi milleteki bê meclîs, bê dewlet heye? Yan jî li derveyî me Kurdan, çi milletek di meclîsa dijminê xwe de li çareyan digere? Her milletek dewleta xwe, meclisa xwe avadike. Ma Yekîtiya Sovyetê ji ne ji ber vê rastiyê perçe bûye?

Ne xwe, dixwaze bila wekîlên millet bin, dixwaze bila jî gel bin, divê her kesek aqlê xwe bine seriyê xwe. Bila meclisa Tirkan baş nasbike û bila dev jî wê xewnê berde, ku hêviyan jî meclisa dijmin bike. Meclîsa gelê Kurdistanê ya rast bile were avakirin û her kesek jî bo vê bixebite. Ji bo vê ERNK heye. Her kesek bila cihê xwe di ERNK de bi rûmetî bigire. Her kesek jî bo serketina vê daxwaza pîroz, bila bibe xwediyê xebat û kedê. Sala 1992'an jî bo gele Kurdistanê sala avakirina meclisa netewî ye. Her mirovekî bi namûs divê tevlî vê xebatê bibe. Ji ber ku divê em derseka baş bidin dijminî. Çare ne di meclisa Tirkan de, di meclîsa Kurdistanê de ye.

Çand * Pîşe * Wêje

Bi Fetah Xetap re guftugoyek li ser şano

Gabar Çiyan

Fetah Xetap, nêzî 20 salan e ku bi hunerê re dijî. Karê şanogerî hêleke mezin ji jiyana wî ye. Ew di sala 1951'ê de li başûrê Kurdistanê li bajarê Hewlêrê ji dayika xwe bûye. Pişta xwendina seretayî, daniştgeha bilind beşê şano ji di sala 1974'an de xilas kir. Heya sala 1984'an li Kurdistanê di gelek şanoyên bi nirx de xwehdan rijandiye û carnan derhêner carnan ji leyistikvan bû. Piştî 1984'an, derbasî Yemenê dibe û li wir xwe li ser karê şano kurtir dike û di hin rojnaman de mîna rexnegirê hunerê, kar dike. Xetap niha li Swedê dijî. Me çend pirs ji wî kirin:

- Şano çi alîkariyê dikarê bidê welatê me?

-Şano weke hemû deman, dikare rola xwe ya dîrokî ji bo netewa me ji nîşan bide, bibe mamosteyek hêja û rêberiyê ji me re bike. Giringe ku leyistikvan jî, di zanabûna karê xwe de bin û gavan bihavêjin. Ji aliyê navnetewî jî, dikare rola xwe bileyizê û weke hemû dezgehên ragihandinê, şano jî gavên xwe bihavêje. Bi tevayî, ji bo perwerdekirina gel û nasandina navnetewî, şano dikare rolekî pir mezin bileyize.

- Pirsgirêkên li pêşiya şanoya Kurdî çi ne?

- Ez dixwazim li ser van pirsgirêkan hinekî bisekinim. Bi baweriya min, şanoya Kurdî dikare gavên mezin bihavêje. Sedema ku nikarê van gavan bihavêjê, mentalîteya berjewendiyên şexsî ne. Ew kesên bazirgan, li derveyî welat li ser hunerê derdikevin rê û ji xwe pê ve çi tiştî nafikirin. Ew çi tişteki ji karê hunerê jî fêm nakin, tiştê ku çêdikin bê qiymet in, lê dîsa jî li ser bazirganiya xwe berdewamin û dikevin pêşiya hunermendan. Navên hermendan li xwe datinin, lê dijminatiya kultura kurdî dikin. Ne hunermend in û navê Kurd û Kurdistanê, ji bo berjewendiya xwe bi kar tînin. Wekî din, personelên me kêm in. Kesên ku negihane mustewa bilind, bi karê mezin radibin. Bazirganên ku hene, karê şano teslimî xizmên xwe an jî hevalên xwe dikin ku qet tu eleqa wan û hunerê bi hev re tune ye. Helbet ev kesên Kurd tev berdewama feodalên Kurdistanê ne.

- Alaqatê di nav hunermendan de pewiste çawa bin?

- Gerek e hunermendên me bi rêkxistinî kar bikin. Li hevûdin nêzîktir bibin. Ji bo êş û jana xelkê me, hinekî ji rexneyan re jî vekirî bin û xwe çak bikin.

- Hunermendên me, li hemberî bûyerên welat çiqasî xwedî helwest in?

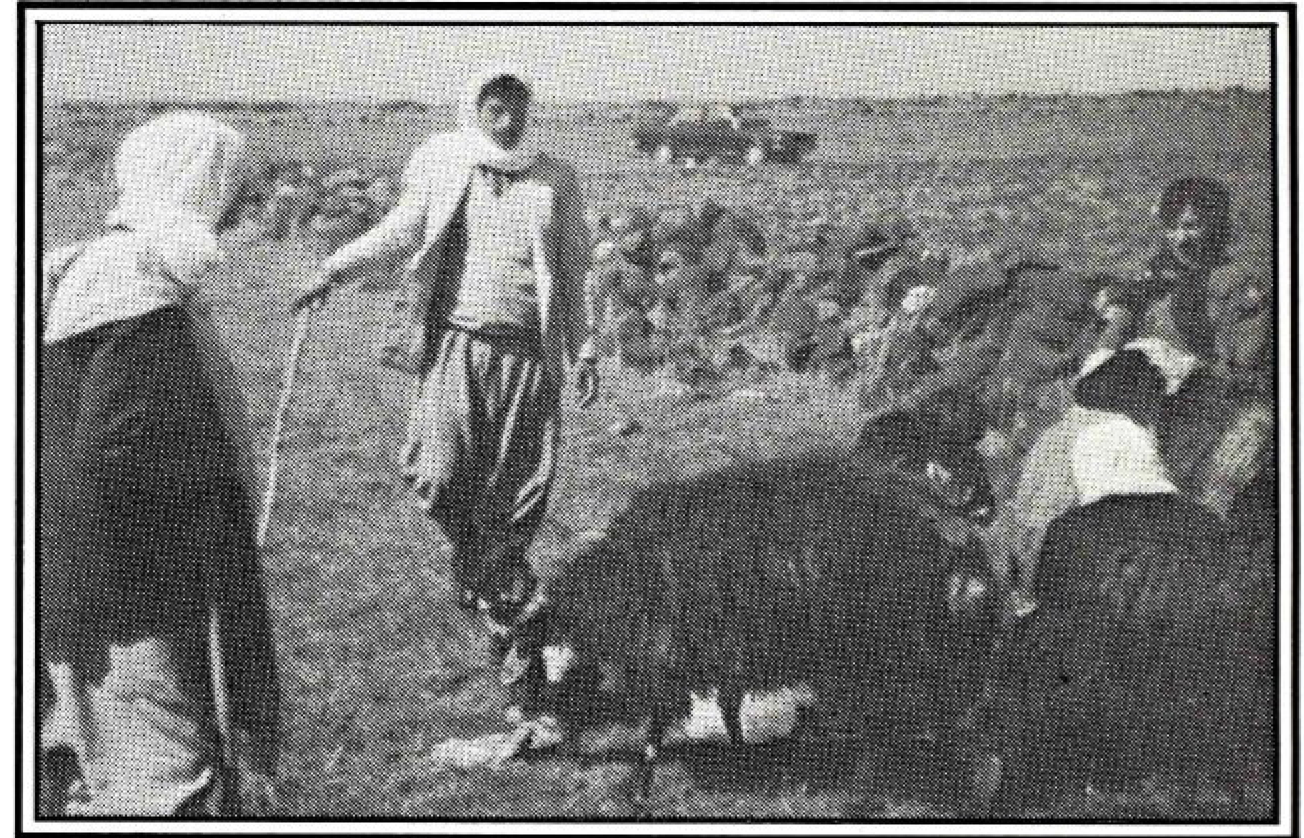
- Gava mirov li Kurdistanê dinêre, Kurdistan xwîn dinale. Hunermendên me, pewiste vî welatî qet jî bîr nekin û her tim di bala wan de be. Lê mixabin ku, gelek hunermendên me, pewiste ji rê derketine û xwe winda kirine. Nizanin dê çi bikin û çi programî deynin pêşiya xwe. Tê wê wateyê ku huner û rastiya welat ne bi hev re bin, dê hunermend jî, piştî demekê têkeve rêyeke din.

Welatê me çar parçe ye, eger kar pir alî neyên kirin, em qet Kurdistan mezin nabînin. Pewiste hunermend jî her wilo bifikirin. Huner gava ku kete ser riya berjewendiya welat dê fêkî bêne girtin. Lê mixabin ku hinek rêkxistinên me yên feodalî, karê huneri jî xistine bin hikariya eşiretê û hevalên xwe û huner ketiye destê nezanan. Wan hunera Kurdî tevlî hev kirine. Hunera li cem wan bûye mîna politikaya wayî şaş.

- Dixwazî tu bêjî eşîret rola pașverûtiyê (rêxistin) dilîzin?

- Belê rast e. Ji bo van jî çend gotinê ku em bêjin dê hebin. Ji bo sibê, herkes bi hêviyekê ye. Pewiste hêviya hunermendên Kurd jî, Kurdistana serbixwe be. Ji bo hunerekî ku têkeve xizmeta welat de, pêwiste mirov kar bike û li dijî wan bazirgan û malbatan ku kar bi feodalîtî û eşîrtiyê dimeşînin.

-Sipas.

Ber bi jiyaneke nuh ve

Şev rojên gerîlla ne

Heya êvarî em li cihê xwe sekinîn. Dijminên li derdorên me ji cihê xwe ranebûn. Êvarî, dema sî (sih) kete erdê me hêdî hêdî dest bi amedekariya rêketinê kir. Dema ku hindekî dinya tarî bû jî, me 2 heval ji bo keşfê li pêşiya xwe bi rê kir. Û em jî pey wan bi rê ketin. Em bi aliyê leşkerên dijmin tune bûn ve çûn. Piştî em hinekî meşiyan, me dît ku rê bû kevande û me nikaribû xwe bi jêr ve berdin û ne jî bi jor ve hilkişin. Hevalên ku derdorê nasdikirin gotin:

"Heval, girînge ku em di vê kevandê re bi jor kevin û hilkişin navsera çiyê. Wekî din rê tune, divê encex em bi jor ve herin."

Me nêrî ku kevande gelekî astenge û di nava me de hinek heval hebûn, di jiyana xwe de yek carê jî di çiyayên weha asê de nemeşiyane. Yek ji wan jî ez bi xwe bûm. Lê tu çareya me tune bû. Pêwîst bû em ji wir biçin û xwe bigihînin hevalan.

Me qerara xwe da. Hevalan bi destên hevûdû girtin û di kevandê re yek bi yek bi jor ve ketin. Bi jorketin gelekî zehmet û bi derengî çêbû. Carnan em di cihên weha jor de diçûn, ku kevir di bin lingên me de radibûn, hema nemabû ku em bifirîyan xwarê. Lê bi alîkarî û fedekariyeke xurt ya hevalan em tev bi selametî derketin navsera çiyê. Lingên me ji nuh ve pêl xaka têr giya û hişk kirin. Me berê xwe da Çiyayê Cûdî, me sînga xwe ji bayê bêhn binefşîn re vekir û em dîsa meşiyan. Lê heval gelekî têhn bibûn, bi me re av tune bû. Li serê çiyê jî, kehniya avê tune bû. Ji xwe ava me ji esrê ve xelas bibû. Me ji hevalên derdorê nasdikin pirsî, wan gotin:

"Heya em xwe di nav geliyekî nedin av nîne."

Me vê ji hevalan tevan re got. Hevalan gotin:

"Em dikarin bê av jî bimeşin. Gotineka pêşiyan dibêje: Ku tu rast bî û li ser riya rast bî, karê te jî wê serrast biçe."

Hîna em nîvseatekê nemeşiya bûn, me dît hinek hevalên me li pêşiya me li ser tehtekê kom bûne. Me xwe gihand wan û dît ku di nava tehteke mezin de hevdek tijî ava baranê heye. Hevalan tevan têr av vexwar û em bi xweşî bi rê ketin. Êdî em piştrast bûbûn. Di demeke nêzîk de emê bigihîştana hevalên din. Êdî cih û warê me yê şerî Botan bû. Botan navekî giran û mezin e. Ji ber vê yekê şerê me jî girîng e mezin û giran bûbûya.

Li hêla me ya rastê deşta Cizîra Botanê dirêj dibû. Li ezmanan stêrkên zêrîn diçirisîn. Bêhna giyayê kesk û kulîlkên sor û zer dilên me bi evînî dadigirt. Hûn nizanin Botan çiqasî xweş e. Botan pir xweş bû, Kurdistan gelekî xweş bû. Şervaniya ji bo rizgariya gel ji her tiştî xweştir bû. Dema sînga me ji bayê hênik re vekirî û eniya me di tava hîvê de bû, gotina Serok hate bîra min, digot: *"Me we bi çek kirin û gihandin navsera wan çiyayên bilind û hêja. Girînge hûn êdî layiqî wan bin."*

DAWIYA XELEKA YEKÊ

GERÎLLA

Dilê wan ji pola, nava wan mîna hesin
Destê pêlewanan û linga şêra, li ser serê çiyan dimeşin
Singa beranan, egîd û fêris û simbêl reş in
Li pişta wan rext û fîşek, di milê wan de tivingê baş in

Li serê çiyayê Bagokê û Cûdî û Gebarê
Li ser serê dijmin diherin û tên, timamê salê
Havîn, payiz û zivistan û tevlî biharê
Ji ber dijmin qet narevin, lêdixin, hetanî gorê...

Gerilla ne, li timamê Kurdistanê deng dane
Tirsa wan di nava dijmin de ra girtiye û man e
Natirsin, li pişta wan hin in hene, gelê wan e
Gava wan dibînin dibên, em herne mal wextê nan e

Şev û roj jêre tune, li Kurdistanê hemî digerê
Dijmin xirabe, heq nadê, divê tu li ser sînga wî her û werê
Dibêjin em ne jî we ne, ma ku pez çû, şivan bi ku der herê
Ger nerîna we ev bê, wê gavê li ser serê we pikol û şerê

Ez gerîlla me, berxwedan im; heta roja serxwebûn
Heta Kurdistan aza nebê, navegerim, lazim çûn
An rizgarî û ala rengîn bên hildan, an şehîdbûn
Dijmin zanibe ku eve doza min, nîne vegerbûn

Mamoste

SERÎHILDAN

Dîroka Kurdan tev serhildan e
Agirê Newroz ji bo niştiman e
Zerdeşt şewitî arê wî man e
Hesinê Kawa ji mêj yê însan e
Li dûv hev me pir serhildankirin
Bi şûr û mertal keleh fetihkirin
Di meydana ceng de pêt û agir in
Gernas û mêrxas em tev hogir in
Li ser hespê qemer, Rustemê Zal im
Qadî Mihemed, ez bav û kal im
Şêrê serê çiya, Berzanê har im
Mîr Bedirxan û Simkoyê ar im
Ez alnas im, Kurd im, şêx im, Seîd im
Dijmin gelek derb ji min xwar û dîtin
Husko Tellî paşayê kewê ribat im
Îhsan Nûriyê serdarê leşkerê egîd im
Çemê Dersimê, bi himhim û bi xulxul
Seyîd Rizayê cengawer, egîd û fêrisê ji dil
Elîşêr, bi destê Rayberê xayin, bû şehîdê gel
Nayên ji bîrkirin, keç û zarok û bûkên çav bi kil
Bi berxwedanî derbasbû wextê me heya îro
Dijminê hov û faşîst naxwaze şev bibe ro
Belê ev dema niha, gelê me girs û zaro
Êriş dikin ser dijmin xal û dê bav û kalo
Ew tirsa berê nema, îro dijmin ditirsî
Ji ber serhildana gel, dibê qey kerr û gêjî
Zanê çi li pêşiyê ye, îewra rastiyê nabêjî
Divê bi darê zorê rastiyê jê re bêjî
Em nema bê xwedî ne, êdî eve partiya me
Navê wê PKK ye, partiya karkerên me
Rizgariya gelê Kurd, ARGK artêşa me
Her bijî Serok APO û serhildana gelê me

Mamoste

Berbanga serfîraziyê

Destpêk di rûpela dawiyê de

Di rojên Barzanî firî Ankarayê de, Serekwezîrê Tirkiyê Demîrel ji Emerîka vegeriya bû. Ev jî şanî me dike ku di çarçiva planeke împeryalîzmê de ev kes firiya ye Ankarayê. Barzanî hinek hevdîtin bi serokên şerê taybetî re jî çêkir. Ev hevdîtin bi dizî çêbûn. Ji vir jî tê fêmkirin ku îxaneta em behsê dikin, perçeyeke ji şerê taybetî ye dijmini.

Ji lew re jî, ev hevdîtin bi navê çi û bi navê ki hatibe çêkirin bila be, hevdîtineka îxanetê ya eşkere ye. Gelê Kurd istanê wê bersiva vê îxanetê bide. Bersiv bêhtir bilindkirina têkoşînê ye. Bila kevneperest bi serhişkî bibêjin, "Em serxwebûnê naxwazin." Gelê me wê salên '90'an bike salên serxwebûnê. Li ser vê bingehê jî wê hêzên hevxebatkar û xayin li erdê bixe.

* * *

Weke tê zanin, berî vê hevdîtina îxanetê ya di navbera serokatiya kevneperest û dewleta Tirk a faşîst de, serekê hikumeta faşîst Demîrel jî çû ber dawa împeryalîzma Emerîkî. Pirsa hevpare disa şikandina têkoşîna rizgariya neteweyê Kurdistanê û hişkkirina rayê PKK bû.

Ji roja Demîrel hatiye ser kar heya niha, teror û qirkirinên şerê taybetî zêde bûne. Dixwazin di mehên biharê de van dijwartir bikin. Vê yekê bi eşkereyî berziman dikin. Lê Demîrelê durû baş dizane ku hîma wan têrî tiştekî weha nake. Lewma ji împeryalîzmê piştgirî û alîkarî dixwaze.

Li Kurdistanê şerekî ne mafdar tê meşandin. Lê di ber de ji aboriya Tirkiyê iflas dike. Împeryalîzm alîkariyên pratîkî, maddî û teknîkî didê Tirkiyê, da bikaribin êrişa dawiyê amade bikin, êrişa ku divê here ser Kurdistanê.

Wêlê tê fêmkirin ku împeryalîzm soza piştgiriyeke tam daye Tirkiyê. Ji aliyekê Emerîka ji aliyê din ve Almanya dibezin hewara Tirkiyê, da bikaribe şerê qirêj bidomîne.

Enîşka Rêzimanî

S. Biçûk

Xeleka -XII-

Berdewam ji hejmara derbas bûyî

6- Karên cemkiri yên saltgîr: Karê (dûrketin)

- Pêşroja wê bê:

Ez ê dûrbikevim
Tu yê dûrbikevî
Ew ê dûr bikeve

Em ê dûrbikevin
Hûn ê dûr bikevin
Ew ê dûr bikevin

- Pêşroja bê guman:

Ez dê dûrbikevim
Tu dê dûrbikevî
Ew dê dûrbikevî

Em dê dûrbikevin
Hûn dê dûrbikevin
Em dê dûrbikevin

- Pêşroja bê guman ê dûr:

Ez wê dûrbikevim
Tu wê dûrbikevî
Ew wê dûrbikeve

Em wê dûrbikevin
Hûn wê dûrbikevin
Ew wê dûrbikevin

Veguhastina karan di fermanê (kotekiyê) de

1- Karên hîmî yên derhingêv: Birin

Tu bibe
Em bibin
Hûn bibin

2- Karên hîmî yên saltgîr: Çûn

Tu biçe
Em biçin
Hûn biçin

3- Karên afirandî yên derhingêv: Firandin

Tu bi firîne
Em bifirînin
Hûn bifirînin

4- Karên afirandî yên saltgîr: Nalîn

Tu binale
Em binalin
Hûn binalin

5- Karên cemkirî yên derhingêv: Vegirtin

Tu vegire
Em vegirin
Hûn vegirin

6- Karên cemkirî yên saltgîr: Dûrketin

Tu dûrbikeve
Em dûrbikevin
Hûn dûrbikevin

Veguhastina karan di demên egerî (hekeyî, mercî, şertî) de

- Karên hîmî yên derhingêv: Birin

1- Lavij:

Min bibira - bi (RDB) a
Te bibira - bi (RDB) a
Wî/wê bibira - bi (RDB) a

Me bibira - bi (RDB) a
We bibira - bi (RDB) a
Wan bibira - bi (RDB) a

- Nihayê lavij:

Min ê bibira - ê bi (RDB) a
Te yê bibira - ê bi (RDB) a
Wî/wê yê bibira - ê bi (RDB) a

Me yê bibira - ê bi (RDB) a
We yê bibira - ê bi (RDB) a
Wan ê bibira - ê bi (RDB) a

2- Bijoke:

Min biribûwa-(RDB) + bû + a
Te yê biribûwa "
Wî/wê biribûwa "

Me biribûwa
We biribûwa
Wan biribûwa

- Nihayê bijoke:

Min ê biribûwa
Te yê biribûwa
Wî/wê yê biribûwa

Me yê biribûwa
We yê biribûwa
Wan ê biribûwa

3- Guman:

Min biribe
Te biribe
Wî/wê biribe

Me biribe
We biribe
Wan biribe

- Nihayê guman:

Min ê biribe
Te yê biribe
Wî/wê yê biribe

Me yê biribe
We yê biribe
Wan ê biribe

- Karên hîmî saltgîr: çûn

1- Lavij:

Ez biçûma
Tu biçûwa
Ew biçûwa

Em biçûna
Hûn biçûna
Ew biçûna

- Nihayê lavij:

Ezê biçûma
Tu yê biçûwa
Ewê biçûwa

Emê biçûna
Hûnê biçûna
Ewê biçûna

2- Bijoke:

Ez çûbûma
Tu çûbûwa
Ew çûbûwa

Em çûbûna
Hûn çûbûna
Ew çûbûna

- Nihayê bijoke:

Ez ê çûbûma
Tu yê çûbûwa
Ew ê çûbûwa

Em ê çûbûna
Hûn ê çûbûna
Ew ê çûbûna

3- Guman:

Ez çûbim
Tu çûbî
Ew çûbe

Em çûbin
Hûn çûbin
Ew çûbin

- Nihayê guman:

Ezê çûbim
Tu yê çûbî
Ew ê çûbe

Em ê çûbin
Hûn ê çûbin
Ew ê çûbin

- Karên afirandî yên derhingêv: Firandin

1- Lavij:

Min bifiranda
Te bifiranda
Wî/wê bifiranda

Me bifiranda
We bifiranda
Wan bifiranda

- Nihayê lavij:

Min ê bifiranda
Te yê bifiranda
Wî/wê yê bifiranda

Me yê bifiranda
We yê bifiranda
Wanê bifiranda

2- Bijoke:

Min firandbûwa
Te firandibûwa
Wî/wê firandibûwa

Me firandibûwa
We firandibûwa
Wan firandibûwa

- Nihayê bijoke:

Min ê firandibûwa
Te yê firandibûwa
Wî/wê yê firandibûwa

Me yê firandibûwa
We yê firandibûwa
Wan ê firandibûwa

3- Guman:

Min firandibe
Te firandibe
Wî/wê firandibe

Me firandibe
We firandibe
Wan firandibe

- Nihayê guman:

Min ê firandibe
Te yê firandibe
Wî/wê yê firandibe

Me yê firandibe
We yê firandibe
Wan ê fimadibe

DI XELAKA BÊ DE: VEGUHASTINA ÇEND KARÊN GUHDAR (BERÊ)

Hevalê hêja Teddy-John Frank, Sekreterê navnetewî yê KPML(r)

Wêne: Berxwedan

Gelek silavên dostane,

Herdu nameyên we ji bo me hinartibûn gihiştine destê min. Dema dostên gelê me yên weke we hebin ji bo me helbete şadiyeke mezin e. Pêdiviya gelê me ji her pirsekê re bêhtir bi dostaniya rast û ji dil heye. Ji ber ku di bin navê dostanî û parastina Kurdan de, hêzên împeryalizmê her şêwe dek û dolabên xwe li ser gelê me heta vê rojê digerinin. Heta vê rojê hîna li pirsa 30 milyon mirov weke pirseka mafê mirovan a herî nizim dinêrin. Kesên ji sibê heya êvarê dikin qîr û dibêjin "Eman demokratî", "Eman mafê mirovan" li ber çavên wan dijminên kolonyalist gelê me tînin ber kuştinê, talan û jenosidê. Ev ji hêla împeryalîstan ve, durûtiyeka mezin e. Eger mirov demokrat, pêşverû û aştixwaz be, çawa dikare ji bo 30 milyon Kurd mafê bi azadî biryardayina qedera xwe "Self-determination" nepejirîne.

Hevalê hêja,

Tevlî hemû êrîş û zorbaziyên hêzên dagirker û împeryalist gelê me vê rojê bûye xwediyê çekên xwe yên bingehîn: Organîzasyon û Serokatiya xwe. Di bin rêberiya Partiya me de, va ye bi sed hezaran mirov serî hildidin. Bi tevayî ketine domaneka berxwedanî, her mirovekî Kurdistanê ji heft salî heya heftê salî di nava meşa azadiyê de, cihê xwe digire. Rizgarî û xelasiya xwe tenê di avakirina hêlîna aştî û demokratiyê, Kurdistana serbixwe, aza, demokrat û yekhev de dibînin.

Hevalê delal,

Împeryalizm heta vê rojê bi êrîşên xwe têr nabê, niha va ye dixwazê careke din bahaneyên nuh derxîne û êrîşên xwe li dijî gelên Rojhilata Navîn destpêbike. Împeryalizm vê yekê di bin navê, "Avakirina Sîstemaka cîhanî ya nuh" de dike û bi vê pirsê ve girêdayî, dixwaze statukoya li Rojhilata Navîn biparêze, hin bêhtir li gora berjewendiyên xwe bide meşandin. Lewma jî împeryalizm bi vê yekê ji dibe parêzvanê dewletên dagirkerên Kurdistanê.

Belê çi hêz û hîmek nikarin pêşiya pêşketina gelên me bigrin. Ev e gelê Kurdistanê bi xurtî, bi milyonan radibe û amadekiriya avakirina hikûmeta xwe ya şerî û parlementoya xwe ya netewî dike. Sal û mehên li pêşiya me jî wê vê pirsê zelal bikin.

Hevalê rêzdar,

Çawa hûn jî dizanin împeryalizm ji bo riya Partiya me bi kelem û astengan bigire û navê me di nava mirovatiya pêşverû de reş bike. Gelek xelekên komplo û provokasyonan dane meşandinê û li welatê we Swed jî li hemberê me kampaniyayên mezin vekirin. Belê niha rastî gelekî zelal xuya dike, lîstik û komployên wan li ber bayê ketine. Çi pirseka gelê me li gel çi milletekî din tuneye. Dijminên azadî û aştiya gelan împeryalizm û dewletên dagirker bi xwe ne.

Hevalê dilsoz,

Biratî û dostaniya gelên Kurdistanê û Swêdê giring e hin bêhtir têkeve riyeka rast û xurt bibe. Em dê gelekî xweş û şad bibin bi avakirina pireka xurt a dostaniyê di nava herdu gelên me de.

Girêdana me û we ji pêwîstî bi xurtî û pêşvebirinê tine. Hemû hêzên pêşverû, demokrat û şoreşger ji giring e ji nava dîwarên teng derkevin û êdî bibin partiyên di nava xwe de milyonan organîze bikin û ber bi avakirina desthelatdariya gelî ve herin.

Careke din gelek silavên dostane û di riya we re em silavên şoreşgerî ji bo serokatî û hemû endamên partiya we dişinin û dostanî û dileviniya xwe ji bo hemû gelê Swêdê, mirovên aştixwaz, azadîxwaz û pak dişînin.

- Serkevtin û serfirazî ya hemû gelên bindest e!

- Rojên pêşerojê rojên serkevtina doza mirovatiya pêşverû ne.

- Bijî sosyalizm û internasyonalîzma proleterya.

07.01.1992

Sekreterê Giştî yê Partiya Karkerên Kurdistanê-PKK
Abdullah Ocalan

NEWROZA WE PÎROZ BE!

Cejna yekîtî, berxwedan û serîhildanê li gelê Kurd û mirovahiya pêşverû pîroz be!

Bi meşeke serdemê, bi germbûna agirê canê Kawayê hemdemî **Mazlûm DOGAN**, bi rihê ser kevtin û serfiraziyê **Newroza** xwe pîroz bikin.

Hemû kesên me yên niştimanperwer, ji bo pîrozkirina cejna **Newrozê** kincên xwe yên netewî bi ser bejn û bala xwe de berdin û bi rihê yekîtî, berxwedan û serîhildanê **Newroza** xwe pîroz bikin.

Bi mûmên geş, bi desmalên kesk û sor û zer, ji 7 salî heya 70 salî, cotkar, rewşenbîr, keç û jinên Kurd cejna xwe ya netewî pîroz bikin. Em jî dil û can we tevan vexwendiyê pîrozkirina şadimaniyên netewî dikin.

Yekîtiya Hunermendên Welatparêzên Kurdistan (HUNERKOM), li hemû welatên Ewropayê wê şadimaniyan çêbike û Newrozê pîroz bike.

23.02.1992 : Hollanda
14.03.1992 : Avusturya
14.03.1992 : Belçîka, Koln, Swîs
20.03.1992 : Norveç
21.03.1992 : London, Berlin, Hannover, Avustralya, Yunanîstan
22.03.1992 Hamburg
28.03.1992 : Bielefeld, Swêd, Danimarka, Strasburg

Her weha li hinde bajarên din jî çêdibin, lê hîna dem diyar ne bûye.
(Frankfurt, Stutgartt, Paris, Mannheim)

Yekîtiya Hunermendên Welatparêzên Kurdistan (HUNERKOM)

Rojnameyeke nuh:

"RONAHÎ"

Li Gurcistanê, bi taybetî li paytexta wê Tiblîs gelek Kurd dijîn. Li wir Komeleya Ronahî, ku serokatiya wê Yura Nabiyêv dike heye, her weha komeke şano (tiyatro) ya profesyonal jî xebata xwe bi peryodîkî bi rê ve dibe.

Bi alîkariya YRWK, Komeleya Ronahî ya Kurdên Tiblîsê xwe gihande derxistina rojnameyekê.

Di meha Kanûna derbasbûyî ya 1991'ê de hejmara yekemîn jî rojnameyê derçû. Navê rojnameyê **RONAHÎ** ye. Rojnameyeke mehane ye, çar rûpel in. Mezinahiya rûpelan: 43 x 31 cm.

Li gora gotara semivisariyê, wê naveroka rojnameyê giraniyê bide wêje, dîrok, nûçe, çalakiyên komeleya Ronahî û hwd.

Em temenekî dirêj ji Ronahî re dixwazin. Hêvidar in ku bikaribe rola xwe ya ku di vê demê de gelekî giring e bi cih bîne û bikaribe dengê me bigihîne hemû gelên ku li wê deverê dijîn.

Rojname bi zimanê Rûsî derdikeve. Pîroz be û em bi hêvî ne ku dê karekî jîr û jêhatî di riya sûdên gelê me de bi rê ve bikeve!

РОНАИ

"РОНАИ" ВЫХОДИТ НА СВЯЗЬ

ИНФОРМАЦИЯ

Грузин в Иран с

Berxwedan

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sal 10
Hejmar 144
29 Sibat 1992
Buha 3.00 DM

Rojnameya 15 rojîn

QIRKIRINA DEWLETA TIRK LI MÊRDÎNÊ Û BREXWEDANA GEL

● Di roja 14'ê Sibatê de artêşa Tirkan avêt ser gundê Qûrdisê bajarê Mêrdînê. Piştî demeke kin dest bi zilma li ser gundiyan kirin. Li dijî zilmê gundî jî berxwedanê bilind kirin. Piştî berxwedana gundiyan leşkerên dijminî 2 caran reşandin ser gel. Di encamê de 6 gundiyên ji gundên Qûrdisê, Kûrrika Çeto, Dara û Qesrika Ehmedo şehîd ketin. Navên şehîdan ev in: **Seyfettin Kapçakin, Ali Olmez, Abdulselam Ozbey, Abdulhelim Ozbey, Abdulselam Acet û Bedriye Gumuş.** Di vê bûyerê de bêhtirî 40 gundî birîndar bûn û nêzîkî 100 kesî jî hatin girtin.

Bi vê bûyerê, gundên Mêrdîn û Nisêbînê rabûn ser xwe. Di navbera rojên 14 û 17'ê Sibatê de bi hezaran welatparêz dest bi meş û xwepêşdanên protestoyê yên mezin li dijî dewleta Tirk kirin.

Di rojên 16 û 17'ê Sibatê de gundên Nisêbînê meşeke gelek mezin çêkirin û bi hezaran welatparêz li ser riyan serî dan grevên rûniştinê û çûyin-hatina mekîneyan bi tevayî sekinandin. Di roja 16'ê Sibatê de di bajarê Nisêbînê de welatparêz meşek çêkirin. Di rojên 16 û 17'ê Sibatê de dikandaran deriyên dikanên xwe anîn xwarê, xwediyên mekînayan mekîneyên xwe sekinandin, xwendekar neçûn dibistanan.

Di roja 17'ê Sibatê de li Hezexê 12 hezar welatparêz xwepêşdanekê çêkirin, dikan hatin girtin, xwendekar neçûn dibistanan.

Di roja 21'ê Sibatê de li Midyadê meşek çêbû, dikan venebûn. Leşkerên dijminî li vir jî reşandin ser gel. Gava bi hezaran welatparêz ji gundan dihatin Midyadê ev bûyer çêbû. Li vir jî **M. Nûri Cebe** şehîd bû, gelek welatparêz birîndar bûn, di nava wan de 25 jin bêhtirî 40 kesî hatin girtin. Ji bo birina cenazeya şehîdî bi hatina welatparêzên ji Kerboranê, xwepêşdaneke duwemîn di roja 23 Sibatê de li Midyadê çêbû, ku 6 hezar welatparêz tevlî bûbûn.

Ji ber qirkirina li Qûrdisê 39 gundên Kerboranê rabûn ser xwe. Di roja 19'ê Sibatê de bêhtirî 20 hezar welatparêz li Kerboranê xwepêşdaneke mezin çêkirin. Di rojên 23 û 27'ê Sibatê de jî 2 xwepêşdanên mezin bi armanca bîranîna M. Nûrî Cebe çêbûn. Carekê 8, cara din 10 hezar welatparêz meşiyan.

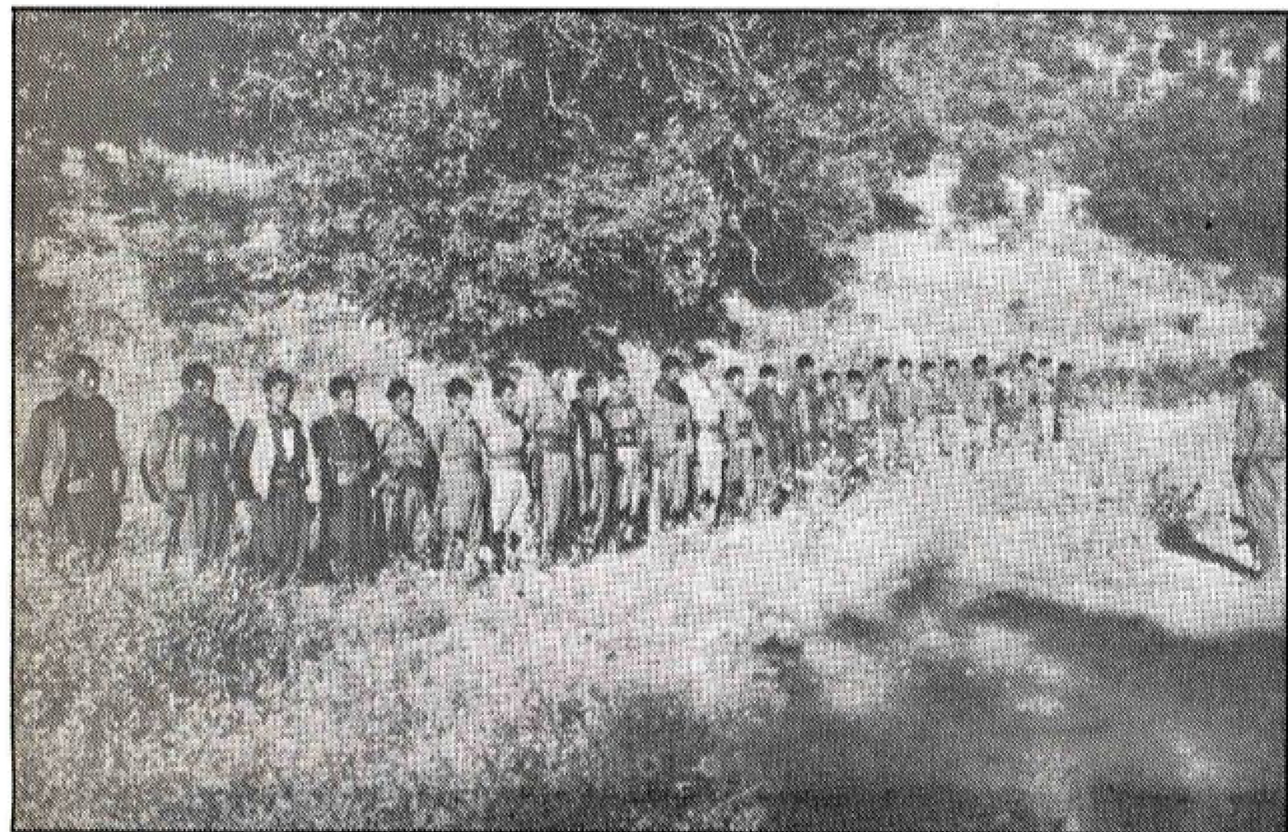
Di navbera rojên 16 û 21'ê Sibatê de li Kosarê xwepêşdanên cûrbecûr çêbûn, dikan hatin girtin, xwendekar neçûn dibistanan, mekîne neşixulîn. Li navçeyên Dêrika Çiyayê Mazî, Gercews û Mehsertê jî hinde livbazî çêbûn.

Di van hemû berxwedan, livbazî û xwepêşdanan de dirûşmeyên weke, **"Bijî Serok APO", "Bijîn PKK, ERNK û ARGK", "Bimire dewleta Tirk", "Bijî berxwedana Qûrdisê", "Şehîdên me nemir in", "Kurdistan jî faşîzmê re wê bibe goristan", "Gerîlla wê hisabê bipirse", "Îktidar li Botan e, dilxwaz li çiyan in", "Bimire terora kontr-gerîlla", "Serîhildan jiyan e" û "Gerîlla lêdixe, Kurdistanê avadike"** hatin bangin.

ÇI YE RASTIYA MECLÎSA TIRKIYÊ?

Gava bavê Tirkan Ataturk li bajarên Erzirom û Sêwazê komcivînan çêkir û xwe amadeyê avakirina meclisa Tirkiyê dikir, xebitî ku gelê Kurd jî bike piştgirê xwe. Ji bo bi ber xwe ve anîna gelê Kurd, agahî digihîne serekên eşîrên Kurdan yên li çar aliyên Kurdistanê. Di axiftinên xwe de digot, "Meclîsa were avakirin, wê bibe meclîsa Tirkan û Kurdan." Îsmetê Kehr jî piştgiriya vê gotina wî dikir. Paşê çi bû? Gelê Kurd li beramberê Frensiyan, Îngilîzan û Yewnaniyan xwîna xwe dabû rijandin. Bi xwîna xwe Tirkiyê ji vegirtin û dagirkeriyê rizgar kiribûn. Şêxên xwe, serokên eşîrên xwe şiyandibû meclîsa hatibû avakirin. Lê Ataturkê hîlebaz û sextekar an van ji xwe re kirrîbû yan jî bi komployan dabû kuştinê. Û ew "Meclîsa Kurdan û Tirkan", bû meclisa xwe gihandî zagonên ku Tirk, Kurdan bikujin. Di dûmahîkê de ji ev weha berdewam kir. Meclîsa Tirkiyê ji bo gelê Kurdistanê, bû kehniya neqenciyên mezintirîn. Bû cihê ku fermanên kuştina Kurdan ji wir derbikevin. Hinek Kurdên bêbext û namûsfiroş ên ku bûbûn endamên vê meclîsê, bilî leyistina rola îxanetê nekarîn tiştekê bikin û nekarîn cihekî xwe li wir çêbikin. Zagonê (qanûnê) "Takrir-î sûkun"

Dûmahik di rûpela 25'an de

DEWLETA TIRK A TIRSONEK ÇAREYÊ DI KUŞTINAN DE DIBÎNE

● Di roja 24 Sibatê de, rojnamevanê rojnameya "Yeni Ulke" **Cengiz ALTÛN** li bajarê Êlihê ji aliyê kontr-gerîlla hate kuştin. Ji bo bîranîna wî li Êlihê 50 hezar welatparêz xwepêşdaneke mezin çêkirin û lanetê barandin ser dewleta Tirk. Destkaran dikanên xwe girtin, xwendekar neçûn dibistanan, mekîne neşuxilîn. Bi hezaran mirov ji Misricê, Gercewsê, Ciwanîkan, Sêrtê û Hezo meşiyan Êlihê, lê hêzên dijminî nehiştin tevlî meşa li Êlihê bibin. Heke bihiştana hejmar dê ji 100 hezarî jî derbas bûbûya. Dikanderên Gercewsê ji deriyên dikanên xwe anîn xwarê. Dibistan hatin girtin. Xwendekarên ji Hezo, gava dihatin Êlihê tev bi hev re hatin girtin û demeke direj nehatin berdan. Li bajarê Stanbolê jî civîneke bîranînê çêbû. Bi hezaran mirov, gelek sazgin dengê xwe yê protestoyê bilind kirin.

● Di roja 18'ê Sibatê de rojnamevanê kovara "2000'e Dogru" **Xalid ULGEN** li bajarê Amedê ji aliyê kontr-gerîlla hate kuştin. Ji bo bîranîna wî li Şirnexê 15 hezar welatparêz meşiyan û dewletê protesto kirin. Dikandaran dikanan girtin, xwendekar neçûn dibistanan.

● Di roja 15'ê Sibatê de welatparêz **Ahmet BEYHAN** li Amedê, di roja 16 Sibatê de welatparêz **M. Sabri KIZILKAN** li Çewlikê, di roja 27'ê Sibatê de welatparêz M. **Şêxmûs AKINCI** li Farqînê, di roja 27'ê Sibatê de welatparêz **M. Emîn NARÎN** li Nisêbînê ji aliyê kontr-gerîlla hatin kuştin. Her weha li gelek deran jî, gelek welatparêz birîndar bûn. Ji ber van bûyeran li Amedê, Çewlikê, Farqînê, Nisêbînê, Hezexê, Kerboranê, Midyadê û Şirnexê xwepêşdanên cûrbecûr çêbûn, li hinde deran dikandar dikanên xwe girtin, li hinde deran xwendevan neçûn dibistanan, li hinde deran mekîne neşixulîn û li hinde deran jî meş û xwepêşdan çêbûn.

Jı axaftinên Serok APO

Divê rol çawa were têgihiştin?

Her kesek dikare bibe xwediyê rolekê. Gava her kesek xwediyê rolekê be, divê wê rola xwe jî bileyize. Gava her kesek xwe bigihîne merheleya ku bikaribe rola xwe bileyize, hingê ew rol dibe xwediyê maneyekê. Lê gava mirov rolan bizivirîne gora şert û şirûtên xwe, hingê tiştê nebaştirîn dikin.

Di rastiyan de divê tu caran xapandin nebe û mirov di vê barê de bi serinc û bal be. Dema em bi çavekî hûrkolînî li pirsan binêrin, em dibînin gelek rastiyên xwe xapandinê hene. Xwe xapandina mezintir jî eve, ku yek bibêje, "Ez biserdikevim, baş dimeşim." Kesên weha zû jî hûnda dikin. Kesên weha çendî weke roviyan jî bin, ew nikarin gelek bi pêş ve herin.

Em bala xwe bidine tiştekê: Hilgavtina azadiyê ya PKK. Em dikarin ji vê çi encamê derêxin? Binêrin em bi dogmatîkî xwe nêzîkê sosyalîzmê nakin. Ji aliyê din em xwe bi çarçiva netewayetî tenê jî, teng nakin. Em dixwazin kakilka azadiyê bigirin. Li ser vê bingehê em bûne rastiyeke heyînî. Pirr pêwîst e, ku mirov kakilka azadiyê weha bi destê xwe ve bîne. Her mirovê Kurd giringe weha bike. Gerek ji destê me were, ku weha em bikaribin xwe nêzîkê pirsa azadiyê bikin. Ez bawerim her kesê rola xwe bizanibe, dikare vê bike.

Bêriyên we, hêviyên we, raman û baweriyên we bila li gora vê xwe bigihînin naverokekê. Ev alî pirr pêwîst e. Ger hûn xwe bigihînin vê, hingê dê maneya jiyana we hebe, jiyana ku hûn goriyê Kurdistanê dikin. Ev nebe, bê guman hûn dê biperçiqin.

Em girêdayê nirxên xwe ne. Ev girêdana me wê weha bidome. Helbet ev dê li gora qûwetê me be. Ji lew re bila çi kesek meşa tevgera me şaş fêmneke. Em dê şanî her kesekî bikin meş çawa dibe. Qûweta me têrî vê dike.

Li ser vê bingehê divê her kesek rola xwe baş bizanibe û bileyize. Doman înîsiyatîfê, serperiştiyê, gav-avêtinê, hilpişkînê dixwaze. Banga me jî bi vî awahî ye: De rola xwe bileyizin, destûr nedin xwexapandinan!

ÇENDÎ TÊKOŞÎNA ME DIJWAR DIBE, DAGÎRKERÎ BÊHTIR DILERIZE

Artêşa Tirk binkevtina xwe venaşêre

Di roja 14'ê Sibatê de li nêzîkê gundê Basinê navçeya Dihê şerek di navbera gerîllayên ARGK û yekeniyên artêşa Tirk de derket. Di şerê derketî de ji hêzên dijminî gelek kes hatin kuştin. Lê divî şerî de 2 şervanên ARGK ji şehîd bûn. Şer li çiyayê Çiravê çêbû û yek ji şervanan şehîd weke em agahdarbûne, navê xwe **Kurdistan (Helime ...)** ye.

Şehîda me **Kurdistan** ji gundê Derawûd e. Di roja 15'ê Sibatê de bi hezaran gundî xwedî li şehîdan derketin. Ji gelek gundên ciran welatparêz çûn Derawûdê. Gava welatparêz li gund civiyan, leşkerên dijmin êriş birin ser wan. Paşê jî leşker reşandin ser gel. Gundiyên bi navên **Selamet Ozer û Nezîr Çetin** şehîd ketin. Gelek welatparêz ji birîndar bûn.

Ji bo protestokirina vê bûyerê di roja 17'ê Sibatê de li Sêrt, Dih, Ciwanîkan û Misricê dikandar dikanên xwe girtin, xwendekar neçûn dibistanan û ajotkar mekîneyên xwe neşûxilandin.

Ji aliyê din; weke agahiyên gihane me şehîdên şerê 23'ê Çilê yê li çiyayê Çiravê derdora Lodê ev in: **Baran, Gebar, Xeyrî, Xwinrij, Selim, Botan, Enver, Salih û Rengin.**

Li Şirnexê 17 hezar welatparêz meşiyan

Di roja 23'ê Sibatê de li çiyayê Cûdî di rêbaza Qesrikê de şerek dijwar di navbera gerîllayên ARGK û yekeniyên dijminî de derket. Di vî şerî de jî gelek leşkerên dijminî hatin kuştin, lê 2 şervanên ARGK jî şehîd bûn.

Di roja 24'ê Sibatê de gelê Şirnexê xwedî li şehîdan derket û xwepêşdaneke mezin dirûst kir. 17 hezar welatparêz tevlî meşê bûn. Li kêleka meşa dibû, dikandar jî deriyên dikanên xwe girtin, xwendekar neçûn dibistanan.

Di rojên 26 û 27'ê Sibatê de jî firokên cengê yên dewleta Tirk çiyayên Cûdî, Gebar û derdorên Bestan bombekirin. Her çendî bi vê bombekirinê xwestin lêdan li gerîlla bixin jî, negihan armancên xwe.

Dûmahik di rûpela 24'an de

Berbanga serfîraziyê

Gelê Kurd pêşengekî xwe yê din hunda kir. Pêşengê gel ê bi rêz û pîrozhêja **Mele Abdûrrahman** kete dilê gelê Kurd. Weke tê zanîn, jiyana wî jî serî heya dawiyê bi berxwedana li beramberê dagirkeriyê, hevxebatkariyê û paşverûtiyê derbas bûye.

Navê Mele Abdûrrahman ê rast **Abdûllah Begik** e û di nava gelê me de bi navê **Mele Abdûllahê Xerzî** yan jî **Mele Abdûllahê Tîmokî** tê nasîn. Mele Abdûrrahman bi temenê xwe yê biqasî sedsalekê, bûbû semboleki berxwedana netewê Kurd. Niha jî alaya berxwedanê da destê gelê xwe û çavên xwe ji jiyanê re girt.

Mele Abdullahê Xerzî, ji êrdîma Xerzan bajarê Sêrtê navçeya Hezo gundê Tîmokê bû. Kesekî weli bi şeref bû, ku mirovên weke wî di dîroka gelan de kêmdikarin werin dîtin. Jiyana xwe pêşkêşî azadî û serxwebûna netewê xwe kiribû. Di şerê di vê riyê de tu caran seriyê xwe li ber dijminan netewand. Girêdayê rastiyan bû, li beramberê şaşiyan serbilind radiwesti, miroveki pak, dirûst û bi biryar, welatparêzekî mezin bû. Em çiqasî li ser wî bibêjin, wê têrê nekê. Tenê bi domandina têkoşîna wî, bi girêdana bîranîna wî em dikarin çend gotinan li ser jiyana wî bibêjin. Gava di serfîraziyê de azadî û serxwebûnê bikin para xwe, hingê em dikarin girêdana xwe ya bi wî re bi cih bînin û hêviyên wî bizivirînin rastiyekê.

Em li ber bîranîna Mele Abdûllahê Xerzî bi hirmet seriyê xwe ditewînin û hedarê ji gelê xwe re dixwazin.

Di demekê de ku me wî hunda kiriye, kevneperestên Kurd xwe pêşkêşî bazara Tirkiyê kirin. Weke tê zanîn ew, bi biryardariyeke mezin şerê kevneperestan dikir û nifrînê li ser wan dibarand. Ji vê bûyerê ji, em çêtir agahdarê rastîbûna Mele Abdûrrahman dibin, saloxdarê şervaniya wî ya şoreşgerî dibin. Çima ew li beramberê kevneperestan wê çendê bi biryar bû, niha jî me re ronaktir bûye.

Mele Abdûrrahman li beramberê rastiya PDK-I û eşîrvaniya wan bi nifrînê tijî bû. Gava kada wan dikir, *"Xûrcezînên xwe bi zêran tijî kirine. Wê çendê gelek kargeh û dezgehxane damezirandine. Lê tev xwîna şehîdan e. Divê em vê ji wan re nehêlin"* digot.

* * *

Di demeke weha de serokê KDP-I ji ser Kurdistanê firî Ankarayê. Serokê partiya kevneperest Barzanî, himbêza xwe ji dijmin re vekir, dijminê ku her rojê xwîna me dimije, hebûnên me talan û tajan dike, her rojekê qirkirineke nuh pêktîne. Bi dijmin re rûnişt û xwe pêşkêşî faşîzmê, dagirkeriyê û imperyalîzmê kir.

Bazarganî li ser çi hate kirin? Bazarê li ser şikandina têkoşîna li bakurê Kurdistanê kirin, ku bi xwîn û can hatiye bilindkirin. Li ser perçiqandina şerê serxwebûnê bazarê kirin. Ji bo rawestandina pêşveçûnê hevkariyekê kirin şêwra xwe. Di hedefa şêwrê de jî, lêdanxistina li PKK heye, ku hêviya gelê Kurd a yeganeye. Yanî şêwra îxanetê di nava xwe de danîn. Barzanî weke bersiva vê xizmetê dikare ji dijminî çi bistîne? Hiç tiştek! Dijmin tenê wê "eferînekê" bibêjitê, wê bibêje, "Eferîn lawê min."

Dûmahik di rûpela 26'an de